

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HUNTER S. THOMPSON

ROM GÜNLÜKLERİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi

ÇEVİREN: KIVANÇ GÜNEY

İTHAKİ MODERN

Amerikan gazeteciliğinin ve edebiyatının yirminci yüzyıldaki en tanınmış figürlerinden Hunter S. Thompson, döneminin en büyük akımlarından "Gonzo gazeteciliği"nin kurucusu olmasının yanı sıra önemli bir alkolik ve siyaset figürü. Thompson'ın 1959'da, henüz yirmi iki yaşındayken kaleme almaya başladığı ancak yayımlanması 1998'i bulan Roman Gırtlakları, onun bir karmaca yazarı olarak nasıl bir yol takip ettiğini gösteren, kendine has acayip dünyasının kapılarını açan, bir nevi anahtar roman.

Gazeteci Paul Kemp, New York'tan kılıp Porto Riko'ya gelir ve Daily News'ta çalışmaya başlar. Hayata pek de tutunamayan gazetecilerin uğrak mekânlarında vakit öldürüp bol bol kadeh yuvarlayan, sık sık belaya bulaşıp oradan oraya savrulan Kemp, kendini neredeyse her şeyin muhabiri saydığı küçük ama rekimsiz bir dünyada bulur.

Tıpkı Las Vegas'ta Korku ve Neşre'teki gibi yine Johnny Depp'in başrolde olduğu bir sinema uyarlaması bulunan Roman Gırtlakları ilginç yüklü bir Amerikan klasığı.

"Bir yarı yüzdürececek bollukta alkol ve onu batıracak ölçüde korku ve nefret."

—NEW YORK DAILY NEWS

"Duygusal derinliklerini yavaş yavaş ortaya çıkaran, usul usul ve sevgiyle işlenmiş bir kitap."

—SALON

9 789782 971247
ISBN 9789782971247

İTHAKİ MODERN 68
KUTUPHANASI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi

“Uyuşturucuları, alkolü, şiddeti ve çılgınlığı kimseye tavsiye etmek istemem ama benim hep işime yaramışlardır.”

Hunter Stockton Thompson, namıdiğer Raoul Duke, 18 Temmuz 1937’de sigortacı bir babanın oğlu olarak Kentucky’de dünyaya geldi. 1952 yılında vefat eden eşinin ölümünden sonra kütüphaneci olarak çalışan annesi Virginia Ray Thompson’a sorarsanız, Hunter “doğduğu andan itibaren zor bir çocuktu.” Thompson parlak bir öğrenci, becerikli ve hevesli bir sporcu olmasına rağmen yerel yetkililerin başına sürekli dert açan bir tipti. Mezuniyetinden sadece birkaç hafta önce çocuk suçlu olarak tutuklanıp çocuk cezaevinde altmış gün hapis cezası aldı ama cezası iyi hâlden otuz güne düşürüldü. Cezaevinden çıkar çıkmaz Hava Kuvvetleri’ne katıldı.

Florida’daki Eglin Hava Üssü’ndeysen üs gazetesinin spor editörü olarak işine dört elle sarıldı. İki yıl sonra terhis edildi ve serbest gazeteci olarak çalışmaya başladı. Ancak esas tutkusu idolleri kadar iyi bir roman yazarı olmaktı: F. Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway, Jack London, Henry Miller. Her çeşit otoriteye doğuştan şüpheyle bakan genç Hunter’da silinmez izler bırakanlar bu türden insanlardı. Thompson hayatında ve yazdıklarında sonuna kadar toplum dışında kalanların ve ezber bozanların yanında yer alacaktı.

Asi ruhunu New York'taki bir gazetenin ofisine sığdıramayan Thompson, şeker makinesini tekmelediği için 1959 yılında *Middletown Daily Record*'dan atıldı. 1959 ile 1964 yılları arasında zamanının çoğunu Güney Amerika'da geçirdi. Kısa bir süre, Porto Riko'da çıkan *Sportivo* isimli bir bowling dergisine yazdı, *Prince Jellyfish* isminde, yayımlanmayan bir romanı bitirdi, sonunda 1977'de yayımlanacak olan *Rom Günlükleri* romanını yazmaya başladı ve *New York Herald Tribune* ile *National Observer* için Karayipler ile Latin Amerika'daki hayatın pek de steril olmayan yönleriyle ilgili haberler yaptı. Bu cesur yazılar *The Nation*'dan Cary McWilliams'ın dikkatini çekince, California Üniversitesi Berkeley kampüsündeki İfade Özgürlüğü Hareketi'nin haberini yapmakla görevlendirildi. Thompson'dan 1965 yılında California'daki motorcu çetelerle ilgili bir yazı yazmasını isteyen de McWilliams'tı. Bu yazı sayesinde kitap sözleşmesine imza attı; 1966'da yayımlanan *Hell's Angels: A Strange and Terrible Saga* çoksatanlar listesine girdi.

Thompson, San Francisco'ya yerleşip şehirde yeşermekte olan "hippi" karşı kültürünün içine daldı: Orada Allen Ginsberg ve diğerleriyle tanıştı, Jefferson Airplane gibi gruplarla takıldı ve Ken Kesey'nin ilk LSD denemelerine katıldı. Thompson'ın bir sonraki kitabı, ilk olarak 1971 yılında *Rolling Stone* dergisinde iki bölüm hâlinde yayımlanarak yeni bir tür yaratan başyapıtı *Las Vegas'ta Korku ve Nefret*, bu hippie rüyasının yokluğa karışmasını keşfe çıkarak bol bol şiddet, uyuşturucu ve alaycılık yoluyla 1960'lardaki masumiyet ve iyimserliğin yok oluşunu anlattı. 1971 yılı sonraları "taşma noktası" olarak görülecekti. Thompson kitabın "altmışlardaki uyuşturucu kültürü için mide bulandırıcı bir mezar taşı yazısı" olduğunu, kendisi için "o döneme gönülsüz bir veda" anlamına geldiğini söylemişti.

Vegas'ta geçen bir hafta sonunun narkotik yüklü öznel bir anlatımı olan *Korku ve Nefret* kurgu, gerçek ve fantaziyi harmanlayarak, sonraları çok taklit edilen "Gonzo" tarzı gerilla gazeteciliğin tanımını yaptı. *The Curse of Lono* (1983), *Korku ve Nefret* tarzında bir Hawaii macerasıydı. Ardından da Thompson'ın kendi yazılarını topladığı *Gonzo Paper: The Great Shark Hunt* (1979), *Generation of Swine* (1988), *Songs of the Doomed* (1990) geldi.

Siyasi sorunlara ilgisini tetikleyen olay ise 1968 Şubat’ında, o sırada Cumhuriyetçilerin adayı olan Nixon ile tanışması ve “futbol dışında hiçbir şey” konuşmaması koşuluyla Nixon’ın seçim otobüsüne davet edilmesi oldu. Aynı yıl Chicago’daki Demokrat Parti Kurultayı’na katıldı – Vietnam karşıtı, sivil haklar savunucusu protestocular polisle çatışınca, olay bir isyana dönüştü. Thompson baskından olmasına rağmen bir polis hattını geçmeye çalışırken coplu memurlar tarafından iteklendiği için bir pencereyi kırarak yere düştü. Bu olayın kendisini “bir gazeteciden soğukkanlı bir devrimciye” dönüştürdüğünü belirtti. *Rolling Stone*’un siyaset muhabiri olarak 1972’deki Nixon-George McGovern yarışını demokratların içinden izledi: Sonunda ortaya çıkan şey McGovern’in “Kampanya hakkında yazılan en iyi kitap”, *New York Times*’in “şimdiye kadar yazılmış en iyi kampanya kitabı” olarak değerlendirdiği *Fear and Loathing: On the Campaign Trail '72* oldu. Yirmi yıl sonra, Clinton’ın Beyaz Saray’a doğru çıktığı yarışı da evinden hiç çıkmadan ilgiyle izledi (bu seçimle ilgili yazısı *Better Than Sex* kitabında yer alır – Nixon’ın ölümü ardından duygularına kapılarak yazdığı “He Was a Crook” [“Düzenbazın Tekiydi”] yazısıyla birlikte).

Thompson da 1970 yılında siyasi güce oynayarak Colorado-Pitkin şerifliğine aday oldu. Freak Power’ın adayı olarak uyuşturucuların yasallaşmasını ve Pitkin’in merkezi Aspen’in adının “Şişko Şehir” olarak değiştirilmesini savundu. Thompson seçimi kaybetse de, hâlâ kanlı bıçaklı olduğu kasabalıların korktuğu gibi, Aspen yakınındaki çiftliği Owl Farm Ranch’te yaşamaya devam etti. Söylendiğine göre, Thompson bodrumunda bir varil barut bulunduruyordu.

Thompson, 2005 Şubat’ında Colorado’daki evinde intihar etti.

Rom Günlükleri

Hunter S. Thompson

Özgün Adı

The Rum Diary

İthaki Yayınları - 2205

İthaki Modern - 68

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*

Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Yankı Enki*

Yayıma Hazırlayan: *Burcu Uluçay*

Düzeltili: *Yankı Enki*

Kapak İllüstrasyonu: *Ralph Steadman*

Kapak Tasarımı: *Hamdi Akçay*

Grafik Uygulama: *Mehmet Büyüktırna*

1. Baskı, Ağustos 2022, İstanbul

ISBN: 978-625-8327-34-2

Sertifika No: 63989

Türkçe Çeviri © Kıvanç Güney, 2022

The Estate of Hunter S. Thompson © 1998

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2022

Bu eserin tüm hakları Wylie Agency aracılığıyla The Gonzo Trust'tan satın alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 48625

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

HUNTER S. THOMPSON

ROM GÜNLÜKLERİ

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: KIVANÇ GÜNEY

Heidi Opheim, Marysue Rucci ve
Dana Kennedy'ye ithaf edilmiştir

*Parlak gözlü atın binicisi,
Dün sana ne oldu öyle?
Yüreğimde hep seni düşündüm,
Güzel giysilerini satın aldığımda sana,
Dünyanın katledemediği bir adama.
Dark Eileen O'Connell, 1773*

1958 KIŞI, SAN JUAN

San Juan'ın turistik bir şehir olmaya başladığı ellili yılların başlarında, Al Arbonito isminde eski bir jokey Calle O'Leary'deki evinin bahçesini bar yapmıştı. Barına Al'in Arka Bahçesi adını vermiş, evin ön kapısının üstüne iki köhne binanın arasından bahçeye giden yolu gösteren oklu bir tabela asmıştı. İlk başlarda sadece şişesi yirmi sentten bira, bardağı on sentten rom ya da on beş sentten buzlu rom satıyordu. Birkaç ay sonra menüye kendi yaptığı hamburgerleri de ekledi.

11

Özellikle sabahları, güneşin hâlâ pek ısıtmadığı saatlerde ve okyanustan yükselen tuzlu pusun San Juan'ı öğle zamanı pençesine alan kızgın ve terletici ısıcağa karşı birkaç saatliğine mücadele ederek günbatımından epey bir sonrasına kadar da etkisini yitirmeyen o taze, sağlıklı kokuyu yaydığı zamanlarda, içmek için keyifli bir yerdi.

Akşamları da iyiydi ama o kadar serin değildi. Arada bir çıkan esintiler, yerinin çok iyi olması nedeniyle Al'in orada da mutlaka hissedilirdi; Calle O'Leary tepesinin doruğunda olan ev o kadar yüksekteydi ki bahçede pencereler olsa yukarıdan bütün şehri görebilecektiniz. Ama bahçe kalın bir duvarla çevriliydi ve bir tek gökyüzüyle birkaç muz ağacını görebiliyordunuz.

Al zamanla yeni bir yazar kasa ve bahçe için şemsiyeli ahşap masalar aldı; sonunda ailesini Calle O'Leary'deki evden banliyöye,

*havaalanı yakınındaki yeni bir urbanizaci3n'a taşıdı. Bulaşıkla-
rı yıkayıp hamburgerleri servis eden, sonunda aşçılığı da öğrenen,
Sweep isminde iri yarı bir zenciye işe aldı.*

*Eski salonunu küçük bir piyano bara dönüştürüp Miami'den
Nelson Otto adında üzgün suratlı, zayıf bir piyanist getirtti. Piya-
no kokteyl salonuyla bahçenin arasında dururdu. Açık griye boyalı,
tuzlu havanın cilayı bozmaması için özel bir şellakla cilalanmış
eski ve küçük bir kuyruklu piyanoydu; Nelson Otto sonu gelmeyen
Karayip yazının on iki ayı boyunca, haftanın yedi gecesı klavye ba-
şında oturarak çaldığı müziğin yorgun akortlarına terini katardı.*

*Turist Bürosu'nda size yılın her günü ve her gecesı Porto Riko
sahillerini okşayan serin alize rüzgârlarını anlatırlar; ama alize
rüzgârları Nelson Otto'ya dokunamıyordu bile sanki. Bunaltıcı
saatler boyunca blues şarkılarından ve acıklı baladlardan oluşan
repertuvarını çalarken, Nelson'ın terleri çenesinden damlar, çiçek-
li kotondan dikilmiş spor gömleklerinin koltuk altlarını ıslatırdı.
“Lanet olası boktan sıcaklara” öyle haşın ve nefret dolu küfürler sa-
vururdu ki bazen bardakilerin bütün havası kaçar, insanlar kalkıp
yürüyerek sokağın ilerisindeki, bir şişe biranın altmış sent, antriko-
tun üç elli olduğu Flamboyan Lounge'a giderdi.*

*Lotterman adında eski bir komünist Florida'dan gelip San Juan
Daily News'u çıkarmaya başladığında, Al'in Arka Bahçesi İngiliz-
ce konuşulan bir gazeteciler cemiyetine dönüştü çünkü Lotterman'ın
yeni gazetesinde çalışmak için gelen ipi kırıklarla hayalperestlerin
şehirde neonlu kurbağa sürüleri gibi türeyen kazık “New York” bar-
larına gidecek parası yoktu. Gündüz mesai yapan muhabirlerle ya-
zarlar saat yedi gibi tek başlarına ya da küçük gruplar hâlinde, gece
mesaisi yapan tiplerse—spor muhabirleriyle yazarları, redaktörler,
mizanpajcılar—genelde gece yarısı civarında topluca gelirlerdi.
Arada bir çıktıkları kızlar da olurdu ama Al'in Arka Bahçesi'nde
geçen sıradan gecelerde bir kız görmek alışılmadık ve erotik bir de-
neyimdi. San Juan'da çok fazla beyaz kız yoktu ve olanlar ya turist
ya fahişe ya da uçak hostesiydi. Onların da casino'ları ya da Hil-
ton'daki teras barı tercih etmesinde şaşılacak bir şey yoktu.*

News'ta çalışmaya gelenler arasında her çeşit adam vardı: Dünyayı ortadan ikiye ayırıp her şeyi yeni baştan başlatmak isteyen hevesli Jön Türklerden tutun da, bir grup kaçık dünyayı ortadan ikiye ayırmadan önce kalan son birkaç yıllarını da huzur içinde geçirmek isteyen, yorgun, bira göbekli, yaşlı ve niteliksiz yazarlara kadar.

Gerçek yeteneklerden ve dürüst adamlardan bir kartpostal yazmayı bile zor beceren soysuzlara ve kaybetmeye mahkûm eziklere kadar, her türden insan—kaçıklar, kaçaklar, tehlikeli ayyaşlar; koltuk altında silah taşıyan, dükkânlarda hırsızlık yapan bir Kübalı; küçük çocukları taciz eden yarım akıllı bir Meksikalı; çoğu da sadece biraz içmek ve bir uçak bileti almaya yetecek parayı kazanmak için gelmiş pezevenkler, oğlancılar, aklınıza gelebilecek her türden insan bozuntusu.

Öte yandan, daha sonra Washington Post için çalışacak ve Pulitzer ödülünü kazanacak olan Tom Vanderwitz gibi insanlar da vardı. Bir de şu anda London Times'ta editörlük yapan, gazetesinin batmaması için günde on beş saat çalışan Tyrrell diye bir adam.

Ben geldiğimde News üç yaşındaydı ve Ed Lotterman sinir krizinin eşiğindeydi. Konuştuklarını duysanız, kendini yeryüzünün sınırlarında oturan Tanrı, Pulitzer ve Kurtuluş Ordusu karışımı bir şey gibi gördüğünü zannederdiniz. Şimdiye kadar gazetede çalışmış olan herkes Rabbin huzuruna çıkacak olsa—hep birlikte O'nun karşısında durup geçmişlerini, tuhafliklarını, suçlarını ve sapıklıklarını anlatacak olsalar—Tanrı'nın bayılıp yere düşeceğinden ve saçını başını yolacağından hiç şüphesi olmadığına dair yeminler edip dururdu.

Lotterman abartıyordu tabii; tiradını tekrarlarlarken iyi adamları unutup sadece kendi “şarapçı” dediklerinden söz ediyordu. Ama bunlar sayıca hiç de az değildi ve o grup için söylenebilecek en iyi şey ele avuca sığmaz, garip bir güruh olduklarıydı. En iyimser görüşle güvenilmez, en kötümser görüşle ayyaş, pis ve en fazla keçiler kadar bel bağlanabilecek tiplerdi. Ama yine de bir gazete çıkarmayı başa-

rıyorlardı ve çalışmadıkları zamanlarda çoğunun vakti *Al*'in *Arka Bahçesi*'nde içerek geçiyordu.

Al—bazılarının “açgözlülük krizi” dediği bir anda—biranın fiyatını çeyreğe çıkarınca sızlanıp söylenmeye başladılar; *Al* duvara *Caribé Hilton*'daki bira ve içki fiyatlarının bir listesini tutturunca ya kadar da söylenmeye devam ettiler. Siyah mum boyayla yazılan liste barın arkasına, herkesin görebileceği bir yere asılmıştı.

Gazete kendini bir şekilde *Porto Riko*'da bulan bütün yazarlarla fotoğrafçılar ve eli yeni kalem tutmaya başlamış bütün üçkâğıtçılar için bir takas kurumu işlevi gördüğünden, *Al*'in bu işten de şüpheli bir kazancı vardı. Yazar kasanın altındaki çekmece ödenmemiş adisyonlarla ve dünyanın dört bir yanından gönderilmiş, “hesabı çok yakında halletme” vaadinde bulunan mektuplarla doluydu. Başboş gazeteciler kaypaklıklarıyla ünlüdür ve ödenmemiş yüklü bir bar borcu bu köksüz dünyada gezinip duran yiğitler için gayet havalı bir kamçı olabilir.

O günlerde birlikte kafayı çekecek birilerini bulmakta hiç zorlanmazdınız. Hiç kimse uzun süre kalmaz ama sürekli yeni birileri gelirdi. Başboş gazeteciler diyorum çünkü başka hiçbir sıfat onları bu kadar iyi tanımlayamaz. Biri ötekine benzemezdi. Bunlar mesleki normlara uymayan tiplerdi ama bazı ortak yönleri de vardı. Esas gelirlerini elde etmek için, daha çok alışkanlıktan, gazete ve dergilere bağımlıydılar; hayatları uzun süreli fırsatlara ve ani yer değişimlerine göre ayarlanmıştı; hiçbir bayrağa bağlılık duymuyor, herhangi bir para birimine değil sadece şans ve sağlam bağlantılara değer veriyorlardı.

Kimileri gazeteciden çok gezgin, kimileri gezginden çok gazeteciydi; ama birkaç istisna haricinde hepsi de şu ya da bu nedenle birkaç kez işten çıkarıldıkları için varlıklarını kurumsal gazeteciliğin dışında sürdüren, yarım gün ya da dışarıdan çalışan, sözde dış muhabirlerdi. Luce imparatorluğunun kemikleşmiş gazetelerinde ve haber dergilerinde çalışan o kurnaz kölelerden ve şovenist papaganlardan değildiler. Onlar apayrı bir türdü.

Porto Riko nehirdeki akıntının ulaşamadığı bir yerdi ve Daily News'ta çalışanların çoğu oradan oraya savrulan hırçın bir ayak-takımıydı. Söylenti ve fırsat rüzgârlarına kapılarak Avrupa, Latin Amerika ve Uzak Doğu arasında sürüklenip duruyorlardı; İngilizce yayımlanan gazetelerin olduğu yerlerde bir gazeteden ötekine geçiyor, sürekli talihlerinin döneceği, hayatlarını değiştirecek göreve gidecekleri, bir sonraki uçak biletiyle gidilecek yerde zengin bir mirasyedi kadınla tanışacakları ya da paralı bir iş bulacakları günü bekliyorlardı.

Kimilerinden daha yetkin, kimilerinden daha istikrarlı olduğum hâlde bir bakıma ben de onlardan biri sayılırdım ve o yırtık pırtık bayrağı elimde taşıdığım yıllarda sık sık işsiz kaldım. Bazen aynı anda üç gazetede birden çalıştım. Horoz dövüşü karteline danışmanlık yaptım, üst tabakanın gittiği lokantalar için en avantajlısından bir eleştirmen oldum, yat fotoğrafçılığı yaptım ve düzenli olarak polis zulmüne maruz kaldım. Haris bir yaşam tarzıydı ve ben bu işte çok iyiydim. Bazı enteresan dostlar edindim, gezecek kadar para kazandım ve dünya hakkında başka şekilde öğrenemeyeceğim kadar çok şey öğrendim.

15

Onların çoğu gibi ben de sürekli arayan, oradan oraya savrulan, tatminsiz, zaman zaman da budala gibi bela aranan biriydim. Asla fazla düşünecek kadar boş kalmıyordum ama bazılarımızın gerçekten ilerleme kaydettiğine, dürüst bir yol seçmiş olduğumuza, en iyi olanlarımızın kaçınılmaz biçimde zirveye ulaşacağına dair ıpsız sapsız bir iyimserliğe sahiptim.

Aynı zamanda, yaşadığımız hayatın kaybedilmiş bir dava olduğuna, beyhude bir yolculuk yaparken kendini kandıran aktörler olduğumuza dair karamsar bir şüphe de vardı içimde. Devam etmemi sağlayan şey de bu iki kutup—bir yanda ele avuca sığmaz bir idealizm, öte yanda her an kötü bir şeyler olabileceği hissi—arasındaki gerilimdi.

BİR

New York'taki dairem Perry Caddesi'nde, White Horse'a yürüyerek beş dakikalık mesafedeydi. Sık sık içmeye gittiğim bir yerdi ama kravat taktığım için orada hiçbir zaman kabul görmemiştim. Esaslı tipler benimle bir ilişkileri olsun istemezdi.

San Juan'a gittiğim gece de orada bayağı bir içtim. Biraları birlikte çalıştığım Phil Rollins ısmarlıyor, ben de uçakta uyuyabilecek kadar sarhoş olmak için içtikçe içiyordum. New York'un en fena taksi şoförü Art Millick de oradaydı. Virgin Adaları'ndan yeni dönmüş olan Duke Peterson da vardı. Peterson'ın St. Thomas'a gittiğimde aramam için birkaç kişinin ismini verdiğini hatırlıyorum ama o listeyi kaybettim ve insanların hiçbiriyle tanışamadım.

Ocak ortasında berbat bir gece olduğu hâlde üzerimde fitilli kadifeden hafif bir ceket vardı. Benim dışımda herkes kalın montlar ve flanel takımlar giymişti. En son Hudson Caddesi'nin kirli tuğlaları üzerinde durmuş, Rollins ile el sıkıştığımı ve nehirden esen buz gibi rüzgâra küfürler savurduğumu hatırlıyorum. Sonra da Millick'in taksisinde havaalanına gidene kadar uyudum.

Geç kaldım ve bankonun önünde kuyruk vardı. On beş kadar Porto Rikolu ile birkaç sıra önünde duran minyon bir

sarışının arkasında kaldım. Kızın bir turist, iki haftalık bir sefahat için Karayipler'e giden bir sekreter olabileceğini düşündüm. Ufak tefek, güzel bir vücudu ve içinde birikmiş enerjinin belirtisi olabilecek sabırsız bir duruşu vardı. Gülümseyerek, damarlarımdaki birayı hissederek, şöyle bir göz göze gelebilmek için dönmesini bekleyerek dikkatle kızı izledim.

Kız biletini alıp uçağa doğru yürüdü. Önümde hâlâ üç tane Porto Rikolu vardı. İki tanesi işlerini bitirip geçtiler ama üçüncüsü koca bir karton kutuyu el bagajı olarak uçağa sokmasına izin vermeyi reddeden memurun engeline takıldı. İkiisi tartışırken dişlerimi sıkıp bekledim.

Sonunda dayanamadım. "Hey!" diye bağırdım. "Ne oluyor burada? Benim o uçağa binmem lazım!"

Memur önümde duran küçük adamın haykırışlarına aldırmadan bana baktı. "İsminiz neydi?"

İsmimi söyleyip biletimi aldım ve kapıya doğru fırladım. Uçağa ulaştığımda binmek için bekleyen beş-altı kişiyi iterek geçmek zorunda kaldım. Homurdanan hostese biletimi gösterip içeri girerek koridorun iki yanındaki koltuklara göz gezdirdim.

Görünürde tek bir sarışın kafa yoktu. Kız çok ufak tefek olduğu için koltuk arkalığında başının görünmeyebileceğini düşünerek hızla öne doğru yürüdüm. Ama kız uçakta değildi ve artık sadece iki tane çift koltuk kalmıştı. Bir tanesinin koridor tarafındakine çöküp daktilomu pencere yanındaki koltuğa koydum. Dışarı bakıp kızın pistten uçağa doğru geldiğini, kapıları kapatmak üzere olan hostese el salladığını gördüğümde motorları çalıştırmaya başlamışlardı.

"Bir dakika!" diye bağırdım. "Bir yolcu daha var!" Kız merdivene gelinceye kadar onu izledim. Sonra da yanıma gelirken gülümsemek üzere başımı çevirdim. Daktilomu yere koymak için uzanmıştım ki yaşlı bir adam sıkışarak önümden geçip tuttuğum yere oturdu.

Adamın koluna yapışarak, “O koltuk tutuldu,” dedim hemen.

Adam elimi silkip İspanyolca bir şeyler homurdanarak yüzünü pencereye döndü.

Tekrar koluna yapıştım. “Kalk,” dedim öfkeyle.

Adam bana bağırırken kız yanımızdan geçip koridorun birkaç metre ilerisinde durarak boş koltuk aramaya başladı. “Burası boş,” diyerek adamı hırsla sarstım. Daha kız dönmeden, hostes üzerime çullanıp kolumdan çekmeye başladı.

“Daktilomun üzerine oturdu,” diye açıklama yaparken, kızın uçağın en önünde bir koltuk buluşuna seyirci kalmaktan başka bir şey gelmedi elimden.

Hostes pat pat omzuna vurduğu ihtiyarı yavaşça arkasına yaslandırdı. “Siz nasıl bir zorbasınız böyle?” diye sordu bana. “Aslında uçaktan indirmem gerekirdi!”

Homurdanarak kendimi koltuğa bıraktım. İhtiyar, uçak havalanıncaya kadar dimdik önüne baktı. “Pis moruk,” diye mırıldandım.

Adam gözlerini bile kırpmazken, sonunda ben gözlerimi yumarak uyumaya çalıştım. Arada bir uçağın ön tarafındaki sarışına göz atıyordum. Sonra ışıkları kapadılar ve bir şey göremez oldum.

Uyandığımda şafak sökmüştü. Hâlâ uykuda olan ihtiyarın üzerinden uzanıp dışarı baktım. Binlerce metre altımızdaki koyu mavi okyanus bir göl kadar sakindi. Az ötede sabah güneşinin ilk ışıklarında yemyeşil görünen bir ada vardı. Kenarları boyunca kumsallar, iç kısımlarında kahverengi bataklıklar görülüyordu. Uçak alçalmaya başlayınca hostes emniyet kemerlerini bağlamamızı anons etti.

Birkaç saniye içinde hektarlarca palmiyenin üzerinden geçerek piste inip büyük bir terminalin önünde durduk. Kız yanımdan geçinceye kadar koltuğumda kalıp o geçtikten sonra kalkmaya ve pistte onunla birlikte yürümeye karar verdim.

Uçakta bizden başka beyaz olmadığı için gayet normal karşılanırdı bu.

Ötekiler yavaş yavaş ayağa kalkıyor, gülüşüp çene çalarak hostesin kapıları açmasını bekliyordu. İhtiyar ansızın ayağa fırlayıp köpekler gibi üzerimden aşmaya çalıştı. Adamı hiç düşünmeden pencereye yapıştırdığımda çıkan ses herkesi susturdu. Adam hasta gibi görünüyordu ve deliler gibi İspanyolca bir şeyler haykırarak yine üzerimden geçmeye çalıştı.

Bir elimle adamı uzağımda tutar, ötekini daktiloma doğru uzatırken, “Seni pis kaçık moruk!” diye bağırdım. Artık kapılar açılmış, insanlar tek sıra hâlinde çıkmaya başlamıştı. Kız yanımdan geçerken ona gülümsemeye, ben geri geri koridora çıkıncaya kadar adamı pencereye yapışık tutmaya çalıştım. Elini kolunu bağıra çağıra havalara savurarak, öyle bir yaygara koparıyordu ki gırtlığını iyice sıkıp sesini kesmemek için kendimi zor tuttum.

20

Sonra peşinde ne halt ettiğimi öğrenmek isteyen yardımcı pilotla birlikte hostes geldi.

“New York’tan kalktığımızdan beridir bu yaşlı adamcağızı dövüp durdu,” dedi hostes. “Sadist midir, nedir.”

Beni on dakika boyunca orada tutarlarken, ilk başta tutuklatacaklarını sandım. Durumu izah etmeye çalıştım ama öyle yorgundum, kafam öyle karışık ki kendim bile ne dediğimi anlamıyordum. Sonunda gitmeme izin verdiklerinde, bir suçlu gibi uçaktan sıvıştım ve güneşe karşı gözlerimi kısıp ter dökerek pisti geçip bagaj salonuna girdim.

Salon Porto Rikolularla doluydu ve kız ortadan kaybolmuştu. Artık onu bulma umudum pek kalmamıştı ki bulsam bile olabilecekler konusunda fazla iyimser değildim. Benim türümden bir adama, ihtiyarları döven bir barbara iyi gözle bakacak çok az kız vardır. İhtiyarı pencereye yapıştırdığımı gördüğünde nasıl baktığını unutmamıştım. Neredeyse baş edemeyeceğim kadar çok şey olmuştu. Önce biraz kahvaltı edip bagajımı sonra almaya karar verdim.

San Juan'daki havaalanı canlı renklerle, bronzlaşmış insanlarla ve lobinin üzerindeki çıplak kırıslara asılı hoparlörlerde bangır bangır çalan Latin ritimleriyle dolu, güzel ve modern bir yerdir. Tek elimde kabanımla daktilom, ötekinde küçük bir deri çanta, uzun bir rampayı çıktım. İşaretler beni başka bir rampaya ve nihayet kafeye ulaştırdı. İçeri girerken aynada pis ve sefil, gözleri kızarmış, soluk yüzlü bir serseri gördüm.

Çapulcu gibi göründüğüm yetmezmiş gibi, bir de bira kokuyordum. Biralar ekşimiş süttten bir yumru gibi midemde duruyordu. Kimsenin yüzüne doğru solumamaya çalışarak tezgâha oturup dilimlenmiş ananas ısmarladım.

Dışarıda, sabah güneşinde parlayan pist vardı. Ötesindeki yoğun palmiye ormanı okyanus ile aramda duruyordu. Denizde, kıyıdan birkaç mil açılmış bir yelkenli ufukta yavaşça ilerliyordu. Yelkenliye bakarken birkaç saniye içinde transa girdim. Orası çok huzurlu görünüyordu; huzurlu ve sıcak. Palmiyelerin arasına girip uyumayı, ananastan birkaç lokma yiyip ormana dalarak sızmayı istedim.

Onun yerine bir kahve daha ısmarladım ve uçak biletiyle birlikte gelen telgrafa bir kez daha baktım. Condado Beach Hotel'de rezervasyonum olduğum yazılıydı.

Saat daha yedi bile olmamıştı ama kafe çok kalabalıktı. Uzun pencerenin önündeki masalara oturmuş sütlü kahvelerini yudumlayarak mütemadiyen konuşan adamlar vardı. Birkaçı takım elbise giymişti ama çoğunun üzerinde buranın gündüz üniforması olduğunu zannettiğim şeyler vardı: Kalın çerçeveli güneş gözlüğü, koyu renk parlak pantolon, kısa kollu beyaz gömlek ve kravat.

Kulağıma bölük pörçük cümleler çalınıyordu: "... artık sahil kenarında ucuz yer kalmadı... evet, ama burası Montego değil abi... merak etmeyin, onda çok var, tek yapmamız gereken... tamamdır, ama Castro ile tayfası bu işe girmeden önce elimizi çabuk tutmamız lazım..."

İsteksizce de olsa on dakika kadar kulak kabarttıktan sonra çakalların ininde olduğumdan şüphelenmeye başladım. Sohbetlerinden anladığım kadarıyla, çoğu ağzına kadar mimarlarla, soyguncularla, danışmanlarla ve Küba'ya kaçan Sicilyalılarla dolu olan yedi buçuk uçağını bekliyordu.

Sesleri tüylerimi diken diken ediyordu. Bu türden çakallara karşı geçerli bir karşı söylemim, mantıklı bir itirazım yok ama satış eylemi midemi bulandırıyor işte. İçimde satıcıların suratına bir tane geçirmek, dişlerini kırıp gözlerinin etrafında kırmızı yumrular oluşturmak için can atan, gizli bir aslan var.

Konuşmaların farkına vardıktan sonra başka bir şey duymaz oldum. İçimdeki miskinlik hissi dağıldı ve sonunda o kadar asabım bozuldu ki kahvenin geri kalanını da mideye indirip oradan kaçarcasına çıktım.

Bagaj salonu boştu. İki çantamı da bulup taksiye kadar bir hamala taşıttım. Adam lobi boyunca sabit bir sırtıyla bana ilgi göstererek şunları tekrarlayıp durdu: “ Sí, Puerto Rico esta bueno.. ah, sí, muy bueno... mucho ha ha, sí...”

Takside arkama yaslanıp kafeden aldığım küçük puroyu yaktım. Artık kendimi daha iyi, ısınmış, uykulu ve tamamen özgür hissediyordum. Palmiyeler hızla gelip geçer, koca güneş önümüzdeki yolu kavururken, Avrupa'da geçirdiğim ilk aylardan beridir duymadığım bir hissi hatırladım bir an; rüzgâr hızlandığında ve dümdüz bir hat boyunca bilinmeyen bir ufka doğru gidilmeye başlandığında, bir erkeğin üzerine bilinmezlikle beraber gelen o “ne olacaksa olsun” tarzı özgüven.

Dört şeritli bir otobanda hızla gidiyorduk. Her iki yanda da yüksek kafes çitlerin ardından görünen, göz alabildiğine uzanan, sarı binalarla dolu bir site vardı. Birkaç saniye sonra birbirinin aynı mavi ve pembe evlerle dolu, yeni bir yerleşim merkezine benzeyen bir yerden daha geçtik. Girişte bütün yolculara El Jippo Urbanización'dan geçtiklerini bildiren büyük bir pano vardı. Panodan birkaç metre sonra da palmye yapraklarıyla te-

neke parçalarından yapılmış, yanındaki elle boyanmış tabelada “Coco Frío” yazan ufacık bir kulübe. Kulübenin içinde, on üç yaşlarında bir oğlan tezgâhına dayanmış gelip geçen arabalara bakıyordu.

Yabancı bir yere yarı sarhoşken inmek sinir bozucu bir şey. İnsan kendini bir şeyler ters gidiyormuş, bir şey anlayamıyormuş gibi hissediyor. İçimde bu hisle otele gidip hemen yattım.

Aç, pis ve nerede olduğumu bile bilemez bir vaziyette uyan-
dığımda, saat dört buçuktu. Balkona çıkıp kumsala baktım. Çocuklar, kadınlar ve göbekli adamlardan oluşan bir kalabalık, aşağıda dalgalarla oynayıyordu. Sağımda başka bir otel, onun yanında bir otel daha; ve ikisinin de kendilerine ait kalabalık birer plajı vardı.

Bir duş alıp aşağı inerek lobinin açık kısmına çıktım. Restoran kapalı olduğu için barı deneyeyim dedim. Bar, Catskill dağlarındaki bir otelden hiç zarar görmeden aşağı düşmüş gibiydi. İki saat boyunca orada oturup içki içerek fıstık yedim ve okyanusu izledim. İçeride on-on iki kişi vardı. Erkekler incecik bıyıkları ve plastik gibi parlayan ipek takımlarıyla, hasta Meksikalılara benziyorlardı. Kırılacakmış gibi görünen kadınların hiçbiri genç değildi, çoğu Amerikalıydı ve hepsi de üzerlerine lastik çuval gibi oturan kolsuz kokteyl elbiseleri giymişti.

Kendimi kumsala vurmuş bir şey gibi hissettim. Kırışık fittilli kadife ceketim beş yıllıktı ve boynu aşınmıştı, pantolonunun çizgileri yoktu ve kravat takmak aklıma bile gelmemişti ama buraya kravatsız gelmenin abes kaçtığı ortadaydı. Numaracı gibi görünmektense, romdan vazgeçip bir bira ısmarladım. Barmenin bana surat asarak bakmasının nedenini biliyordum: Üzerimdeki hiçbir şey parıltılı değildi. Bunun bir eziklik belirtisi olduğuna şüphem yoktu. Burada başarıya ulaşmak için göz kamaştırıcı bir şeyler almam gerekiyordu.

Altı buçukta bardan çıkıp dışarıda yürüdüm. Hava kararıyor, büyük Avenida serin ve çok hoş görünüyordu. Öteki tarafta bir zamanlar kumsala bakan evler vardı. Şimdiyse otellere bakıyorlardı ve çoğu yüksek çalı çitlerin, bahçeleri sokaktan ayıran duvarların arkasına çekilmişti. Orada burada vantilatörlerin altında oturan insanların rom içtiği bir bahçe ya da telle kapatılmış bir sundurma görüyordum. Sokağın ilerisinde bir yerden çan sesleri, Brahms'ın Ninni'sinin uykulu çınlayışları geliyordu.

Bir blok kadar yürüyerek atmosferi hissetmeye çalışırken çan sesleri yaklaşmaya devam etti. Çok geçmeden sokağın ortasında tıngır mıngır ilerleyen bir dondurma minibüsü belirdi. Tepesinde kırmızı neon patlamalarla yanıp sönerik bütün bölgeyi aydınlatan dev bir sopalı dondurma vardı. Bay Brahms'ın şingirtili melodisi minibüsün iç kısımlarında bir yerden geliyordu. Şoför yanımdan geçerken mutlu mesut sırtarak klaksonunu öttürdü.

24

Hemen bir taksi durdurup adama beni şehir merkezine götürmesini söyledim. Eski San Juan esas adaya su üstünden giden yollarla bağlı küçük bir ada. Biz Condado'ya giden yoldan geçtik. Korkuluklar boyunca durmuş, sığ lagünde balık tutan onlarca Porto Rikolu, sağımıdaysa Caribé Hilton yazan neonlu bir tabelanın altında bembeyaz dev bir yapı vardı. Burasının turizm patlamasının temel taşı olduğunu biliyordum. Conrad, İsa peygamber gibi buraya gelmiş ve öteki balıklar da onu takip etmişti. Hilton'dan önce burada hiçbir şey yoktu; şimdiyse her yer dolmuştu. Issız bir stadyumu geçtikten az sonra kayalık bir tepe boyunca giden bulvara girdik. Bir yanda koyu Atlantik, öte yanda, daracık şehrin karşı tarafındaysa, rıhtıma bağlanmış yolcu gemilerine ait binlerce renkli ışık vardı. Bulvardan sapıp şoförün Plaza Colón olduğunu söylediği bir yerde durduk. Yol parası bir buçuk dolar tuttuğu için adama iki tane bir dolar verdim.

Paraya bakarak başını iki yana salladı.

"Ne oldu?" dedim.

Omzunu silkti. “Bozuk yok señor.”

Cebimi yokladım; sadece beş sentim vardı. Yalan söylediğini biliyordum ama bir doları bozdurmak için uğraşacak hâlim yoktu. “Pis hırsız,” diyerek bir dolarları kucağına fırlattım. Adam yine omuz silkti ve basıp gitti.

Plaza Colón birçok dar sokağın birleşme noktasıydı. Dip dibe yapılmış iki-üç katlı binaların balkonları sokağın üzerine taşıyordu. Hava sıcaktı ve hafif bir esintinin üzerinde dolaşan ter, çöp karışımı bir koku vardı. Açık pencerelerden müzik ve insan sesleri geliyordu. Kaldırımlar öyle daracıktı ki su yolundan uzak durmak için bayağı bir uğraşmak gerekiyordu ve sokaklar tanesi beş sente soyulmuş portakal satanların meyve arabalarıyla tıkanmıştı.

“Ivy Liga” marka giysiler satan dükkânların vitrinlerine, orospular ve denizcilerle dolu pis barların içlerine bakarak, kaldırımlardaki insanların önünden kaçarak, hemen bir lokanta bulamazsam düşüp bayılacağımı düşünerek otuz dakika kadar yürüdüm.

Sonunda pes ettim. Eski Şehir’de hiç lokanta yoktu sanki. Bir tek New York Diner isminde bir yer görmüştüm, o da kapalıydı. Ümitsizlik içinde bir taksi durdurup adama beni *Daily News*’a götürmesini söyledim.

Bön bön bana baktı.

“Gazeteye!” diye bağırarak binip kapıyı çarptım.

“Ah, sí,” diye mırıldandı. “*El Diario*, sí.”

“Hayır, Tanrı’nın cezası,” dedim. “*Daily News*—Amerikan gazetesi—*El News*.”

Adam gazeteyi hiç duymadığı için tekrar Plaza Colón’a gittik ve pencereden dışarı sarkıp bir aynasıza sordum. O da bilmiyordu ama sonra otobüs durağından yanımıza gelen bir adam bize yerini tarif etti.

Arnavut kaldırımlı bir bayırdan deniz kenarına doğru gittik. Görünürde gazete falan yoktu ve adamın beni başından atmak

için oraya götürdüğünden şüphelenmeye başladım. Bir köşeden dönünce ansızın frene asıldı. Az ötemizde çete kavgası gibi bir şey vardı ve bir güruh bağıra çağıra ambara benzeyen yeşilimsi eski bir binaya girmeye çalışıyordu.

“Devam et,” dedim şoföre. “Geçebiliriz.”

Bir şeyler mırıldanarak başını iki yana salladı.

Koltuğunun arkasına yumruğumu geçirdim. “Devam et! Gitmezsen, para da yok.”

Yine bir şeyler mırıldandı ama bu sefer birinci vitese takıp sokağın öteki ucuna doğru giderek kavgayla aramızda olabildiğince çok mesafe bıraktı. Binayla aynı hizaya gelince durdu ve yaklaşık yirmi Porto Rikoludan oluşan bir çetenin bej takım elbiseli, uzun boylu, Amerikalı bir adama saldırdığını gördüm. Adam basamaklarda durmuş, elindeki büyük ahşap pankartı beyzbol sopası gibi sallayıp duruyordu.

“Sizi pis serseriler!” diye bağırdı Amerikalı. Grupta bir hareketlenme oldu ve ardından bağırtilarla darbe sesleri duydum. Saldırganlardan biri yüzü kanlar içinde sokağa serildi. İri yarı adam pankartı önünde sallayarak kapıya doğru geriledi. Pankartı elinden kapmaya çalışan iki kişiden birinin göğsüne geçirip adamı basamaklardan aşağı yuvarladı. Ötekiler uzağında durmuş, bağırarak yumruk sallıyorlardı. O da adamlara hırladı: “İşte burada, pislik herifler—gelin de alın bakalım!”

Hiç kimse kıpırdamadı. Adam bir an öylece durduktan sonra pankartı omuzlarının üzerine kadar kaldırıp grubun ortasına fırlattı. Pankart adamlardan birinin karnına çarpıp adamı arkasındakilerin üzerine devirdi. Kahkahalar duydum ve adam binaya girerek gözden kayboldu.

“Tamam,” dedim şoföre dönerek. “Bitti işte—gidelim haydi.”

Şoför başını iki yana sallayarak önce binayı, sonra beni gösterdi. “Sí, está *News*.” Başını sallayıp tekrar binayı gösterdi. “Sí,” dedi ciddi bir yüz ifadesiyle.

Daily News'un—yeni yuvamın—önünde olduğumuz, kafa-
ma o an dank etti. Kapı ile aramdaki pis çeteye şöyle bir bak-
tıktan sonra otele dönmeye karar verdim. Tam o sırada yine bir
kargaşa yaşandı. Arkamıza çeken Volkswagen'dan inen üç polis
uzun coplarını sallayarak İspanyolca bağırmaya başladı. Gru-
bun bir bölümü kaçtı, bazıları da kalarak polisle tartışmaya gir-
di. Biraz izledikten sonra şoföre bir dolar verip koşarak binaya
girdim.

News yazı işlerinin ikinci katta olduğunu söyleyen bir tabela
gördüm. İçten içte kendimi yine bir şiddet olayının ortasında
bulmayı bekleyerek asansörlerden birine bindim. Ama kapı ka-
ranlık bir koridora açıldı ve biraz solumdaki ofisten gelen gü-
rültüyü duydum.

Girer girmez kendimi daha iyi hissettim. İçeride çok iyi bil-
diğim bir dağınıklık, daktilo ve teledaktilolardan gelen sürekli
bir takırtı vardı; aldığım koku bile tanıdıktı. Oda öyle büyüktü
ki boş gibi görünüyordu ama içeride en az on kişi olduğunu
görebiliyordum. Kapının yanındaki bir masada oturan ufak te-
fek ve siyah saçlı bir adamın dışında herkes çalışıyordu. Adam
oturduğu sandalyeyi arka ayakları üzerine itmiş tavana bakı-
yordu.

Yanına gidip konuşmaya başlayınca, irkilerek doğruldu.
“Pekâlâ!” diye hırladı. “Neyin peşindesin sen?”

Ateş saçan gözlerle ona baktım. “Ben yarın burada işe başlı-
yorum,” dedim. “Adım Kemp, Paul Kemp.”

Belli belirsiz gülümsedi. “Kusura bakma; filmimin peşinde-
sin sandım da.”

“Ne?” dedim.

“Soyulup soğana çevrilmek” ile ve “gözünü bir saniye ayıra-
mamak” ile ilgili bir şeyler homurdandı.

Ofise şöyle bir göz gezdirdim. “Normal görünüyorlar.”

Adam burnundan sesler çıkartarak güldü. “Hırsızlar—ot-
lakçılar.” Ayağa kalkıp elini uzattı. “Bob Sala, kadrolu fotoğraf-
çı,” dedi. “Bu gece seni buraya getiren nedir?”

“Karnımı doyuracak bir yer arıyorum.”

Gülümsedi. “Paran mı yok?”

“Hayır, zenginim; ama tek bir lokanta bulamadım.”

Kendini sandalyesine bıraktı. “Şanslıymışsın. Burada ilk öğrenilen şey, lokantalardan uzak durulması gerektiğidir.”

“Neden?” dedim. “Dizanteri yüzünden mi?”

Güldü. “Dizanteri, bit, gut, Hutchinson hastalığı; burada her şeyi kapabilirsin, her şeyi.” Saatine baktı. “On dakika kadar beklersen, seni Al’in yerine götürürüm.”

Bir fotoğraf makinesini kenara çekip masasına oturdum. Bob arkasına yaslanıp gözlerini yine tavana dikerek iyi lokantaların olduğu, hırsızların olmadığı daha mutlu bir diyarda gezintiye çıkar gibi göründü ve sadece arada bir o fırça gibi saçlarla dolu başını kaşımakla yetindi. Buraya ait görünmüyordu; daha çok Indiana’daki bir karnavalda bilet toplayacak bir tipti. Dışleri çok kötüydü, ne zamandır tıraş olmamıştı, gömleği pisti ve ayakkabıları hayır kurumundan verilmiş gibi görünüyordu.

Ofisin öteki ucundaki bir odadan iki adam çıkıncaya kadar sessizce oturduk. Adamlardan biri sokakta kavga ederken gördüğüm uzun boylu Amerikalıydı. Kısa boylu ve kel olan öteki adam heyecanla bir şeyler anlatıyor, iki eliyle birden hareketler yapıyordu.

“Şu kim?” diye sordum Sala’ya, uzun boyluyu göstererek.

O tarafa baktı. “Lotterman’ın yanındaki adam mı?”

Kısa boylunun Lotterman olduğunu varsayarak başımı salladım.

Sala, “Adı Yeamon,” diyerek gözlerini tekrar masasına çevirdi. “Burada yeni; birkaç hafta önce geldi.”

“Onu dışarıda kavga ederken görmüştüm,” dedim. “Bir grup Porto Rikolu binanın önünde üstüne saldırdı.”

Sala başını iki yana salladı. “Hiç şaşmam; adam kaçığın teki.” Başını salladı. “Herhâlde şu sendikalı grev kırıcılara tantana etmiştir. Sendika onaysız bir grev var; nedenini kimse bilmiyor.”

Tam o sırada Lotterman ofisin öteki ucundan seslendi: “Ne yapıyorsun Sala?”

Sala başını kaldırmadı. “Hiç; üç dakika sonra çıkacağım.”

“Yanındaki kim?” dedi Lotterman, şüpheyle bana bakarak.

“Yargıç Crater,” diye cevap verdi Sala. “İyi haber olabilir.”

Lotterman, “Yargıç kim?” diyerek masaya doğru yürüdü.

“Boş ver,” dedi Sala. “Adı Kemp ve senin tarafından işe alındığını iddia ediyor.”

Lotterman şaşkın görünüyordu. “Yargıç Kemp mi?” diye mırıldandı. Sonra yüzünde geniş bir tebessüm belirdi ve iki elini birden bana uzattı. “Ha, evet; Kemp! Seni gördüğüme sevindim evlat. Ne zaman geldin?”

“Bu sabah,” diyerek el sıkışmak için masadan kalktım. “Bütün gün uyudum sayılır.”

“Güzel!” dedi Lotterman. “Çok zekice.” Anlayışla başını salladı. “Eh, umarım işe hazırsındır.”

“Hemen değil,” dedim. “Bir şeyler yemem lazım.”

29

Lotterman güldü. “Yo, yo; yarın için dedim. Seni bu gece çalıştırmayacağım.” Tekrar güldü. “Evet, yemek yemeniz lazım.” Sala’ya gülümsedi. “Bob sana şehri gezdirir herhâlde, *ha?*”

“Tabii ki,” dedi Sala. “Eski gider hesabından yaparız, *ha?*”

Lotterman gergin bir kahkaha attı. “Ne demek istediğimi biliyorsun Bob; medeni insanlar gibi davranmaya çalışalım.” Dönerek ofisin ortasında durmuş pardösüsünün koltuk altındaki yırtığı inceleyen Yeamon’a el salladı.

Parantez bacaklı Yeamon uzun adımlar atarak yanımıza geldi ve Lotterman ikimizi tanıştırırken kibarca gülümsedi. Yüzünde kibir ya da adını koyamadığım başka bir şey olan, uzun bir adamdı.

Lotterman avuçlarını birbirine sürttü. “Çok iyi Bob,” dedi sırtarak. “Burada gerçek bir ekip kuruyoruz, *ha?*” Yeamon’ın sırtına vurdu. “Bizim Yeamon az önce aşağıda orospu çocuğu komünistlerle biraz sürtüşmüş,” dedi. “Barbar herifler; topunu içeri tıkmak lazım.”

Sala başını salladı. “Birimizden birini öldürmeleri çok yakındır.”

“Öyle deme Bob,” dedi Lotterman. “Kimse öldürülmeyecek.”

Sala omzunu silkti.

“Sabah Komisyon Üyesi Rogan’ı arayıp bu konuyu gördüm,” diyerek açıklamasını yaptı Lotterman. “Böyle bir şeye göz yumamayız; resmen tehdit ediyoruz.”

“Aynen öyle,” diye yanıtladı Sala. “Komisyon Üyesi Rogan’ın canı cehenneme; bize birkaç Luger lazım.” Ayağa kalkıp sandalyesinin arkasından pardösüsünü çekti. “Neyse, biz artık gidelim.” Yeamon’a baktı. “Al’in yerine gidiyoruz; karnın aç mı?”

“Ben sonra gelirim,” diye yanıtladı Yeamon. “Önce eve gidip Chenault hâlâ uyuyor mu diye bir bakmak istiyorum.”

“Tamam,” dedi Sala. Bana kapıyı işaret etti. “Haydi arka taraftan çıkalım; kavga edecek havamda değilim hiç.”

“Dikkatli olun çocuklar,” diye seslendi Lotterman arkamızdan. Başımı sallayarak Sala’nın peşinden koridora çıktım. Bina’nın arka tarafındaki merdivenden metal bir kapıya indik. Sala bir çakıyla ittirince kapı açılıverdi. Ben peşinden arka sokağa çıkarken, “Dışarıdan açılmıyor,” diye açıklama yaptı.

Arabası yarısı pastan erimiş, üstü açılabilir, ufacak bir Fiat’tı. Motor çalışmayınca inip itmek zorunda kaldım. Sonunda marş basınca arabaya atladım. Tepeyi çıkmaya başlarken, motor acıyla kükredi. Çıkamayacağımız sandım ama minik araba yiğitçe sarsılarak tepeyi aşip başka bir dik tepeyi tırmanmaya başladı. Sala bu bocalamayı umursamaz görünüyor, ne zaman duracak gibi olsak debriyaja basıyordu.

Al’in önüne park edip arka bahçeye geçtik. “Ben üç hamburger alacağım,” dedi Sala. “Başka bir şey yok zaten.”

Başımı salladım. “Fark etmez; mideyi doldurayım yeter.”

Sala aşçıyı çağırıp altı hamburger istediğimizi söyledi. “İki de bira,” diye ekledi. “Çok çabuk.”

“Ben rom içeceğim,” dedim.

“İki bira, iki rom,” diye seslendi Sala. Sonra arkasına yaslanıp bir sigara yaktı. “Muhabir misin?”

“Evet,” dedim.

“Seni buraya hangi rüzgâr attı?”

“Neden olmasın?” diye yanıtladım. “Bir erkeğin gidebileceği, Karayipler’den daha kötü yerler de var.”

Homurdandı. “Burası Karayipler değil; güneye doğru devam etmen gerekirdi.”

Aşçı ayaklarını sürüyerek bahçeyi aşp içkilerimizi getirdi. “Önceden neredeydin?” diye sordu Sala, tepsiden biralarını alırken.

“New York,” dedim. “Ondan önce de Avrupa.”

“Avrupa’nın neresinde?”

“Her yerde; daha çok Roma ve Londra’da.”

“*Daily American* mı?” diye sordu.

“Evet,” dedim. “Altı aylığına birinin yerini doldurmuştum.”

“Fred Ballinger diye bir adam tanıyor musun?” diye sordu.

Başımı salladım.

“O da burada,” dedi Sala. “Keseyi doldurmakla meşgul.”

İnledim. “Vay hıyar herif, vay.”

“Görürsün,” dedi Sala. “Bizim ofise takılıyor.”

“Ne bok yemeye?” dedim ters ters.

“Donovan’ın kışını yalamaya.” Güldü. “*Daily American*’da spor editörü olduğunu iddia ediyor.”

“Pezevengin tekiydi!” dedim.

Sala bir kahkaha attı. “Donovan bir gece onu merdivenden aşağı yuvarladı; bir süredir uğramaz oldu.”

“İyi olmuş,” dedim. “Donovan kim; spor editörü mü?”

Başını salladı. “Ayyaşın teki; yakında ayrılıyor.”

“Neden?”

Güldü. “Herkes ayrılır; sen de ayrılacaksın. Beş para eden hiç kimse burada çalışamaz.” Başını iki yana salladı. “İnsanlar sapır

sapır dökülüyor. Burada en uzun kalan benim; şehir haberleri editörü Tyrrell hariç; o da yakında gidiyor. Daha Lotterman'ın haberi yok—çok kötü olacak—burada Tyrrell'dan başka iyi adam kalmadı.” Şöyle bir güldü. “Şef editörü görünceye kadar bekle; adam manşet bile yazamıyor.”

“O kim?” dedim.

“Segarra—Kaypak Nick. Valinin biyografisini yazıyor. Adam gündüz gece valinin biyografisini yazıyor; rahatsız etmek yasak.”

İçkimi yudumladım. “Sen ne zamandır buradasın?” diye sordum.

“Çok uzun, bir yılı geçti,” dedi.

“O kadar da kötü olamaz,” dedim.

Gülümsedi. “Her neyse, seni etkilememe izin verme. Belki de hoşuna gider; buradan hoşlanan tipler de var.”

“Nasıl tiplermiş onlar?” diye sordum.

“İşini iyi bilenler,” dedi. “Saman altından su yürütenler; onlar buraya bayılır.”

“Evet,” dedim. “Havaalanındayken bana da öyle geldi.” Sala'ya baktım. “Seni burada tutan nedir? New York bileti sadece kırk beş dolar.”

Burnundan sesler çıkararak güldü. “Boş versene, ben o parayı bir saatte kazanıyorum; tek bir butona basarak.”

“Çok açgözlüsün,” dedim.

Sırıttı. “Öyleyimdir. Bu adada benden daha açgözlüsü yoktur. Bazen kendi taşaklarıma bir tane geçirmek istiyorum.”

Sweep hamburgerlerimizi getirdi. Sala kendininkileri tepsi-den kapıp masanın üstünde açarak marullarla domates dilimlerini tepsinin içine attı. “Seni beyinsiz canavar,” dedi bezgin bir sesle. “Bu pislikleri etimden uzak tut diye kaç kere söyledim sana ben?”

Garson pisliklere baktı.

“Bin kere!” diye bağırdı Sala. “Her Tanrı'nın cezası gün söylüyorum sana bunu!”

“Abi,” diyerek gülümsedim. “Senin cidden *gitmen* lazım—burası sana hiç yaramamış.”

Hamburgerlerinden birini tıkmaya başladı. “Göreceksin,” diye homurdandı. “Sen de, Yeamon da—o herif manyağın teki. Fazla dayanamaz. Hiçbirimiz fazla dayanamayız.” Yumruğunu masaya indirdi. “Sweep—biram bitti!”

Garson mutfaktan çıkıp bize baktı. “İki bira!” diye bağırdı Sala. “Hemen!”

Gülümseyerek arkama yaslandım. “Yeamon’ın nesi var?”

Bunu sorduğuma inanamıyormuş gibi bana baktı. “Onu görmedin mi?” dedi. “Orospu çocuğunun gözü dönmüş! Lotterman’ın ondan ödü kopuyor—anlayamadın mı?”

Başımı iki yana salladım. “Bana normal göründü.”

“Normal mi?” diye bağırdı. “Birkaç gece önce burada olsaydın keşke! Durup dururken bu masayı devirdi—işte bu masayı.” Avcunu masaya vurdu. “Bütün içkilerimizi tozun toprağın içine atıp masayı ne dediğinden haberi bile olmayan bir orospu çocuğunun üzerine devirdi—sonra da adamı üstünde tepinmekle tehdit etti!” Sala başını iki yana salladı. “Lotterman o adamı nereden buldu, bilmem. Ondan öyle korkuyor ki adama yüz dolar borç verdi, o da gidip bütün parayı bir mobilete yatırdı.” Acı bir kahkaha attı. “Şimdi de birlikte yaşamak için bir kız getirmiş.”

Garson biralarla gelince, Sala derhâl bardakları tepsiden kaptı. “Beyni olan hiçbir kız buraya gelmez,” dedi. “Bir tek bakireler—azgın bakireler.” Parmağını bana doğru salladı. “Burada ibne olacaksın Kemp—bu sözümü unutma. Burası adamı hem ibne yapar hem de aklını kaçırır.”

“Bilmem ki,” dedim. “Uçakta genç ve de güzel bir parça vardı.” Gülümsedim. “Yarın etrafta onu aramayı düşünüyorum. Herhâlde kumsalda bir yerde olur.”

“Büyük ihtimalle lezbiyendir,” diye yanıtladı Sala. “Burası onlarla dolu.” Kafasını salladı. “Bu tropik kokuşmuşluk yüzünden—seks yapmadan sürekli içiyorsun!” Sandalyesine yığıldı.

“Bana kafayı yedirecek—sıyrılmak üzereyim!”

Sweep bir telaş iki bira daha getirdi ve Sala onları da tep-siden kaptı. Tam o sırada Yeamon kapıda belirdi; bizi görüp masamıza geldi.

Sala zavallı bir inilti çıkardı. “Lütfen üstümde tepinme Yea-mon—öyle demek istememiştim.”

Yeamon gülümseyerek masaya oturdu. “Hâlâ Moberg ola-yında mı kaldın?” Gülerek bana döndü. “Robert, Moberg’e hak-sızlık ettiğimi düşünüyor da.”

Sala “üşütmekle” ilgili bir şeyler mırıldandı.

Yaemon tekrar güldü. “Sala San Juan’daki en yaşlı adamdır. Kaç yaşındaydın Robert—doksan falan mı?”

Sala, “Bana martaval okuma!” diye bağırarak ayağa fırladı.

Yeamon başını salladı. “Robert’ın bir kadına ihtiyacı var,” dedi usulca. “Penisi beynine baskı yaparken aklı pek çalışmıyor.”

Sala inleyerek gözlerini kapadı.

Yeamon parmaklarıyla masayı tıklattı. “Robert, sokaklar orospu kaynıyor. Bir ara etrafa bakınsan, iyi olacak. Buraya ge-lirken o kadar çok orospu gördüm ki altı tanesini kapıp yata-ğa dalarak köpecikler gibi üstüme tırmanmalarına izin vermek geldi içimden.” Gülerek garsona işaret etti.

“Pislik herif,” diye homurdandı Sala. “Kız buraya geleli daha bir gün bile olmadı, orospuları üstüne tırmandırmaktan söz etmeye başladın bile.” Bilgiç bilgiç başını salladı. “Frengi ka-pacaksın—böyle etrafta sürtüp milletin üstünde tepinmeye de-vam edersen, yakında bokların içinde tepinmeye başlayacaksın.”

Yeamon sıırıttı. “Peki Robert. Beni uyarmış oldun.”

Sala ona baktı. “Kız hâlâ uyuyor mu? Kendi evime girmek için daha ne kadar bekleyeceğim?”

“Buradan çıkar çıkmaz gidersen,” dedi Yeamon. “Onu eve götüreceğim.” Başını salladı. “Tabii arabayı ödünç almam ge-rek—mobilete sığmayacak kadar çok bagaj var.”

“Tanrım,” diye homurdandı Sala. “Veba gibisin Yeamon—resmen iliğimi kurutuyorsun.”

Yeamon güldü. “Sen iyi bir Hıristiyanısın Robert. Ödülünü alacaksın.” Sala’nın burnundan çıkardığı sesi duymazdan geleerek bana döndü. “Sabah uçağıyla mı geldin?”

“Evet,” dedim.

Gülümsedi. “Chenault bindiğı uçağıdaki bir gencin yaşlı bir adamı dövdiğünü söyledi de—o sen miydin?”

Günah ve kader ağıının masanın üzerine indiğini hissederek inledim. Sala şüpheyile bana bakıyordu.

Sürekli üstümden geçmeye çalışan kaçık bir ihtiyarın yanında oturduğumu söyleyerek açıklamaya çalıştım.

Yeamon güldü. “Chenault *senin* kaçık olduğunu düşünmüş—sürekli ona bakıp durduğunu, sonra da sapıtıp ihtiyara saldırdığını söyledi—kız uçaktan inerken hâlâ adamı pataklıyormuşsun.”

Sala, “Aman Tanrım!” diyerek tiksinen gözlerle bana baktı.

Kafamı sallayıp gülerek geçiştirmeye çalıştım. Olası çıkarımlar çok çirkindi—ihtiyar adamları döven, kafayı yemiş bir kadın avcısı—bir erkeğin yeni bir işe girdiğinde isteyebileceğı türden bir başlangıç değildi bu.

Yeamon eğlenmiş görünse de, Sala’nın araya mesafe koyduğu çok açıktı. Birer içki daha ısmarlayıp çabucak konuyu değiştirdim.

İçeride hüzünlü bir piyano tıngırdarken, saatlerce orada oturup miskin miskin içerek ve sohbet ederek zaman öldürdük. Bahçeye süzülen notalar geceye neredeyse keyifli, umutsuz, melankolik bir hava veriyordu.

Sala gazetenin batacağından emindi. “Bana bir şey olmaz,” dedi. “En fazla bir ayı var.” İki büyük fotoğraf işi daha vardı, sonra da büyük ihtimalle basıp New Mexico’ya gidecekti. “Evet,” dedi, “en fazla bir ay sonra eşyalarımızı toplamaya başlarız.”

Yeamon başını iki yana salladı. “Robert gazetenin batmasını istiyor ki gitmeye bahane olsun.” Gülümsedi. “Ama daha

zamanı var. Bana üç ay yeter—adalara gidecek parayı kazanmış olurum.”

“Nereye?” diye sordum.

Omuz silkti. “Neresi olursa—güzel bir ada bulacağım, ucuz bir yer.”

Sala tısladı. “Mağara adamı gibi konuşuyorsun Yeamon. Esas Şikago’da iyi bir işe ihtiyacın var senin.”

Yeamon güldü. “Bir düzüşsen, kendini daha iyi hissedeceksin Robert.”

Sala homurdanarak birasını içti. Sürekli dırdır etmesine rağmen ondan hoşlanmıştım. Benden birkaç yaş küçük, otuz iki ya da otuz üç yaşında olduğunu tahmin ediyordum ama nedense onu uzun zamandır tanıyormuşum gibi bir his vardı içimde.

Yeamon’ı da tanır gibiydim ama o kadar yakından değil—daha çok başka bir yerde tanıştığım, sonradan izini kaybettiğim birinin anısı gibiydi. Herhâlde yirmi dört ya da yirmi beş yaşındaydı ve bana o yaşlardaki hâlimi hatırlatıyordu hafiften—tam olarak öyle biri değildim ama şöyle bir durup düşünsem, kendimi öyle görürdüm sanırım. Onu dinlerken, kendimi dünyayı taşaklarından yakalamış gibi hissetmeyeli ne kadar çok zaman geçtiğini, Avrupa’da geçen ve en ufak bir kırıntısında bile dünyayı ele geçirmiş gibi hissedecek kadar toy ve güven dolu olduğum o ilk yılın ardından kaç yaş gününün hızla geçmiş olduğunu fark ettim.

Kendimi uzun zamandır öyle hissetmemiştim. Belki de yıllar bir şampiyon olduğum fikrini sinsice altımdan çekivermişti. Ama o hissi şimdi hatırlamış ve kendimi yaşlı, bunca zamandır bu kadar az şey yapmış olduğum için biraz tedirgin hissetmiştim.

Arkama yaslanıp içkimi yudumladım. Piyanonun sesi her nedense kesilmiş, aşçı mutfakta tangır tungur bir şeyler yapıyordu. İçeride İspanyolca laklak edenlerin gürültüsü, karman çorman düşüncelerine tutarsız bir fon oluşturuyordu. Yabancı

bir yerde olduğumu, son dayanak noktamları arama koyduğum mesafeyi ilk kez hissediyordum. Kendimi baskı altında hissetmem için bir neden yoktu ama yine de hissediyordum işte—sıcak havanın ve geçen zamanın baskısı, bir erkeğin günde yirmi dört saat terlediği yerlerde biriken aylak bir gerilim.

İKİ

Ertesi sabah erken kalkıp yüzmeye gittim. Sağlıksız New York-lu tenimi kimsenin fark etmemesini dileyerek, sıcak güneşin altında, saatlerce kumsalda oturdum.

38 Saat on bir buçukta otelin önünden bir otobüse bindim. Çok kalabalıktı ve ayakta durmak zorundaydım. Otobüsün içindeki hava buhardan farksızdı ama bu durum benden başka kimsenin umurunda değil gibiydi. Bütün pencereler kapalıydı, dayanılmaz bir koku vardı, Plaza Colón'a geldiğimizde başım dönüyordu ve kan ter içinde kalmıştım.

News binasına giden bayırdan inerken o çeteyi gördüm. Kimilerinin elinde büyük pankartlar, kimileri bordüre oturmuş ya da park edilmiş arabalara yaslanmış, arada bir içeri girip çıkanlara bağıryorlardı. Görmezden gelmeye çalıştım ama adamın biri İspanyolca bağırip yumruğunu sallayarak peşimden gelince koşarak asansöre bindim. Kapıda adamı yakalamaya çalıştım ama kapanırken geriye sıçradı.

Koridordan geçerken ofiste birinin bağırdığını duydum. Kapıyı açtığımda, Lotterman'ın ofisin ortasında durmuş elindeki *El Diario* gazetesini sallayıp durduğunu gördüm. Ufak tefek, sarışın bir adamı gösteriyordu: "Moberg! Seni ayyaş orospu çocuğu! Günlerin sayılı artık! O teledaktiloya bir şey olursa, tamir parasını senin tazminatından keserim!"

Moberg bir şey demedi. Hastaneye yatacak kadar hasta görünüyordu. Sonradan gecenin bir yarısı zil zurna sarhoş bir hâlde ofise gelip teledaktilonun üzerine işediğini öğrendim. Bu da yetmezmiş gibi, sahildeki bir bıçaklanma haberini atlamıştık ve polis muhabiri Moberg'di. Lotterman ona bir küfür daha savurup içeri yeni girmiş olan Sala'ya döndü. "Dün gece neredeydin Sala? Neden elimizde bu bıçaklanma olayının tek bir resmi bile yok?"

Sala şaşkın görünüyordu. "Nasıl yani? Mesaim sekizde bitti—yirmi dört saat çalışmamı mı bekliyorsun benden?"

Lotterman homurdanarak başını çevirdi. Sonra beni görüp odasına gitmemi işaret etti.

"Tanrım!" dedi otururken. "Bu serserilerin nesi var böyle—ofisten kaçmalar, pahalı cihazların üzerine işlemeler, durmadan kafayı çekmeler—nasıl çıldırmıyorum, hayret!"

Gülümseyerek bir sigara yaktım.

Soran gözlerle bana baktı. "Tanrı'dan dilerim ki, sen normal bir insansındır—buraya tek bir sapık daha gelirse, bardağı taşıran son damla olacak."

"Sapık mı?" dedim.

"Ah, bilirsin işte," diyerek eliyle şöyle bir hareket yaptı. "Normal sapıklar—ayyaşlar, serseriler, hırsızlar—nereden çıkıyorlar, anlamadım ki."

"Tırnağımın kiri bile etmezler!" dedi. "Çakal gibi etrafta dolaşırlar, bana sırtıp dururlar, sonra da kimseye tek laf etmeden ortadan kaybolurlar." Başını üzgün üzgün iki yana salladı. "Elimde bir tek şarapçılar varken, bu gazeteyi nasıl çıkaracağım ben?"

"Durum kötü görünüyor," dedim.

"Kötü," diye mırıldandı, "inan bana, çok kötü." Sonra bana baktı. "Burayı olabildiğince çabuk tanımanı istiyorum. Burada işimiz bitince kütüphaneye gidip eski gazeteleri incele—notlar al, neler olup bittiğini öğren." Başını salladı. "Sonra şef editö-

rümüz Segarra ile görüşürsün. Ona seni bilgilendirmesini söyledim.”

Biraz daha konuştuk ve bu arada gazetenin batacağına dair söylentiler duyduğumdan söz ettim.

Lotterman rahatsız olmuş gibiydi. “Bunu Sala’dan duydun, değil mi? Sen ona kulak asma—kaçığın tekidir!”

Gülümsedim. “Tamam—sadece sorsam iyi olur diye düşünmüştüm.”

“Burada kaçıklardan geçilmiyor,” diye parladı. “Birkaç aklı başında adama ihtiyacımız var.”

Kütüphaneye giderken San Juan’da ne kadar dayanabileceğimi düşünüyordum—“çakal” ya da “sapık” damgası yememe, kendi taşaklarıma geçirmeye başlamama ya da milliyetçi haydutlar tarafından doğranmama ne kadar vardı acaba? Lotterman beni New York’tan aradığında telefonda nasıl konuştuğunu hatırlıyordum; o tuhaf sarsaklığını ve ettiği garip lafları. O zaman sadece sezmiştim ama artık biliyordum. Onu gözümün önüne getirebiliyordum—ahizeyi tutan ellerinin bütün eklemeleri beyazlaşmış, kapısında çeteler toplanır ve sarhoş muhabirler ofisin her yerine işerken sesinin titremesine engel olmaya çalışıyor, gergin bir sesle şöyle diyordu: “Oldu bu iş Kemp, gayet normal birine benziyorsun, atla gel hadi—”

İşte gelmiştim; tımarhanedeki yeni bir yüz, henüz kategorize edilmemiş bir sapık, düğmesi yakalı gömleğin üstüne badem desenli kravat takmış, artık genç olmasa da henüz yolu yarılammış bir adamdım—neler olup bittiğini öğrenmek için tırıs tırıs kütüphaneye giden, deyim yerindeyse, eşikteki bir adam.

Gireli yirmi dakika kadar olmuştu ki zayıf ve yakışıklı bir Porto Rikolu gelip omzuma vurdu. “Kemp?” dedi. “Ben Nick Segarra—biraz vaktin var mı?”

Ayağa kalkıp elini sıktım. Gözleri ufacıktı ve saçları öyle kusursuz taranmıştı ki peruk olabileceğini düşündüm. Valinin biyografisini yazabilecek bir adama benziyordu—ayrıca valinin verdiği kokteyllerde bulunabilecek birine de benziyordu.

Birlikte ofise giderek köşedeki masasına doğru yürürken, rom reklamlarından fırlamış gibi görünen bir adam içeri girerek Segarra'ya el salladı. Sonra bize doğru geldi—zarif, güleç, biçimli bir yüz; gri keten takımı ve iyice bronzlaşmış teniyle elçilikte çalışıyor olabilecek Amerikalı bir adam.

Segarra'yı içtenlikle selamladı ve el sıkıştılar. “Sokakta çok şirin bir grup var,” dedi adam. “İçeri girerken biri üstüme tükürdü.”

Segarra başını iki yana salladı. “Korkunç bir şey, korkunç... Ed de onları kışkırtıp duruyor...” Sonra bana baktı. “Paul Kemp,” dedi. “Hal Sanderson.”

El sıkıştık. Gençliğinde bir erkeğin ne kadar güçlü el sıkıştığıyla değerlendirileceğinin söylendiğini düşünmeme neden olan, üzerinde iyi çalışılmış, sıkı bir tokalaşma tarzı vardı Sanderson'ın. Bana gülümsedikten sonra Segarra'ya baktı. “Bir içki içecek zamanın var mı? İlgini çekebilecek bir iş üstündeyim de.”

41

Segarra saatine baktı. “Olur. Zaten ben de çıkmak üzereydim.” Bana döndü. “Seninle yarın konuşuruz—olur mu?”

Gitmek için dönerken, Sanderson arkamdan seslendi. “Bizimle olmana sevindim Paul. Bir ara öğle yemeğine çıkalım.”

“Tamam,” dedim.

Günün geri kalanını kütüphanede geçirip saat sekizde çıktım. Binadan çıkarken, yeni gelen Sala'yla karşılaştım. “Bu gece ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Hiç,” dedim.

Sevinmiş göründü. “Güzel. Kumarhanelerde birkaç fotoğraf çekmem lazım—gelmek ister misin?”

“Olabilir,” dedim. “Böyle gelebilir miyim?”

“Tabii ki,” diyerek sırtıttı. “Kravat taksan yeter.”

“Olur,” dedim. “Ben Al'in yerine gidiyorum—işin bitince sen de gel.”

Başını salladı. “Yarım saate gelirim. Şu filmi tabetmem lazım.”

Gece sıcaktı ve deniz kenarında fareler cirit atıyordu. Birkaç blok öteye bir yolcu gemisi bağlanmıştı. Güvertesinde binlerce ışık parıldıyor, içinde bir yerden müzik sesi geliyordu. Borda iskelesinin önünde Amerikalı iş adamlarıyla eşlerine benzeyen bir grup vardı. Sokağın öteki tarafından geçtiğim hâlde hava o kadar dingindi ki seslerini net olarak duyabiliyordum—Amerika’nın ortasında bir yerden, yılın elli haftasını geçirdikleri düzlük ve küçük bir şehirden gelme, yarı sarhoş, mutlu sesler. Çok eski bir ambarın gölgesinde durup dinlerken, kendimi ülkesi olmayan bir adam gibi hissettim. Beni göremiyorlardı ve hepsini de çok iyi tanıdığım, Illinois, Missouri ya da Kansas’tan gelen o insanların seslerini duyarak, dakikalarca onları izledim. Sonra yola devam ettim ve Calle O’Leary’ye çıkan yokuşa dönüşümeye kadar gölgelerin altından yürüdüm.

42

Al’in önündeki blok çok kalabalıktı: Basamaklarda oturan yaşlı adamlar, kapılardan girip çıkan kadınlar, açık pencerelerden duyulan müzikler, İspanyolca mırıltılar, bir dondurma minibüsünden gelen Brahms’ın Ninni’si ve Al’in kapısı üstünde yanan loş bir ışık.

Bahçeye geçerken durup hamburgerle bira ısmarladım. Yeamon arkalarındaki bir masada tek başına oturmuş bir deftere yazdıklarına bakıyordu.

“O nedir?” diye sordum, karşısına oturarak.

Başını kaldırıp defteri kenara itti. “Ah, şu baş belası göç hikâyesi işte,” dedi bıkkın bir sesle. “Pazartesi günü yayınlanması lazım ama daha başlamadım bile.”

“Büyük bir şey mi?” diye sordum.

Deftere baktı. “Yani... bir gazete için fazla büyük sanırım.” Başını kaldırdı. “Bilirsin işte—Porto Rikolular neden Porto Riko’yu terk ediyor?” Kafasını salladı. “Bütün hafta erteleyip durdum; şimdi de Chenault geldi ve evde hiçbir bok yapamıyorum... Kendimi biraz kapana kısılmış gibi hissediyorum.”

“Sen nerede oturuyorsun?” diye sordum.

Yüzünde geniş bir tebessüm belirdi. “Abi, görmem lazım—resmen kumsalın üstünde, şehrin otuz kilometre kadar dışındayım. İnanılmaz bir yer. Cidden görmelisin.”

“Güzel bir yere benziyor,” dedim. “Benim de öyle bir yer bulmam gerek.”

“Araban olması lazım,” dedi, “ya da benimki gibi bir şey—bir mobilet.”

Başımı salladım. “Evet, pazartesi günü bakmaya başlarım.”

Sweep hamburgerlerle dışarı çıkar çıkmaz, Sala da geldi.

“Üç tane de bana getir,” diye atıldı. “Elini çabuk tut—acelem var.”

“Hâlâ çalışıyor musun?” diye sordu Yeamon.

Sala başını salladı. “Lotterman için değil—bu ihtiyar Bob’un kendi işi.” Bir sigara yaktı. “Ajanım birkaç kumarhane fotoğrafı istiyor. Elde edilmeleri çok zor.”

“Niye ki?” diye sordum.

“Yasadışı,” dedi. “Buraya ilk geldiğimde, beni Caribé’de fotoğraf çekerken yakaladılar—gidip Komisyon Üyesi Rogan’ı görmek zorunda kaldık.

Güldü. “Zavallı bir orospu çocuğunun rulet çarkının başındayken çektiğim fotoğrafı tam da adamın bankadan kredi almak için başvuru yaptığı sırada memleketindeki gazetede basılırsa kendimi nasıl hissedeceğimi sordu bana.” Yine güldü. “Umurumda olmaz, dedim. Ben fotoğrafçıyım, boktan bir sosyal hizmet uzmanı değil.”

“Dehşetsin,” dedi Yeamon gülümseyerek.

“Evet,” diyerek onayladı Sala. “Artık beni tanıyorlar—o yüzden bununla çalışmam lazım.” En fazla çakmak büyüklüğünde, minicik bir fotoğraf makinesi gösterdi. “Dick Tracy ile beraber,” diyerek sırıttı. “Bitireceğim işlerini.”

Sonra bana baktı. “Ee, gün bitti—hiç teklif aldın mı?”

“Teklif mi?”

“İşteki ilk günün,” dedi. “Birilerinin sana bir anlaşma teklif etmiş olması lazım.”

“Hayır,” dedim. “Segarra ile... bir de Sanderson diye bir adamla tanıştım. Ne iş yapar o?”

“Halkla ilişkiler. Adelante için çalışıyor.”

“Devlet için mi?”

“Sayılır,” dedi Sala. “Porto Rikolular Amerika’daki imajlarını düzeltmesi için Sanderson’a para ödüyor. Adelante büyük bir halkla ilişkiler şirketi.”

“Lotterman’la ne zaman çalıştı?” diye sordum. “*News*’un eski baskılarındaki bazı haberlerde Sanderson’ın adını görmüştüm.

“Başından beri buradaydı—bir yıl kadar çalışıp Adelante ile anlaştı. Lotterman onu çaldıklarını iddia eder ama büyük bir kayıp sayılmaz. Adam sahtekâr, puştun teki.”

“Segarra’nın arkadaşı olan mı?” diye sordu Yeamon.

“Evet,” diye yanıtladı Sala, dalgın dalgın hamburgerlerindeki marullarla domatesleri çıkarıp atarken. Yemeğini çabucak yedikten sonra ayağa kalktı. “Gidelim haydi,” dedi Yeamon’a. “Hadi—belki biraz hareket görürüz.”

Yeamon başını iki yana salladı. “Benim şu boktan yazıyı bitirdikten sonra ta eve kadar mobiletle gitmem lazım.” Gülümsemi. “Artık başım bağlı.”

Hesabı ödeyip Sala’nın arabasına bindik. Üstü açıktı ve bulvardan Condado’ya kadar güzel, hızlı bir yolculuk yaptık. Serin bir rüzgâr esiyor, biz trafikte zikzaklar çizerken küçük motorun homurtusu başımızın üzerindeki ağaçlardan sekip duruyordu.

Caribé Casino ikinci kattaki, duvarlarını koyu renk perdelerin çevrelediği büyük ve dumanlı bir yerdi. Sala tek başına çalışmak istediği için kapıda ayrıldık.

Yirmi bir masasında durdum ama oradaki herkes sıkın göründüğünden, barbut masasına geçtim. Burada daha çok gü-rültü vardı. Bir grup denizci zarlar yeşil kumaşın üzerinde yu-varlandıkça bağıriyor, krupiyeler çılgın bahçıvanlar gibi fişleri oraya buraya çekiyordu. Denizcilerin arasında smokin ceketleri

ya da ipek takımlar giymiş tek tük birkaç adam da vardı. Çoğu puro içiyor ve Nüü'Yook aksanıyla konuşuyordu. Arkamdaki duman bulutunun içinde bir yerde, birinin “New Jersey’nin en büyük dolandırıcısı” olarak tanıtıldığını duydum. Hafiften meraklanarak arkama döndüğümde, yanındaki kadın kahkahayı basarken, dolandırıcının alçakgönüllülükle tebessüm ettiğini gördüm.

Rulet çarkının etrafı, çoğu görünmek istediklerinden daha yaşlı olan küçük bahisçilerle doluydu. Kumar salonlarındaki ışık yaşlılığa merdiven dayamış kadınlara iltimas geçmiyordu. Yüzlerindeki her bir kırışığı, boyunlarındaki en ufak bir sarkıklığı bile gösteriyordu; nadasa bırakılmış göğüslerin arasındaki ter damlaları, meme uçlarındaki kıllar, bingil kollar ve sarkık göz kapakları da ara ara gözler önüne seriliyordu. Sıçrayan topa bakarak parmak uçlarını sinirli sinirli fişlerine sürterlerken, çoğu güneşte yeni kızarmış olan o yüzleri izledim.

Sonra beyaz ceketli genç bir Porto Rikolunun bedava sandviç dağıttığı masaya gittim. “Ok yaydan çıktı bir kere,” dedim çocuğa.

“Sı,” diyerek ciddi ciddi cevap verdi.

Tekrar rulet masasına doğru gitmeye başlarken birinin koluma dokunduğunu hissettim.

Sala’ydı. “Hazır mısınız?” dedi. “Gidelim hadi.”

Arabayla az ötedeki Condado Beach Hotel’e gittik ama kumarhane boş sayılırdı. “Burada bir şey yok,” dedi Sala. “Yan tarafa gidelim.”

Yan tarafta La Concha vardı. Kumarhanesi daha kalabalıktı ama atmosfer öteki yerlerle aynıydı—tek istediğiniz uyumakken uyarıcı hap almaya benzeyen, sıkıcı bir çılgınlık hâli.

Nasıl olduysa, Trinidadlı olduğunu iddia eden bir kadınla samimi oldum. İri göğüsleri, İngiliz aksanı vardı ve daracık yeşil bir elbise giymişti. Rulet çarkının başında onunla birlikteydik ve nasıl olduğunu anlayamadan park yerinde Sala’yı beklerken

bulduk kendimizi—çok garip ama Sala da bu arada kendine benim hatunun arkadaşı çıkan bir kız bulmuştu.

Bayağı bir uğraştıktan sonra arabaya sığışmayı becerdik. Sala gergin görünüyordu. “Öteki fotoğrafları boş ver,” dedi. “Onları da yarın çekerim.” Duraksadı. “Ee... şimdi ne yapıyoruz?”

Bir tek Al’in yerini bildiğim için, oraya gitmeyi teklif ettim.

Sala itiraz etti. “Gazetede ki salaklar da orada olacak,” dedi. “Mesailer bitmek üzere.”

Bir anlık sessizlik oldu—sonra Lorraine koltuğun üzerinden uzanıp kumsala gitmemizi önerdi. “Çok güzel bir gece,” dedi. “Arabayla kum tepelerinde gezelim işte.”

Kendimi tutamayıp güldüm. “Aynen,” dedim. “Biraz rom alıp kum tepelerinde gezelim.”

Sala homurdanarak motoru çalıştırdı. Otelden birkaç blok sonraki bir *bodega*’da durup arabadan indi. “Ben bir şişe rom alıyorum,” dedi. “Buzları yoktur herhâlde.”

“Boş ver,” dedim. “Kâğıt bardak al, yeter.”

Sala oradaki kumsalların bomboş olacağını söyleyerek ta havaalanına kadar gitmek yerine Condado’nun bitiminden döndü ve bir kumsalda, evlerin olduğu bölümün önünde durdu.

“Burada arabayla gezemeyiz,” dedi. “Neden yüzmüyoruz?”

Lorraine istiyordu ama öteki kız reddetti.

“Neyin var senin böyle?” diyerek ısrar etti Sala.

Kız hiçbir şey demeden buz gibi bir bakış attı. Lorraine’le birlikte arabadan inerek Sala’yı sorunuyla baş başa bıraktık. Kumsalda yüzlerce metre ilerlerken merak edip durdum. “Cidden yüzmek istiyor musun?” diye sordum sonunda.

Kız, “Tabii ki,” diye yanıtlayarak elbisesini başının üstünden çıkardı. “Bütün hafta bunu yapmak istedim. Burası ne kadar sıkıcı bir yermiş—oturmaktan başka bir şey yapmadık.”

Lorraine’in iç çamaşırlarını çıkarıp çıkarmamayı düşünüşünü izleyerek ben de soyundum.

“Kuru kalmaları daha iyi,” dedim.

Gülümseyerek zeki olduğumu teslim ettikten sonra sutyeni-

nin kopçasını açıp külotunu çıkardı. Suya girip biraz yürüdük. Sıcak ve tuzluydu ama dalgalar öyle büyüktü ki ikimiz de ayakta duramadık. Bir an dalgaların altından geçmeyi düşündüm ama bu fikirden vazgeçmem için karanlık sulara bir kez bakmam yetti. Biz de kıyıya yakın bir yerde biraz oynayıp dalgaların bizi oradan oraya atmasına izin verdik ve sonunda Lorraine yorulduğunu söyleyerek zar zor kıyıya döndü. Ben de peşinden gittim ve kumların üzerine oturduğumuzda, ona sigara ikram ettim.

Biraz sohbet edip elimizden geldiğince kurulandıktan sonra ansızın uzanıp beni üstüne çekti. “Seviş benimle,” dedi artık dayanamıyormuş gibi.

Bir kahkaha atıp eğilerek göğüslerini ısırdım. Saçlarımdan tutup inleyerek yüzümü vücudunda dolaştırmaya başladı ve birkaç dakika bu şekilde geçtikten sonra her yerimiz kum olmasın diye onu giysilerimizin üzerine çektim. Vücut kokusu beni inanılmaz heyecanlandırdı ve kalçalarından vahşice kavrayarak ileri geri pompalamaya başladım. Birden ulumaya başladı: İlk önce canını yaktığımı zannettim, sonra şiddetli bir orgazm yaşadığını anladım. Lorraine her seferinde uluyarak üst üste orgazm olduktan sonra ben de kendiminkinin hafif patlamasını hissettim.

Saatler boyu orada uzanıp kendimizi dinlenmiş hissettiğimizde yeniden başladık. Toplam elli kelime bile konuştuğumuzu zannetmiyorum. Lorraine’in orgazmıla kasılıp ulumaktan, kenetlenmiş iki bedenin kumlar üstünde yuvarlanmasından başka bir şey istediği yok gibiydi.

Tere çekilen arılar kadar güçlü soka, *mimis* denen minik böcekler tarafından en az bin kez ısırıldım. Sonunda giyinip kumsaldan Sala’yla kızı bıraktığımız yere doğru ağır aksak yürürken, vücudum korkunç şişiklerle kaplıydı.

Gittiklerini görmek beni hiç şaşırtmadı. Yola çıkıp taksi bekledik. Lorraine’i Caribé’ye bırakırken ertesi gün arayacağıma söz verdim.

ÜÇ

İşe gittiğimde, Sala'ya kızla ne yaptığını sordum.

“O sürtükten söz etme bana,” dedi. “Karı kafayı yedi—bırakmak zorunda kaldım.” Duraksadı. “Seninki nasıldı?”

“İyiydi,” dedim. “Bir kilometre kadar gidip çabucak geri döndük.”

Garip garip bakıp dönerek karanlık odaya girdi.

Günün geri kalanını düzelttiler yaparak geçirdim. Tam çıkacakken Tyrrell arayıp ertesi sabah erkenden havaalanına gitmem gerektiğini bildirdi. Miami valisi sekiz buçuk uçağıyla şehre gelecekti ve onunla röportaj yapmak için orada bulunmam gerekiyordu. Taksiye binmektense, Sala'nın arabasını ödünç almaya karar verdim.

Havaalanında, pencere kenarına oturmuş Miami uçağını bekleyen aynı hin suratlı küçük adamları gördüm.

Kırk sente bir *Times* alıp New York'taki kar fırtınasıyla ilgili haberleri okudum: “Merritt Parkway kapandı... Brooklyn-Manhattan Transit saatlerce işlemedi... sokaklar kar küreme araçlarıyla dolu... Haberler'deki Adam Staten Island'dan gelen bir kar küreme aracı sürücüsünün... Vali Wagner çok öfkeli... herkes işe geç kaldı...”

Yemyeşil, miskin ve gün ışııyla dolu, canlı Karayip sabahına bakarak *Times*'ı bıraktım.

Miami'den gelen uçak indi ama vali uçakta yoktu. Birkaç yere sorduktan sonra ziyaretinin “sağlık nedeniyle” iptal edildiğini öğrendim.

Bir telefon kulübesine girip ofisi aradım. Telefona Moberg baktı. “Vali yok,” dedim.

“Ne!” dedi Moberg ters ters..

“Hasta olduğunu iddia ediyor. Yazacak pek bir şey yok. Ne yapmam ki?” diye sordum.

“Ofisten uzak dur,” dedi. “Burada isyan çıktı—dün gece bizim grev kırıcılardan ikisinin kolu kırıldı.” Güldü. “Hepimizi gebertecekler. Sen öğle yemeğinden sonra gel—o zaman güvenli olur.”

Tekrar kafeye gidip kahvaltımı ettim: Jambon, yumurta, ananas ve dört fincan kahve. Sonra kendimi rahatlamış ve doymuş hissederek, Miami valisinin hayatta olup olmamasını bile umursamayan bir ruh hâli içinde ağır ağır otoparka kadar yürüyüp Yeamon'ı ziyaret etmeye karar verdim. Bana kumsaldaki evinin haritasını vermişti ama o toprak yola hiç hazırlıklı değildim. Filipin ormanlarından kopup gelmiş bir yere benziyordu. Bütün yolu düşük viteste giderken solumda deniz, sağımda dev bir bataklık vardı—kilometreler boyu uzanan Hindistan cevizi palmiyelerinin, gözlerini dikmiş sessizce bakan yerlilerle dolu kulübelerin arasından geçer, tavuklarla ineklerden kaçmak için sağa sola kırar, kara yengeçlerini ezer, derin ve durgun su birikintilerinin üzerinden geçmek için birinci vitese alır, tekerlek izleriyle çukurlara gire çıka sarsılırken, New York'tan ayrıldığımdan beri ilk kez gerçekten Karayipler'e geldiğimi hissettim.

Sabah güneşinin eğimli ışıkları palmiyeleri yeşil ve altın karışımı bir renge dönüştürüyordu. Kum tepelerinden gelen parıltı yüzünden gözlerimi kısarak tekerlek izlerinin arasından ilerlemeye çalışıyordum. Bataklıktan gri bir sis yükseliyor, zenci kadınlar kulübelerin önündeki tahta çitlere çamaşır asıyordu. Yolun yanındaki bir düzlüğe kurulmuş saz damlı ufacık bir

dükkâna, El Colmado de Jesús Lopo isimli bir yere teslimat yapan kırmızı bir bira kamyonuyla burun buruna geldim. Cehennem azabı çektiren kırk beş dakikalık ilkel bir yolculuğun ardından nihayet kumsalın kenarına yapılmış bir grup beton korugana benzeyen yapılar gördüm. Yeamon'a göre dönüş burası olduğu için dönüp yirmi metre kadar palmiyelerin içinde gittikten sonra eve ulaştım.

Arabada oturup Yeamon'ın dışarı çıkmasını bekledim. Mobileti evin önündeki bahçeye park edilmiş olduğu için orada olduğunu biliyordum. Dakikalar boyu hiçbir şey olmayınca inip etrafa bakındım. Kapı açıktı ama ev bomboştı. Ev falan değil, daha çok hücre gibi bir yerdi. Bir duvar boyunca uzanan yatağın üzerinde cibinlik asılıydı. Bütün ev minicik pencere ve beton zeminli, on iki metrekarelik tek bir odadan oluşuyordu. İçerisi nemli ve karanlıktı; kapılar kapalıyken neye benzeyeceğini düşünmek bile istemiyordum.

50

Bütün bunları ilk bakışta gördüm; habersiz geldiğimin fazlasıyla farkındaydım ve casus gibi etrafı incelerken yakalanmayı hiç istemiyordum. Bahçeyi geçip dimdik plaja giden sarp bir yükseltiye geldim. Sağımda ve solumda bir tek beyaz kumlarla palmiye ağaçları, karşımda okyanus vardı. Elli metre kadar ötede yse dalgaları kıran bir set resifi görünüyordu.

Resifin yanında birbirine kenetlenmiş iki siluet gördüm. Yeamon'la uçakta birlikte geldiğim kızı hemen tanıdım. Çırlıçıplak, bele kadar suyun içine girmişler, kız bacaklarını Yeamon'ın beline, kollarını da boynuna dolamıştı. Başını arkaya attığı için saçları arkasından sarkmış, sarı bir yele gibi suyun üzerinde süzülüyordu.

İlk başta hayal görüyorum sandım. Öylesine görkemli bir tabloydu ki zihnim kabullenemedi. Öylece durup onları izledim. Yeamon kızı belinden tutmuş yavaşça etrafında çeviriyordu. Sonra hafif, mutlu bir çığlık duydum ve kız kollarını kanat gibi arkaya açtı.

O zaman oradan ayrılıp arabayla Jesús Lopo'nun yerine gittim. On beş sente küçük bir bira alıp kendimi yaşlı bir adam gibi hissederek düzlükteki banka oturdum. Az önce tanık olduğum manzara öyle çok anıyı uyandırmıştı ki—yaptığım şeyleri değil yapamadıklarımı, boşa harcanmış saatleri, ket vurulmuş anları, sonsuza kadar kaçırılmış olan fırsatları hatırlamıştım; zaman hayatımdan çok şey alıp götürmüştü ve onları bir daha asla geri alamayacaktım. Hem Yeamon'ı kıskanmış hem de kendi adıma hüznlenmişim çünkü bütün mutluluğumu anlamsızlaştıran bir anda görmüştüm onu.

Fitilli kadifeden ceket giymiş beyaz bir adamın herhangi bir işinin hatta etrafta dolaşmak için bahanesinin bile olamayacağı bir ülkede, tezgâhının ardından gözünü dikmiş bana bakan Señor Lopo'nun bakışları altında orada, o bankta otururken kendimi çok yalnız hissettim. Yirmi dakika kadar orada oturup adamın bakışlarına katlandıktan sonra işlerinin bitmiş olduğunu umarak tekrar Yeamonlara gittim.

51

Eve dikkatle yaklaştım ama daha dönemece girmeden, Yeamon bağırmaya başladı. “Geri dön,” diye haykırdı. “İşçi sınıfı sorunlarıyla buraya gelme sakın!”

Süklüm püklüm gülümseyerek bahçenin yanına çektim. “Seni buraya bu kadar erken saatte getiren şey ancak bela olabilir Kemp,” diyerek sırtıttı. “Ne oldu—gazete mi battı?”

Başımı iki yana sallayarak arabadan indim. “Sabah erkenden bir işim vardı da.”

“Güzel,” dedi. “Tam kahvaltı zamanında geldin.” Başıyla kulübeyi işaret etti. “Chenault hazırlıyor—sabah yüzmesini yeni bitirdik.”

Kumsalın kenarına kadar yürüyüp etrafa bakındım. Ansızın soyunup suya koşmak geldi içimden. Hava çok sıcaktı ve üzerinde sadece siyah bir mayo olan Yeamon'a imrenerek baktım. Yüzümden terler süzülür, ceketim ve kravatımla, sırtıma yapışmış ıslak bir gömlekle orada dururken kendimi tahsilatçı gibi hissettim.

Sonra Chenault da evden çıktı. Uçakta sapıtan adamı tanıdığını gülüşünden anladım. Tedirgin bir tebessümle selam verdim.

“Seni hatırlıyorum,” dediğinde, söyleyecek bir şey bulamayışım Yeamon’ı güldürdü.

Chenault’nun üstünde beyaz bir bikini vardı ve saçları beline kadar geliyordu. Artık o sekreter havasından eser kalmamıştı; hayatı boyunca o iki parça el kadar giysiyle sıcak bir tebessümden başka bir şey giymemiş, vahşi ve şehvetli bir çocuk gibi görünüyordu. Ufak tefekti ama vücudunun şekli onu daha iri gösteriyordu; minyon kızların çoğu gibi zayıf, gelişmemiş bir yapı yerine, kalça, bacak, meme ve uzun saçlı bir sıcaklık anlamına gelen etli butlu bir yuvarlacıklığı vardı.

“Boş versene, karnım aç benim,” dedi Yeamon. “Kahvaltı ne oldu?”

“Hazır sayılır,” dedi Chenault. “Greyfurt ister misiniz?”

“Herhâlde,” diye yanıtladı Yeamon. “Otursana Kemp. Öyle hasta gibi görünmekten vazgeç. Greyfurt istiyor musun?”

Başımı iki yana salladım.

“Kibarlık etme,” dedi. “İsteddiğini biliyorum.”

“Peki,” dedim. “Bir greyfurt alayım.”

Chenault elinde iki tabakla geldi. Birini Yeamon’a verip ötekini benim önüme koydu. İçinde üstüne jambon parçaları serpilmiş koca bir omlet vardı.

Başımı iki yana sallayarak kahvaltı ettiğimi söyledim.

Chenault gülümsedi. “Merak etme. Daha çok var.”

“Dalga geçmiyorum,” dedim. “Havaalanında yemiştım.”

“Bir daha ye,” dedi Yeamon. “Sonra da birkaç ıstakoz yakalarız—bütün sabah boşsun.”

“Sen gitmiyor musun?” dedim. “Göç yazısının bugün için olduğunu sanmıştım.”

Sırıtarak kafasını salladı. “Beni şu batık hazine işine verdiler. Bu öğleden sonra birkaç dalgıçla birlikte gidiyorum—rıhtımın

biraz dışında eski bir İspanyol kalyonunun enkazını bulduklarını iddia ediyorlar.”

“Göç yazısı yalan mı oldu?” diye sordum.

“Yok—bu işi bitirince tekrar ona döneceğim.”

Omuz silkip yemeye başladım. Chenault kendi tabağıyla gelip Yeamon’ın sandalyesinin dibine oturdu.

“Buraya otursana,” diyerek kalkmaya yeltendim.

Chenault gülümseyerek başını iki yana salladı. “Yok, burası iyi.”

“Otur yerine,” dedi Yeamon. “Garip davranıyorsun Kemp—erken kalkmak sana yaramamış.”

Kibarlıkla ilgili bir şeyler mırıldanıp yemeğime döndüm. Tabağımın üzerinden Chenault’nun küçücük, sıkı ve bronz bacaklarını görebiliyordum. Anadan üryanlığa o kadar yakındı ve bunun pek farkında olmadığı o kadar belliydi ki, elimde değildi.

Kahvaltıdan ve bir maşrapa romdan sonra, Yeamon mızrağı alıp resifte biraz ıstakoz aramayı önerdi. Orada oturup kendi şehvetimin içinde boğulmaktansa her şeyi yapabileceğimi düşünerek hemen kabul ettim.

Onun kendi dalış takımı, bir de çift lastikli zıpkını vardı; ben de Chenault’ya aldığı gözlükle şnorkeli kullandım. Ayaklarımızı çırparak resife kadar gittik ve Yeamon dibi yoklayarak ıstakoz ararken, ben yukarıdan onu izledim. Bir süre sonra yüzeye çıkıp zıpkını bana verdi ama paletsiz çok iyi manevra yapamadığım için vazgeçip dalma işini ona bıraktım. Zaten yüzeyde olmak, hafif dalgaların üzerinde süzülme, geride kalan beyaz kumsalla palmiyelere bakmak, birkaç saniyede bir başımı suya sokup Yeamon’ın altımdaki bambaşka bir dünyada, denizin dibinde canavar bir balık gibi kayıp gidişini izlemek daha çok hoşuma gidiyordu.

Yüz metre kadar resifi taradıktan sonra öteki tarafı denememizi söyledi. “Oradayken dikkatli olmamız lazım,” diye ekledi, ayaklarını çırpıp çırpıp resifteki dar bir aralıktan geçerken, “köpek balıkları olabilir—ben dipteyken, sen gözcülük yap.”

Birden iki büklüm olup dümdüz dibe daldı. Birkaç saniye sonra zıpkınının ucunda çırpınan yeşil bir ıstakozla yukarı çıktı.

Çok geçmeden bir tane daha yakaladı ve eve döndük. Chenaault bahçede bizi bekliyordu.

“Güzel bir öğle yemeği olacak,” dedi Yeamon, ıstakozları kapının yanındaki sepete atarak.

“Şimdi mi?” diye sordum.

“Bacaklarını kopartıp haşlayacağız, o kadar,” diye yanıtladı Yeamon.

“Kahretsin,” dedim. “Keşke kalabilseydim.”

“Ne zaman işte olman lazım?” diye sordu.

“Çok zamanım kalmadı,” diye yanıtladım. “Miami valisiyle ilgili haberimi bekliyorlar.”

“Siktir et valiyi,” dedi. “Burada kal da sarhoş olup birkaç tavuk öldürelim.”

“Tavuk mu?”

“Evet, bütün komşuların tavuğu var. Başiboş dolaşıyorlar. Geçen hafta etimiz yokken bir tanesini öldürmüştüm.” Güldü. “İyi spor oluyor—elinde zıpkınla peşlerinde koşturuyorsun.”

“Tanrım,” diye homurdandım. “Tavuklarını vurduğunu görürlerse, esas o insanlar zıpkınla *senin* peşinden koşacak.”

Ofise döndüğümde, karanlık odada Sala’yı bulup arabasını getirdiğimi söyledim.

“Güzel,” dedi. “Üniversiteye gitmemiz lazım. Lotterman güce tapanlarla tanışmanı istiyor.”

Birkaç dakika sohbet ettikten sonra daha ne kadar otelde kalmayı düşündüğümü sordu.

“Çok yakında çıkmam lazım,” dedim. “Lotterman kendime bir yer buluncaya kadar kalabileceğimi söyledi ama bir haftanın bol bol yeteceğini eklemeyi de ihmal etmedi.”

Sala başını salladı. “Tamam, seni oradan çıkarmamız lazım—yoksa faturalarını ödemekten vazgeçer.” Bana baktı. “İs-

tersen bende kalabilirsin, en azından beğendiğin bir yer bulun-
caya kadar.”

Biraz düşündüm. Sala Eski Şehir’deki, mahzene benzeyen
tek bir odada, bir apartmanın zemin katındaki yüksek tavanlı,
pencereleri kepenkli bir yerde yaşıyordu ve evde yemek pişir-
mek için sadece tek gözlü bir elektrikli ocak vardı.

“Olabilir,” dedim. “Sinirine dokunmaz mıyım sence?”

“Saçmalama,” dedi. “Zaten oraya uğradığım yok—çok kas-
vetli bir yer.

Gülümsedim. “Peki öyleyse, ne zaman geleyim?”

Omuzlarını silkti. “Ne zaman istersen. Aslında, kalabildiğin
kadar otelde kal. Lotterman laf etmeye başlayınca da, yarın çı-
kacağını söylersin.”

Eşyalarını topladı ve öndeki çeteyle dalaşmamak için arka-
dan çıktık. Hava öyle sıcaktı ki her kırmızı ışıktaki duruşumuzda
terlemeye başlıyordum. Tekrar hareket edince rüzgâr yeniden
serinletiyordu. Sala Avenida Ponce de León’daki trafikte zik-
zaklar çizerek şehrin dış mahallelerine doğru gidiyordu.

Santurce’nin orada bir yerde öğrencilerin karşıdan karşıya
geçmesi için durunca, çocuklar hep birlikte bize gülmeye baş-
ladı. “La cucaracha!” diye bağıldılar. “Cucaracha! Cucaracha!”

Sala utanmış görünüyordu.

“Neler oluyor?” diye sordum.

“Pis veletler, arabaya hamam böceği diyorlar,” diye homur-
dandı. “Birkaç tanesini ezsem, ne olur ki?”

Sırıtarak arkama yaslandım ve yola devam ettik. İçine girdi-
ğim bu yeni dünyada tuhaf ve gerçektışı bir hava vardı. Hem
eğlenceli hem de hafiften kasvetli bir yerdi. Lüks bir otelde kal-
dığım, yarısı Latin olan bir şehirde hamam böceğine benzeyen
ve jet savaş uçakları gibi ses çıkaran oyuncak bir arabayla hız
yaptığım, arka sokaklardan sıvışıp kumsalda düzüştüğüm, kö-
pek balığı kaynayan sularda yiyecek peşine düştüğüm, yabancı
bir dilde bağırıp çağıran çetelerden zor kurtulduğum bir yer-

deydim—ve bütün bunlar herkesin Amerikan doları harcadığı, Amerikan arabaları kullandığı, rulet çarklarının etrafında oturup Kazablanka'daymış gibi davrandığı küçük bir İspanya'ya benzeyen acayip Porto Riko'da gerçekleşiyordu. Şehrin bir yanı Tampa'ya, öteki yanı ortaçağdan kalma bir tımarhaneye benziyordu. Tanıştığım herkes çok mühim bir deneme çekiminden yeni çıkmış gibi davranıyordu. Etrafta dolaşıp bütün bunları görmek, “neler olup bittiğini öğrenmek” için de inanılmaz bir maaş alıyordum.

Bütün arkadaşlarıma yazıp hepsini buraya davet etmek istiyordum. New York'ta seferleri kesilen metrolarla Brooklyn'deki çete savaşlarının peşinden koşarken göbeği çatlayan Phil Rollins'i, White Horse'ta oturmuş şimdi ne bok yiyeceğini düşünen Duke Peterson'ı, Londra'daki iklim hakkında söylenip duran ve sürekli yeni işlerin peşinde koşturun Carl Browne'u, Roma'da ölümüne içen Bill Minnish'i düşündüm. Hepsine telgraf çekmek istiyordum —“Çabuk gel stop rom fıçısında çok yer var stop çalışmak yok stop para çok stop bütün gün iç dur stop bütün gece düzüş stop acele et çok sürmeyebilir.”

Güneş yüzüme vurur, ben hızla geçip giden palmiyele-ri izleyerek bunları düşünürken ansızın acı bir frenle durduk ve kendimi ön cama yapışmış vaziyette buldum. Tam o anda kavşaktan hızla geçen pembe bir taksinin iki metre uzağında durmuştuk.

Sala'nın gözleri yerinden fırladı; boynundaki damarlar çıktı. “Tanrı'nın cezası!” diye bağırdı. “Orospu çocuğunu gördün mü? Kırmızı ışıktaki geçiverdi!”

Garç diye birinci vites alıp gazladı. “Tanrım!” diye homurdandı. “Bu insanlar inanılmaz! Biri beni gebertmeden önce buradan kurtulmam lazım.”

Titrediği için direksiyona geçmeyi önerdim. Duymazdan geldi. “Abi, ben çok ciddiylim,” dedi. “Buradan kurtulmam lazım—şansım tükenmek üzere.”

Aynı şeyi daha önce de söylemişti ve sanırım buna inanıyordu. Sürekli şanstın söz edip duruyordu ama asıl kast ettiği gayet düzenli işleyen bir çeşit kaderdi. İçinde buna dair güçlü bir his vardı—büyük ve kontrol edilemez şeylerin, bütün dünyada her an devinim hâlinde ve gerçekleşmekte olan şeylerin hem kendi lehine hem de aleyhine çalıştığına dair bir inanç. Komünizmin yükselişi onu endişelendiriyordu çünkü bu durum insanlığın bir insan olarak onun duyarlılığına karşı körleşeceği anlamına geliyordu. Yahudilerin yaşadığı sorunlar onu bunaltıyordu çünkü bu durum da insanlığın günah keçilerine ihtiyaç duyduğu ve sıranın er ya da geç ona da geleceği anlamına geliyordu. Onu sürekli rahatsız eden başka şeyler de vardı: Yeteneklerini sömüren kapitalizmin barbarlığı, salak bayağılıklarıyla onun da adını lekeleyen Amerikalı turistler, sürekli hayatını zorlaştıran ve tehdit eden Porto Rikoluların umursamazlığı ve aptallığı hatta, hiç anlamadığım bir nedenle, San Juan'da gördüğümüz yüzlerce sokak köpeği.

57

Söylediklerinin çoğu özgün olmayan şeylerdi. Onu farklı kılan şey en ufak bir tarafsızlık duygusuna sahip olmayışydı. Sahanın içine dalıp oyuncuların birine girip futbol fanatikleri gibiydi. Hayatı bir futbol ligi gibi görüyordu ve ona göre bütün insanlık iki takıma ayrılmıştı—Sala'nın Adamları ve Ötekiler. Rekabet inanılmazdı ve bütün maçlar hayati önemi haizdi—neredeyse saplantılı bir ilgiyle izlemesine rağmen, sadece bir fanatik gibi, söyledikleri duyulmayan akıl hocalarından oluşan bir kalabalığın arasında duyulmayan tavsiyelerini haykırıyor, bu arada hiç kimsenin ona kulak asmadığını çünkü takımı çalıştıran kişi olmadığını ve hiçbir zaman da olmayacağını biliyordu. Elinden en fazla, yasalara karşı gelip sahaya dalarak sorun çıkarmanın, sonra da kalabalığın kahkahaları arasında güvenlik tarafından dışarı sürüklenmenin geleceğini bilmek, bütün fanatikler gibi onu da hayal kırıklığına uğratiyordu.

Sala sara krizi geçirdiği ve gerisin geri dönmek zorunda kaldığımız için üniversiteye gidemedik. Çok telaşlandım ama o hemen toparlandı ve direksiyonu bana bırakmayı reddetti.

Gazeteye dönerken bir yıl boyunca bu işte kalmayı nasıl becerdiğini sordum.

Güldü. “Başka kimi bulacaklar ki? Bu adadaki tek profesyonel benim.”

İnanılmaz bir trafik keşmekeşi içinde gıdım gıdım ilerlerken, sonunda öyle tepesi attı ki arabayı ben kullanmak zorunda kaldım. Gazeteye geldiğimizde saldırgan serseriler gitmişti ama ofisin içinde kıyamet kopmuş gibiydi. İşin bütün yükünü çeken Tyrrell az önce istifa etmiş, Moberg sendikalı grev kırıcılar tarafından ölesiye dövülmüştü. Onu binanın önünde yakalayıp Yeamon’ı elden kaçırmanın acısını çıkarmışlardı.

Lotterman ofisin ortasında bir sandalyeye oturmuş ne dediğini bilmeden ahlayıp vahlıyor, iki polis onunla konuşmaya çalışıyordu. Birkaç metre ötede, Tyrrell masasında oturmuş sakın sakın kendi işine bakıyordu. Bir hafta sonra işten ayrılacaktı.

DÖRT

Segarra ile yaptığım konuşma, beklediğim gibi, tam bir zaman kaybı oldu. Bir saat kadar onun masasında oturup boş boş konuşarak birbirimizin esprilerine kıkırdadık. İngilizcesi kusursuz olduğu hâlde yine de aramızda bir dil engeli vardı ve onunla gerçek bir sohbet edemeyeceğimizi daha en başından anlamıştım. Porto Riko'da neler olduğunu çok iyi bildiği ama gazetecilikten hiç anlamadığı izlenimini edindim. Politikacı gibi konuştuğunda kişiliğini buluyordu ama onu bir gazetenin editörü olarak görmek çok zordu. Neler olup bittiğini bilmenin yeterli olduğunu düşünüyordu sanırım. Bildiklerini başkalarıyla, özellikle de halkın çoğunluğuyla paylaşma fikrini tehlikeli bir kâfirlik olarak görecekti türden bir adamdı. Bir ara Sanderson'ın Columbia'dan sınıf arkadaşı olduğunu söyleyince irkildim.

59

Segarra'nın *News*'taki konumunu anlamam bayağı bir zaman aldı. Ona Editör deniyordu ama asıl işi pezevenklik yapmaktı ve bu yüzden ona hiç kulak asmadım.

Porto Riko'da çok fazla dost edinemeyişimin nedeni belki de buydu—en azından her zaman edindiğim türden arkadaşlar edinemedim—çünkü Sanderson'ın da bir gün gayet tatlı bir dille anlattığı gibi, Segarra hem adadaki en varlıklı ve nüfuzlu ailelerin birinden geliyordu hem de babası eski adalet bakanıy-

dı. Nick'in *Daily News*'un editörü olması, gazetenin birçok değerli dost edinmesini sağlamıştı.

Lotterman'ın böyle sinsilikler yapacağını sanmıyordum ama zamanla Segarra'yı sadece bir paravan, aydın kesimi *News*'un bir *yanqui* sözcüsü değil, rom ve top şeker gibi yerel bir kurum olduğuna ikna etmek için göstermelik, gösterişli bir kukla yönetici olarak kullandığını gördüm.

Segarra ile ilk konuşmamızdan sonra haftada yaklaşık otuz kelime ya ettik ya etmedik. Arada bir daktilomun üzerine not bırakıyor ama fazla bir şey söylememeye özen gösteriyordu. Segarra'nın vetosu olduğu sürece herkes tarafından dışlanacağımı Sanderson'dan öğrenmiştim ama ilk başlarda bu durum gayet işime geldi.

O günlerde sosyal hırslarım yoktu. İşim oradan oraya doluşmaktı. Çalışan bir gazeteciydim ve en iyi sosyeteye takdim baloları, valinin evi, sosyeteye takdim edilen kızların geceleri çıplak yüzdüğü gizli koylar da dahil olmak üzere istediğim her şeye kolayca ulaşabiliyordum.

Ancak bir süre sonra Segarra canımı sıkmaya başladı. Bazı şeylerin engellendiğini ve nedeninin o olduğunu hissediyordum. Zaten gitmeyeceğim partilere davet edilmediğimde ya da bir devlet büyüğüne telefon edip sekreteri tarafından savuşturulduğumda, kendimi sosyal bir cüzzamlı gibi hissediyordum. Sebebi ben olsam, bu durum hiç canımı sıkmazdı ama Segarra'nın üzerimde tehditkâr bir kontrol uyguluyor olması sinirimi bozmaya başlamıştı. Yapmamı engellediği şeyler önemli değildi; esas sorun, istemediğim bir şey bile olsa, herhangi bir şeyi yapmamı engelleyebiliyor olmasıydı.

İlk başta gülüp geçmeyi, o elinden gelenin en kötüsünü yaparken işini mümkün olduğunca zorlaştırmayı denedim. Ama yapamadım çünkü yine eşyalarımı toplayıp başka bir yere gitmeye hazır değildim. Elimde koz yokken güçlü düşmanlar edinemeyecek kadar yaşlanmaya, bunun sonuçlarından nasılsa kaçabileceğimi bilerek geçmişte istediğim her şeyi umursamadan

yapmamı sağlayan o eski coşkumu biraz yitirmeye başlamıştım. Kaçmaktan da yorulmuştum, hiçbir kozum olmamasından da. Bir akşam Al'in bahçesinde tek başıma otururken, bir adamın zekâsına ve cesaretine güvenerek yaşayabileceği zamanın da bir sınırı olduğunu anladım. On yıldır bu şekilde yaşıyordum ve artık sınıra dayanmak üzere olduğumu hissetmiştim.

Segarra'yla Sanderson iyi dosttu ve Segarra bana hödük muamelesi yaptığı, bu çok garip bir durum olduğu hâlde Sanderson bunu umursamayarak kibar davranıyordu. Onunla tanıştıktan birkaç hafta sonra üstünde çalıştığım bir haber için Adelante'yi aramak zorunda kaldığımda başkasıyla da konuşabilirdim ama Sanderson'la konuşmanın daha iyi olacağını düşündüm.

Sanderson bana eski bir dostu gibi davranıp istediğim bütün bilgiyi verdikten sonra o gece evinde yemeğe davet etti. O kadar şaşırdım ki hiç düşünmeden kabul ettim. Evinde akşam yemeği yememi o kadar doğal gösteren bir ses tonuyla konuşmuştu ki bunun hiç de doğal bir şey olmadığını ancak telefonu kapadıktan sonra fark edebildim.

İşten sonra taksiyle ona gittim. Sanderson'ı taraçasında, New York'tan yeni gelmiş bir adam ve kadınla birlikte buldum. Mürettebatın Lizbon'dan getireceği yatlarına binmek üzere St. Lucia'ya gidiyorlardı. Ortak bir dostları San Juan'da durduklarında Sanderson'ı bulmalarını söylemiş, onlar da çat kapı gelivermişti.

“Dışarıdan ıstakoz ısmarladım,” dedi Sanderson. “Yemekler gelene kadar içmekten başka çaremiz yok.”

Sonunda mükemmel bir gece oldu. New York'tan gelen çift ne zamandır görmediğim bir şeyi hatırlatmıştı bana. Ben Avrupa'dayken yatlarda çalıştığım, onlar hemen herkesin yat sahibi olduğu bir dünyadan geldiği için çok iyi bildiğimiz yatlardan konuştuk. Sanderson'ın cinden daha iyi olduğunu söylediği beyaz romdan içtik ve gece yarısı olduğunda hepimiz çıplak yüzmek için plaja gidecek kadar sarhoştuk.

*

O geceden sonra Sanderson'ın evinde Al'in yerinde geçirdiğim kadar çok zaman geçirmeye başladım neredeyse. Evi Karayipler'de geçen bir film için Hollywood'da tasarlanmış bir sete benziyordu. Şehrin bitimine yakın olan kumsaldaki iki katlı, eski, dış cephesi sıvalı bir evin alt katıydı. Salonda ortasından vantilatör sarkan kubbe bir tavan ve telli taraçaya açılan geniş bir kapı vardı. Taraçanın önündeki palmiyelerle dolu bahçede de kumsala giden bir kapı. Geceleri içkinizi alıp bahçeden daha yüksek olan taraçada oturarak bütün şehri izleyebiliyordunuz. Denizden arada bir St. Thomas'a ya da Bahamalar'a giden bol bol ışıklandırılmış yolcu gemileri geçerci.

Çok sıcak bir geceyse ya da çok sarhoş olmuşsanız, bir havlu alıp yüzmek için plaja gidebiliyordunuz. Sonra da iyi bir brendi içiyor, hâlâ sarhoşsanız da boş yatakta uyuyabiliyordunuz.

62

Sanderson'ın evinde beni rahatsız eden üç şey vardı sadece—biri bir şeyler sakladığını düşünmenize neden olacak kadar mükemmel bir ev sahibi olan Sanderson'dı; biri ben oradayken sık sık uğrayan Segarra; öteki de evin üst katında oturan Zimburger diye bir adam.

Zimburger insandan çok canavara benziyordu—karanlık bir bant karikatürden fırlamış suratıyla, uzun boylu, göbekli ve kel bir adam. Yatırımcı olduğunu iddia ediyor, sürekli oraya buraya oteller dikmekten söz ediyor ama gördüğüm kadarıyla Deniz Piyadeleri İhtiyat Birliği'nin çarşamba geceleri yapılan toplantılarına gitmekten başka bir şey yapmıyordu. Zimburger kendini hâlâ Deniz Piyadeleri'nde yüzbaşı zannediyordu. Çarşamba öğleden sonraları erkenden üniformasını giyip Sanderson'ın taraçasına iniyor ve toplantı zamanına kadar içiyordu. Bazen pazartesi ve cumaları da üniforma giyerdi—çoğu zaman havadan sudan bir nedenle.

“Bugün ekstradan eğitim var,” derdi. “Komutan bilmem kim silahların tanıtımında yardımcı olmamı istiyor.”

Sonra gülüp bir içki daha alırdı. Beş-altı saat boyunca içeride otursa bile kepini başından çıkarmazdı. Aralıksız içer, hava karardığında kör kütük sarhoş olup bağırmaya başlamış olurdu. Taraçada ya da salonda dolaşır durur, deniz piyadelerini Küba'ya yollamayan “Washington'daki korkaklarla beceriksizlere” veryansın ederdi.

“Ben gideceğim!” diye haykırırdı. “Ben gideceğim, lanet olsun! Birileri o orospu çocuklarının boynunu devirecekse, bu neden ben olmayayım?”

Tabanca kemeriyle kılıfını pek çıkarmaz—silahını üste bırakmak zorundaydı—ve zaman zaman tabancasını çıkarır gibi yaparak dışarıdaki hayali bir düşmana havlardı. Onu öyle tabancasına davranırken görmek utanç vericiydi çünkü cidden de orada olduğunu, “aynı Iwo Jima'da olduğu gibi” bingil kalçasından sarkan koca bir tabancası olduğunu zanneder gibiydi. Çok acıklı bir manzaraydı ve gitmesi beni her zaman sevindirirdi.

Zimburger'dan mümkün olduğunca uzak duruyordum ama bazen eve baskın yapardı. Bir yerde tanıştığım bir kızla Sanderson'a giderdim; birlikte yemek yedikten sonra oturup sohbet ederdik—sonra birden taraçanın tel kapısına dan dan vurulurdu. Terle harelenmiş haki gömleği, mermi biçimindeki kafasının üstünde ezilmiş kepi, kıpkırmızı suratıyla Zimburger içeri girerdi—sonra da uzun zaman bizimle birlikte oturur, avazı çıktığı kadar bağırarak “lanet olası deniz piyadelerini köpekler gibi bağlı tutacaklarına, işlerini yapmasına izin verseler” kolayca engellenebilecek olan uluslararası bir felaket hakkında atıp tutardı.

Bana soracak olursanız, Zimburger'ın sadece köpek gibi bağlanması değil kuduz bir köpek gibi vurulması gerekirdi. Sanderson'ın ona nasıl tahammül ettiğini anlayamıyordum. Herkes adamın sucuk gibi bağlanıp atık çuvalı gibi denize yuvarlanması gerektiğini düşünürken bile, Sanderson ona kibar davranmaktan vazgeçmezdi. Bunun nedeni Sanderson'ın tam

bir halkla ilişkilerci olmasıydı sanırım. Bir kez olsun sinirlendiğini görmedim ki o işte çalışırken adadaki herkesten daha çok baş belasıyla, orospu çocuğuyla ve düzenbazla uğraşmak zorundaydı.

Sanderson'ın Porto Riko hakkındaki görüşleri *News*'ta duyduklarımdan çok farklıydı. Bu kadar çok potansiyele sahip başka bir yer görmediğini söylüyordu. Burası on yıl içinde bir *cenet*, Amerika'ya ait yeni bir altın sahil olacaktı. Adadaki fırsatlar hayal gücünü bile aşıyordu.

Porto Riko'da olup bitenlerden söz ederken çok heyecanlanıyordu ama söylediklerinin ne kadarına inandığını bilemiyordum. Ona hiç karşı çıkmadığım hâlde benim tarafımdan fazla ciddiye alınmadığını da biliyordu.

“Öyle alaycı alaycı gülümseme bana,” derdi. “O gazetede ben de çalıştım—salak heriflerin neler söylediğinden haberim var.”

Sonra iyice heyecanlanırdı. “Bu üstünlük taslamalar nereden geliyor?” derdi. “Burada Yale'e gitmiş olup olmaman kimsenin umurunda değil. Bu insanlar için sadece adi bir muhabir, *Daily News*'ta çalışan serserilerden birisin.”

Yale olayı korkunç bir şaka gibiydi. Hayatımda New Haven'ın elli kilometre yakınına bile gitmiş değildim ama Avrupa'dayken Vanderbilt'ten ikinci senenin sonunda ayrılıp neden gönüllü olarak orduya yazıldığımı açıklamaktansa, Yale mezunu olduğumu söylemenin çok daha kolay olduğunu keşfetmiştim. Sanderson'a Yale'e gittiğimi söylememiştim hiç; bunu Lotterman'a yazdığım mektubu mutlaka okumuş olan Segarra'dan öğrenmiş olsa gerek.

Sanderson Kansas Üniversitesi'ne, sonra da Columbia'daki gazetecilik okuluna gitmişti. Kırsal kesimden gelmiş olmakla gurur duyduğunu iddia ediyordu ama utandığı o kadar belliydi ki onun adına üzüntü duyuyordum. Bir seferinde sarhoşken Kansaslı Hal Sanderson'ın öldüğünü söylemişti bana—New York treninde ölmüştü ve benim tanıdığım Hal Sanderson tren Penn Garı'nda durduğu an doğmuştu.

Yalan söylüyordu tabii. Bütün o Karayip giysilerine ve Madison Avenue havalalarına hatta denize sıfır dairesine ve üstü açık spor Alfa Romeo'suna rağmen Sanderson'ın içinde öyle bir Kansaslı vardı ki bunu inkâr ettiğini görmek insana utanç veriyordu. Fazlasıyla New Yorklu, biraz Avrupalı, aynı zamanda da ülkesi olmayan bir adamdı ve hayatının en büyük ve tek gerçeği buydu sanırım. New York'taki bir psikiyatriste iki bin beş yüz dolar borcu olduğunu ve San Juan'daki başka birine haftada elli beş dolar verdiğini bana ilk söylediğinde hayretten küçük dilimi yutacaktım. O günden sonra onu çok farklı bir gözle görmeye başladım.

Kaçık olduğunu düşündüğüm için değil. Sahtekârın tekiydi tabii ama uzun zaman boyunca onun istediği zaman gerçek de olabilen sahtekârlardan olduğunu düşündüm. Bana karşı dürüst gibiydi ve gevşeyebildiği o nadir anlarda onunla birlikte olmaktan muazzam bir keyif alıyordum. Gevşediği anlar o kadar azdı ki doğal hâlinde neredeyse acıklı denebilecek, beceriksizce, çocuksu bir nitelik vardı. Kendinden o kadar uzaklaşmıştı ki artık kim olduğunu bile bilemiyordu sanırım.

Bütün kusurlarına rağmen Sanderson'a saygı duyuyordum; San Juan'a birçok insanın alay konusu olan yeni bir gazetenin muhabiri olarak gelmiş ve üç yıl sonra Karayipler'deki en büyük halkla ilişkiler şirketinin başkan yardımcısı olmuştu. Bunun için dişini tırnağına takmıştı—ve pek beni ilgilendiren bir şey olmasa da, iyi iş başardığını kabul etmek zorundaydım.

Sanderson Porto Riko hakkında iyimser olmakta kendine göre haklıydı. Adelante'deki avantajlı konumunda işi başından aşkındı ve harcayamayacağı kadar çok para kazanıyordu. Analistlerin maaşında çok büyük bir artış olmadığı sürece milyoner olmasına en fazla on yıl kaldığına şüphem yoktu. O beş yıl diyordu ama ben kuşkuluydum çünkü Sanderson'ın yaptığı türden işler yapan adamların kırkıdan önce bir milyon yapması neredeyse yakışksız kaçacakmış gibi geliyordu.

O kadar çok şeyden haberdardı ki işle dolap çevirme arasındaki sınırı artık göremediğinden kuşkulanıyordum. Birileri yeni bir otel için arazi aradığında, üst düzey bir anlaşmazlık yönetimde sarsıntılara neden olduğunda ya da önemli bir şeyler olacağına, Sanderson çoğu zaman validen daha çok şey biliyor olurdu.

Bu durum beni çok heyecanlandırıyordu çünkü şimdiye kadar hep gözlemci konumunda kalmış, olay yerine gelip gördüklerini ve çabucak birkaç soru sorarak öğrendiklerini yazdığı için az bir para kazanan kişi olmuştum. Şimdiyse, Sanderson'ı dinleye dinleye, kendimi büyük bir dönüm noktasının eşiğinde hissetmeye başlamıştım. Turizm patlamasının yarattığı karmaşayı ve ona eşlik eden kapkaççı ahlakı da hesaba katınca, sadece bir gözlemci olmak yerine, hayatımda ilk kez işlerin gidişatını etkileme fırsatını elde edebileceğimi hissediyordum. Zengin bile olabilirdim; Tanrı da biliyor ya, bu çok kolay görünüyordu. Bu konuyu bayağı bir düşünüyordum ve bundan kimseye söz etmemeye özen göstersem de, artık olup biten her şeyde yeni bir boyut görmeye başlamıştım.

BEŞ

Sala'nın Calle Tetuán'daki, Eski Şehir'in göbeğindeki evi ancak bir mağara kadar konforlu denebilecek bir yeraltı ini gibiydi. Sanderson evden uzak durmak için elinden geleni yapıyor, Zimburger oraya lağım çukuru diyordu. Banaysa leş kokulu bir YMCA'deki koca bir hentbol sahasını andırıyordu. Tavanı altı metre yüksekliğinde, içinde iki tane metal portatif karyolayla eğreti bir piknik masasından başka eşya, bir nefeslik temiz hava olmayan bir yerdi ve zemin kat olduğu için pencereleri asla açamıyorduk çünkü eğer açarsak sokaktan içeri hırsızlar girer, bizi soyup soğana çevirirlerdi. Sala eve taşındıktan bir hafta sonra pencerelerden birini sürgülememiş ve ayakkabılarıyla çoraplarına kadar, sahip olduğu her şey çalınmıştı.

67

Buzdolabımız, dolayısıyla buzumuz da olmadığı için kirli bardaklardan sıcak rom içiyor ve eve mümkün olduğunca az uğramak için ne gerekirse yapıyorduk. Sala'nın evi benimle paylaşmayı neden umursamadığını anlamak çok zor değildi; oraya ikimiz de bir tek üstümüzü değiştirmek ve uyumak için gidiyorduk. Her gece Al'in yerinde oturup boş yere vakit öldürerek kendimi unutuncaya kadar içiyordum çünkü eve gitmenin düşüncesi bile dayanılmaz geliyordu.

Orada bir hafta yaşadıktan sonra kendime oldukça sıkı bir

rutin edindim. Sokaktaki gürültü seviyesine bağlı olarak saat ona kadar falan uyuyor, sonra duş alıp kahvaltı için Al'in yerine kadar yürüyordum. Birkaç istisna dışında, gazetedeki normal mesai öğlen başlayıp akşam sekiz gibi bitiyor, bunların her ikisi de birkaç saat oynayabiliyordu. Sonra akşam yemeği için tekrar Al'e geliyorduk. Daha sonra da kumarhanelere, arada bir partilere gidiyor ya da Al'de oturmaya devam edip sarhoş oluncaya kadar birbirimizin hikâyelerini dinliyor ve sonunda bir şeyler geveleyerek yatmaya gidiyorduk. Bazen Sanderson'a gidiyordum ve çoğu zaman orada da birlikte içecek birileri bulunuyordu. Segarra ve açgözlü sefil Zimburger dışında, Sanderson'a gelen herkes New Yorklu, Miamili ya da Virgin Adaları'ndandı. Hepsi de bir çeşit satın almacı, inşaatçı ya da satıcıydı ve şimdi dönüp geriye bakınca, orada yaklaşık yüz kadar kişiyle tanışmış olduğum hâlde tek bir isim ya da yüz hatırlamıyorum. O kadar insan içinde öne çıkan tek bir kişi yoktu ama yine de keyifli, sosyal bir atmosferdi ve Al'in yerinde geçen berbat gecelerden biraz olsun kaçabilmek için birebirdi.

Bir pazartesi sabahı pencerenin önünde çocuklar boğazlanıyor zannederek uyandım. Kepenkteki çatlaktan dışarı bakınca, on beş kadar minik Porto Rikolunun kaldırımında dans ederek üç bacaklı bir köpeğe eziyet ettiğini gördüm. Ağız dolusu küfür savurup kahvaltı için hemen Al'in yerine gittim.

Chenault bahçede tek başına oturmuş önündeki ikinci el alınmış kitaptan *Leydi Chatterley'nin Âşığı*'nı okuyordu. Beyaz elbisesi ve sandaletleri, sırtına bıraktığı saçlarıyla çok genç ve güzel görünüyordu. Masasına gidip oturduğumda gülümseyerek bana baktı.

"Neden bu kadar erkencisin?" diye sordum.

Kitabını kapadı. "Ah, Fritz'in bir yerlere gidip üstünde çalıştığı şu yazıyı bitirmesi gerekiyordu. Benim de biraz seyahat çeki bozdurmam lazım ve bankanın açılmasını bekliyorum."

"Fritz kim?" dedim.

Tam uyanamadığımı düşünür gibi bana baktı.

“Yeamon mı?” diye sordum hemen.

Güldü. “Ben ona Fritz diyorum. Göbek adı öyle—Addison Fritz Yeamon. Ne hoş, değil mi?”

Öyle olduğunu söyledim. Ben onu hep Yeamon olarak düşünmüştüm. Aslına bakılırsa, hakkında hiçbir şey bilmiyor sayılırdım. Al'de geçen akşamlar boyunca gazetede ki hemen herkesin yaşam öyküsünü dinlemiştim ama Yeamon her mesai bitiminde doğruca eve gittiği için, onu gerçek bir geçmişi olmayan ve söz edilmeye değmeyecek kadar belirsiz bir geleceği olan yalnız bir adam olarak görmeye başlamıştım. Buna rağmen onu çok iyi tanıyormuş gibi hissettiğim için pek fazla konuşmamız gerekmiyordu zaten. Yeamon ile aramda en başından beri somut bir bağ ve bu ittifakta konuşup durmanın ucuz bir şey olduğuna, neyin peşinde olduğunu bilen bir adamın o şeyi bulmak için çok ama çok az zamanı olduğuna, arkasına yaslanıp kendini anlatmak için daha da az zamanı olduğuna dair belli belirsiz bir çeşit anlayış hissetmiştim.

Onu havaalanında ilk görüşümden bu yana muazzam bir değişim geçirmiş olduğu dışında, Chenault hakkında da bir şey bilmiyordum. O an üzerinde sekreter döpiyesi varken görmezden gelinemeyen o tedirgin enerjinin verdiği gerginliği etrafa yaymayan, bronzlaşmış ve mutlu bir kızdı. Ama o enerji bütün bütüne de kaybolmuş değildi. Açık bırakılmış sarı saçların ve o içten gelen küçük kız gülüşünün altında bir yerde, uzun zamandır aradığı bir açıklıktan çıkmayı bekleyerek oradan oraya savrulan bir şeyin varlığını seziyordum. Bu durum beni biraz tedirgin ediyordu; bu da yetmezmiş gibi, onu ilk gördüğümde hissettiğim arzuyu ve o sabah suyun içinde Yeamon'a kenetlenmiş hâlini hatırlıyordum. Bir de bahçedeyken o ufak tefek ve dolgun bedenini saran minicik iki kumaş parçasını. Al'in yerinde onunla birlikte oturmuş kahvaltımı ederken aklımda bütün bunlar vardı.

Yumurtalı hamburger yiyordum. San Juan'a geldiğimde, Al'in menüsü bira, rom ve hamburgerden oluşuyordu. İnsanın bayağı uçuran bir kahvaltıydı ve çok kereler işe sarhoş gitmişliğim vardı. Bir gün ondan yumurta ve kahve de servis etmesini istedim. İlk başta reddetti ama ikinci isteyişimde yapacağını söyledi. Artık kahvaltıda hamburgerinizin üstüne yumurta da isteyebiliyor, rom yerine kahve içebiliyordunuz.

"Buraya temelli mi geldin?" dedim başımı kaldırıp Chenault'ya bakarak.

Gülümsedi. "Bilmem. New York'taki işimden ayrıldım." Gökyüzüne baktı. "Sadece mutlu olmak istiyorum. Fritz'le birlikte mutluyum—o yüzden de buradayım."

Düşünceli düşünceli başımı salladım. "Evet, mantıklı."

Güldü. "Uzun sürmez. Hiçbir şey sonsuza kadar sürmez. Ama şu anda mutluyum."

"Mutlu," diye mırıldandım, kelimeyi bir yere oturtmaya çalışarak. Ama Aşk gibi bu da hiçbir zaman tam olarak anlayamadığım sözcüklerdendi. Sözcüklerle uğraşanların çoğu onlara pek inanç duymaz ve ben de bir istisna değilim—bilhassa Mutlu, Aşk, Dürüst, Güçlü gibi büyük sözcükler konusunda. Serseri, Ucuz, Düzenbaz gibi keskin, adi sözlere kıyasla çok kaypak, fazlasıyla göreceli sözcükler bunlar. İkincilerle kendimi rahat hissediyorum çünkü onlar cılız, bir yere oturtulması kolay sözcükler ama büyük olanlar çok sert ve onları inanarak söyleyebilmek için ya rahip ya da budala olmak gerekir.

Chenault'yu yaftalamaya hazır olmadığım için konuyu değiştirmeye çalıştım.

"Üzerinde çalıştığı şu yazı nedir?" diye sorarak sigara ikram ettim.

Kafasını salladı. "Aynı yazı," diye yanıtladı. "Onu korkunç zorladı—Porto Rikoluların New York'a gitmesiyle ilgili olan."

"Hadi ya," dedim. "Onu çoktan bitirdiğini sanıyordum."

"Hayır," dedi. "Ona başka görevler verip durdular. Ama yazının bugüne yetişmesi lazım—şu an onunla uğraşıyor."

Omzumu silktim. “Aman, hiç canını sıkmasın. Böyle berbat bir gazetede bir haber eksik bir haber fazla olmuş, hiç fark etmez.”

Yaklaşık altı saat sonra fark ettiğini gördüm ama benim kast ettiğim şekilde değil. Kahvaltıdan sonra Chenault ile birlikte bankaya kadar yürüyüp oradan işe gittim. Saat altı gibi, Yeamon bütün öğleden sonrayı geçirdiği yer her neresiyse oradan geri döndü. Başımın selam verip hafif bir merakla Lotterman’ın onu masasına çağırışını izledim. “Şu göç yazısıyla ilgili konuşmak istiyorum,” dedi Lotterman. “Sen benim başıma ne işler sarmaya çalışıyorsun böyle?”

Yeamon şaşkın görünüyordu. “Nasıl yani?”

Lotterman birden bağırmaya başladı. “Yani, bana yutturmazsın! Bu yazı için üç hafta çalıştın, şimdi de Segarra işe yaramaz olduğunu söylüyor.”

Yeamon’ın yüzü kıpkırmızı oldu ve sanki boğazını sıkacakmış gibi Lotterman’a doğru eğildi. “İşe yaramaz mı?” dedi usulca. “Nedeni neymiş... işe yaramamasının?”

Lotterman’ı hiç bu kadar öfkeli görmemiştim ama Yeamon öyle tehditkâr görünüyordu ki hemen ses tonunu değiştirdi—çok az; sadece fark edebileceğiniz kadar. “Bak,” dedi. “Ben burada sana dergi yazıları yazman için maaş vermiyorum—yirmi altı sayfalık metin teslim ederken aklında ne vardı senin?”

Yeamon iyice öne doğru eğildi. “Bölümlere ayır,” diye yanıtladı. “Hepsini aynı gün yayınlaman gerekmiyor ki.”

Lotterman güldü. “Ah—demek öyle! Yazı dizisi yayınlamamı istiyorsun—gözün Pulitzer ödülünde, ha?” Bir adım atıp tekrar sesini yükseltti. “Yeamon, yazı dizisi istersem, yazı dizisi olsun derim. Kafan bunu anlamayacak kadar kalın mı senin?”

Artık herkes onları izliyor, ben Yeamon’ın her an Lotterman’ın dişlerini ofise saçabileceğini düşünüyordum. Gayet sakın bir sesle konuşması beni şaşırttı. “Bak,” dedi çabucak, “sen benden Porto Rikoluların neden Porto Riko’yu terk ettiğine dair bir yazı istedin—doğru mu?”

Lotterman gözlerini dikmiş ona bakıyordu.

“Pekâlâ, ben de bir hafta boyunca bu yazıyla uğraştım—üç değil, bana verdiğin öteki pislik işleri unutma—ve şimdi de kalkmış yirmi altı sayfa olduğu için bana bağıryorsun! Boş versene sen, esas altmış sayfa olması gerekirdi! Hikâyeyi kendi istediğim gibi yazsam, bastığın için şehirden kaçman gerekirdi!”

Lotterman kararsız görünüyordu. “Pekâlâ,” dedi biraz sustuktan sonra, “yirmi altı sayfalık bir yazı yazmak istiyorsan, kendin bilirsin—ama eğer benimle çalışmak istiyorsan, o yazının yarınki gazete için bin sözcüğe düşürülmesi gerek.”

Yeamon belli belirsiz gülümsedi. “Segarra bu işleri çok iyi becerir—neden *ona* kısalttırmıyorsun?”

Lotterman kurbağa gibi şişti. “Ne demek istiyorsun sen?” diye bağırdı. “Yapmayacak mısın yani?”

Yeamon tekrar gülümsedi. “Merak ediyorum da,” dedi, “senin kafanı yamultan oldu mu hiç?”

“Nedir bu?” diye parladı Lotterman. “Az önce beni kafamı yamultmakla tehdit ettiğini duyar gibi mi oldum?”

Yeamon gülümsedi. “İnsan ne zaman kafasının yamultulacağını bilemez.”

“Tanrım!” dedi Lotterman. “Sen keçileri kaçırmışsın Yeamon—insanlar böyle şeyler söyledikleri için hapse atılıyor!”

“Aynen öyle,” diye yanıtladı Yeamon. “Kafalar YAMULTULUYOR!” Gözlerini Lotterman’dan hiç ayırmadan, eliyle sert bir yamultma hareketi yaparak, yüksek sesle söylemişti bunu.

Lotterman cidden ürkmüş görünüyordu. “*Kaçıksın* sen,” dedi sinirli bir sesle. “Belki de istifa etsen daha iyi olacak Yeamon—hem de hemen.”

“Olmaz,” dedi Yeamon ânında. “Hiç şansın yok—çok meşgulüm.”

Lotterman titremeye başlamıştı. Yeamon’ı işten atmak istemediğini biliyordum çünkü o zaman bir aylık tazminat vermek zorunda kalacaktı. Kısa bir sessizliğin ardından tekrar aynı şeyi

söyledi: “Evet, Yeamon, bence istifa etsen iyi olacak. Burada pek mutlu görünmüyorsun—neden işten ayrılmıyorsun?”

Yeamon güldü. “Ben gayet mutluyum. Neden sen kovmuyorsun?”

Gergin bir sessizlik oldu. Olay karşısında biraz afallamış bir hâlde eğlenerek, Lotterman’ın bir sonraki hamlesini bekliyorduk. İlk başta Lotterman’ın tiratlarından birini dinleyeceğimizi sanmıştık ama Yeamon’ın manyakça cevapları olaya acayip ve şiddet dolu bir çeşni katmıştı.

Lotterman her zamankinden daha da sinirli görünerek bir an Yeamon’a baktıktan sonra dönüp ofisine gitti.

Yüzümde bir sırıtişla arkama yaslanmış Yeamon’a bakarken, Lotterman’ın bağırarak bana seslendiğini duydum. Umuma açık bir omuz silkişle avuçlarımı açtıktan sonra yavaşça kalkarak ofisine gittim.

Masasına eğilip kamburunu çıkarmış, kâğıt ağırlığı olarak kullandığı bir beyzbol topuyla oynuyordu. “Şuna bir göz at,” dedi. “Kısaltmaya değer bulacak mısın bakalım.” Yeamon’ın yazısı olduğunu bildiğim bir tomar basılı kâğıdı bana uzattı.

“Diyelim ki buldum,” dedim. “Ben mi kısaltacağım?”

“Öyle,” dedi. “Şimdi başımı ağrıtmı. Sadece oku ve bir şeyler yapabilir misin, onu söyle.”

Yazıyı masama götürüp iki kez okudum. Segarra’nın neden işe yaramaz dediğini ilk okumada anlamıştım. Yazının çoğu diyaloglardan, havaalanında Porto Rikolularla yapılan konuşmalardan oluşuyordu. İnsanlar neden New York’a gittiklerini, arayışlarının ne olduğunu ve geride bıraktıkları hayatlara dair fikirlerini söylüyorlardı.

İlk bakışta gayet sıkıcı bir şeydi. Çoğu naif ve cahil insanlara benziyordu—seyahat broşürlerini ve reklamlarını okumamışlardı, büyük turizm patlamasından haberleri bile yoktu—tek istedikleri New York’a gitmekti. İç bayıcı bir metindi ama okumayı bitirdiğimde aklımda bu insanların neden gittiğine dair

en ufak bir kuşku kalmamıştı. Mantıklı nedenleri yoktu ama yine de birer nedendiler işte—benim asla anlayamayacağım zihinlerden çıkma basit beyanatlar, çünkü ben St. Louis'deki iki banyolu bir evde büyümüş, futbol maçlarına, cinli kokteyller içilen partilere, dans okuluna gitmiş, daha bir sürü şey yapmış ama hiç Porto Rikolu olmamıştım.

Bu insanların adayı terk etme nedeninin, benim St. Louis'i terk etme, kolejden ayrılma ve istemek zorunda olduğum—daha doğrusu, istemek sorumluluğunu taşıdığım—deyim yerindeyse, sürdürmem gereken—şeylerin cehenneme kadar yolu var deme nedenimle aynı olduğunu anlamış, iki valiz, üç yüz dolar ve bir ordu gazetesinden kesilme yazılarımla dolu o zarfla birlikte New York'a gittiğim gün Lambert Havaalanı'nda benimle de röportaj yapılmış olsa, neler diyeceğimi düşünmüştüm.

“Söylesenize Bay Kemp, ailenizin nesillerdir yaşadığı ve isteseniz çocuklarınızla birlikte huzur ve güven içinde karnı tok sırtı pek bir hayat yaşayabileceğiniz St. Louis'i terk etme nedeniniz nedir?”

“Şey, nasıl desem, ben... aaa... yani, garip bir his bu. Hani, yani... aaa... oturup şöyle bir bakınca, buradan kaçmak geliyor içimden, anlatabiliyor muyum? Kurtulmak istiyorum.”

“Bay Kemp, siz akıllı başında bir adama benziyorsunuz—peki St. Louis'den kurtulmak istemenizin nedeni nedir? Sizi zorlamak istemem, anlayın lütfen, ben sadece bir gazeteciyim ve kendim de Tallahassee'liyim ama beni buraya göndermelerinin nedeni—”

“Elbette. Keşke becerebilsem... aaa... yani anlatabilmeyi çok isterdim... aaa... üzerime lastik bir kılıf geçiriliyor gibi diyebiliriz belki... tamamen sembolik bir şey, anlarsınız ya... babalardan oğullara sirayet eden o paragöz cehalet... anlayabiliyor musunuz?”

“Evet, ha ha, demek istediğinizi anladığımı zannediyorum Bay Kemp. Biz Tallahassee'de çuval deriz ama sanırım sizin kılıfla aynı boyutlarda ve—”

“Aynen, lanet olası bir çuval—bu yüzden gidiyorum ve sanırım... aaaa...”

“Bay Kemp, sizi ne kadar iyi anladığımı anlatamam ama biliyorsunuz ki plastik kılıflarla ilgili bir yazı götürürsem işe yaramaz bir şey yazdığımı söyleyip işten atarlar. Sizi zorlamak istemem ama daha somut bir şeyler söyleyebilir misiniz acaba; yani—St. Louis’de kanı kaynayan delikanlılar için yeteri kadar fırsat yok mu? St. Louis gençliğe karşı sorumluluklarını yerine getirebiliyor mu? Toplumumuz yeni fikirleri olan gençler için yeterince esnek bir toplum değil mi? Bana söyleyebilirsiniz Bay Kemp—sorun nedir?”

“Vallahi dostum, keşke yardımcı olabilsem. Elinde bir hikâye olmadan işe dönüp kovulmanı hiç istemem. Nasıl olduğunu bilirim—ben de gazeteciyim, biliyorsun—ama... nasıl denir... Paranoya oluyorum... bunu kullanabilir misin? St. Louis Genç Erkekleri Paranoyak Yapıyor—fena manşet değil, ha?”

“Yapma ama Kemp, bunları kullanamayacağımı biliyorsun; Lastik Kılıf, Paranoya.”

“Lanet olsun abi, sana kılıf paranoyasından diyorum! Onlara Kemp denen bu adamın kılıfta iğrenç bir şey olduğundan şüphelendiğini ve o kılıfın içine girmek istemediğini söyle. Bunu ta uzaklardan hissediyor. Kemp denen bu adam örnek bir genç değil. İki tuvaletli bir evde futbol topuyla birlikte büyüdü ama bir yerde artık kafayı çiziverdi. Tek istediği kaçmak, kurtulmak. St. Louis’i, arkadaşlarını, ailesini, hiçbir şeyi kıcına takmıyor... tek istediği nefes alabileceği bir yer bulmak... bunu beğendin mi?”

“Nasıl desem, aa, Kemp, biraz sapıtmış gibisin. Bu yazıyı senin üstüne yazabileceğimden emin değilim.”

“İyi, siktir o zaman. Çekil yolumdan. Uçağımı anons ediyorlar—şu sesi duyuyor musun? Duyuyor musun?”

“Sen kafayı yemişsin Kemp! Sonun iyi olmaz senin! Tallahassee’de de senin gibi tipler vardı ve hepsinin sonu da—”

Evet, hepsinin sonu da Porto Rikolular gibi oldu. Kaçtılar ve nedenini bile söyleyemediler ama kaçmayı öyle çok istiyorlardı ki gazetelerin nedenini anlayıp anlamaması umurlarında bile olmadı. Her nedense oldukları yerden arkalarına bakmadan kaçarak daha iyi bir yer bulabileceklerine inanmışlardı. Çağrışı, insanı gitme arzusuyla tutarsızlaştıran o sefil ve şeytani çağrışı duymuşlardı—dünyadaki herkes beş parasız, pirinçle fasulyeden başka yiyeceği olmadan, tuvaletsiz teneke kulübelerde yaşamıyordu; herkes bir dolar gündelikle şeker kamışı kesip şehirde tanesini iki sente satmak için her gün kilolarca Hindistan cevizini sırtlanmıyordu—bütün hikâyeye babalarıyla dedelerinin, erkek ve kız kardeşlerinin ucuz, sıcak, açlıklarla dolu dünyası değildi; bir adam birkaç bin kilometre uzağa gidecek cesareti toplayabilir hatta gidecek kadar çaresiz kalırsa, cebinde para, midesinde et olması, manyaklar gibi eğlenebilmesi ihtimali çok fazlaydı çünkü.

76

Yeamon bu atmosferi çok iyi yakalamıştı. Yirmi altı sayfada Porto Rikoluların neden basıp New York'a gittiği konusunun çok ötesine geçmişti; sonunda yazı bir adamın çirkin olasılıklara rağmen neden evini terk ettiğini anlatan bir hikâyeye dönüşüyordu ve bitirdiğimde San Juan'a geldiğimden beridir yazdığım şeylerin değersizliği yüzünden kendimi küçük ve aptal hissettim. Konuşmaların bazıları eğlenceli, bazıları acıklıydı—ama ana fikir, hikâyenin dayanak noktası, yani bu insanların New York'ta bir şanslarının olabileceğini düşündükleri, Porto Riko'daysa hiçbir şanslarının olmadığı gerçeği sürekli hissediliyordu.

İkinci okumam da bitince kâğıtları Lotterman'a götürüp beş bölümlük bir dizi hâlinde yayınlaması gerektiği fikrinde olduğumu söyledim.

Beybol topunu masaya çarptı. "Lanet olsun, sen de Yeamon kadar kaçıksın! Kimsenin okumayacağı bir yazı dizisini yayınlamam."

“Okurlar,” dedim, okunmayacağını bilmeme rağmen.

“Bana maval okuma!” diye havladı. “İki sayfasını okurken bile sıkıntıdan ölecektim—tam bir karın ağrısı. Bu cüreti nereden buluyor? Buraya geleli iki ay bile olmadı ama bana *Pravda*’da çıkmış gibi görünen bir hikâyeyi yutturmaya çalışıyor—bir de dizi olarak yayımlatmaya kalkıyor!”

“Bilemem,” dedim. “Fikrimi soran sendin.”

Ateş saçan gözlerle bana baktı. “Yani bu işi yapmayacağını mı söylemek istiyorsun?”

Direkt reddetmek istedim—sanırım ederdim de ama bir an duraksadım. Sadece bir andı ama bunun sonuçlarını düşünmemeye yetecek kadar uzun bir zamandı—kovulmak, parasızlık, yeniden toparlanmak, başka bir yerde tutunmak için savaş vermek. Bu yüzden dedim ki: “Gazeteyi yöneten sensin. Ben sadece fikrimi söylüyorum—çünkü sen öyle istedin.”

Gözlerini bana dikmiş bakarken konuyu aklında evirip çevirdiğini görebiliyordum. Birdenbire topu masasına çarpıp bir köşeye doğru sıçrattı. “Kahretsin!” diye bağırdı. “Adama o kadar dolgun bir maaş veriyorum ama karşılığında aldığım ne? İşime yaramayan bir laf salatası!” Kendini koltuğa bıraktı. “Tamam, işi bitti artık. Onu gördüğüm anda baş belası olduğunu anlamıştım. Zaten Segarra da şehirde patlak egzozlu bir motosikletle dolaşıp insanların ödünü kopardığını söylüyor. Beni kafamı yamultmakla tehdit edişini duydun mu! Gözlerini gördün mü? Adam kaçık—onu içeri tıktırmam gerekir!”

“Böyle insanlara ihtiyacımız yok,” dedi. “Matah bir şey olsa neyse ama o da yok. Sadece sorun çıkarmaya çalışan bir serseri.”

Omuz silkip çıkmak üzere dönerken öfkeli ve şaşkındım; biraz da kendimden utanıyordum.

Lotterman arkamdan seslendi. “Ona buraya gelmesini söyle. Parasını verip ilişğini keselim.”

Ofisin öteki ucuna gidip Yeamon’a Lotterman’ın onu çağırdığını söyledim. Tam o sırada Lotterman’ın Segarra’yı da ofisine çağırdığını duydum. Yeamon içeri girdiğinde ikisi de oradaydı.

Yeamon on dakika sonra çıkıp yanıma geldi. “Evet, artık maaş yok,” dedi alçak sesle. “Bana tazminat borcu da olmadığını öne sürüyor.”

Üzüntüyle başımı iki yana salladım. “Abi, berbat bir durum. Bu adamın nesi var böyle, bilmem ki.”

Yeamon öylesine ofise bakındı. “Alışılmadık bir şey değil,” dedi. “Ben galiba Al’e gidip bir bira içeceğim.”

“Bu sabah orada Chenault’yu görmüştüm,” dedim.

Başını salladı. “Onu eve bıraktım. Son seyahat çekini bozmuştu.”

Tekrar başımı iki yana sallayarak söyleyecek kısa ve moral verici bir şey bulmaya çalıştım ama ben bir şey bulamadan ofisin ortasına kadar gitmişti bile.

“Görüşürüz,” diye seslendim arkasından. “Beraber kafa çekeriz.”

Arkasına dönmeden başını salladı. Masasındaki eşyaları toplayışını izledim. Sonra da kimseye bir şey demeden çekip gitti.

Günün geri kalanını mektuplar yazarak öldürdüm. Saat sekizde Sala’yı karanlık odada buldum ve onun arabasıyla Al’in yerine gittik. Bahçede, köşedeki masalardan birinde tek başına oturup ayaklarını sandalyeye uzatmış olan Yeamon’ın yüzünde uzaklara gitmiş bir ifade vardı. Ona doğru giderken başını kaldırıp baktı. “Vay vay,” dedi usulca. “Gazeteciler gelmiş.”

Bir şeyler mırıldanıp bardan aldığımız içkilerle masaya oturduk. Sala arkasına yaslanıp bir sigara yaktı.

“Demek orospu çocuğu seni kovdu,” dedi.

Yeamon başını salladı. “Evet.”

“Neyse, tazminat paranın üstüne yatmasına sakın izin verme,” dedi Sala. “Sorun çıkartacak olursa, Çalışma Bakanlığı’nı devreye sok—mutlaka alırsın.”

“Alsam iyi olur,” dedi Yeamon. “Yoksa orospu çocuğunu bir gece binanın önünde kıştırıp döverek almak zorunda kalırım.”

Sala kafasını salladı. “Merak etme. Art Glinnin’i kovduğunda, beş yüz doları sike sike ödedi. Glinnin sonunda onu mahkemeye verdi.”

“Bana üç günlük ödeme yaptı,” dedi Yeamon. “Son saatine kadar hesapladı.”

“Lanet olasıca,” dedi Sala, “hemen yarın şikâyetçi ol. Bitir işini. Mahkemelerde sürünsün—nasılsa ödeyecek.”

Yeamon bir an düşündü. “Dört yüz dolardan biraz fazla eder. Beni bir süre geçindirir işte.”

“Burada parasız kalmak ölüm gibi bir şey,” dedim. “Bir tek New York’a gitmek için bile elli dolar lazımken, dört yüz ne işe yarar ki.”

Yeamon başını iki yana salladı. “Orası gideceğim son yer olur. New York ile aram pek hoş değil.” İçkisini yudumladı. “Hayır, buradan ayrılırsam herhâlde güneydeki adalardan birine gidip Avrupa’ya gidecek ucuz bir yük gemisi falan bulurum.” Düşünceli bir tavırla başını salladı. “Chenault ne yapar, bilmiyorum.”

Bütün akşamı Al’in yerinde oturup bir erkeğin Meksika’da, Karayipler’de ve Güney Amerika’da nerelere gidebileceğinden söz ederek geçirdik. Yeamon’ın kovulması Sala’yı o kadar üzmüştü ki defalarca istifa edeceğini söyledi. “Burası olsa ne olur olmasa ne olur?” diye haykırdı. “Yeryüzünden silinse bile umurunda değil—kim ne yapsın burayı?”

Bunları söyletenin rom olduğunu biliyordum ama bir süre sonra rom benim adıma da konuşmaya başladı ve eve doğru yola çıktığımızda ben de istifa etmeye hazırdım. Güney Amerika’dan söz ettikçe, oraya gitmeyi daha çok istiyordum.

“Manyak bir yer,” deyip duruyordu Sala. “Paralar havada uçuşuyor, bütün büyük şehirlerde İngilizce basılan gazeteler var—söylüyorum size, orası tam yeri olabilir!”

Üç sarhoş Arnavut kaldırımlı sokakta yokuş aşağı yan yana yürürken, şafakla birlikte ayrılıp dünyanın uzak köşelerine gideceklerini bilen adamlar gibi gülüşüp konuşuyorduk.

ALTI

80

Elbette ki ne Sala istifa etti ne de ben. Gazetede her zaman-
kinden daha gerilimli bir hava vardı. Lotterman çarşamba günü
Çalışma Bakanlığı'ndan Yeamon'ın tazminatıyla ilgili bir du-
ruşmaya katılmasını talep eden mahkeme celbini aldı. Bütün
öğleden sonra küfürler savurarak o kaçığa on sent bile verirse
cehennemde kar yağacağını söyledi durdu. Sala davanın sonucu
için bahisler almaya, Yeamon'ın parayı alacağına bire üç verme-
ye başladı.

Bunlar yetmiyormuş gibi, Tyrrell'in ayrılışı yüzünden şehir
editörlüğünü Lotterman üstlenmek zorunda kaldı. Yani işlerin
çoğu onun üstüne yığılmış oldu. Bu durumun geçici olduğunu
söylese de, *Editör & Yayıncı* iş ilanından şimdiye kadar bir şey
çıkamamıştı.

Buna hiç şaşmamıştım. "Editör," yazıyordu ilanda. "San
Juan'da çıkan günlük gazete için. Hemen işe başlayacak. Aylak-
lar ve ayyaşlar başvurmasın."

Bir ara işi bana teklif etti. Bir gün işe geldiğimde daktilo-
mun üstünde Lotterman'ın beni görmek istediğini söyleyen bir
not buldum. Ofisinin kapısını açtığımda dalgın dalgın beyzbol
topuyla oynuyordu. Yüzünde uyanık bir tebessümle topu hava-
ya fırlattı. "Düşünüyordum da," dedi. "Zeki adama benziyor-
sun—şehir editörlüğü yaptın mı sen hiç?"

“Hayır,” cevabını verdim.

“Denemek ister misin?” diye sorarak topu bir kez daha havaya attı.

Kesinlikle istemiyordum. Maaşım epey artacak ama deliler gibi çalışmam gerekecekti. “Buraya geleli çok olmadı,” dedim. “Şehri tanımıyorum.”

Topu havaya atıp yere düşmesine izin verdi. “Biliyorum,” dedi. “Sadece bir fikirdi işte.”

“Sala’ya ne dersin?” dedim, Sala’nın da reddedeceğini bile- rek. Adam dışarıya o kadar çok iş yapıyordu ki bu işi neden sürdürdüğünü anlamıyordum.

“Olmaz,” diye yanıtladı Lotterman. “Gazete Sala’nın umu- runda değil—hiçbir şey umurunda değil onun.” Öne doğru eği- lip topu masaya bıraktı. “Başka kim var? Moberg ayyaş, Van- derwitz psikopat, Noonan salak, Benetiz İngilizce bilmiyor.. Tanrım! Bu insanları nereden başıma sarıyorum ben?” İnleye- rek kendini koltuğa bıraktı. “*Birini* bulmam lazım!” diye bağır- dı. “Bütün gazeteyi kendim çıkarmak zorunda kalırsam, keçileri kaçıracam!”

“İlandan ne haber?” diye sordum. “Başvuran yok mu?”

Yine inledi. “Olmaz mı—bir sürü şarapçı! Adamlardan teki Oliver Wendell Holmes’un oğlu olduğunu iddia ediyor—sanki çok sikimdeydi!” Topu bir hışım masaya çarptı. “Bu şarapçıları buraya kim gönderiyor?” diye bağırdı. “Nereden çıkıyor bunlar?”

Yumruğunu bana doğru sallayarak son sözlerini söyler gibi konuştu. “Birinin savaş vermesi gerek, Kemp—her şeyi ele ge- çiriyorlar. Bu şarapçılar bütün dünyayı ele geçiriyor. Basının işi biterse, biz de biteriz—anlıyor musun?”

Başımı salladım.

“Tanrı aşkına,” diye devam etti, “bir sorumluluğumuz var bizim! Basın özgürlüğü hayati bir şeydir! Bu gazete bir grup avantacının eline düşerse, işimiz bitti demektir. Önce bunu alır- lar, sonra birkaç tane daha, en sonunda *Times*’ı ele geçirirler— hayal edebiliyor musun?”

Edemediğimi söyledim.

“Hepimizin işi biter!” dedi heyecanla. “Bunlar çok tehlikeli—sinsi herifler! Yargıç Holmes’un oğlu olduğunu iddia eden şu adam—onu bin kişinin içinde bile tanırım—boynunda kıllar, gözlerinde deli bakışlar olan tip odur!”

O sırada, sanki tam o ânı bekliyormuş gibi, Moberg elinde *El Diario*’dan kesilmiş bir kupürle kapıdan içeri girdi.

Lotterman’ın gözü döndü. “Moberg!” diye haykırdı. “Tanrım—buraya ne cüretle kapıyı çalmadan girersin sen! Ant olsun, seni içeri tıktıracağım! Çık dışarı!”

Moberg hemen geri çekildi ve çıkarken bana bakarak gözlerini devirdi.

Lotterman ateş saçan gözlerle arkasından baktı. “Lanet olası ayyaştaki cesarete bak sen,” dedi. “Tanrım, böyle ayyaş herifleri uyutmak lazım.”

Moberg San Juan’a geleli daha birkaç ay olmuştu ama Lotterman ondan çoğu adamın biriktirmesi için yıllar gerektirecek şiddette bir tutkuyla nefret ediyordu. Moberg müptezelin tekiydi. Cılız sarı saçları, soluk ve gevşek etli bir yüzü olan, ufak tefek bir adamdı. Kendine zarar vermeye bu kadar yatkın birini görmemiştim—sadece kendine değil, eline geçen her şeye zarar veriyordu. Şehvet düşkününü ve yozlaşmamış olan tek bir hücresi bile yoktu. Romun tadından nefret etmesine rağmen bir şişeyi on dakikada bitirir, sonra da kusup yere serilirdi. Spagetti ve tatlı çörekten başka şey yemez, onları da sarhoş olur olmaz çıkarırdı. Bütün parasını orospulara harcar, onlardan sıkılınca da, sırf sapıklık olsun diye, arada bir ibnelerle yatardı. Para için her şeyi yapardı ve polis muhabirimiz bu adamdı. Günler boyu ortadan kaybolurdu. Sonra birileri onu San Juan haritalarında ancak bir boşluk olarak yer alacak kadar kokuşmuş bir gecekondu mahallesi olan La Perla’nın izbe barlarından bulup çıkarmak zorunda kalırdı. La Perla Moberg’in karargâhıydı; oradayken kendini evinde hissettiğini söylerdi; şehrin geri kalanındaysa—birkaç berbat bar dışında—kayıp bir ruhtu.

Bana hayatının ilk yirmi yılını İsveç'te geçirdiğini söylediği için, sık sık iç açıcı bir İskandinavya manzarası içinde hayal etmeye çalışırdım onu. Gözümün önüne kayak yapışını ya da ailesiyle birlikte soğuk bir dağ köyünde huzur içinde yaşayışını getirmeye çalışırdım. İsveç hakkında anlattığı birkaç şeyden, oradaki küçük bir kasabadan olduğunu ve ailesinin onu Amerika'daki bir koleje gönderecek kadar parası olan, rahat yaşayan insanlar olduğunu çıkarmıştım.

İki yılını NYU'da geçirmiş, Village'daki yabancılara hizmet veren apart otellerden birinde kalmıştı. Bu yüzden biraz sapıttığı belliydi. Bir seferinde Altıncı Cadde'deki bir yangın musluğuna köpek gibi işediği için tutuklandığını söylemişti. Bunun bedeli Manhattan'da hapis yatmak olmuş, çıktığında doğrudan New Orleans'a gitmişti. Bir süre orada tutunmaya çalıştıktan sonra Şark'a giden bir yük gemisinde iş bulmuştu. Yıllar boyu gemilerde çalıştıktan sonra da kendini gazetecilik işinde bulmuştu. Şimdiyse otuz yaşında ama elli gösteren, içkiden ruhu paramparça olmuş ve vücudu şişmiş bir adam olarak bir ülkeden ötekine sığıyor, muhabir olarak işlere girip kovuluncaya kadar bekliyordu.

Çoğu zaman iğrenç bir adam olsa da, arada bir atıl kalmış zekâ parıltıları gösteriyordu. Ama beyni içkiden ve sefih bir hayat yaşamaktan öyle çürümüştü ki ne zaman çalıştırmaya kalksa domuz yağına sokulmuş eski bir motor gibi tekliyordu.

“Lotterman benim Demogorgon olduğumu düşünüyor,” derdi. “Ne olduğunu bilir misin? Araştır, bak—beni sevmemesine şaşmamak lazım.”

Bir gece Al'in yerinde bana *Tuhaf Bir Dünyanın Kaçınılmazlığı* isminde bir kitap yazdığını söylemişti. Bu işi bayağı ciddiye alıyordu. “Böyle bir kitabı ancak bir Demogorgon yazabilir,” demişti. “Boktan ve dehşetten geçilmiyor—hayal edebildiğim en korkunç şeyleri seçtim—kahramanı papaz kılığında gezen bir yamyam—yamyamlık beni büyüleyen bir şey—bir

seferinde kodesteyken sarhoşun birini ölesiye dövdüler—aynasızlardan birine adamı öldürmeden önce bacağından bir lokma yiyebilir miyim diye sormuştum...” Güldü. “Domuz herif beni dışarı attı—sopayla vurdu.” Yine güldü. “Cidden yerdim—neden yemeyeyim ki? İnsan vücudunun bir kutsallığı yok—hepsi gibi o da et işte—bunu inkâr edebilir misin?”

“Hayır,” dedim. “Niye inkâr edeyim ki?”

Söylediklerini anlayabildiğim birkaç seferinden biriydi. Çoğu zaman ne dediği belli değildi. Lotterman onu sürekli işten atmakla tehdit ediyordu ama personel açığımız o kadar fazlaydı ki kimsenin gitmesine izin verecek durumda değildi. Moberg grevciler tarafından dövüldüğü için birkaç gün hastanede kaldığında, Lotterman onun biraz düzeleceğini ummuştu. Ama işe döndüğünde her zamankinden daha dengesizdi.

Zaman zaman ilk gidenin kim olacağını merak ediyordum—Moberg mi yoksa *News* mu? Gazete son demlerinde olduğuna dair her çeşit belirtiyi gösteriyordu. Dağıtım miktarı azalıyordu ve reklamları kaybetme konusunda öyle istikrarlı gidiyorduk ki Lotterman’ın nasıl dayanacağını bilemiyordum. Gazeteyi devam ettirmek için çok ağır bir borcun altına girmiş ve Sanderson’a bakılırsa henüz beş sent bile kazanamamıştı.

Yeni kan geleceği umudunu yitirmiyordum ama Lotterman ilanlara gelen bütün başvuruları reddediyordu. “Dikkatli olmam gerek,” diyordu. “Bir sapık daha gelirse, işimiz bitmiş demektir.”

Artık maaş ödeyecek parası kalmadığından korkmaya başlamıştım ki bir gün ofise Venezuela’dan yeni kovulduğunu söyleyen Schwartz diye biri geldi ve Lotterman adamı hemen işe aldı. Adamın gayet becerikli biri çıkması herkesi şaşırttı. Birkaç hafta sonra Tyrrell’in bütün işlerini o yapmaya başladı.

Böylece Lotterman’ın üzerinden büyük bir yük kalkmış oldu ama bunun gazeteye pek bir faydası dokunmadı. Yirmi dört sayfadan on altıya, sonunda on ikiye düştük. Durum öyle kötü görünüyordu ki insanlar *El Diario*’nun *News* için, basılmaya hazır bir ölüm ilanı hazırladığını söylemeye başladı.

Gazeteye karşı bir gönül borcum olduğunu düşünmüyordum ama daha büyük bir şey aranırken maaşım olması iyi bir şeydi. *News*'un batabileceği ihtimali beni endişelendirmeye başlamıştı ve San Juan'ın bütün bu yeni bolluk bereketi içinde İngilizce basılan bir gazete kadar küçük bir şeyi neden barındıramadığını merak ediyordum. *News* ödül alacak bir gazete değildi ama en azından okunabilir bir şeydi.

Sorunun büyük kısmını Lotterman oluşturuyordu. Tamen mekanik bir anlamda olsa da, işi yeterince bilen bir adamdı ama kendini savunmasız bir konuma sokmuştu. Eski komünist olduğunu itiraf eden biri olarak ne kadar çok değiştiğini kanıtlaması gerektiği için sürekli baskı altındaydı. O günlerde A.B.D. Dışişleri Bakanlığı Porto Riko'ya "*Amerika'nın Karayipler'deki reklamı—kapitalizmin Latin Amerika'da da işe yarayacağıının canlı kanıtı*" diyordu. Bunu kanıtlamak için oraya gelmiş olanlar kendilerini mağdur *jibaro*'lara Hür Teşebbüs'ün kutsal mesajını getirmiş olan birer kahraman ve misyoner olarak görüyordu. Komünistleri günahları kadar sevmiyorlardı ve eski bir Kızıl'ın şehirlerinde gazete çıkarıyor olması onları hiç mutlu etmiyordu.

Lotterman bununla baş edemiyordu. Hafiften Sol kokan şeylere saldırmak için bile kendini paralıyor çünkü bunu yapmadığı takdirde çarmıha gerileceğini biliyordu. Öte yandan, A.B.D. yardımlarıyla adadaki yeni endüstrinin yarısını desteklemekle kalmayıp *News*'taki reklamların çoğunun da parasını veren kaygısız özerk devletin kölesi olmuştu. Çok pis bir bağımlılıktı bu—sadece Lotterman için değil, birçokları için de. Para kazanmak için devletle ilişkiye girmek zorundaydılar ama devletle ilişkiye girmek de "sosyalizmin yavaş yavaş gelişmesine" göz yummak demekti—misyonerlik konumlarına pek uyan bir şey değildi bu.

* Köylü, çiftçi. —çn.

Bu durumla nasıl baş ettiklerini görmek eğlenceliydi çünkü ne kadar düşünseler de yapılacak tek bir şey vardı—amaçları yüceltip araçları görmezden gelmek; kârların azalmasından başka her şeyi mazur gösteren, zamanın eskitemediği bir gelenek.

San Juan'da bir kokteyle gitmek insan doğasındaki ucuzluğu ve açgözlülüğü bütün çıplaklığıyla görmek demekti. Sosyete denen şey hırsızlardan ve gösteriş budalasları çakallardan oluşan gürültücü ve baş döndürücü bir girdap, hasta zihniyetli şarlatan, soytarı ve fırsatçılarla dolu ikinci sınıf bir gösteriydi. Amerika'daki gibi batıya değil güneğe doğru yol alan ırgatlardan oluşan yeni bir göç dalgasıydı bu; ve bunlar San Juan'da kral olmuşlar çünkü resmen şehri ele geçirmişlerdi.

Kulüpler kurmuş dev toplantılar sahneliyorlardı ve sonunda içlerinden biri siyasi geçmişini temiz olmayan herkesi dehşete düşürüp sindiren acımasız bir dedikodu gazetesini yayınlamaya başlamıştı. Hakkında hemen her hafta haince bir karalama yazısı yazılan zavallı Lotterman da dahil olmak üzere, çetenin yarısı demekti bu.

Basından olanlar içki sıkıntısı çekmiyor çünkü çakallar tanınmak için can atıyordu. Şerefine “basın partisi” dedikleri şeylerden düzenlenemeyecek kadar önemsiz bir olay yoktu onlar için. Woolworth's ya da Chase Manhattan Bank ne zaman yeni bir şube açsa, bunu bir rom âlemi yaparak kutluyorlardı. Yeni bir bowling salonu açılmadan tek bir ay geçmiyordu; boş buldukları yere kurdukları o kadar çok bowling salonu vardı ki bunun anlamını düşünmek bile korkunç bir şeydi.

Yeni San Juan Ticaret Odası'ndan Yehova Şahitleri'nin bile silik ve karamsar görünmesine neden olan beyanat ve bildiriler yağıyordu—Büyük Para için çıkılan haçlı seferinde zafer üstüne zafer kazanıldığını ilan eden, yürek paralayıcı, uzun söylevler. Bütün bunların üstüne, bir de adayı ziyaret eden ünlüler için verilen sonu gelmez özel partiler vardı. Bu partiler söz konusu

olduğunda, Kiwanis Kulübü'ne üye yarım akıllı biri bile şerefine cümbüş düzenlenemeyecek kadar önemsiz olamazdı.

Buralara genelde Sala ile birlikte gidiyordum. Onun fotoğraf makinesini gören konuklar hemen jöle kıvamına geliyordu. Kimileri eğitilmiş domuzlar gibi davranıyor, kimileri koyunlar gibi etrafında dolaşıyor, hepsi de “gazeteden gelen adamın” sihirli düğmeye basıp masraftan kaçınmayan ev sahipliklerinin karşılığını vermesini bekliyordu.

Erken gitmeye çalışırdık ve Sala büyük ihtimalle hiç tabedilmeyecek bir dizi saçma sapan fotoğraf çekmek için insanları koyun gibi güderken, ben de taşıyabileceğim kadar rom çalar-dım. Bir barmene rastlarsam basın için biraz içki istediğimi söyler, adam karşı çıkacak olursa yine de alırdım. Ne kadar rezil bir şey yaparsam yapayım, asla şikâyet etmeyeceklerini biliyordum.

Sonra Al'in yerine doğru yola çıkar, yolda romları eve bırakırdık. Şişeleri koyduğumuz kitaplıkta bazen yirmi-otuz şişe birikirdi. İyi geçen bir haftada üç partiye gider ve yarım saatlik azap dolu bir sosyalleşmenin karşılığında ortalama üç-dört şişe alırdık. İnsanın hiç bitmeyecek bir rom stoku olması güzel bir histi ama bir süre sonra bu partilere birkaç dakikadan fazla dayanamaz oldum ve bu işten vazgeçmek zorunda kaldım.

YEDİ

88 Mart sonuna doğru bir cumartesi, turist sezonu neredeyse bitmiş ve tüccarlar kendilerini yazın düşük kârlı bunaltıcılığına hazırlamaya başlamışken, Sala'ya Fajardo'ya, yani adanın doğu ucuna gidip rıhtıma bakan bir tepenin üzerine dikilen yeni bir otelin resimlerini çekme görevi verildi. Lotterman gelecek sezonda işlerin daha da iyi olacağına işaret ederek neşeli bir hava yaratabileceğini düşünmüştü.

Ben de Sala'nın peşine takılmaya karar verdim. San Juan'a geldiğimden beridir adayı biraz gezmek istiyordum ama araba olmadan imkânsızdı. Gittiğim en uzak yer Yeamon'ın şehrin otuz kilometre kadar dışındaki eviydi ve Fajardo aksi yöne doğru onun iki katı kadar bir uzaklıktaydı. Onu elinde şişkin bir ıstakoz çuvalıyla resiften çıkarken yakalamayı umarak biraz rom almaya ve dönerken Yeamon'a da uğramaya karar verdik. "Artık o işte iyice ustalaşmıştır herhâlde," dedim. "Nasıl geçindiğini Tanrı bilir—bence sürekli ıstakoz ve tavuk yiyorlardır."

"Saçmalama," dedi Sala, "tavuk çok pahalı."

Güldüm. "Oralarda pahalı değil. Tavukları zıpkınla avlıyor."

"Yüce Tanrım!" dedi Sala. "Burası voodoo ülkesi—onu gebertiverirler, hiç şüphelen olmasın!"

Omuz silktim. Zaten en başından beri Yeamon'ın er ya da

geç öldürüleceğini farz etmişti—birileri ya da bilinmeyen bir çete tarafından şu ya da bu nedenle öldürülmesi kaçınılmazdı. Bir zamanlar ben de onun gibiydim. Her şeyi hemen istiyordum. Hiçbir engel beni yıldırabilecek kadar büyük olamazdı. Sonraları bazı şeylerin uzaktan göründüklerinden daha büyük olduklarını öğrenmiştim ve artık ne elde edeceğimden hatta hak ettiğimin ne olduğundan bile o kadar emin değildim. Öğrendiğim şey beni memnun etmese de, bilmeye değer bir şey olduğundan şüphem yoktu. Aynı şeyi Yeamon da öğrenmezse, mortu çekeceği kesindi.

Otuz yaşındayken ıslak gömleğim sırtıma yapışmış hâlde San Juan'da geçirdiğim o sıcak öğleden sonralarında, kendimi o koca ve ıssız tepenin zirvesinde, burnumun dikine gittiğim yılları arkamda, geriye kalanları önümdeki yokuşun aşağısında hissederken, kendi kendime söylediğim şey buydu. Bunlar tekinsiz günlerdi ve Yeamon'a kaderci bir gözle bakışım inançtan çok bir gereklilikti çünkü ona en ufak bir iyimserlik bahşettiğim takdirde kendimle ilgili birçok hazin şeyi de itiraf etmek zorunda kalacaktım.

Kızgın güneşin altında yapılan bir saatlik araba yolculuğunun ardından Fajardo'ya geldik ve birer içki içmek için ilk barda durduk. Sonra şehrin dışındaki bir tepeye çıktık ve Sala neredeyse bir saat boyunca uğraşıp didinerek kamera açılarını belirledi. Verilen işten ne kadar nefret etse de, mükemmeliyetçiliğini gönülsüzce sürdürüyordu. Adadaki “tek profesyonel” olarak korusası gereken bir namı olduğunu düşünüyordu.

İşini bitirince iki şişe romla bir torba buz aldık. Sonra da Yeamon'ın kumsaldaki evine giden dönemece yollandık. Yol Loiza'daki nehre kadar asfaltlanmıştı ve nehirde iki yerlinin işlettiği bir mavna vardı. Araba için bir dolar alıp salı sıırıklarla iterek bizi öteki kıyıya geçirdiler ve bu süre zarfında hiç konuşmadılar. Adamlar sıırıklarına asılıp bizi karşı taraftaki palmiye-

liğe doğru iter, ben güneşin altındaki arabanın yanında durmuş suya bakarken, kendimi Ganj'ı geçen bir hacı gibi hissettim. İskeleyle çarpınca mavnayı dik duran bir kazığa bağladılar ve Sala arabayı karaya çıkardı.

Yeamon'a gitmek için sekiz kilometrelik toprak bir yolu geçmek zorundaydık hâlâ. Sala yol boyunca küfürler savurup nehirden geçmek için bir dolar daha bayılmak zorunda olmasa geri döneceğine dair yeminler etti durdu. Minik araba tekerlek izlerinin üzerinde bam güm hoplarken her an parçalara ayrılacak gibiydi. Bir ara yol kenarındaki bir köpeği taşıyan bir grup çıplak çocuğun yanından geçtik. Sala durup birkaç resim çekti.

"Tanrım," diye homurdandı, "şu küçük orospu çocuklarının hainliğine bak! Buradan canlı çıkarsak, şanslıyız demektir."

Nihayet Yeamon'ın evine ulaşabildiğimizde, aynı pis siyah mayoyu giymiş bahçede oturuyor, kıyıya vurmuş tahtalardan bir kitaplık yapıyordu. Taraça daha iyi görünüyordu; bir kısmı pal-miye yapraklarından bir güneşlikle kaplanmış, altına kaliteli bir plaj kulübüne aitmiş gibi görünen iki bez şezlong konulmuştu.

"Vay," dedim, "*bunları* nereden aldın?"

"Çingenelerden," diye yanıtladı. "Tanesi beş dolara. Şehir-den çalmışlar sanırım."

"Chenault nerede?" diye sordu Sala.

Yeamon kumsalın ilerisini gösterdi. "Şuradaki kütüğün yanında güneşleniyordur. Yerlilere iyi gösteri oluyor—ona bayılıyorlar."

Sala arabadan romlarla buz torbasını aldı. Yeamon mutlu mesut kıkırtılarla buzları kapının yanındaki bir kaba boşalttı. "Sağ olun," dedi. "Bu yoksulluk beni delirtecek—buz alacak paramız bile yok."

"Abi," dedim. "Dibe vurmuşsun sen. Bir işe girmen lazım."

Gülerek üç bardağı buzla doldurdu. "Lotterman'ın yakasını bırakmadım," dedi. "Paramı alacağım sanırım."

O sırada Chenault üzerinde aynı beyaz bikini, elinde bü-

yük bir plaj havlusuyla kumsaldan geldi. Yeamon'a gülümsedi: "Yine geldiler. Konuşmalarını duydum."

"Kahretsin," diye parladı Yeamon. "Ne demeye oraya gidip duruyorsun ki? Derdin ne senin?"

Chenault gülümseyerek havlunun üstüne oturdu. "En sevdiğim yer orası. Niye onların yüzünden vazgeçecekmişim?"

Yeamon bana döndü. "Kumsala gidip çıtırçıplak soyunuyor—yerliler de palmyelerin arasından onu dikizliyor."

"Her zaman değil," diye atıldı Chenault. "Daha çok hafta sonları."

Yeamon öne eğilerek kıza bağırdı. "Tanrı'nın cezası! Artık oraya gitmeyeceksin! Bundan böyle çıplak güneşlenmek istediğinde burada kalacaksın! Bütün zamanımı sana tecavüz edecekler diye endişelenerek geçirecek değilim ben." Tiksintiyle başını iki yana salladı. "Günün birinde sana saldıracaklar ve o zavallı pislikleri böyle tahrik etmeye devam edersen, yemin ederim seni onlara bırakacağım!"

Chenault gözlerini betona dikti. Durumuna üzüldüğüm için kalkıp ona da bir içki hazırladım. Bardağı verdiğimde minnet dolu gözlerle bana bakıp koca bir yudum aldı.

"İç bakalım," dedi Yeamon. "Arkadaşlarından birkaçını da çağırıp sıkı bir parti yapalım!" Sonra kendini şezlonga bıraktı. "Ah, hayat ne güzel," diye homurdandı.

Chenault susar, en çok Yeamon konuşurken, bir süre öylece oturup içtik ve sonunda Yeamon ayağa kalkıp taraçanın yanındaki kumlardan bir Hindistan cevizi aldı. "Haydi," dedi, "biraz futbol oynayalım."

Havayı yumuşatacak bir şey yapabilmekten memnun, içkiyi bırakıp beceriksizce Yeamon'ın attığı pasa doğru koştum. Hindistan cevizi mükemmel bir helezon çizerek parmaklarıma kurşun gibi çarpınca, yere düşürdüm.

"Haydi kumsala gidelim," diye seslendi Yeamon. "Orada koşacak çok yer var."

Başımı sallayarak Sala'ya el ettim. Başını iki yana salladı. "Siz oynayın," diye homurdandı. "Bizim Chenault ile konuşacak ciddi meselelerimiz var."

Chenault yarım ağız gülümseyerek gitmemizi işaret etti. "Gidin, gidin," dedi.

Dik yamaçtan kumsalın sertleşmiş kumlarına kaydım. Yeamon kollarını havaya savurup yanlamasına dalgalara doğru koştu. İyice yüksekte uzağa fırlattığım cevizin Yeamon'ın arkasından da cup diye denize düşüşünü izledim. Yeamon da cevizin üstüne atlayıp suya daldı ve ellerini havaya kaldırarak sudan çıkardı.

Cevizin kızgın mavi gökyüzünde üzerime doğru süzülüşünü izleyerek dönüp depara kalktım. Yine ellerimi acıttı ama bu sefer dayandım. Topumuz bir Hindistan cevizi olsa bile uzun bir pası yakalamak güzel histi. Ellerim kızarıp sızlamaya başladı ama o kadar iyi ve temiz bir histi ki umursamadım. Kısa orta saha paslarına ve yan çizgilere kadar ulaşan uzun paslara koşup dururken, bir süre sonra elimde olmadan kutsal bir ritüelin içinde olduğumuzu, gençliğimizdeki cumartesileri yeniden canlandırdığımızı düşündüm—artık ülkemizden göçmüş, maçlardan ve sarhoşlarla dolu stadyumlardan uzakta, o neşeli gösterilerin gürültü patırtısının ötesinde ve onların sahte parıltısına karşı kör, kayıp insanlardık—futbolla ve futbolun temsil ettiği her şeyle dalga geçtiğim onca yıldan sonra, her gün boş arsalarda futbol oynayan bir fanatiğin coşkusuyla, Karayipler'deki boş bir kumsalda o aptalca paslara doğru koşturup duruyordum işte.

Deliler gibi ileri geri koşar, yere kapaklanıp denize dalar-ken, Vandertbilt'te geçen cumartesilerimi ve bir Georgia Tech defansının net güzelliğini hatırladım; topun karna saklandığı o oyunla bizi geriye püskürtüşleri, altın rengi forma giymiş sıırım gibi bir çocuğun asla orada olmaması gereken bir boşluğu yarıp geçişi, sonra bizim ikinci savunma hattının körpe çimleri üzerinde serbest kalışı ve karşı tribünlerden kopan feci tezahürat; sonunda pislik herifi yere devirip gülle gibi üzerimize gelerek

blok yapan oyuncularını atlatışımız ve tekrar dizilip o korkunç makineyle karşı karşıya duruşumuz. İşkence gibiydi ama yine de kendine has bir güzelliği vardı; bir daha asla bugünkü kadar iyi oynayamayacak, bugünkü kadar iyi oynamalarının nasıl mümkün olabileceğini bile anlayamayan adamlar vardı karşınızda. Çoğu mankafalı birer kabadayı, tek bir konuda çok iyi eğitilmiş koca birer et yığınıydı—ama her nasılsa bu karmaşık oyunlarla pasların ustası olmuşlardı ve çok nadir yaşanan anlarda da olsa, hepsi birer sanatçıydı.

Sonunda artık koşamayacak kadar yorulmuş ve Sala'yla Chenault'nun sohbete devam ettiği taraçaya döndük. İkisi de biraz sarhoş gibiydi ve bir süre konuştuktan sonra Chenault'nun bayağı kopmuş olduğunu fark ettim. Kendi kendine kıkırdayıp duruyor, Yeamon'ın güneyli aksanıyla alay ediyordu.

Chenault'ya hoşgörüyü gülerek ve güneşin Jamaika ile Meksika Körfezi'ne doğru batışını izleyerek, bir saat kadar içmeye devam ettik. Meksika'da hâlâ güneş var, diye düşündüm. Oraya hiç gitmemiş ve aniden müthiş bir merakla kapılmıştım. Rom içerek geçen birkaç saat, Porto Riko'ya karşı gitgide artan hoşnutsuzluğumla birleşince, beni şehre gidip bavulumu toplamanın ve batıya giden ilk uçağa atlamamın eşiğine kadar getirdi. Neden olmasın? diye düşündüm. O hafta aldığım çeki bozdurmamıştım daha; bankada birkaç yüz dolarım vardı ve beni oraya bağlayan hiçbir şey yoktu—neden olmasındı cidden? Tutunacak bir tek her an batmaya hazır ucuz bir işimin olduğu bu yerden daha iyi olacağı kesindi.

Sala'ya döndüm. “Buradan Mexico City'ye gitmek ne kadar tutar?”

Omuz silkip içkisini yudumladı. “Çok fazla,” diye yanıtladı. “Neden ki? Gidiyor musun?”

Başımı salladım. “Düşünüyorum.”

Chenault her nasılsa ciddi bir yüz ifadesiyle bana baktı. “Mexico City'yi çok seversin Paul.”

“Sen nereden bileceksin ki?” diye atıldı Yeamon.

Chenault gözlerinden ateşler saçarak ona baktı ve içkisinden koca bir yudum aldı.

“Tabii,” dedi Yeamon. “Götür bakalım—yeterince sarhoş olmadın daha.”

Chenault, “Kapa çeneni!” diye bağırarak ayağa fırladı. “Beni rahat bırak, seni Tanrı’nın cezası çok bilmiş budala!”

Yeamon’ın kolu öyle hızlı uzandı ki hareket ettiğini bile tam göremedim; elinin tersi kızın yanağına çarparken bir tokat sesi çıktı. Öfkesiz, çabasız, öylesine yapılmış bir hareket gibiydi ve ben neler olduğunu anladığımda, Yeamon çoktan arkasına yaslanmış hiçbir şey yapmadan Chenault’nun birkaç metre gerileyerek gözyaşlarına boğulmasını izliyordu. Bir anlık bir sessizlikten sonra, Yeamon kıza içeri girmesini söyledi. “Haydi,” dedi. “Git, yat sen.”

Chenault ağlamayı kesip elini yüzünden çekti. “Lanet olasıca,” dedi hıçkırarak.

“İçeri,” dedi Yeamon.

Chenault ateş saçan gözlerle bir an daha Yeamon’a baktıktan sonra dönüp içeri girdi. Kendini yatağa attığında gıcırdayan yayların sesini duyduk ve ardından tekrar ağlamaya başladı.

Yeamon ayağa kalktı. “Kusura bakmayın,” dedi usulca, “böyle bir şeye şahit olmanızı istemezdim.” Düşünceli düşünceli başını sallayarak kulübeye bir bakış attı. “Galiba ben de sizinle şehre geleceğim—bu gece ilginç bir şeyler var mı?”

Sala omzunu silkti. Üzgün olduğunu görebiliyordum. “Yok,” dedi. “Zaten ben bir tek yemek istiyorum.”

Yeamon kapıya doğru döndü. “Bekleyin,” dedi. “Ben üstümü giyineyim.”

Yeamon eve girince, Sala bana dönerek başını üzgün üzgün iki yana salladı. “Chenault’ya köle gibi davranıyor,” diye fısıldadı. “Kız yakında kafayı yer.”

Ben gözlerimi denize dikip güneşin gözden kayboluşunu izledim.

Yeamon'ın içeride bir şeyler yaptığını duyuyorduk ama konuşmuyorlardı. Dışarı çıktığında bej takımını giymiş, boynuna gevşek düğümlü bir kravat takmıştı. Kapıyı çekip kapatarak dışarıdan kilitledi. "Böylece etrafta dolaşamaz," dedi. "Zaten birazdan sızar herhâlde."

Kulübenin içinde birdenbire hıçkırıklara boğulan Chenault'yu duyduk. Yeamon canından bezmiş gibi omuzlarını silkerek ceketini Sala'nın arabasına attı. "Ben mobileti alacağım," dedi. "Şehirde kalmak istemiyorum."

Geri geri yola çıkarak onu öne geçirdik. Mobileti Birinci Dünya Savaşı'nda paraşütle düşman hattının gerisine atılan şeylere benziyordu—pasın uzun zaman önce yok ettiği kırmızı boyanın izlerini yer yer görebildiğiniz çıplak bir şase ve selenin altında mitralyöz gibi ses çıkaran küçük bir motor. Egzozu patlaktı ve tekerlerin ikisi de kabaktı.

Yolda peşinden giderken, toprak üstünde kaydığı zamanlarda kimbilir kaç kez Yeamon'a çarpmamıza ramak kaldı. Arabayı dağıtmadan, tutturduğu hıza yetişmekte zorlanıyorduk. Yerli-
lere ait kulübelerin önünden geçerken küçük çocuklar koşarak yola çıkıp bize el sallıyordu. Yeamon da yüzünde koca bir tebessümle kolunu dümdüz havaya kaldırıp onlara selam veriyor, arkasında bir toz ve gürültü bulutu bırakarak hızla önlerinden geçiyordu.

Asfalt yolun başladığı yerde durduk ve Yeamon yaklaşık bir kilometre uzaktaki bir yere gitmemizi önerdi. "Yemekleri gayet iyi ve içkiler ucuz," dedi, "hem bana hesap da açarlar."

Üstünde CASA CABRONES yazan bir tabelaya gelinceye kadar yolda onu takip ettik. Tabeladaki ok kumsala doğru ayrılan bir toprak yolu gösteriyordu. Yol bir palmiye koruluğundan geçerek taraçasında masaları, barın arkasında jukebox'ı olan salaş bir lokantanın yanındaki küçük araba parkında bitiyordu. Palmiyeler ve Porto Rikolu müşteriler dışında, Amerika'nın orta batısındaki üçüncü sınıf bir meyhaneyi hatırlattı bana.

Taraçanın iki ucundaki direklerin arasına bir dizi mavi ampul bağlanmıştı ve en fazla bir-iki kilometre uzakta olan havaalanının kulesindeki sarı ışık otuz saniyede bir falan göğü ikiye bölüyordu.

Oturup içkilerimizi ısmarlarken lokantada bizden başka *gringo* olmadığını fark ettim. Ötekilerin hepsi oranın yerlisiydi. Jukebox'ta çalan şarkılara bağıra çağıra eşlik ederek bayağı bir gürültü koparsalar da, hepsi de yorgun ve sıkkın gibiydi. Meksika müziğinin ritmik hüznü değil, Porto Riko'dan başka hiçbir yerde duymadığım içi boş bir uğultuydu bu—inilti ve haykırış karışımı bir şey; fonda hazine bir gümbürtü ve umutsuzluğun batağına batmış sesler.

Çok acıklı bir şeydi—müziğin kendisi değil, bunun yapabildikleri en iyi şey olduğu gerçeği. Şarkıların çoğu tercüme edilmiş Amerikan rock şarkılarıydı ve içlerindeki bütün enerji gitmişti. Bir tanesinin “Maybellene” olduğunu fark ettim. Şarkının orijinal versiyonu ben lisedeyken hit olmuştu. Vahşi ve ateşli bir şarkı olduğunu hatırlıyordum ama Porto Rikolular onu yol kenarındaki bu yıkık dökük meyhanede şarkıyı söyleyen adamların yüzleri kadar boş ve umutsuz, tekrarlarla dolu bir ağığa dönüştürmüştü. Adamların hiçbirisi gerçek müzisyen değildi ama bana gösteri yapıyorlarmış ve her an şarkıyı kesip şapkayı dolaştırmaya başlayacaklarmış gibi geliyordu. Sonra da içkilerini bitirecek, kahkahasız geçen bir günün ardından giden bir palyaço grubu gibi tek sıra hâlinde gecenin içine çıkacaklardı.

Müzik aniden kesilince birkaç adam jukebox'a hücum etti. Bir kavga, art arda yağın küfürler—sonra da, uzaklarda bir yerden, coşkuya kapılmış bir kalabalığı yatıştırmak için çalınan bir milli marş gibi, Brahms'ın Ninni'sinin usul çınlayışları duyuldu. Ağız dalaşı kesildi, bir anlık sessizlik oldu, jukebox'ın derinliklerine birkaç bozuk para düştü ve ağlak bir haykırış koptu. Adamlar gülüşerek ve birbirlerinin sırtlarına vurarak bara döndüler.

Garson ısmarladığımız üç romu getirdi. Biraz içip yemeği sonraya ertelemeye karar verdik ama siparişleri vermek istediğimizde garson mutfağın kapandığını söyledi.

“Olamaz!” dedi Yeamon hayretle. “Şu tabelada gece yarısı diyor.” Barın tepesindeki tabelayı gösterdi.

Garson başını iki yana salladı.

Sala garsona baktı. “Lütfen,” dedi, “sen benim dostumsun. Artık dayanamayacağım. Çok acıktım.”

Garson elindeki yeşil sipariş defterine bakarak bir kez daha başını iki yana salladı.

Yeamon yumruğunu masaya geçiriverdi. Korkmuş görünen garson barın arkasına doğru seğırtti. Herkes dönüp bize baktı.

“Bize biraz et getirin!” diye bağırdı Yeamon. “Ve biraz daha rom!”

Kısa kollu beyaz gömlek giymiş, ufak tefek, şişko bir adam koşarak mutfaktan çıktı. Yeamon’ın omzunu sıvazladı. “İyi dostlar,” dedi tedirgin bir tebessümle. “Siz iyi müşterilersiniz— sorun yok, tamam?”

Yeamon adama baktı. “Biz sadece et istiyoruz,” dedi tatlı tatlı, “birer bardak da içki.”

Küçük adam başını iki yana salladı. “Saat ondan sonra yemek yok,” dedi. “Bak.” Parmağının ucunu saatine tıklattı. Saat onu yirmi geçiyordu.

“Şu tabelada gece yarısı yazıyor,” diye yanıtladı Yeamon.

Adam başını iki yana salladı.

“Ne olacak ki?” dedi Sala. “Bifteklerin pişmesi beş dakika sürmez. Patates koymayıver, olsun bitsin.”

Yeamon bardağını havaya kaldırdı. “Üç tane daha alalım,” diyerek üç parmağını barmene doğru salladı.

Barmen, işletmeci olduğunu zannettiğim bizim adama baktı. Adam çabucak başını sallayarak çekip gitti. Krizin geçtiğini sandım.

Ama adam üzerinde \$ 11.50 yazan küçük yeşil bir adisyonla hemen geri döndü. Kâğıdı Yeamon’ın önüne koydu.

“Merak etme, öderiz,” dedi Yeamon.

İşletmeci el çırpı. “Tamam,” dedi öfkeyle. “Ödeyin.” Elini uzattı.

Yeamon kâğıdı yere itti. “Öderiz dedim.”

İşletmeci kâğıdı yerden kaptı. “Ödeyin!” diye bağırdı. “Derhâl!”

Yeamon kıpkırmızı bir suratla sandalyesinden kalkar gibi yaptı. “Öncekileri nasıl ödediysem, bunu da ödeyeceğim,” diye bağırdı. “Şimdi çek git buradan da, bize et getir lanet olasıca.”

İşletmeci şöyle bir duraksadıktan sonra öne doğru atılıp kâğıdı masaya çarptı. “Ödeyin!” diye bağırdı. “Hemen ödeyip defolun buradan—yoksa polis çağırırım.”

Daha sözleri bitmeden, Yeamon adamın gömleğine yapıştı. “Senin ucuz orospu çocuğu!” diye bağırdı. “Böyle bağırmaya devam edeceksen, parayı unut.”

Bardaki adamları izliyordum. Gözlerini kocaman açmış, köpekler gibi tetikte bekliyorlardı. Barmen kaçmaya ya da koşup bir satır almaya hazır vaziyette—hangisini yapacağından emin değildim—kapıda duruyordu.

İşletmeci artık kontrolünü yitirerek yumruğunu masaya geçirdi ve çığlık atar gibi, “Ödeyin, pis Yankiler! Ödeyip defolun buradan!” dedi.

Yeamon ayağa kalkıp ceketini giydi. “Gidelim,” dedi. “Bu pislik herifin icabına sonra bakarım.”

Avantacıların onu hiçe sayarak gitmesi ihtimali işletmeciyi dehşete düşürmüştü gibiydi. Park yerine kadar peşimizden gelerek hem küfürler etti hem de yalvardı. “Ne zaman ödeyeceksiniz? ... görürsünüz, polis gelecek... öderseniz, polis gelmez!”

Adamın kaçık olduğunu düşünüyordum ve tek istediğim ondan kurtulmaktı. “Tanrım,” dedim. “Ödeyelim gitsin.”

Sala, “Evet,” diyerek cüzdanını çıkardı. “Bunlar kafayı yemiştir.”

“Merak etmeyin,” dedi Yeamon. “Ödeyeceğimi biliyor.” Ce-

ketini arabaya atıp işletmeciye döndü. “Ruh hastası pislik, had-dini bil.”

Arabaya bindik. Yeamon mobiletinin motorunu çalıştırır çalıştırmaz, işletmeci koşup bardaki adamlara bağırmaya başladı. Biz hareket edip o uzun ara yolda Yeamon’ı takip etmeye başlarken adamın haykırıışlarından başka bir şey duyulmaz oldu. Yeamon hızlanmayı reddederek manzaraya dalmış bir adam gibi tıngır mıngır giderken, avaz avaz bağırان iki araba dolusu Porto Rikolu birkaç saniye içinde arkamızdan yetişti. Bizi ezip geçebileceklerini düşündüm. Altlarındaki büyük Amerikan arabaları bizim Fiat’ı böcek gibi yere yapıştırabilirdi.

“Lanet olsun,” deyip duruyordu Sala, “geberip gideceğiz şimdi.”

Asfalt yola çıktığımızda, Yeamon durup onu geçmemize izin verdi. Biz de birkaç metre ötede durduk ve, “Haydi, lanet olsun! Çekip gidelim şuradan,” diye seslendim.

Öteki arabalar da arkasından çıkınca, Yeamon’ın kollarının mobilete çarpmışlar gibi havaya savrulduğunu gördüm. Devrilmesine aldırmadan mobiletten atlayıp başını pencereden çıkaran bir adama yapıştı. Hemen hemen aynı anda polisin de geldiğini gördüm. Dört polis coplarını sallayarak küçük ve mavi bir Volkswagen’den aşağı atladı. Kaçmak istesem de, ânında etrafımızı sardılar. Aynasızlardan biri Yeamon’ın yanına koşup onu geriye itti. “Hırsız!” diye bağırdı. “*Gringoların* Porto Riko’da beleştan içebileceğini mi sandın sen?”

Aynı anda Fiat’ın iki kapısı da sarsılarak açıldı ve Sala’yla ikimizi dışarı çektiler. Kendimi kurtarmaya çalıştım ama birkaç kişi kollarımdan tutmuştu. Yeamon’ın arkamda bir yerde tekrar tekrar aynı şeyi söylediğini duyabiliyordum: “Ama adam üstüme tükürdü, adam üstüme tükürdü...”

Birden bütün bağırtılar kesildi ve olay Yeamon, işletmeci ve aynasızların amirine benzeyen adam arasındaki bir tartışmaya dönüştü. Artık kollarımdan tutan kimse kalmadığı için, neler olduğunu duymak için yanlarına yaklaştım.

“Bakın,” diyordu Yeamon. “Önceki hesapları ödedim—bu sefer ödemeyeceğimi nereden çıkardı ki?”

İşletmeci kendini beğenmiş, sarhoş yankilerle ilgili bir şeyler söyledi.

Yeamon cevabını veremeden, aynasızlardan biri arkasına geçip copunu omzuna geçirdi. Yeamon haykırarak yan tarafa, arabayla peşimize düşen adamlardan birinin üstüne doğru sendeledi. Adam elindeki bira şişesini hırsla savurarak Yeamon’ın kaburgalarına vurdu. Yere devrilmeden önce gördüğüm son şey Yeamon’ın gözü dönmüş vaziyette şişeyle adama dalışı oldu. Birbirine geçen kemiklerin çıtırtılarını duydum ve sonra, göz ucuyla, bir şeyin başıma doğru geldiğini gördüm. Tam zamanında eğilerek darbenin esas gücünün sırtıma inmesini sağladım. İki büklüm bir hâlde yere serildim.

Sala tepemde bir yerde çığlıklar atıyor, ben yerde belebe-
nerek çekiç gibi üzerime inen tekmelerden kaçmaya çalışıyor-
dum. Kollarımı başıma örtmüş ayaklarımı savururken korkunç
çekiç darbeleri devam etti. Çok fazla acı yoktu ama o hissizliğin
ardından bile bana zarar verdiklerini biliyordum ve birden az
sonra öleceğimden emin oldum. Bilincim hâlâ yerindeydi ama
Porto Riko’daki bir ormanda on bir dolar elli sent için ölesiye
tekmeleniyor olmaktan öyle bir dehşete kapıldım ki hayvan-
lar gibi çığlık atmaya başladım. En nihayet, tam bayılacağımı
düşündüğüm bir anda, bir arabanın içine tıklandığımı hissettim.

SEKİZ

Arabada giderken yarı bilinçsiz hâldeydim ve araba nihayet durduğunda dışarı bakıp kaldırımda bağrıışan kızgın bir güruh gördüm. Bir kez daha dayak yemeye dayanamayacağımı biliyordum; beni arabadan dışarı sürüklemeye çalıştıklarında, aynasızlardan biri copuyla koluma vuruncaya kadar umutsuzca arka koltuğa yapıştım.

101

Kalabalık beni şaşırtarak bize saldırmaya kalkışmadı. İte kaka merdivenden çıkarıldık, kapıdaki bir grup somurtuk polisin yanından geçtik ve içindeki banka oturmamızı söyledikleri küçük, penceresiz bir odaya sokulduk. Sonra da kapıyı kapatıp bizi yalnız bıraktılar.

“Aman Tanrım,” dedi Yeamon. “İnanılmaz bir şey. Hemen birine ulaşmamız lazım.”

“Bizi La Princesa’ya tıkacaklar,” diye inledi Sala. “Orospu çocuklarının eline düştük işte—işimiz bitti.”

“Telefon etmemize izin vermeleri lazım,” dedim. “Ben Lotterman’ı arayacağım.”

Yeamon pis pis güldü. “*Benim* için kılını bile kıpırdatmaz. Herif benim içeri tıklılmamı istiyor zaten.”

“Başka şansı yok,” diye yanıtladım. “Sala ile ikimizi yüzüstü bırakması mümkün değil.”

Yeamon şüpheli görünüyordu. “Neyse... Aklıma arayacak başka kimse gelmiyor zaten.”

Sala bir kez daha inleyerek başını ovuşturdu. “Tanrım, buradan canlı çıkarsak, şanslıyız demektir.”

“Ucuz kurtardık,” dedi Yeamon hafifçe dişlerine dokunarak. “İlk başta işimiz bitti zannettim.”

Sala kafasını salladı. “Bunların hiç acıması yok,” dedi. “Aynasızın tekinden kurtulmaya çalışırken biri Hindistan ceviziyle arkadan vurdu—boynum kırılacaktı.”

Kapı açıldı ve aynasızların başı hiçbir şey olmamış gibi gülümseyerek içeri girdi. “İyi misiniz?” dedi merakla bizi inceleyerek.

Yeamon adama baktı. “Telefon etmek istiyoruz,” dedi.

Aynasız başını iki yana salladı. “İsimleriniz?” diyerek küçük bir defter çıkardı.

“Kusura bakmazsan,” dedi Yeamon. “Telefon etme hakkımızı kullanmak istiyoruz.”

Aynasız yumruğuyla tehditkâr bir hareket yaptı. “HAYIR dedim!” diye bağırdı. “Bana isimlerinizi söyleyin.”

İsimlerimizi verdik.

“Nerede kalıyorsunuz?” diye sordu.

“Burada yaşıyoruz, lanet olsun!” diye atıldı Sala. “Ben *Daily News*’ta çalışıyorum ve bir yıldan fazla zamandır bu kokuşmuş kaya parçasının üstünde yaşıyorum!” Sala öfkeden titriyor, aynasız şaşkın görünüyordu. “Adresim, Calle Tetuán 49 numara,” diye devam etti Sala, “ve hemen avukat istiyorum.”

Aynasız biraz düşündü. “*Daily News*’ta mı çalışıyorsunuz?”

“Aynen öyle,” diye yanıtladı Sala.

Polis yüzünde hain bir tebessümle bize baktı. “Sert çocuklar,” dedi. “Sert yanki gazeteciler.”

Bir anlık bir sessizliğin ardından Yeamon tekrar telefon etmek istediğini söyledi. “Bak,” dedi. “Kimsenin sert olmaya çalıştığı yok. Az önce bizi eşek sudan gelinceye kadar dövdüğünüz için bir avukat istiyoruz—çok mu fazla şey istedik acaba?”

Aynasız yine gülümsedi. “Pekâlâ, sert çocuklar.”

“Bu ‘sert çocuk’ olayı nereden çıktı?” dedi Sala. “Tanrı aşkına, telefon nerede?”

Sala öne atılan aynasızdan ensesine sert bir yumruk yediğinde kalkmaya yeltenmiş ama hâlâ çömelme pozisyonundaydı. Sala dizlerinin üstüne çökünce, aynasız kaburgalarına da bir tekme geçirdi. Üç aynasız daha işaret beklermiş gibi hemen odaya daldı. İki tanesi Yeamon’ı yakalayıp kollarını arkasına kıvrırken, öteki de beni banktan yere devirip copu elinde tepemde dikildi. Vurmak istediğini biliyordum ve eline koz vermek için yerimden kıpırdamadım. Az sonra aynasızların başı, “Pekâlâ sert çocuklar, gidiyoruz,” diye bağırdı. Beni sertçe çekerek yerden kaldırdılar ve kollarımız acıyla arkaya kıvrılmış vaziyette yarı koşturarak üçümüzü de zorla koridorda yürüttüler.

Koridorun bitiminde insanlar, aynasızlar ve bir sürü yazı masasıyla dolu bir odaya girdik—ve orada, odanın ortasındaki bir masada oturan Moberg’i gördük. Bir deftere bir şeyler yazıyordu.

Dikkatini çekebilmek için, bana vurmalarını göze alarak, “Moberg!” diye bağırdım. “Lotterman’ı ara! Bir avukat bul!”

Moberg’in adını duyunca, Sala da o tarafa bakarak öfke ve acıyla haykırdı: “İsveçli! Tanrı aşkına birini ara! Bizi öldürecekler!”

Odadan itile kakıla son sürat geçerken Moberg’i şöyle bir görebildikten sonra başka bir koridora girdik. Aynasızlar haykırırlarımıza kulak asmadı; insanların bir yerlere götürülürken umutsuzca çığlıklar atmasına alışkındılar herhâlde. Tek umudum Moberg’in bizi tanıyabilecek kadar ayık olmasıydı.

Sonraki altı saati altmış civarında Porto Rikoluyla birlikte ufacık bir beton hücrede geçirdik. Her yere işedikleri için yere oturamadan odanın ortasında ayakta durduk ve Kızıl Haç’tan gelen temsilciler gibi sigara dağıttık. Tehlikeli görünen bir gruptu. Kimileri sarhoş, kimileri deli gibiydi. Onlara sigara

verebildiğimiz sürece güvende olduğumu hissediyordum ama bitince ne yapacaktık?

Gardiyan tanesi beş sente sigara tedarik ederek bu sorunu da çözdü. Bir sigara içmek istediğimizde yirmi tane almak zorundaydık—hücredeki herkes için bir tane. İki turdan sonra, gardiyan dışarıya bir karton sigara ısmarladı. Sonradan hücrede kalışımızın bize on beş dolardan fazlaya mâl olduğunu anladık ve onu da Sala ile ikimiz ödemiştik çünkü Yeamon'ın hiç parası yoktu.

Gardiyan nihayet kapıyı açıp bizi dışarı çağırdığında, orada altı yıl kalmış gibi hissediyordum kendimi. Sala zar zor yürüyebiliyordu ve Yeamon'la ikimiz o kadar yorgunduk ki ona destek olmakta zorlanıyorduk. Nereye gittiğimiz hakkında hiçbir fikrim yoktu. Büyük ihtimalle zindanlara, diye düşündüm. İnsanlar ortadan böyle kayboluyor işte.

Tekrar binanın içinde yürüyerek birkaç koridoru geçtikten sonra nihayet büyük bir mahkeme salonuna girdik. Az önce içinden çıktığımız hücredeki korkunç serseriler kadar kirli ve yakayı paçayı dağıtmış görünerek kapıdan içeri itilirken tanıdık bir yüz görebilmek için umutsuzca etrafa bakındım.

Mahkeme salonu tıklım tıklımdı ve bir köşede ciddi bir tavırla duran Moberg'le Sanderson'ı ancak birkaç dakika etrafa bakındıktan sonra görebildim. Başımla selam verince, Moberg elini havaya kaldırarak iki parmağını daire yaptı.

“Şükürler olsun,” dedi Sala. “Birilerine ulaşabilmişiz.”

“Sanderson mı o?” diye sordu Yeamon.

“Öyle görünüyor,” dedim, bunun ne anlama geldiğini bilemeden.

“O salağın burada ne işi var?” diye homurdandı Sala.

“Çok daha kötü bir durumda olabilirdik,” dedim. “Birileri geldiği için çok şanslıyız.”

İsimlerimiz okununcaya kadar yaklaşık bir saat geçti. İlk olarak aynasızların başı konuştu ve ifadesini İspanyolca ver-

di. Adamın söylediklerinin birazını anlayan Sala homurdanıp durdu: “Yalancı pislik... oranın altını üstüne getirmekle tehdit ettiğimizi söylüyor... işletmeciye saldırmışız... hesabı ödemedен kaçmışız... bir aynasıza vurmuşuz... Aman Tanrım! ... müdürlüğe getirilirken kavga çıkarmışız... Tanrım, bu kadarı da fazla artık! İşimiz bitti bizim!”

Aynasızların başı ifadesini bitirdiğinde, Yeamon ifadenin tercüme edilmesini istedi ama hâkim bunu duymazdan geldi.

Sonraki ifadeyi terleyip heyecanlı el kol hareketleri yaparak işletmeci verdi ve verirken de histerik, tiz bir sesle bağırıp kollarını havaya savurarak, yumruklarını sıkarak, bütün ailesini katletmişiz gibi bizi işaret edip durdu.

Söylediklerinden bir şey anlamasak da, durumun aleyhimize gelişmekte olduğu ortadaydı. Sonunda konuşma sırası bize geldiğinde, Yeamon aleyhimizdeki bütün ifadelerin tercüme edilmesini talep etti.

“Duydunuz ya,” dedi hâkim kusursuz bir İngilizceyle.

105

Yeamon hiçbirimizin söylenenleri anlayacak kadar iyi İspanyolca bilmediğini söyledi. “Bu insanlar İngilizce konuşuyordu,” diyerek aynasızla işletmeciyi gösterdi. “Şimdi niye konuşmuyorlar?”

Hâkimin yüzünde küçümseyen bir tebessüm belirdi. “Nerede olduğunuzu unutuyorsunuz,” dedi. “Buraya gelip olay çıkardıktan sonra, bize kendi dilinizde konuşmamızı söyleme hakkını nereden buluyorsunuz siz?”

Yeamon’ın patlamak üzere olduğunu görerek Sanderson’a bir şeyler yapmasını işaret ettim. Tam o anda Yeamon’ın “Batista rejiminde bile daha adaletli davranılacağını” söylediğini duydum.

Mahkeme salonuna ölüm sessizliği çöktü. Hâkim öfkeyle parlayan gözlerini Yeamon’a dikmişti. Giyotinin düştüğünü duyar gibiydim.

Sanderson salonun arkasından seslendi: “Efendim, biraz konuşabilir miyiz?”

Hâkim ona baktı. “Siz kimsiniz?”

“Adım Sanderson. Adelante için çalışıyorum.”

Daha önce hiç görmediğim bir adam çabucak hâkimin yanına gidip kulağına bir şeyler fısıldadı. Hâkim başını salladıktan sonra tekrar Sanderson’a baktı. “Konuşun,” dedi.

Aynasızla işletmecinin ateşli ithamlarının ardından, Sanderson’ın sesi çok uygunsuz geldi. “Bu adamlar Amerikalı gazetecilerdir,” dedi. “Bay Kemp *New York Times* için, Bay Sala *Life* dergisi için çalışır ve Bay Yeamon Amerikan Gezi Yazarları Birliği’nin temsilcisidir.” Sanderson biraz susunca, böyle bir şeyin ne kadar işe yarayabileceğini merak ettim. Daha önce yanki gazeteciler olarak görülmemiz felaketle sonuçlanmıştı.

“Belki de yanılıyorum,” diye devam etti Sanderson, “ancak bu ifadeler bana biraz çelişkili geldi ve gereksiz bir utanca yol açmalarını hiç istemem.” Aynasızların başına bir bakış attıktan sonra tekrar hâkime döndü.

“Tanrım,” diye fısıldadı Yeamon. “Umarım ne yaptığını biliyordur.”

Başımı sallayarak hâkimin yüzünü inceledim. Sanderson’ın son yorumunda su götürmez bir uyarı vardı ve aklımdan sarhoş olabileceği geçiyordu. Hiç belli olmazdı, belki de öğle vaktinden beri sürekli içtiği bir partiden çıkıp gelmişti.

“Peki, Bay Sanderson,” dedi hâkim sakın bir sesle. “Siz ne önerirsiniz?”

Sanderson kibarca gülümsedi. “Bence bu davanın görülmesi için havanın biraz yatışmasını beklemek daha akıllıca olacak.”

Az önce hâkimle konuşan adam tekrar kürsüye çıktı. Aralarında çabucak bir şeyler konuştuktan sonra hâkim tekrar Sanderson’la konuşmaya başladı.

“Haklı olabilirsiniz,” dedi, “ama bu adamlar gayet kibirli davrandı—bizim yasalarımıza hiç saygıları yok.”

Sanderson’ın yüzü karardı. “Efendim, davaya bu gece bakılacaksa, Adolfo Quinones ile irtibat kuruncaya kadar ara veril-

mesini rica etmek zorundayım.” Başını salladı. “Onu uyandır-
mam gerekecek tabii; Señor Quinones’i yataktan kaldıracığım
fakat kendimi bir vekil olarak daha ileri gidecek yetkinlikte
hissetmiyorum.”

Kürsüde acil bir fikir alışverişi daha yapıldı. Quinones ismi-
nin mahkemede duraksamaya neden olduğunu görebiliyordum.
Adam *News*’un avukatı, eski bir senatör ve adanın en önde ge-
lenlerinden biriydi.

Fikir alışverişi devam ederken hepimiz tedirginlik içinde
onları izledik. Sonunda hâkim bize doğru bakarak ayağa kalk-
mamızı söyledi. “Kefaletle serbest bırakılacaksınız,” dedi. “Ya
da hücrede bekleyebilirsiniz—nasıl isterseniz.” Bir kâğıda bir
şeyler karaladı.

“Robert Sala,” dedi. “Umuma açık yerde sarhoş olmak, hu-
zuru bozmak ve polise karşı gelmekten suçlu bulundunuz. Ke-
falet bedeli bin dolardır.”

Sala homurdanarak başını çevirdi.

“Addison Yeamon,” dedi hâkim. “Umuma açık yerde sarhoş
olmak, huzuru bozmak ve polise karşı gelmekten suçlu bulun-
dunuz. Kefalet bedeli bin dolardır.”

Yeamon bir şey demedi.

“Paul Kemp,” dedi hâkim. “Umuma açık yerde sarhoş ol-
mak, huzuru bozmak ve polise karşı gelmekten suçlu bulundu-
nuz. Kefalet bedeli üç yüz dolardır.”

Bu da neredeyse bu gece olan her şey kadar şok ediciydi.
Kendimi bir şeylere ihanet etmiş gibi hissettim. Bana yeterince
direnmişim gibi geliyordu—atığım çığlıklar yüzünden miydi?
Üzerimde tepindiklerini bildiği için, hâkim bana acımış mıydı
acaba? Mahkeme salonundan koridora çıkartılırken aklımda
hâlâ bunlar vardı.

“Şimdi ne olacak?” dedi Yeamon. “Sanderson bu kefaleti ve-
rebilir mi?”

“Merak etme,” dedim. “O halleder.” Bunu söylerken ken-

dimi budala gibi hissettim. En kötü ihtimal bile gerçekleşse, ben kefaletimi kendi cebimden karşılayabilirdim. Sala'ninkini de birilerinin yollayacağını biliyordum ama Yeamon'ın durumu farklıydı. Onun pazartesi günü işe gitmesini sağlamak zorunda olan hiç kimse yoktu. Düşündükçe, birkaç dakika sonra serbest kalacağımızdan, onunsa hücreye döneceğinden daha çok emin oldum çünkü adada bin doları olan ve Yeamon'ı hapisten çıkarmak için kılını kıpırdatmak isteyecek bir kişi bile yoktu.

Birden peşinde Sanderson ve hâkimin yanına sokulan adamla birlikte Moberg ortaya çıktı. Sarhoş sarhoş gülererek yanımıza yaklaştı. "Sizi öldürecekler sandım," dedi.

"Az kalsın yapıyorlardı," diye yanıtladım. "Kefalet ne olacak? O kadar para bulabilir miyiz?"

Moberg tekrar güldü. "Ödendi bile. Segarra çek yazmamı söylemişti." Sesini alçalttı. "Yüz doları aşmadığı sürece cezaları ödeyebileceğimi söyledi. Şanslıymış—ceza bile vermediler."

"Kurtulduk mu yani?" dedi Sala.

Moberg sıırıttı. "Tabii ki. Çeki ben yazdım."

"Ben de mi?" dedi Yeamon.

"Elbette," diye yanıtladı Moberg. "Görev tamamlanmıştır—hepiniz serbestsiniz."

Biz kapıya doğru giderken, Sanderson konuştuğu adamla el sıkışıp arkamızdan koştu. Neredeyse şafak sökmüştü ve gökyüzü açık gri bir renkteydi. Müdürlüğün etrafındaki birkaç kişi dışında, sokaklar sakin ve boştu. Körfeze demir atmış olan birkaç büyük kargo gemisi, sabahı ve onları içeri sokacak römorkörleri bekliyordu.

Sokağa çıktığımızda, doğudaki serin ve pembe bir ışıltı hâlinde, güneşin ilk ışıklarını gördüm. Bütün geceyi bir hücrede ve bir mahkeme salonunda geçirdiğim gerçeği, bunun yaşadığım en güzel sabahlardan biri olmasını sağlıyordu. Bir huzur ve aydınlık, pis bir hücrede geçen gecenin ardından serin bir Karayip şafağı. Gemilere ve ötelerindeki denize bakarken, önümde

koca bir gün olduğunu ve özgür olduğumu düşündükçe delirecek gibi oluyordum.

Sonra günün çoğunu uyuyarak geçireceğimi hatırladım ve heyecanım yok oldu. Sanderson bizi eve bırakmayı kabul etti ve kendi arabasını aramaya giden Moberg'e veda ettik. Nereye bıraktığını unutmuştu ama sorun olmayacağını söyledi. "Kokusundan bulurum," dedi. "O kokuyu metrelerce uzaktan alabilirim." Sonra ayaklarını sürüyerek yürüdü gitti; sokakta havayı koklayarak arabasını arayan, kirli takım elbiseli, ufak tefek bir adam.

Sanderson sonradan Moberg'in ilk önce Lotterman'ı aradığını ama onun evde olmadığını, sonra Quinones'i aradığını, onun da Miami'de olduğunu anlattı. Sonra da Segarra'yı aramış, o da az bir cezayla kurtaracağımızı düşündüğü için bir çek yazıvermesini söylemişti. Sanderson da Segarra'nın evindeymiş ve Moberg aradığında tam çıkmak üzereymiş; eve giderken mahkemeye uğrayayım demişti.

109

"Çok iyi etmişsin," dedim. "Gelmesen, tekrar zindanı boylamıştık."

Yeamon ile Sala da homurdanarak beni onayladılar.

"Çıkarabiliyorken tadını çıkartın," diye yanıtladı Sanderson. "Dışarıda fazla uzun kalmazsınız."

Yolun geri kalanında hiç konuşmadık. Plaza Colón'dan geçerken tepenin yukarısında bir yerden günün ilk sesleriyle birlikte—seferine başlayan bir otobüs, işe erken çıkmış meyve satıcıları—acı bir polis sireni duyuldu.

DOKUZ

Daha birkaç saat uyumuştum ki feci bir çığlıkla uyandım. Sala kâbustan uyanır gibi ayağa fırlamıştı. “Hay anasını!” diye haykırdı. “Araba! Akbabalar!”

Bir anlık şaşkınlıktan sonra arabasını Casa Cabrones’in oradaki yolda bıraktığımızı hatırladım. Porto Rikolular terk edilmiş arabalarla çok ilgilidir—aç hayvanlar gibi üzerlerine saldıırıp paramparça ederler. Önce jant kapakları, sonra lastikler, sonra tamponlarla kapılar gider ve en son şasiyi alıp götürürler—yirmi-otuz tanesi ölü bir böceği sürükleyen karıncalar gibi arabayı bir hurdacıya taşıyıp on *yanqui* dolarına satar, sonra da parayı bölüşmek için bıçaklar ve kırık şişelerle birbirine girer.

Yeamon acıyla inleyerek yavaş yavaş uyandı. Ağzının etrafında kurumuş kanlardan bir tabaka vardı. Şiltenin üzerinde doğrulup gözlerini bize dikti.

“Uyan,” dedim. “Senin mobilet de orada kaldı.”

Sala bacaklarını karyoladan aşağı sarkıttı. “Çok geç. On iki saatleri vardı—Tanrım, bunlar bir arabayı on iki dakikada bile soyup soğana çevirir. Bir yağ lekesi bile bulsak, şanslıyız demektir.”

“Gitmiş midir?” dedi Yeamon. Gözü hâlâ bizde olsa da, tam uyanamamıştı. Başımı salladım. “Büyük ihtimalle.”

“Tanrı aşkına, öyleyse hemen gidelim!” diyerek ayağa fırladı. “Herifleri yakalayıp birkaç dişlerini kıralım!”

“Aceleye gerek yok,” dedi Sala. “Artık çok geç.” Kalkıp sırtını gerdi. “Tanrım, sanki bıçaklanmış gibiyim.” Yanıma geldi. “Omzumda ne var—şuradaki bıçak deliği mi?”

“Hayır,” dedim. “Sadece bir çizik var—tırnaktan da olabilir.” Bir küfür savurup duş almak için banyoya gitti.

Yeamon çoktan yüzünü yıkamış, bir telaş giyiniyordu. “Çabuk olalım,” dedi. “Taksiye bineriz.” Pencereleden birini açınca, içeri biraz ışık girdi.

İstemeye istemeye, ben de giyinmeye başladım. Vücudumun her yerinde çürükler olduğu için hareket ederken acı çekiyordum. Yatağa dönüp bütün gün uyumak istesem de, bunun mümkün olmadığını görebiliyordum.

Plaza Colón’da birkaç blok yürüdükten sonra taksiye bindik. Yeamon şoföre nereye gideceğimizi söyledi.

Şehri bir pazar sabahında ilk kez görüyordum. Genelde öğleyin kalkıp Al’in yerine giderek uzun bir kahvaltı ederdim. Şimdiyse sokaklar bomboş sayılırdı. Hafta içi günlerdeki o keşmekeşten, sigortasız arabalarla şehirde dört dönen satıcılar ordusunun acı lastik seslerinden ve homurtusundan eser yoktu. Sahil neredeyse ıssız, dükkânlar kapalıydı ve bir tek kiliselerde biraz hareket var gibiydi. Birkaç tanesinin önünden geçtik ve hepsinin önünde rengârenk birer insan kalabalığı gördük—yeni ütülenmiş takımları içinde bronz tenli adamlar ve oğlanlar, çiçekli elbiseler giyip tüllü şapkalar takmış kadınlar, beyaz elbiseli küçük kızlar ve siyah cübbeleri, uzun siyah şapkalarıyla birkaç rahip.

Sonra suyun üzerinden geçen yoldan hızla Condado’ya gittik. Burada durum farklıydı. Tek bir kilise görmedim ve kaldırımlar canlı renklerde bermudalar giymiş sandaletli turistlerle doluydu. Çene çalarak, gazete okuyarak, omuz çantalarını taşıyarak akın akın büyük otellere girip çıkan bu tu-

ristlerin hepsinde güneş gözlüğü vardı ve hepsi de çok meşgul görünüyordu.

Yeamon bir mendille yüzünü sildi. “Abi,” dedi, “o mobileti çaldırmaya dayanabileceğimi sanmıyorum. Tanrım—işten atıldım, dayak yedim, tutuklandım...”

Ben başımı sallarken, Sala susmayı tercih etti. Her an arabanın bir çete tarafından parçalara ayrıldığını görmeyi bekler gibi, soförün omzu üstünden öne doğru uzanmıştı.

Bize saatler gibi gelen bir sürenin ardından havaalanı yolundan Casa Cabrones’e giden dar yola saptık. Sala’nın arabasını birkaç yüz metre uzaktan gördüm. “İşte,” dedim yolun ilerisini işaret ederek.

“Tanrım,” diye mırıldandı Sala. “Bir mucize bu.”

Yanında durduğumuz arabanın lastiklerin değil, iki tane Hindistan cevizi ağacı kütüğünün üzerinde durduğunu fark ettim. Lastikler de gitmişti, Yeamon’ın mobileti de.

Sala durumu sakın karşıladı. “Neyse—zannettiğimden daha iyi durumda.” Arabaya binip etrafı kolaçan etti. “Bir tek lastikler gitmiş—şansa bak.”

Yeamon’sa köpürüyordu. “Nerede görsem tanırım!” diye bağırdı. “Günün birinde birini onun üstünde yakalayacağım mutlaka.”

Casa Cabrones’in yakınında kalırsak, başımıza daha çok bela açacağımızdan emindim. Bir kez daha dayak yeme düşüncesi beni ürkütüyordu. Gelen var mı diye bakmak için bara doğru birkaç yüz metre yürüdüm. Bar kapalıydı; park yeri de boştu.

Arabaya dönerken, yolun yanındaki çalıların içinde kırmızı bir şey gördüm. Yeamon’ın mobiletinin üzerine palmiye yaprakları örtülmüştü. Birisi sonra gelip almak üzere mobileti oraya saklamıştı

Yeamon’a seslendim; o da gelip mobileti yola çekti. Eksik bir şey yoktu. Kontağı çevirince motor hiç sorun çıkarmadan çalıştı. “Lanet olsun,” dedi Yeamon. “Burada oturup o serserinin dönmesini beklemem lazım—biraz şaşırırsın bakalım.”

“Tabii,” dedim. “Sonra da bütün yazı La Princesa’da geçirirsin. Hadi—gidelim buradan.”

Arabanın yanına döndüğümüzde, Sala dört tane yeni lastik ve tekerin fiyatını hesaplamakla meşguldü. Çok sıkkın görünüyordu.

“Haydi kahvaltı edelim,” dedi Yeamon. “Benim bir şeyler yemem lazım.”

“Delirdin mi sen?” diye yanıtladı Sala. “Arabayı burada bırakmam—bu sefer kesin götürürler.” Cüzdanından para çıkardı. “Al şunu,” dedi Yeamon’a. “O benzin istasyonuna gidip Fiat satıcısını ara ve dört tane teker yollamasını söyle. Bu adamın ev telefonu—Bay Lotterman adına aradığını söylersin.”

Yeamon parayı alıp patır kütür uzaklaştı. Birkaç dakika sonra geri döndüğünü duyduk. Sonra oturup bir saat kadar kurtarma aracının gelmesini bekledik. Hiç beklemiyordum ama adam dört tane teker yolladı. Tekerleri taktık, Sala, Lotterman adına bir makbuz imzaladı ve kahvaltı için Long Beach Hotel’e gittik. Yeamon da mobiletiyle peşimizden geldi.

Bahçe çok kalabalık olduğu için içerideki kafe bara oturduk. Her yerde on yılımı köşe bucak kaçarak geçirdiğim türden insanlar vardı —hepsi de Amerikalı, hepsi korkunç derecede birbirine benzeyen, yünlü mayolar giymiş kadınlar, donuk gözleri ve kılsız bacaklarıyla, kasıntı kahkahalar atıp duran erkekler. Bu insanlar evde kapalı tutulmalı, diye düşündüm; boktan bir Elks Kulüp’ün bodrumuna kilitlenip erotik filmlerle uyuşturulmalı; tatile gitmek isterlerse, yabancı bir sanat filmi izletilmeli; yine de memnun olmazlarsa, balta girmemiş ormanlara gönderip peşlerine azgın köpekler salmalı bunların.

Gözlerimden ateşler saçarak garson kızın önüne koyduğu berbat kahvaltıyı yemeye çalışıyordum—sümük gibi yumurtalar, yağlı jambon ve açık Amerikan kahvesi.

“Lanet olsun,” dedim kıza. “Burası Nedick’s değil—Porto Riko kahveniz yok mu?”

Kız başını iki yana salladı.

Sala dışarı çıkıp bir *Miami Herald* aldı. “Burayı çok severim,” dedi sırtarak. “Burada oturup kumsala bakmak ve bir Luger’la yapabileceğim harika şeyleri düşünmek çok hoşuma gidiyor.”

Masaya iki dolar bırakıp kalktım.

“Nereye böyle?” diye sordu Yeamon, gazetenin Sala’dan aldığı sayfalarından başını kaldırarak.

“Bilmem,” dedim. “Herhâlde Sanderson’a. Bu insanlardan kurtulabileceğim herhangi bir yere.”

Sala bana baktı. “Sanderson ile aranız bayağı iyi,” dedi gülümseyerek.

Gitmeye o kadar istekliydim ki onunla pek ilgilenmedim ama sokağa çıktıktan sonra aslında laf sokmaya çalıştığını anladım. Kefaletimin onunkinden kat kat az oluşuna içerlemişti sanırım. Canı cehenneme, diye düşündüm. Sanderson’ın bu işle hiçbir ilgisi yok.

Birkaç blok yürüdükten sonra Porto Riko kahvesi içmek için bir sokak lokantasına oturdum. Yetmiş sente bir *New York Times* aldım. Ufkun hemen ötesindeki kocaman, tanıdık bir dünyanın tıklar tıklar işlemeye devam ettiğini hatırlatarak, kendimi daha iyi hissetmemi sağladı. Bir kahve daha içip kalkarken *Times*’ı da yanıma aldım ve bir tomar bilgelik, dünyanın gerçek olan kısmından henüz kesilip atılmadığımı gösteren oturaklı bir kanıt olarak, onu da sokaklarda dolaştırdım.

Sanderson’a gitmek yarım saatimi aldı ama kumsal boyunca yürümek çok keyifliydi. Eve girdiğimde bahçedeki plastik bir şiltenin üzerine uzanmış yatıyordu. Giyinikken olduğundan daha zayıf görünüyordu.

“Selam boksör,” dedi. “Kodes nasıldı?”

“Korkunç,” dedim.

“Yine de,” diye yanıtladı, “bir dahaki sefere daha kötü olur. O zaman mimlenmiş bir adam olacaksın.”

Ne türden sapıkça bir mizah anlayışına maruz bırakıldığımı merak ederek gözlerimi dikip ona baktım.

Sanderson dirsekleri üzerinde doğrulup bir sigara yaktı. “Olay nasıl başladı?” diye sordu.

Aradaki birkaç önemsiz teferruatı atlayarak ve hikâyenin resmî versiyonundan bildiğim kadarını kati surette reddederek olanları anlattım.

Koltukta arkama yaslanıp beyaz kumsala, denize ve bizi çevreleyen palmye ağaçlarına bakarak böyle bir yerde kodesi dert etmenin ne kadar garip olduğunu düşündüm. Karayipler’e gelen bir adamın salakça bir kabahat yüzünden hapse atılması neredeyse imkânsız görünüyordu. Porto Riko’daki hapishaneler Porto Rikolular içindi—yakası düğmeli gömleklere badem desenli kravatlar takan Amerikalılar için değil.

“Senin kefaletin neden o kadar azdı,” diye sordu Sanderson, “kavgayı onlar mı başlatmıştı?”

İşte yine başlamıştık. Beni “şiddetli saldırı” ya da “polis memurunu hırpalamak” gibi sert bir şeyle suçlamış olmalarını dilemeye başlıyordum artık.

115

“Ne bileyim ben,” dedim.

“Şanslısın,” dedi Sanderson. “Polise karşı gelmekten bir yıl hapis yatabilirdin.

“Neyse ne,” diyerek konuyu değiştirmeye çalıştım, “sanırım bizi kurtaran senin konuşman oldu—biz *News*’ta çalıştığımızı söylediğimizde, pek etkilenmiş görünmediler.”

Bir sigara daha yaktı. “Doğrudur, bununla kimseyi etkileyemezsin.” Tekrar bana baktı. “Ama o yalanı senin için söylediğimi sanma. *Times* burada dışarıdan çalışacak bir seyahat yazarı arıyor ve benden birini bulmamı istediler. Yarından tezi yok, o yazar sensin.”

Omzumu silktim. “Olur.”

İçkimi tazelemek için içeri girdim. Mutfaktayken, bir arabanın geldiğini duydum. Gelen Segarra’ydı ve İtalyan Riviera’sındaki jigololar gibi giyinmişti. Kapıdan geçerken başıyla sert bir selam verdi. “Tünaydın Paul. Dün gece neler olmuş öyle?”

“Hatırlamıyorum ki,” diyerek içkimi lavaboya döktüm. “Ha’le sor, o anlatsın. Benim gitmem lazım.”

Bana ters bir bakış attıktan sonra salondan geçip bahçeye çıktı. Ben de kapıya kadar gidip Sanderson’a veda ettim.

“Yarın ofise uğra,” dedi. “Yeni işini konuşuruz.”

Segarra şakın görünüyordu.

Sanderson gülümseyerek ona baktı. “Senin çocuklardan birini daha çalışıyorum,” dedi.

Segarra alnını kırıştırarak oturdu. “Aman iyi. Hepsi senin olsun.”

Çıkıp Calle Modesto’ya kadar yürürken günün geri kalanını nasıl öldürebileceğimi düşündüm. Bu her zaman sorundu. Pazarları izin günümdü ve çoğu zaman cumartesileri de çalışmıyordum. Artık Sala’yla birlikte arabayla dolaşmaktan ve Al’in yerinde oturmaktan sıkılmaya başlamıştım ama yapacak başka bir şey de yoktu. Adayı dolaşmak, öteki şehirleri de biraz görmek istiyordum ama bunun için araba lazımdı.

Sadece araba değil, diye düşündüm, eve de ihtiyacım var. Sıcak bir öğleden sonraydı ve hem yorgundum hem de her yerim ağrıyordu. Uyumak ya da en azından dinlenmek istiyordum ama gidecek bir yer yoktu. Büyük ateş ağaçlarının gölgesinde salına salına bloklar boyunca yürüyerek New York ya da Londra’da olsam yapabileceklerimi düşünüp beni bu sıkıcı ve cayır cayır yanan kaya parçasına getiren canına yandığımın dürtüsüne küfürler yağdırdım ve sonunda bir bira almak için Porto Rikoluların gittiği bir bara girdim. Parayı verip şişeyi yanıma alarak sokakta yudumluya yudumluya yürümeye devam ettim. Nerede uyuyabileceğimi düşündüm. Sala’nın evi hayatta olmazdı. Sıcak, gürültülü ve yeraltı mezarları kadar kasvetli bir yerdi. Belki Yeamon’ın evi olabilir, diye düşündüm ama orası da çok uzaktı ve gitmem mümkün değildi. Sonunda sokaklarda dolaşmaktan başka seçeneğim olmadığı gerçeğiyle yüzleştiğimde, kendi evimi arama işine başlamaya karar verdim—kendimle

baş başa kalıp dinlenebileceğim, kendi buzdolabıma sahip olacağım, kendi içkilerimi hazırlayabileceğim, belki arada bir kız da atabileceğim bir yer. Kendi evimde kendi yatağıma sahip olma düşüncesi beni öyle neşelendirmişti ki aramaya başlamak için bu günün çabucak bitip ertesi günün başlaması için sabırsızlanıyordum.

Bir ev ve belki de bir arabayla buraya bağlanmanın şu anda etmek istemediğim kadar büyük bir bağlılık yemini olacağının farkındaydım—özellikle de her an kodese atılmam, gazetenin batması ya da eski bir dostumdan Buenos Aires'te iş olduğunu söyleyen bir mektup almam mümkünken.

Ama Porto Riko'yla ilgili bir karar vermemi gerektirecek noktaya yaklaştığımı da biliyordum. Üç aydır buradaydım ama bana üç hafta geçmiş gibi geliyordu. Şimdiye kadar elle tutulur bir şey olmamış, başka yerlerde bulduğum gerçek artılarla eksilerin hiçbirini görememiştim. San Juan'da olduğum süre boyunca buradan hoşlanıp hoşlanmadığımı bile düşünmeden sadece yargılamıştım. O üçüncü boyutu, bir şehri gerçek yapan ve orada belli bir süre geçirmeden önce asla göremediğiniz o derinliği er ya da geç göreceğimi düşünmüştüm. Fakat kalışım uzadıkça, hayatımda ilk kez bu hayati boyutun var olmadığı ya da bir fark yaratamayacak kadar flu olduğu bir yere gelmiş olduğumdan da gitgide daha çok şüphe eder olmuştum. Tanrı esirgesin, belki de tam görüldüğü gibi bir yerdi burası—göçmen ırgatlardan, hırsızlardan ve şaşkına dönmüş *jíbaro*'lardan oluşan bir keşmekeşti.

Düşünerek, sigara içerek, terleyerek, yüksek çalı çitlerin üstünden ve sokaktaki alçak pencerelerden içeri bakarak, otobüslerin homurtusunu ve sokak köpeklerinin bitmeyen havlamalarını dinleyerek iki kilometreye yakın bir yol yürürken arabalara doluşmuş kimbilir nereye giden insanlar dışında hemen hiç kimseyi görmedim—ailecek arabalara tıkmış şehirde geziniyor, korna öttürüp bağırsıyor, arada bir *pastillos* ya da *coco frío*

almak için durup tekrar arabalara dönüyor, merak ve hayret içinde sürekli *yanqui*’lerin şehre yaptığı güzel şeylere bakıyorlardı: Bir yerde on katlı bir ofis binası yükseliyordu—başka bir yerde bir yere gitmeyen yeni bir otoban—bir de tabii devamlı görülecek yeni oteller oluyordu ya da kumsaldaki *yanqui* kadınları izleyebiliyordunuz—geceleriye, iyi bir yer kapacak kadar erken gelmişseniz, meydanlarda *televisión* vardı.

Attığım her adımda artan bir hayal kırıklığıyla, yürümeye devam ettim. Sonunda, umutsuzluk içinde bir taksi durdurup uluslararası bir tenis turnuvasının yapıldığı Caribé Hilton’a gittim. Basın kartımla içeri girip öğleden sonrasının geri kalanını tribünde oturarak geçirdim.

Buradayken güneş beni rahatsız etmiyordu. Toprak kortla, cinle ve ileri geri sıçrayan beyaz topla tam bir uyum içinde görünüyordu. Başka tenis kortlarını ve uzun zaman önce yaşanmış güneşli, cinli, artık birbirimizi sıkmadan ve hayal kırıklığına uğramış gibi görünmeden konuşmayı beceremediğimiz için bir daha asla görmeyeceğim insanlarla dolu günleri hatırladım. Kapalı tribünde oturmuş o tüylü topun sesini duyarken, bir daha asla oyuncuların kim olduğunu bildiğim ve bunu umursadığım o günlerdeki ses gibi olmayacağını biliyordum.

Maç akşamüzeri bitti; ben de taksiye binip Al’in yerine gittim. Sala köşedeki masalardan birinde tek başına oturuyordu. Bahçeye giderken Sweep’i görüp iki romla üç hamburger getirmesini söyledim. Masasına doğru giderken, Sala başını kaldırıp bana baktı.

“Sende tam kaçak tipi var,” dedi. “Fırari adam.”

“Sanderson’la konuştum,” dedim. “Olayın mahkemeye gitmeyebileceğini düşünüyor—gitse bile en az üç yıl sürermiş.”

Bunu söylediğim anda pişman oldum. Şimdi yine benim kefaletimin konusu açılacaktı. Sala’ya cevap verme fırsatı tanımadan ellerimi havaya kaldırdım. “Unut gitsin,” dedim. “Başka şeylerden söz edelim.”

Omzunu silkti. “Tanrım, aklıma depresif ve tehlikeli olmayan hiçbir şey gelmiyor ki. Kendimi felaketlerle kuşatılmış gibi hissediyorum.”

“Yeamon nerede?” diye sordum.

“Eve gitti,” diye yanıtladı. “Sen gider gitmez Chenault’nun hâlâ kulübede kilitli olduğunu hatırladı.”

Sweep’in getirdiği içkilerle yemekleri tepside aldım.

“Bence o adam zırdeli,” dedi Sala.

“Haklısın,” diye yanıtladım. “Sonu nasıl olacak, Tanrı bilir. Hayatı bu şekilde yaşayamazsın—hiçbir şey için hiçbir zaman bir milim geri adım atmayarak.”

Tam o sırada spor editörü Bill Donovan şamataya hazır bir hâlde masaya geldi.

“Demek buradasınız!” diye bağırdı. “Basın mensubu beyler—sinsi içkiciler!” Şen kahkahalar attı. “Üç hergele dün gece bayağı dağıtmışsınız, ha? Lotterman Ponce’de olduğu için şanslısınız abi!” Masaya oturdu. “Neler oldu? Aynasızlarla dalaştığınızı duydum.”

“Öyle,” dedim. “Adamların leşini çıkardık—çok gırgırdı.”

“Kahretsin,” dedi Donovan, “kaçırdığıma üzüldüm. Sıkı bir kavga her zaman hoşuma gider—özellikle aynasızlarla edildiğinde.”

Biraz sohbet ettik. Donovan’ı sevmiştim ama durmadan San Francisco’ya dönmekten söz edip duruyordu çünkü “gerçek hareket” oradaydı. Pasifik sahilini öyle ballandıra ballandıra anlatıyordu ki yalan söylediğinden emindim ama gerçeğin nerede bitip yalanların nerede başladığını anlayamıyordum. Söylediklerinin yarısı bile doğru olsa, hemen oraya gitmek isterdim; ama Donovan söz konusu olduğunda, o zaruri yarıya bile güvenemezdim ve onu dinlemek her zaman için hüsrarla sonuçlanan bir şeydi.

Al’dan gece yarısına doğru çıkıp sessizce tepeden aşağı yürüdük. Bunaltıcı bir geceydi ve nereye gitsem o aynı basınç,

yerinde sayıklar gibi görünen zamanın hızla geçtiği hissi vardı. Porto Riko'da ne vakit zamanı düşünsem, liseye giderken sınıfların duvarında asılı olan o manyetik saatler geliyordu aklıma. Ara sıra kollardan biri dakikalar boyunca yerinden oynamazdı—saatin bozulup bozulmadığını merak ederek yeterince uzun zaman izlersem, sonunda kolun ani bir hareketle üç-dört tık atlayışıyla her seferinde irkilirdim.

ON

Sanderson'ın ofisi Eski Şehir'deki en yüksek binanın en üst katındaydı. Rahat, deri bir koltukta otururken aşağıdaki sahilin tamamını, Caribé Hilton'ı ve Condado'nun bir kısmını görebiliyordum. Aynı bir kontrol kulesinde oturmak gibiydi.

Sanderson ayaklarını pencere eşiğine uzatmıştı. “İki şey var,” diyordu. “Bu *Times* işi pek para getirmez—yılda birkaç yazı istiyorlar—ama Zimburger'ınki büyük bir proje.”

121

“Zimburger mı?” dedim.

Başını salladı. “Dün bu konuyu açmak istemedim çünkü her an gelebilirdi.”

“Bir saniye,” dedim. “Aynı Zimburger'dan mı söz ediyoruz—General'den mi?”

Sanderson sinirlenmiş gibi görünüyordu. “Elbette, o da bizim müşterilerin biri.”

“Hayret bir şey,” dedim. “İşleriniz bayağı durgun herhâlde. Adam salağın teki.”

Bir kalemi parmaklarında çevirdi. “Kemp,” dedi yavaşça, “Mister Zimburger bir marina yaptırıyor—bayağı büyük bir şey.” Biraz sustu. “Ayrıca adadaki en iyi otellerden birini de o yaptıracak.”

Gülerek kendimi koltuğa bıraktım.

“Bak,” dedi ters ters, “burada yeterince uzun zaman kaldın ve artık bir şeyleri öğrenmenin vakti geldi; öğrenmen gereken ilk şeylerden biri de paranın kimde olduğunu asla bilemeyeceğindir.” Kalemyle tık-tık masaya vurdu. “Zimburger—senin deyiminle ‘mankafa’—seni otuz kez satın alıp tekrar satabilecek bir adam. Dış görünüşe göre karar vermekte ısrar edeceksen, Teksas gibi yerlerde daha rahat edersin.”

Yine güldüm. “Haklı olabilirsin. Artık bana aklındaki şeyi söylesen iyi olacak. Acelem var da.”

“Günün birinde,” dedi, “bu budalaca kibir sana çok pahalıya patlayacak.”

“Boş versene,” diye yanıtladım, “buraya psikanaliz yaptırmak için gelmedim.”

Bana sert bir tebessüm yolladı. “Pekâlâ. *Times* ilkbaharda yayınlanacak seyahat bölümü için genel bir yazı istiyor. Bayan Ludwig gerekli materyalleri sağlar—neye ihtiyacın olduğunu ona ben söylerim.”

“Ne istiyorlar?” dedim. “İnsanları mutlu edecek bin sözcük mü?”

“Öyle sayılır,” diye yanıtladı. “Fotoğraf işini biz hallederiz.”

“Tamam,” dedim. “Aman ne zor işmiş—peki Zimburger olayı nedir?”

“Şöyle ki,” dedi. “Bay Zimburger bir broşür istiyor. Burası ile St. Thomas arasında, Vieques adasında bir marina yaptırıyor. Biz fotoğrafları çektirip broşürün tasarımını yapacağız—sen de bin beş yüz sözcük civarında bir metin yazacaksın.”

“Ne kadar verecek?” diye sordum.

“O vermeyecek,” diye yanıtladı Sanderson. “O bize top-tan veriyor—biz de sana günde yirmi beş dolar artı masrafları ödüyoruz. Vieques’e gitmen gerekecek; büyük ihtimalle Zimburger’la birlikte.”

“Tanrım,” dedim.

Sanderson gülümsedi. “Pek acelesi yok. Gelecek cumartesi diyelim.”

“Broşür, yatırımcıları hedef alacak,” diye de ekledi. “Bu müthiş büyük bir marina—iki otel, yüz müstakil ev, hiçbir eksiği olmayacak.”

“Zimburger parayı nereden bulmuş?” diye sordum.

Başını iki yana salladı. “Zimburger tek başına değil. Bu işte birçok ortağı var—aslına bakarsan, bana da teklif etti.”

“Neden istemedin?”

Koltuğunu tekrar pencereye doğru döndürdü. “Henüz emekliliğe hazır değilim. Burası çalışmak için oldukça ilginç bir yer.”

“Eminim öyledir,” dedim. “Buradan ne kadar alıyorsun—adaya yatırılan her doların yüzde onunu mu?”

Sırıttı. “Tam paralı asker mantığındasın Paul. Biz yardım için buradayız; çarkların dönmeye devam etmesini sağlamak için.”

Gitmek için ayağa kalktım. “Yarın uğrayıp materyalleri alırım.”

123

“Öğle yemeğine ne dersin?” dedi saatine bakarak. “Tam yemek zamanı.”

“Kusura bakma,” dedim. “Benim sıçramam lazım.”

Gülümsedi. “İşe geç mi kaldın?”

“Evet,” dedim. “Geri dönüp gizli dolapları ifşa eden bir haber yazmalıyım.”

“Küçük izci ahlakının gölgesinde kalmamaya bak,” dedi tebessümünü bozmadan. “Ha, bir de—hazır izci konusu açılmışken, arkadaşın Yeamon’a bir ara buraya uğramasını söyle. Onun için de bir iş var.”

Başımı salladım. “Zimburger’ın yanında bir iş ver ona. İyi anlaşılır.”

Ofise döndüğümde, Sala beni masasına çağırıp *El Diario*’yu gösterdi. İlk sayfada üçümüzün birlikte çekilmiş bir fotoğrafı vardı. Kendimi zor tanıdım—gözler kısılmış, üzerimde sinsi

bir hava, kaşarlanmış bir suçlu gibi bankın üzerine yığılmıştım. Sala sarhoş, Yeamon manyak gibi görünüyordu.

“Bunu ne zaman çektiler?” dedim.

“Hatırlamıyorum,” diye yanıtladı. “Ama çekmişler işte.”

Fotoğrafın altında kısa bir haber vardı. “Ne yazıyor?” diye sordum.

“Aynasızın söylediklerini,” diye yanıtladı. “Linç edilmezsek, iyidir.”

“Lotterman bir şey dedi mi?”

“O hâlâ Ponce’de.”

Artık korkmaya başlamıştım. “Yanında silah taşısan iyi olur,” diye öğüt verdi Sala. “Artık peşini bırakmazlar. Bu domuzları iyi bilirim—seni öldürmeye çalışacaklar.” Saat altıya geldiğinde o kadar canım sıkkındı ki işi bırakıp Al’in yerine gittim.

Tam Calle O’Leary’ye dönerken, Yeamon’ın mobiletinin aksi yönden yaklaştığını duydum. O daracık sokaklarda feci bir gürültü kopartıyor ve altı blok öteden duyulabiliyordu. Al’in yerine aynı anda ulaştık. Yeamon kontağı kapatırken, arkasında oturan Chenault motordan indi. İkisi de sarhoş gibiydi. Bahçeye doğru giderken hamburgerle rom ısmarladık.

“İşler sarpa sarıyor,” dedim Chenault’nun sandalyesini tutarken.

Yeamon kaşlarını çattı. “Orospu çocuğu Lotterman bugünkü davaya gelmedi. Korkunç bir şeydi—Çalışma Bakanlığı’ndakiler *El Diario*’daki resmimizi görmüş. Lotterman’ın gelmemesi işime bile geldi. Bugün kazanan o olabilirdi.”

“Hiç şaşmazdım,” dedim. “Çok çirkin bir fotoğraftı.” Kafamı salladım. “Lotterman hâlâ Ponce’deymiş—şanslıyız.”

“Kahretsin,” dedi Yeamon. “Hafta sonu o paraya ihtiyacım var. St. Thomas’taki karnavala gideceğiz.”

“Ha, evet,” dedim. “Ben de duydum—çılgın bir şey olacaktı.”

“Ben harika olduğunu duymuştum!” dedi Chenault. “Trinidad’daki kadar iyi olacağı söyleniyor.”

“Neden sen de bizimle gelmiyorsun?” diye önerdi Yeamon. “Lotterman’a haberi ben yapmak istiyorum dersin.”

“Çok isterim,” dedim. “San Juan beni delirtecek.”

Yeamon bir şey söylemek üzereyken, Chenault sözünü kesti. “Saat kaç?” dedi telaşla.

Saatime baktım. “Yediye geliyor.”

Çantasını kapıp kapıya doğru gitmeye başladı. “Bir saate dönerim,” diye seslendi. “Fazla sarhoş olmayın.”

Yeamon’a baktım.

“Büyük katedralde merasim mi ne varmış,” dedi bıkkın bir sesle. “Ne olduğunu bilemeyeceğim ama mutlaka görmesi lazımmış.”

Gülümseyerek kafamı salladım.

Yeamon başını salladı. “Saçma sapan. Onunla ne yapacağımı bilemiyorum.”

“Ne yapacağını bilemiyor musun?” dedim.

“Evet, ben buranın köküne kadar çürümüş olduğuna ve gitmem gerektiğine karar verdim sanırım.”

“Öyle mi?” dedim. “Şimdi aklıma geldi. Sanderson’ın sana bir iş teklifi var—seyahat yazıları yazacaksın. Bütünlüğünü korumak adına dün gece hakkımızda söylediklerini doğrulaması gerekiyor.”

Yeamon inledi. “Tanrım, seyahat yazısıymış. Bir adam daha ne kadar düşebilir?”

Arkasına yaslanıp bir süre hiç konuşmadan duvara baktı. “Bütünlüğüymüş,” dedi sonunda, sözcüğü parçalarına ayırır gibi. “Sanderson gibi bir adamın en fazla mezbahalardaki hayvanları kesimhaneye çeken keçiler kadar bütünlüğü olabilir bence.”

İçkimi yudumladım.

“Onun gibi bir adamla ne işin var senin?” diye sordu. “Devamlı onunla birliktesin—onda benim göremediğim bir şey mi var?”

“Bilmem,” dedim. “Sen ne görüyorsun?”

“Pek bir şey göremiyorum,” diye yanıtladı. “Sala’nın dediklerini biliyorum—adamin ibne olduğunu iddia ediyor—tabii bir de sahtekâr, denyo ve Tanrı bilir daha neler. Ama Sala yalnızca atıp tutuyor: Sahtekâr, Denyo, İbne — ne olmuş yani? Ben esas o herifte senin ne bulduğunu merak ediyorum.”

Sala’nın geçen günkü kahvaltıda neden laf soktuğunu şimdi anlamıştım. Aynı zamanda Sanderson hakkında söyleyeceklerimin hayati önem taşıyacağını da fark etmiştim—Sanderson için değil, kendim için. Çünkü onunla ne işim olduğunu biliyordum ve nedenlerimin çoğu gayet küçük nedenlerdi—o içerideydi, ben dışarıdaydım ve istediğim şeylere ulaşmak için gayet sağlam bir köprü vazifesi görebilirdi. Öte yandan, hoşlandığım yönleri de vardı. Beni etkileyen şey Sanderson’ın kendine karşı verdiği savaştı belki de—o Kansaslı çocuğu yavaş yavaş ortadan kaldıran, pragmatik bir dünya vatandaşı olması. Kansaslı Hal Sanderson’ın o tren New York’a girdiğinde öldüğünü söyleyişini hatırladım—zamanınızı harcayacak çok daha iyi bir işiniz olmadığı sürece, böyle bir şey söyleyen ve bunu gururla söylemeye çabalayan bir adama kulak vermeye değer.

Daldığım düşüncelerden beni çekip çıkaran Yeamon’ın sesi oldu. “Tamam,” dedi şöyle bir el hareketi yaparak, “bu kadar düşünmek zorundaysan mutlaka bir şeyler vardır ama ben yine de berbat bir herif olduğunu düşünüyorum.”

“Çok düşünüyorsun sen,” dedim.

“Her zaman düşünmek zorundayım,” diye mırıldandı. “Benim sorunum da bu—bazen düşünce tatilleri yaparım.” Başını salladı. “Onlar da aynı öteki tatiller gibi—iki hafta dinlendikten sonra elli hafta boyunca arayı kapatmaya çalışıyorsun.”

“Seni takip edebildiğimi söyleyemem,” dedim.

Gülümsedi. “Konuyu sen değiştirdin. Chenault’dan söz ediyorduk—sonra birdenbire mezbahalardaki işçi keçileri getirdin aklıma.”

“Pekâlâ,” dedim. “Ne olmuş Chenault’ya? Yani onu bana bırakacağını mı söylemeye çalışıyorsun?”

Parmaklarını masaya vurmaya başladı. “Kemp, böyle şeyler söylemesen daha iyi olur. Kızları değiş tokuş etme konusunda gayet tutucu bir adamım; özellikle de bu sevdiğim bir kızsâ.” Bunları gayet sakin söylemişti ama sesindeki sertliği hissetmiştim.

Kafamı salladım. “Tutarsız bir orospu çocuğusun—bunu senden duymayı hiç beklemezdim.”

“Tutarlılık konusunda pek iyi değilimdir,” derken sesi normale dönmüştü. “Yok, sadece sesli düşünüyordum. Bunu pek sık yapmam.”

“Biliyorum,” dedim.

İçkisini yudumladı. “Dün bütün gün düşündüm,” dedi. “Buradan gitmem lazım ve Chenault’yu ne yapacağımı bilemiyorum.”

“Nereye gitmeyi düşünüyorsun?” diye sordum.

Omzunu silkti. “Bilmem—belki aşağı adalara, belki Avrupa’ya.”

“Avrupa fena değildir,” dedim. “Eğer bir işin varsa.”

“Olmayacak,” dedi.

“Evet,” diyerek kabul ettim. “Herhâlde olmaz.”

“Düşündüğüm şey buydu,” dedi. “Ve ne bok yemeye Avrupa’ya gitmek istediğimi merak ettim—neden gitmeliyim?”

Omuz silktim. “Neden olmasın?”

“Biliyor musun,” dedi Yeamon, “üç yıldır hiç eve gitmedim ama son gidişimde ormanda çok zaman geçirmiştım.”

“Yine kafam karıştı,” dedim. “Nereli olduğunu bile bilmiyorum ki.”

“Kentucky’den, Londra diye bir yerden,” dedi. “Laurel Vilayeti—ortadan kaybolmak için güzel bir yerdir.”

“Kaybolmayı mı planlıyorsun?” diye sordum.

Başını salladı. “Olabilir. Ama Laurel Vilayeti’nde değil ta-

bii.” Biraz sustu. “Babam parasıyla kumar oynamaya karar verince çiftlik elimizden gitti.”

Sigara yaktım.

“Güzel yerdir,” dedi. “Orada dışarı çıkıp bütün gün ateş edebilir, köpeklerini koşturur, ortalığı birbirine katabilirsin ve bir kişi bile seni rahatsız etmez.”

“Evet,” dedim. “Ben de St. Louis civarında biraz avlanmıştım.”

Arkasına yaslanıp gözünü içkisinin içine dikti. “Dün bayağı bir kafa patlattım ve belki de yanlış yoldayım diye düşündüm.”

“Nasıl yani?” diye sordum.

“Tam bilemiyorum,” diye yanıtladı. “Ama içimde birinin uzun zaman önce açtığı bir yolda yürüyormuşum gibi bir his var—ve bu yolda hiç de yalnız sayılmam.”

Muz ağacına bakarak devam etmesini bekledim.

“Sen de aynısın,” dedi. “Hepimiz aynı boktan yerlere gidiyor, insanların elli yıldır yaptığı aynı boktan şeyleri yapıyor ve sürekli bir şeylerin olmasını bekliyoruz.” Bana baktı. “Bilirsin işte—asinin tekiyim ve yapacağımı yaptım—iyi ama ödülüm nerede?”

“Budala,” dedim. “Öyle bir ödül yok ve hiçbir zaman da olmadı.”

“Tanrım,” dedi. “Bu korkunç bir şey.” Şişeyi dudaklarına götürüp içkisini bitirdi. “Ancak ayyaş olabiliriz,” dedi, “aciz birer ayyaş. Canı cehenneme—Tanrı’nın unuttuğu bir kasabaya gidip itfaiyeci olacağım ben.”

Güldüm ve tam o sırada Chenault geri döndü. Yeamon ayağa kalkıp eve gideceklerini söyleyinceye kadar saatlerce taraçada oturup içtik. “St. Thomas işini bir düşün,” dedi. “Hazır eğlenabiliyorken, biraz eğlenelim.”

“Neden olmasın?” diye mırıldandım. “Herhâlde gelirim. Bu son eğlenişim olabilir.”

Chenault da el sallayıp Yeamon'ın peşinden sokağa çıktı.

Ben biraz daha oturdum ama çok bunalmıştım. *El Diario*'daki resmimin üstüne Yeamon'ın konuşmaları gelince intihar eğilimleri baş göstermişti. Tenim ürperiyor ve bu kadar çok içmenin beni alt etmeye başlamış olabileceğini düşünüyordum. Sonra geçen hafta *News*'ta çıkan, şehrin su rezervinde bulunan parazitlerin, insanın bağırsaklarını mahveden küçük solucanların yol açtığı salgınla ilgili haberi hatırladım. Tanrım, diye düşündüm, buradan çıksam iyi olacak. Hesabımı ödeyip sokağa fırladıktan sonra nereye gidebileceğimi düşünerek bir yukarı bir aşağı baktım. Kızgın bir çete tarafından tanınıp dayak yeme korkusuyla, yürümeye çekiniyordum—ama üç aydır uyumaya gittiğim o pire ve zehirli bit yuvası eve gitme düşüncesi de içimi dehşetle dolduruyordu. Sonunda taksiye binip Caribé Hilton'a gittim. Beni odasına davet edecek bir kızla tanışmayı umarak bir saat kadar barda oturdum ama bir tek benimle kumsalda yürüyüşe çıkmak isteyen Atlantali bir futbol koçuyla tanışabildim. Adama geleceğimi ama önce mutfaktan bir et kırbacı almam gerektiğini söyledim.

“Ne için?” diye sordu.

Gözlerimi dikip adama baktım. “Kırbaçlanmak istemiyor musun?”

Tedirgin bir kahkaha attı.

“Sen burada bekle,” dedim. “Ben kırbacı alayım.” Kalkıp tuvalete gittim ve döndüğümde adam gitmişti.

Barda hiç kız yoktu—bir tek orta yaşlı kadınlar ve smokin ceketli kel adamlar vardı. Titreyip duruyordum. Tanrım, diye düşündüm, yoksunluk krizine giriyorum galiba. Olabildiğince çabuk içip sarhoş olmaya çalıştım. Gitgide daha çok insan bana bakıyor gibi geldi. Ama konuşamıyordum. Kendimi yalnız ve fazla göz önünde hissediyordum. Yalpalayarak sokağa çıkıp bir taksiye işaret ettim. Bir otele gidemeyecek kadar kafayı yemiş

vaziyetteydim. Böceklerin istilasına uğramış o pis evden başka gidecek yerim yoktu. Tek yuvam orasıydı.

Işıklarla pencereleri açıp kendime büyük bir içki hazırladım ve dergimi okumak üzere karyolaya uzandım. Hafif bir esinti vardı ama sokaktan gelen gürültü öyle feciydi ki okumaya çalışmaktan vazgeçip ışıkları kapadım. Sokaktan geçip duran insanlar içeri bakıyor, artık beni göremedikleri için yağmacıların her an pencereden içeri süzülmesini bekliyordum. Karyolaya uzanıp bir şişe romu göbeğime yaslayarak kendimi nasıl savunacağımı hesap etmeye başladım.

Bir Luger'im olsaydı, diye düşündüm, orospu çocuklarını delik deşik ederdim. Dirseğime yaslanıp parmağımı pencereye doğru tutarak nasıl nişan alacağımı görmeye çalıştım. Mükemmel. Sokaktaki ışık iyi bir siluet göstermeye yetiyordu. Çabucak olup biteceğini biliyordum, başka şansım yoktu: Sadece tetiği çekecektim ve o korkunç sesle kulaklarım sağır olacak, deli gibi çığlıklar ve sürtünme seslerinin ardından sırtüstü kaldırıma serilen bir cesedin ürkünç düşme sesi gelecekti. Çete hâlinde gelmiş olacaktı tabii ve herhâlde nefsi müdafaa için birkaçını vurmam gerekecekti. Sonra da polisler gelecek ve işim bitecekti. Beni tanıyıp büyük ihtimalle hemen oracıkta geberteceklerdi.

Tanrım, diye düşündüm, sonum kaçınılmaz. Buradan asla sağ çıkamayacağım.

Tavanda bir şeylerin kıpırdadığını, arka sokaktan ismimi seslendiklerini zannettim. Titreyip terlemeye başlayarak sapıkça bir hezeyanın içine düştüm.

ON BİR

O gece Sala'nın yeraltı mezarıyla işim bitmişti. Sabah erkenden kalkıp ev aramak için Condado'ya gittim. Gün ışığı, temiz çarşaf, arada bir evde kalabilmek için bira ve portakal suyu koyabileceğim bir buzdolabı, kilerde yiyecekler ve raflarda kitaplar, pencereden gelen bir esinti ve sakın bir sokak, adam gibi bir adresim olsun istiyordum—eliyle, postrestant, Lütfen İletiniz ya da Elden Teslim Alınacaktır yerine.

131

On yıl boyunca böyle yersiz yurtsuz adresler kullanmış olmak bir adamın omuzlarına lanet gibi çökebiliyor. Kendini Gezgin Yahudi gibi hissetmeye başlayabiliyorsun. Ben de öyle hissediyordum. Yabancı bir ülkede, zaten içine girmek bile istemediğim ve ucuz olması dışında girmemi gerektirecek hiçbir neden bulamadığım leş gibi bir mağaradaki leş kokulu karyolada uyuduğum bu son gece bardağı taşıran son damla olmuş, oradan kurtulmaya karar vermişim. Eğer mutlak özgürlük buysa artık gırtlığıma kadar doymuştum ve bundan böyle o kadar da katışıksız olmayan, çok daha konforlu bir şeyi deneyecektim. Sadece bir adrese değil, bir arabaya da sahip olacak, bu arada büyük ve dengeleyici bazı başka unsurlara rastlayacak olursam, onları da es geçmeyecektim.

Gazetede ki ilanlarda çok ev vardı ama baktığım ilk birkaçı

çok pahalıydı. Sonunda garaj üstünde olan bir ev buldum. Tam istediğim gibiydi—büyük bir ateş ağacının gölgesindeki, bambu mobilyaları ve yeni bir buzdolabı olan, gayet havadar bir ev.

Kadın yüz istedi ama ben yetmiş beş deyince de hemen kabul etti. Evinin önünde duran bir arabada koca bir “51” çıkartması görmüştüm ve kocasıyla birlikte Porto Riko’nun elli birinci eyalet olmasını sonuna kadar desteklediklerini öğrendim. San Juan’daki La Bomba Café onlarındı. Orayı bilir miydim? Tabii ki biliyordum—gayet iyi bildiğim, sık sık yemeğe gittiğim ve fiyatlara kıyasla eşsiz yemekler yediğim bir yerdi. Kadına *New York Times* için çalıştığımı ve bir yıl boyunca San Juan’da yaşayıp Porto Riko’nun eyalet olmasıyla ilgili yazılar yazacağımı söyledim. Bu yüzden mutlak bir mahremiyete ihtiyacım vardı.

Karşılıklı sıırttık ve bir aylık kirayı peşin verdim. Kadın depozit olarak yetmiş beş daha isteyince masraflar için alacağım çekin haftaya geleceğini, depoziti o zaman vereceğimi söyledim. Kadıncağız tatlı tatlı gülümserken, başka bir şey daha çıkarmadan önce hemen oradan ayrıldım.

Kendime ait bir evim olduğu için içim içime sığmıyordu. İşten atılsam bile bankada beni bir süre idare edecek kadar param vardı ve Sanderson günde yirmi beş dolar söküldüğü sürece endişe etmem gerekmiyordu.

Avenida Ashford’a kadar yürüyüp ofise gitmek için otobüse bindim. Yarı yolda izin günüm olduğunu hatırlasam da, mektuplarıma bakmak istediğim için yine de gittim. Ofisten geçerek posta kutularına doğru giderken, Sala karanlık odadan bana seslendi.

“Abi,” dedi, “az önce burayı görecektin. Lotterman, Moberg’in kefaletimiz için çek imzaladığını öğrendi—makasla üstüne saldırdı, sokağa kadar peşinden kovaladı.” Başını salladı. “Korkunç bir şeydi. Moberg’in işi bitti dedim.”

“Aman Tanrım,” diye homurdandım. “Peki ya çek—hâlâ geçerli mi?”

“Galiba,” diye yanıtladı. “Karşılıksız çıkarsa, itibarı elden gider.”

Şüpheyle başımı salladım. Araba alma planım suya düşmüştü. Lotterman’dan borç alıp on-on beş hafta içinde maaşımdan ödeyecektim. Karanlık odada durmuş başka seçenekler bulmak için kafa patlatırken, Lotterman ofisinden fırlayıp bana seslendi.

“Seni görmek istiyorum,” diye havladı. “Seni de Sala—saklanıp durma orada.”

Sala onu duymazdan gelip karanlık odaya girdi. Birkaç saniye sonra elinde bir paket sigarayla dışarı çıktı. “Saklanmakmış!” dedi, hem Lotterman’ın hem de herkesin duyabileceği kadar yüksek ve hırıltılı bir sesle. “Salağın tekinden saklandığım gün havluyu atmışım demektir.”

Her nasılsa, Lotterman bir şey duymadı. Onu hiç böyle görmemiştim. Öfkeli görünmeye çalışıyordu ama aslında kafası o kadar karıştı ki söylediklerini birkaç saniye dinledikten sonra beyin kanaması gibi bir şey geçirmek üzere olduğunu zannettim.

Söze “lanet olasıca Yeamon delisinin” başımızı belaya sokmasının ne kadar korkunç bir şey olduğunu söylenerek başladı. “Bir de şu Moberg,” dedi inleyerek. “O beş para etmez deli, ayyaş Moberg, benden para çalışıyordu.” Yumruğunu masaya geçirdi. “O müptezel, ayyaş, insan bozuntusu böcek yüzünden iki bin üç yüz dolar içerideyim!” Gözlerini bize dikti. “Bunun banka hesabım için ne demek olduğunu anlayabiliyor musunuz çocuklar? Gazete çıkarmanın neye mâl olduğu hakkında bir fikriniz var mı?” Koltuğuna yığıldı. “Tanrım, bir tek gazeteciliğe inandığım için hayatım boyunca biriktirdiğim bütün parayı riske attım ben—bu iğrenç, iltihap yuvası böcek de tutmuş beni bir yumrukta yere sermeye çalışıyor.

“Hele o Yeamon yok mu!” diye bağırdı. “Gördüğüm anda anlamıştım! Kendi kendime dedim ki, Tanrım, bu heriften he-

men kurtul—adam bela kokuyor.” Parmağını uyarırcasına bize doğru salladı. “Ondan uzak durmanızı istiyorum, anladınız mı? Hem onun burada ne işi var hâlâ? Neden geldiği yere gitmiyor? Parayı nereden buluyor?”

İkimiz birden omuz silktik. “Galiba bir fondan para alıyor,” dedim. “Biraz yatırım yapmaktan söz ediyordu.”

“Yüce Tanrım!” dedi Lotterman hayretle. “En istemediğim adam tipi!” Kafasını salladı. “Bir de bana hiç parası olmadığını söylemişti, yüz­süz herif—üç yüz dolar borç alıp motosiklet alacağım diye çarçur etti—düşünebiliyor musunuz?”

Ne ben ne de Sala düşünebiliyorduk.

“Şimdi de kan parası için yakama yapıştı,” diye sözünü sürdürdü Lotterman. “Göreceğiz bakalım, neler olacak.” Tekrar koltuğuna yığıldı. “Öyle korkunç bir şey ki inanmakta zorlanıyorum,” dedi. “Onu hapisten çıkarmak için bin dolar ödedim—beni kafamı yamultmakla tehdit eden tehlikeli bir kaçığ. Hele o Moberg yok mu,” diye mırıldandı. “Nereden çıktı bu adam?” Kafasını sallayarak ofisten çıkmamızı işaret etti. “Durmayın,” dedi. “Moberg’e onu içeri tıktıracağımı söyleyin.”

Çıkmak üzereyken aklına başka bir şey geldi. “Bir dakika,” diye seslendi. “Sizi hapisten *kurtarmayacağımı* düşünmenizi istemem çocuklar. Tabii ki kurtaracaktım—bunu biliyorsunuz, değil mi?”

Elbette bildiğimizi söyleyerek masasında homurdanıp duran Lotterman’ı yalnız bıraktık. Kütüphaneye gidip oturarak düşünmeye başladım. Bunun için ne yapmam gerekirse gereksin, arabayı alacaktım. Beş yüze, üstü açılan bir Volkswagen bulmuştum ve bayağı iyi durumda görünüyordu. San Juan’daki inanılmaz araba fiyatları göz önüne alınırsa, o arabayı dört yüz dolara almam bile oldukça iyi bir pazarlık olurdu.

Sanderson’ı aradım. “Söylesene,” dedim öylesine sorar gibi, “bu Zimburger işinden en az ne kadar kazanırım?”

“Niye ki?” diye sordu.

“Avans istiyorum. Arabaya ihtiyacım var.”

Sanderson güldü. “İhtiyacın yok—istiyorsun. Sana ne kadar lazım?”

“Bin falan,” dedim. “Açgözlü biri değilim.”

“Dalga geçiyorsun herhâlde,” diye yanıtladı. “Taş çatlasa iki yüz elli verebilirim.”

“Tamam,” dedim. “Devede kulak sayılır ama yine de işe yarayabilir. Ne zaman alabilirim?”

“Yarın sabah,” dedi. “Zimburger da geliyor ve bence buluşup bir plan belirlemeliyiz. Bu işi evde yapmak istemiyorum.” Biraz sustu. “On gibi gelebilir misin?”

“Olur,” dedim. “Görüşürüz, o zaman.”

Telefonu kapar kapamaz büyük sıçrayışı yapmaya hazırlandığımı fark ettim. Hafta sonu kendi evime taşınacakken, şimdi bir de araba alıyordum. San Juan beni ele geçiriyordu. Beş yıldır arabam olmamıştı—Paris’te yirmi beş dolara aldığım, bütün Avrupa’yı dolaştıktan sonra on dolara sattığım o eski Citroën’den sonra. Şimdiyse bir Volkswagen’a dört yüz bayılmaya hazırdım. Başka bir işe yaramasa bile, iyi ya da kötü, bu dünyada yukarı doğru tırmandığım hissini veriyordu bana.

Ertesi gün Sanderson’a giderken arabayı gördüğüm galeriye uğradım. Ofiste kimse yoktu ve masalardan birinin arkasındaki duvarda üstünde “SATIŞ YAP—BİRİ BİR ŞEY SATMAZSA HER ŞEY YERİNDE SAYAR” yazan bir tabela asılıydı.

Satıcıyı dışarıda buldum. “Şunu hazırlayın,” dedim benim arabayı göstererek. “Öğleyin dört yüz dolarla buraya geleceğim.”

Adam başını iki yana salladı. “Beş yüz dolar,” diyerek ön camdaki fiyatı ben görmemişim gibi havaya kaldırdı.

“Saçma,” diye yanıtladım. “Kuralları biliyorsun—biri bir şey satmazsa her şey yerinde sayar.”

Adam şaşkın görünse de, slogan işe yaramıştı.

“Ok yaydan çıktı artık,” diyerek gitmek üzere döndüm. “Öğlen almaya gelirim.”

Ben çabucak sokağa çıkarken, adam arkamdan bakakaldı.

Sanderson'ın ofisine girdiğimde, Zimbunger çoktan gelmişti. Masmavi bir takımın içine kırmızı gömlek giymiş, kravat takmamıştı. İlk bakışta küflü bir ordu pazarı vitrininde duran mum heykellere benziyordu. Zimbunger deniz piyadelerinde geçen yirmi yılın ardından, sivil elbiselerle kendini rahatsız hissediyordu. "Aynı çuval gibi," diyerek derdini anlattı. "Ucuz işçilik, uyduruk kumaş."

İnançla başını salladı. "Artık kimse işine özen göstermiyor. Her yerde orman kanunları geçerli."

Sanderson dışarıdan geldi. Her zamanki gibi Pago Pago valisi gibi giyinmişti. Bu sefer siyah bir ipekli takım ve papyon vardı üstünde.

Zimbunger izin günündeki bir gardiyana, bir şekilde para yapmayı başarmış, çok terleyen ve göbekli bir asker eskisine benziyordu.

"Pekâlâ," dedi. "Artık işimize bakalım. Bu adam yazar mı?" Beni gösterdi.

"Bu Paul Kemp," dedi Sanderson. "Benim evde görmüştün."

Zimbunger başını salladı. "Evet, biliyorum."

"Bay Kemp *New York Times* için yazıyor," dedi Sanderson. "Bu işte bizimle beraber olduğu için şanslıyız."

Zimbunger yeni bir ilgiyle bana baktı. "Gerçek bir yazar, ha? Sanırım bu bela anlamına geliyor." Güldü. "Deniz piyadelerinde de yazarlar tanımıştım—hepsi de belalı adamlardı. Hatta bir ara ben de yazarlık yaptım. Bana altı ay boyunca eğitim kitapçıkları yazdırdılar—yaptığım en sıkıcı, baş belası işti."

Sanderson arkasına yaslanıp ayaklarını masaya uzattı. "Kemp uygun bir zamanda seninle birlikte Vieques'e gidecek," dedi. "Yeri görmek istiyor."

"Harika!" diye yanıtladı Zimbunger. "Gözleri yerinden fırlayacak—Karayipler'de daha iyi bir kumsal yoktur." Bana döndü. "Orada sağlam malzeme bulacaksın. Henüz Vieques üstüne yazı yazılmadı—*New York Times*'ta hiç yazılmadı."

“Kulağa hoş geliyor,” dedim. “Ne zaman gitmek istersin?”

“Yarına ne dersin?” dedi hemen.

“Çok erken,” dedi Sanderson. “Kemp şu anda *News* için bir iş yapıyor. Neden hafta sonu demiyoruz?”

“Bana uyar,” diye yanıtladı Zimburger. “Perşembe için bir uçak ayarlarım.” Saatine bakarak ayağa kalktı. “Ben kaçıyorum,” dedi. “Lanet olsun, neredeyse öğlen oldu ve hâlâ para kazanmadım—günün yarısı boşa geçti.” Bana bakarak çevik bir selam çaktıktan sonra sırtıarak bir telaş kapıdan çıktı.

Kalabalık bir asansöre binip sokağa çıkarak taksi durdurdum. Galerideki adam beni bekliyordu. Sıcak bir selam verip parayı nakit ödedim ve hemen arabaya binip oradan ayrıldım. İyi lastikleri ve AM/FM radyosu olan, üstü siyah, sarı bir arabaydı.

Saat neredeyse bir olduğu için öğle yemeğinde Al’e uğramak yerine doğruca gazeteye gittim.

137

Bütün öğleden sonrayı emniyet müdürlüğünde, kızını öldüren bir adamla konuşarak geçirdim.

Bir sürü polis bizi izler, Sala şipşak fotoğrafını çekerken, adama “Neden?” diye sordum.

Adam bağırarak İspanyolca bir şeyler söyledi ve aynasızların dediğine göre, kızının “işe yaramaz” olduğunu düşünüyordu. Kız New York’a gitmek istiyormuş. Daha on üç yaşındaymış ama adam uçak biletini alabilmek için orospuluk yaptığını iddia ediyormuş.

“Tamam,” dedim. “Muchas gracias.” Haberi yazacak kadar bilgi almıştım ve aynasızlar adamı alıp götürdü. Davası görülmeden önce içeride ne kadar kalacağını merak ediyordum. Suçu itiraf ettiğine göre, herhâlde iki-üç yıl. Adam sen de, davaların ne anlamı vardı ki; duruşma listesi yeterince kalabalıktı zaten.

İyi ki de öyle, diye düşündüm. Bütün öğleden sonra polisler bizi süzüyormuş gibi geldi ama emin olamadım.

Öğle yemeği için Al'e gittik. Bahçede oturan Yeamon'a Lotterman'ın patlayışını anlattım.

"Doğrudur," dedi. "Avukata giderken ben de bunu düşündüm." Kafasını salladı. "Kahretsin, sonra da gitmedim. Adamın eline düştüm işte—benim kefaleti iptal edeceğini falan söyledi mi?"

"Etmez," dedi Sala. "Bu onu kötü duruma düşürür—tabii tüymek üzere olduğunu düşünmediği sürece."

"Tüyeceğim," dedi Yeamon. "Güney Amerika'ya gidiyoruz."

"İkiniz de mi?" dedim.

Başını salladı. "Bu durumda biraz beklemek zorunda kalabiliriz," dedi. "O tazminata güveniyordum."

"Sanderson'ı aradın mı?" diye sordum.

Başını iki yana salladı.

"Arasana," dedim. "Adamda iyi para var. Bugün araba aldım."

Güldü. "Haydi oradan. Burada mı?"

"Bittabi," dedim. Arabaya bakmak için sokağa çıktık. Güzel ve spor bir görünümü olduğunu Yeamon da kabul etti.

"Ama bunun anlamını biliyorsun," dedi sırtarak. "Artık buraya bağlandın. Önce iş, sonra araba—çok geçmeden evlenip temelli buraya yerleşirsin." Güldü. "Bizim ihtiyar Robert'a benzersin—her gün *mañana** gideceğini söylersin."

"Merak etme," dedi Sala. "Ben ne zaman gideceğimi bilirim. Sen de benim gibi işinin profesyoneli ol da, hayatımı nasıl yönlendireceğim konusunda ondan sonra akıl verirsin."

Al'e doğru yürümeye başladık. "İşinin profesyoneli ne demek Robert?" diye sordu Yeamon. "İşi olan biri mi?"

"Kendine iş bulabilen biri," diye yanıtladı Sala. "İşini iyi bildiği için."

Yeamon biraz düşündü. "Yani başkalarının ne istediğini iyi bilen biri mi?"

* Yarın. -fn

Sala omzunu silkti. “Öyle de denebilir.”

“Dedim zaten,” dedi Yeamon. “Yeteneğini küçümsediğimi zannetme. Ama söylediğin kadar iyiysen ve San Juan’dan cidden de bu kadar nefret ediyorsan, ikiye ikiyi toplayıp işini sevdiği bir yerde iyi yapan bir profesyonel olurdun bence.”

“Sen kendi işine bak!” diye parladı Sala. “Ben senin yaşam tarzında böyle bir mantık göremiyorum—önce kendi hayatını düzelt, ondan sonra profesyonel danışmanlık yap, tamam mı?”

“Tanrı aşkına,” dedim. “Kesin şu saçmalığı.”

“Bence de,” dedi Sala. “Zaten hepimiz salağız—ama ben profesyonelim.”

Sweep bir tepsi hamburger getirdi.

“Ne zaman gidiyorsunuz?” diye sordum Yeamon’a.

“Paraya bağlı,” diye yanıtladı. “Hafta sonu St. Thomas’tan gideriz diye düşünmüştüm; güneye giden gemilerden birine atlardık belki.” Bana baktı. “Sen hâlâ geliyor musun?”

“Of, Tanrım,” dedim. Ona Zimbunger ve Vieques olayını anlattım. “Erteleyebilirdim,” dedim, “ama o an parayı alıp arabaya yatırmaktan başka bir şey düşünemiyordum.”

“Boş ver,” dedi. “Vieques burasıyla St. Thomas’ın arasında. Her gün feribot seferi var.”

Sonunda cuma günü orada buluşmaya karar verdik. Onlar sabah uçakla gidip pazar gecesi dönmeyi planlıyordu.

“St. Thomas’tan uzak durun,” dedi Sala. “St. Thomas’ta insanların başına kötü şeyler geliyor. Size inanılmaz hikâyeler anlatabilirim.”

“Ne olmuş?” dedi Yeamon. “Kafaları çekeriz işte. Bence senin de gelmen lazım.”

“Yok, teşekkürler,” dedi Sala. “Son kafa çekişimizi unuttun mu? Bir daha dayak yemeye hiç niyetim yok.”

Yemeğimizi bitirip birer içki daha ısmarladık. Yeamon Güney Amerika’dan söz etmeye başlayınca içimde bir yerde gönülsüz bir heyecanın titreştiğini hissettim. Sala bile heyecanlandı.

“Tanrım, ben de gitmek isterdim,” deyip duruyordu. “Gitmem için bir neden yok. Ne olacak ki, her yerde para kazanabilirim ben.”

Çok fazla konuşmadan dinledim çünkü o sabah neler hissettiğimi biliyordum. Hem ayrıca sokakta bir arabam, Condado’da bir evim ve Zimburger adında altın yumurtlayan bir tavuğum vardı. Biraz bunu düşündüm. Ev ve araba beni hiç rahatsız etmiyor ama Zimburger’la çalışıyor olmak tüylerimi ürpertiyordu. Yeamon’ın söyledikleri daha da kötü görünmesine neden olmuştu. Onlar Güney Amerika’ya gidiyordu, ben Zimburger’a. Bu yüzden kendimi garip hissettim ve gecenin geri kalanında pek konuşmadan sadece oturup içerek gitgide daha yaşlı ve bilge bir adam mı oluyorum yoksa sadece yaşılanıyor muyum, bunu anlamaya çalıştım.

Beni en çok rahatsız eden şey aslında Güney Amerika’ya gitmek istemeyişimdi. Oraya gitmek falan istemiyordum. Fakat Yeamon gitmekten söz ederken, yine de içimde o heyecanı hissettim. Kendimi bir gemiden Martinik’e inerken ve salına salına kasabada gezerek ucuz bir otel ararken görebiliyordum. Caracas’ta, Bogotá’da ve Rio’da, hiç bilmediğim bir dünyada sallanıp yuvarlandığımı ama bununla baş edebileceğinden emin bir şampiyon olduğumu görebiliyordum.

Ama bu sadece mastürbasyondur çünkü dünyada en çok temiz bir yatağı ve güneşli bir odayı, benim diyebileceğim somut bir şeyi istediğimi, henüz bundan bıkmamış olduğumu çok iyi biliyordum. O tepeyi nihayet aştığıma dair korkunç bir şüphe vardı içimde ve bunun en kötü yanı, kendimi zafer kazanmış gibi falan değil, sadece bezgin, biraz rahatlamış, uzak hissedişimdi.

ON İKİ

Ertesi sabah tam gaz Fajardo'ya gittim. Bir emlak anlaşmasının haberini yapacaktım ama olay çirkinleşmeye başlayınca oradan ayrılmak zorunda kaldım. Dönerken yol kenarındaki bir tezgâhta durup adamın benim için küçük küpler hâlinde kestiği bir ananas aldım. Artık arabayı daha yavaş, tek elimle sürerek ve hayatımda ilk kez kendi hayatımın efendisi olma lüksünün keyfini çıkararak trafikte zar zor ilerlerken, ananas yiyordum. Gelecek hafta sonu, diye karar verdim, arabayla güney sahilindeki Ponce'ye gideceğim.

141

News binasına geldiğimde, Moberg de arabasından yeni iniyordu.

“Umarım silahın vardır,” dedim. “İhtiyar babacık seni görünce keçileri kaçırabilir.”

Güldü. “Biz anlaştık. Kaçan olursa arabayı ona vereceğime dair bir kâğıt imzalattı bana.”

“Tanrım,” dedim. “Yeamon gitmekten söz etmeye başladı bile.”

Tekrar güldü. “Fark etmez. Siktirsin. Zaten imzalardım. Doğru olanı yaptım.”

“Ah, Moberg,” dedim, “tam kaçık bir orospu çocuğusun sen.”

“Evet,” dedi. “Çoraplarım kadar kaçığım.”

Lotterman bütün öğleden sonra görünmedi. Sala onun bankaları dolaşıp gazeteyi devam ettirmek için borç koparmaya çalıştığını iddia etti. Bu sadece bir söylentiydi ama ofisteki herkes sonumuz gelmiş gibi konuşuyordu.

Saat üç gibi Yeamon arayıp Sanderson'la görüştüğünü söyledi. "Bana birkaç tane boktan yazı işi verdi," dedi. "Yazı başına otuz papel vereceğini söyledi—ama avans vermiyor."

"Fena sayılmaz," dedim. "O işleri iyi yapar, sonra daha büyük bir şey istersin—adamın Tanrı'dan daha çok parası var."

"Evet," diye mırıldandı. "Öyledir herhâlde. Beş yüzlük bir iş kapabilirsem, gidecek parayı buldum demektir."

Bir saat kadar sonra Sanderson aradı. "Perşembe sabahı havaalanında olabilir misin?" diye sordu.

"Aman Tanrım," dedim. "Olurum herhâlde."

"Olmak zorundasın," dedi. "Günün çoğu orada geçecek. Zimbürger hava kararmadan dönmek istiyor."

"Ben dönmeyeceğim," dedim. "Karnaval için St. Thomas'a gidiyorum."

Güldü. "Böyle bir şeyin ilgini çekeceğini tahmin etmeliydim. Yerinde olsam kasabadan uzak dururdum. Oranın yerlileri bayağı sapıtıyor. En iyi partiler teknelerde olur—sosyetenin yatlıları kendi karnavallarını yapar."

"Bir plan yapmıyorum," diye yanıtladım. "Oraya gidip âlemlere akacağım—biraz sarhoş olup gevşeyeceğim."

İşten sonra Sala'nın evine uğrayıp giysilerimi aldım ve yeni evime gittim. Fazla bir şeyim olmadığı için birkaç giysiyi dolaba asıp buzdolabına bira koymam yetti. Geri kalan her şey eve dahildi—nevresim takımları, havlular, mutfak aletleri; yemek dışında her şey.

Burası benim yerimdi ve çok sevmiştim. Biraz uyuduktan sonra arabayla bir *colmado*'ya gidip kahvaltı için biraz yumurtayla jambon aldım.

Kahve almayı unuttuğumu ancak ertesi sabah jambonları kızarttıktan sonra fark ettim. Ben de arabayla Condado Beach Hotel'e gidip kahvaltımı orada ettim. Bir *Times* alıp yemeğimi çimenlikteki küçük bir masada tek başıma oturarak yedim. Burası bayağı pahalı bir yer olduğu için *News*'tan birilerine rastlamam pek mümkün değildi. Al'in yerine gitmeyen yazar bozuntuları şehir bitimindeki kumsala yakın, kalabalık bir bahçeli lokanta olan The Holiday'e giderdi.

Bütün öğleden sonrayı sahilde, gazetenin grev yüzünden kapanıp kapanmayacağını öğrenmeye çalışarak geçirdim. Tam çıkarken, Schwartz'a yarın gelmeyeceğimi söyledim; hastalanacak gibiydim.

"Aman Tanrım," diye homurdandı. "Gemiden kaçan fareler gibisiniz. Sala karanlık odada bütün öğleden sonra kendi işini yaptı, Vanderwitz'i Washington'a uluslararası arama yaparken yakaladım." Başını iki yana salladı. "Panik bir işe yaramaz; neden biraz sakinleşmiyorsunuz?"

"Ben sakinim," diye yanıtladım. "Sadece kendi işlerimi toparlamak için bir güne ihtiyacım var."

"Peki," dedi bezgin bezgin. "Beni ilgilendirmez. Ne istersen yaparsın."

Al'e gidip akşam yemeğimi tek başıma yedim; sonra eve gelip Sanderson'ın *Times*'a yollamak istediği yazıyı yazdım. Çok kolay bir işti ve yazının çoğunda bana verdiği malzemelerden alıntı yaptım—yaz indirimleri, tatil ve gençlik, ziyaret edilmesi gereken birkaç yer. İki saatimi aldı ve bitirdiğimde yazıyı ona götürüp yatmadan önce birkaç içki içmeye karar verdim. Sabah altıda kalkmak zorundaydım ama daha çok erkendi ve uykum gelmemişti.

Eve gittiğimde kimse yoktu, ben de içeri girip kendime bir içki hazırladım ve taraçaya çıkıp şezlonglardan birine oturdum. Yelpazeyi açıp pikaba bir film şarkıları albümü koydum.

Biraz daha param olunca kendime böyle bir yer bakmaya karar verdim. Şimdiki ev başlangıç için iyiydi ama ne taraçası ne bahçesi ne de kumsalı vardı ve bunlara da sahip olmamak için hiçbir neden göremiyordum.

Sanderson benden bir saat kadar sonra geldi. Yanında meşhur bir trompetçinin kardeşi olduğunu iddia eden bir adam vardı. Hafif içkiler yaptık ve Sanderson yazımı okuyup mükemmel olduğunu söyledi. “Para hemen lazım değildir umarım,” dedi. “Bir hafta falan sürebilir.” Omzunu silkti. “Zaten pek fazla olmaz—en fazla beş yüz dolar.”

“Bana uyar,” diyerek şezlonga yaslandım.

“Bakalım sana yıkabileceğim başka işler var mı. St. Thomas’tan dönünce bir uğra.”

“Anlaştık,” dedim. “Gazetedeki durum biraz tatsız görünüyor.”

Başını salladı. “Tatsız, doğru. Ne kadar kötü olduğunu pazartesiye görürsün.”

“Ne olacak pazartesi?” diye sordum.

“Söyleyemem,” diye yanıtladı. Sonra güldü. “Bilmen bir işe yaramaz zaten. Sadece rahat ol—açlıktan ölmezsin.”

Bu arada kardeşi meşhur olan adam hiçbir şey demeden sahile bakıyordu. İsmi Ted’di. Sonra Sanderson’a dönüp sıkılmış bir sesle dedi ki: “Burada dalış işleri nasıl?”

“Pek bir şey yok,” diye yanıtladı Sanderson. “Sırf balıkçılar var.”

Biraz dalıştan bahsettik. Sanderson otoriter bir tavırla “derinliklerin verdiği hazdan” ve Palancar Mercan Resifi’nde dalmaktan söz etti. Ted iki yıldır Fransa’da yaşıyormuş ve bir ara Jacques Cousteau ile çalışmış.

Gece yarısını biraz geçmişken sarhoş olduğumu fark ettim ve kalkmam gerekti. “Neyse,” dedim. “Sabahın köründe Zimburger ile randevum var, biraz uyusam iyi olacak.”

Ertesi sabah geç kalktım. Kahvaltı edecek zaman olmadığı için çabucak giyinip havaalanına giderken yemek üzere bir portakal aldım. Zimburger pistin öteki ucundaki küçük bir hangarın önünde bekliyordu. Ben arabadan inerken başıyla selam verdi ve iki adamla birlikte durduğu yere kadar yürüdüm. “Bu Kemp,” dedi adamlara. “Yazarımız—*New York Times* için çalışıyor.” El sıkışmalarımızı sırtarak izledi.

Adamlardan biri lokantacı, öteki mimardı. Zimburger akşam olmadan döneceğimizi çünkü lokantacı Bay Robbis’in bir kokteyle gitmek zorunda olduğunu söyledi.

Uçan Kaplanlar’dan* kaçmış gibi görünen bir pilotun kullandığı küçük bir Apache ile uçtuk. Yol boyunca hiç konuşmayan pilot varlığımızdan tamamen bihaber görünüyordu. Bulutların üzerinde yapılan otuz dakikalık sıkıcı bir uçuştan sonra burnumuzu Vieques’e doğrulttuk ve son sürat havaalanı olarak kullanılan bir otağa iniş yaptık. Takla atacağımızdan emin bir hâlde koltuğa yapıştım ama birkaç şiddetli sarsıntının ardından duruverdik.

Uçaktan indiğimizde, Zimburger bizi profesyonel köpek balığı avcısına benzeyen, Martin adında iri yarı bir adamla tanıştırdı. Martin tiril tiril hâkî giysiler giyip motorcu gözlüğü takmış, saçları güneşten neredeyse bembeyaz olmuştu. Zimburger ondan “adadaki adamım” diye söz ediyordu.

Plan Martin’in barından biraz sandviçle bira alıp araziye görmek için adanın öteki ucuna gitmektir. Martin’in Volkswagen minibüsüyle kasabaya gittik ama sandviçleri yapması gereken adalı ortadan kaybolmuştu. Martin kendisi yapmak zorundaydı; bizi boş dans pistinde bırakarak öfke içinde mutfağa girdi.

Bir saat falan geçti. Zimburger lokantacı adamla derin bir sohbete dalmıştı, ben de dışarı çıkıp kahve içecek bir yer ara-

* Flying Tigers, 1941-42 yılları arasında Çin ordusunda görev yapan gönüllü Amerikan pilotları. —çn

maya karar verdim. Mimar sokağın yukarısında bir yer bildiğini söyledi.

Sabahın beşinden, yani Zimburger tarafından inanılmaz bir şekilde yataktan kaldırılışından beridir sürekli içiyordu. Adı Lazard'dı ve kızgın görünüyordu.

"Bu Zimburger üşütüğün teki," dedi. "Beni altı aydır kendi kuyruğumun peşinde koşturuyor."

"Aman, boş ver," dedim. "Parayı verdiği sürece sorun yok."

Bana baktı. "Onunla ilk kez mi çalışıyorsun?"

"Evet," dedim. "Neden ki? Paranın üstüne mi yatıyor?"

Lazar mutsuz görünüyordu. "Emin değilim. İçki ısmarlama konusunda falan çok iyi ama bazen aklıma takılıyor."

Omuz silktim. "Ben paramı Adelante'den alıyorum. Onunla yüz göz olmak zorunda değilim—bu iyi bir şey herhâlde."

Lazar başını sallayarak dükkâna girdi. Menü duvardaki bir dizi Coca-Cola tabelasının üzerinde yazıyordu. İçeride kırmızı deri taklidi tabureler, formika kaplı bir tezgâh, koyu bej kahve kupaları vardı. İşletmeci kadın koyu bir güney aksanıyla konuşan aşırı anaç bir beyazdı.

"Buyurun, buyurun," dedi kadın. "Ne alırsınız çocuklar?"

Aman Tanrım, diye düşündüm. Hangi kasabadayız böyle?

Lazard yirmi sente bir *News* alıp hemen ön sayfadaki ismi mi gördü. "*Times* için çalıştığını sanmıştım," diyerek sahildeki grevle ilgili haberin üstünde yazan adımı gösterdi.

"Sadece yardım ediyorum," dedim. "Şu anda personel açıkları var—işe adam alıncaya kadar biraz yardımcı olmamı istediler."

Gülümseyerek başını salladı. "Hayat bu işte, abi. Nasıl bir şey—geçici sözleşme falan mı?"

"Sayılır," dedim.

"Harika bir anlaşma," diye yanıtladı. "Nereye istersen git... maaşını al... dert yok, tasa yok..."

"Boş versene," dedim. "Senin işin de hiç fena değil." Gülüm-

sedim. “İkimiz de bu Tanrı’nın unuttuğu adada oturup duruyoruz ve bunun için para alıyoruz.”

“Ben değil,” diye yanıtladı. “Ha, masraflarım ödeniyor tabii ama bu iş batarsa iki yıl açıktayım demektir.” Ciddi ciddi başını salladı. “Arkam o kadar sağlam değil. Adımın şişirme işlerle birlikte anılması iyi olmaz—kendi hatam olmasa bile.” Kahvesini bitirip kupayı tezgâha bıraktı. “Senin için hava hoş,” dedi. “Sadece yazını yazıyorsun. Bense her işe ya batarız ya çıkarız diyerek giriyorum.”

Lazard’ın hâline üzüldüm. Bulaştığı işin kokusundan hoşlanmadığı belliydi ama tedbirli davranacak kadar çok parası yoktu. Benden fazla büyük değildi ve böyle bir iş, eğer tutarsa, onun için iyi bir tatil olurdu. Tutmazsa da, kötü bir tatil olacaktı—ama öyle bilse olsa, benim son beş yıldır düşmüş olduğum durumdan daha kötü bir duruma düşemezdi. İçimden bunu söylemek geldi ama kendini daha iyi hissetmesini sağlamazdı. O zaman o da bana acımaya başlardı ki buna hiç ihtiyacım yoktu.

“Evet,” dedim. “İnsan sobanın üstünde daha çok kestane olsun istiyor.”

“Doğru,” diyerek gitmek için ayağa kalktı. “Seni bu yüzden kıskandım—bir sürü seçeneğin var.”

Ona inanmaya başlıyordum. Lazard konuşmaya devam ettikçe, kendimi daha iyi hissediyordum. Martin’in barına giderken yolda kasabaya baktım. Neredeyse bomboş görünüyordu. Sokakları geniş, binaları alçaktı; çoğu beton tuğladan yapılmış ve açık pastel renklere boyanmıştı ama hepsi de boş gibiydi.

Martin’in yerine giden köşeyi dönüp sahile giden bir tepeyi inmeye başladık. Sokağın her iki yanında cılız palmyeler, tepenin bitiminde rıhtımdan denize uzanan bir iskele vardı. İskelelenin uç tarafındaki dört balıkçı teknesi Vieques Boğazı’ndan gelen dip akıntısıyla miskin miskin sallanıyordu.

Barın adı Kingfish’ti. Teneke bir damı, girişin etrafında

bambudan bir çiti vardı. Volkswagen minibüs kapının önüne park edilmişti. İçeride, Zimburger ile Robbis hâlâ sohbet ediyordu. Martin sandviçlerle biraları büyük bir buzluğun içine yerleştiriyordu.

Martin'e kasabanın neden bu kadar boş olduğunu sordum.

"Bu ay hiç manevra yok," diye yanıtladı. "Burayı beş bin Amerikan deniz piyadesinin geldiği zaman göreceksin—tımardan haneye döner."

Sanderson'ın adanın üçte ikisinin deniz piyadeleri tarafından eğitim alanı olarak kullanıldığını söyleyişini hatırlayarak başımı iki yana salladım. Yem birlik olarak kullanılacak emekli piyadelerle doldurmak istemiyorsanız, lüks bir dinlenme tesisi dikmek için garip bir yerdi.

Sonunda adanın öteki tarafına doğru yola çıktığımızda saat onu geçmişti. Sadece yedi kilometre genişliğinde olan adadaki uzun şeker kamışlarıyla dolu tarlaların arasından, kenarlarına ateş ağaçları dikilmiş dar yollardan geçerek güzel bir yolculuk yaptık. Sonunda bir yükseltiye çıkıp oradan Karayipler'e baktık. Gördüğüm anda aradığım yerin burası olduğunu hissettim. Bir şeker kamışı tarlasından daha geçtikten sonra bir palmiye koruluğuna girdik. Martin minibüsü park etti ve koruluktan yürüyerek çıkıp kumsala baktık.

Görür görmez kumlara bir kazık çakıp oranın sahibi olduğumu ilan etmek geldi içimden. Denize bakan ve etrafını çevreleyen dik tepeler tarafından dünyanın geri kalanından ayrılmış, tuz gibi beyaz bir kumsal. Büyük bir koyun kenarındaydık ve sular beyaz dipli denizlerde görülen o berrak turkuvaz rengindeydi. Böyle yer görmemiştim. Çırılçıplak soyunup bir daha hiç giyinmemeyi istedim.

Sonra Zimburger'ın sesini, beni gerçeğe döndüren çirkin sözlerini duydum. Buraya keyfini sürmek için değil satışını yapacak bir yazı yazmak için gelmiştim. Zimburger beni yanına çağırıp oteli dikmeyi planladığı tepeyi gösterdi. Sonra müstakil

evlerin olacağı öteki tepeleri gösterdi. Bu yaklaşık bir saat kadar sürdü—kumsalda yukarı aşağı yürüyüp canlı alışveriş merkezlerine dönüşecek olan bataklıklara, çok geçmeden lağım borularıyla bezenecek olan ıssız ve yeşil tepelere, içindeki kulübeler çoktan yıkılmış ve dışarıya kapatılmış olan beyaz plaja baktık. Artık tahammül edemeyecek bir noktaya gelinceye kadar notlar aldıktan sonra minibüse bindim ve Martin'i orada bir bira içerken buldum.

“Gelişim engellenemez,” diyerek elimi buzluğu içine soktum.

Gülümsedi. “Evet, bayağı kıyak bir yer olacak.”

Bir bira açıp kana kana içtikten sonra bir tane daha aldım. Biraz sohbet ettik ve Martin bana Vieques'e ilk kez deniz piyadesiyken geldiğini anlattı. Burada gelecek olduğunu görür görmez anlamış ve planladığı gibi yirmi yıl orduda kalmak yerine on yılını doldurup ayrılarak bar açmak için tekrar Vieques'e gelmişti. Şimdi Kingfish'in yanında bir çamaşırhanesi, Isabel Segunda'da beş evi vardı, adanın tek gazete bayisi ona aitti ve Zimburger'in başlatacağı akını karşılayacak bir araba kiralama servisi kurmakla meşguldü. Üstüne üstlük Zimburger'in arazisinin “genel kontrolörü” olduğu için baştan avantajlı bir konumdaydı. Gülümseyerek birasını yudumladı. “Buranın bana iyi davrandığını söyleyebiliriz. Amerika'da kalsam sadece eski bir denizci olacaktım.”

“Nerelisin?” diye sordum.

“Norfolk,” dedi. “Pek özlediğimi söyleyemem. Altı yıldır San Juan'dan daha uzak bir yere gitmişliğim yok.” Susarak ona çok iyi davranmış olan o yemyeşil, küçük adaya baktı. “Evet, Norfolk'ta büyüdüm ama orayı pek hatırlamıyorum—üstünden çok zaman geçmiş gibi geliyor.”

Birer bira daha içtik ve Zimburger, Robbis ve Lazard ile birlikte kumsaldan döndü. Lazard ter döküyor, Robbis çok sabırsız görünüyordu.

Zimburger sırtıma dostça bir şaplak attı. “Pekâlâ,” dedi sırtarak, “şu yazıyı yazmaya hazır mısın bakalım? Buranın görme-ye değer bir yer olduğunu söylemişim, değil mi?”

“Bittabi,” dedim. “Hazırım.”

Üzülmüş gibi numara yaparak başını iki yana salladı. “Ah, siz yazarlar—ağzınızdan güzel bir söz çıkmaz.” Gergin bir kahkaha attı. “Lanet olası yazarlar—ne yapacakları belli olmaz hiç.”

Kasabaya dönerken yol boyunca Zimburger’ın Vieques için yaptığı planları dinledik. Sonunda Martin sözünü kesip öğle yemeğini hep birlikte onun kulübünde yiyeceğimizi söyledi—çocukları taze ıstakoz almaya yollamıştı.

“Yani *langosta*,” dedi Zimburger.

Martin omzunu silkti. “Aman, o lafı ne zaman söylesem ardından uzun bir açıklama yapmam gerekiyor—o yüzden ıstakoz deyiveriyorum.”

“Karayip ıstakozu,” dedi Zimburger, Robbis’e. “Öteki türden daha iyi ve daha büyük; kıskaçları da yok.” Sırıttı. “Bizim Tanrı burayı yaratırken, keyfi yerindeymiş.”

Robbis pencereden dışarı bakıp dönerek Martin’le konuştu. “Bana sözün olsun,” dedi kuru bir sesle. “San Juan’da randevum var ve saat geç oldu.”

“Saçmalama,” dedi Zimburger. “Öldürecek bir sürü zamanımız var. Saat bire geliyor daha.”

Robbis, “Zaman öldürmek pek âdetim değildir,” diyerek tekrar pencereden dışarı bakmaya başladı.

Ses tonundan kumsalda bir şeyler olduğunu anlamıştım. Sabahki konuşmalardan, Robbis’in ismini bilmem gereken bir restoran zincirini temsil ettiğini çıkarmıştım. Görünüşe göre, Zimburger lokantanın Vieques’te de bir şube açacağına güveniyordu.

Göz ucuyla Lazard’a baktım. O Robbis’ten daha da kötü görünüyordu. Bu yüzden aldığım katıksız keyif, Zimburger’ın aksi bir sesle hemen San Juan’a uçacağımızı bildirmesiyle sevincin sınırlarına dayandı.

“Ben bu gece burada kalacağım galiba,” dedim. “Yarın kar-navalın haberini yapmak için St. Thomas’ta olmam gerekiyor.” Martin’e baktım: “Feribot kaçta kalkıyor?”

Artık kasabaya yaklaştığımız ve Martin dik bir tepeyi tır-manmak için vitesi ikiye aldı. “Feribot dündü,” dedi. “Ama ora-ya giden bir tekne var. Hatta ben bile götürebilirim.”

“İyi olur vallahi,” dedim. “San Juan’a dönmemin bir anlamı yok. Beni otele bırakabilirsin.”

“Sonra,” diye yanıtladı sırtarak. “Önce yemek yiyeceğiz—o kadar çok... ımm... *langosta*’nın heba olmasına izin veremem.”

Zimburger, Robbis ve Lazard’ı havaalanına bıraktığımızda, pilot uçağın gölgesinde huzurlu bir uykuya dalmıştı. Zimburger bağırdıktan sonra yavaşça kalkarken yüzündeki o bezgin ifade hiç bozulmadı. Adamın hiçbir şeyi iplemediği belliydi; Lazard’ı dürtükleyip artık gemiyi kaçırdığımızı söylemek geldi içimden.

Ama Lazard düşüncelere dalmıştı ve bir tek, “Görüşürüz,” demekle yetindim. Başını sallayıp uçağa bindi. Ardından Rob-bis, sonra da taş suratlı pilotun yanına oturan Zimburger bindi. Uçak sarsılarak pistte ilerlerken ve ağaçların tepesini sıyrarak Porto Riko’ya doğru uçmaya başlarken, hepsi de dosdoğru ile-riye bakıyordu.

Sonraki birkaç saati Martin’in barında geçirdim. Şehir dışın-daki bir tepede barı olan eski deniz piyadesi bir arkadaşı da öğle yemeğini bizimle yedi. “İçsene,” deyip duruyordu Martin. “Her şey şirketten.” Pis pis sırttı. “Her şey Bay Zimburger’dan desem daha doğru olur belki—sen onun konuğuydun, değil mi?”

“Öyle,” diye yanıtlayarak elinden bir bardak rom daha aldım.

Sonunda ıstakozlar da geldi. Bütün gün çözülmeye bırakıl-dıkları belliydi ama Martin gururla çocukların daha yeni getir-diğini söylüyordu. Martin’in Maine’den ısmarladığı ıstakozların kıskaçlarını kopartarak Zimburger’ın misafirlerine kakalamak için dondurucuya attığını hayal edebiliyordum—sonra da hep-sini bir güzel masraf hanesine yazıyordu. Bir gazeteci—günlük kırk dolar, iş ve eğlence.

İki *langosta* yiyip sayısız içki götürdükten ve artık ikisinin zırvalamalarına dayanamayacak kadar sıkıldıktan sonra gitmek için ayağa kalktım. “Otel ne tarafta?” diye sorarak deri çantamı almak için eğildim.

“Haydi gel,” diyerek kapıya doğru yollandı Martin. “Seni Carmen’e bırakıvereyim.”

Peşinden minibüse gittim. Tepeyi tırmanmaya başladık ve üç blok sonra tabelasında Hotel Carmen yazan pembe renkli, alçak bir binaya geldik. Otel boştu ve Martin kadına bana en iyi odayı vermesini söyledi; kendi hesabına yazılacaktı.

Gitmeden önce, St. Thomas’a yarın sabah motorla gideceğimizi söyledi. “On gibi çıkmamız lazım,” dedi. “Öğlen orada bir arkadaşım ile buluşmam gerek.”

Yalan söylediğini biliyordum ama umurumda değildi. Martin sigorta şirketlerini yeni keşfetmiş bir araba tamircisi ya da ilk masraf hesabında kafayı yemiş bir çömez gibiydi. Zimburger ile yüzleşecekleri günü iple çekiyordum.

Carmen’deki en iyi oda üç dolardı ve kasabayla rıhtıma yukarıdan bakan bir balkonu vardı. Hem çok doymuş hem de yarı sarhoştum ve odaya girer girmez hemen uyudum.

İki saat sonra kapının tıklanışıyla uyandım. “Señor,” dedi bir ses. “Señor Kingfish ile yemek yemeyecek miydiniz?”

“Aç değilim,” dedim. “Öğle yemeğini yeni yedim.”

“Sı,” diye bir cevap geldi ve merdiveni inip hızla sokağa çıkan birinin ayak seslerini duydum. Hava hâlâ aydınlıktı ve tekrar uyuyamadığım için dışarı çıkıp bir şişe romla biraz buz almaya karar verdim. Otelle aynı binada içki dolu su deposuna benzeyen bir yer vardı. Sırıtkan bir Porto Rikolu bana bir dolara bir şişe rom, iki dolara bir torba buz sattı. Parayı verip tekrar odama gittim.

Bir içki hazırlayıp oturmak için balkona çıktım. Kasaba hâlâ terk edilmiş gibi görünüyordu. Ufukta, çok uzakta, komşu ada Culebra’yı görebiliyor ve o taraflardan gelen sarsıcı patlama

seslerini duyuyordum. Sanderson Culebra'nın Amerikan donanması tarafından hava atış eğitim alanı olarak kullanıldığını söylemişti. Bir zamanlar büyüğü bir yerdi ama artık büyüğü kalmamıştı.

Yirmi dakika geçmişti ki küçük gri bir atın üzerinde bir zenci geçti sokaktan. Toynak sesleri tabanca atışları gibi bütün kasabada yankılandı. Sokakta klik klak ilerleyip küçük bir yükseltinin ardında gözden kayboluşunu izledim. Toynak sesleri adam gözden kaybolduktan sonra da epey bir zaman gelmeye devam etti.

Sonra başka bir ses, bir çelik varil bandosunun boğuk ritimlerini duydum. Artık hava kararıyordu ve müziğin ne taraftan geldiğini anlayamıyordum. Arkamdaki tepeler güneşin son eğimli ışıklarıyla birlikte kırmızı-altın rengi karışımı bir renge dönerken, kendimle ve dünyayla barış içinde, öylece oturup içkimi içerek kendini dinleten bu yumuşak müziğe kulak verdim.

Sonra gece oldu. Kasabada birkaç ışık yandı. Müzik koro bölümleri arasında bir şeyler anlatılır gibi uzun patlamalar hâlinde geliyor, sonra tekrar başlıyordu. Altımdaki sokaktan gelen sesleri, arada bir başka bir atın toynak seslerini duyuyordum. Isabel Segunda'nın geceleri uzun ve sıcak günlerinden daha hareketliydi anlaşılan.

İnsanın kendini Humphrey Bogart gibi hissetmesine neden olan bir kasabaydı: Sarsılıp duran küçük bir uçakla buraya geliyor ve gizemli bir neden yüzünden kasabayla rıhtıma bakan özel bir oda tutuyordunuz; sonra da öylece oturup içerek bir şeyler olmasını bekliyordunuz. Kendimle gerçek olan her şey arasında muazzam bir mesafe olduğunu hissediyordum. İşte Vieques adasında, biri buraya gelmemi söylemese adını bile duymayacağım kadar önemsiz bir yerdeydim—bir kaçık tarafından buraya getirilmiş, başka bir kaçık tarafından götürülmeyi bekliyordum.

Mayısa az kalmıştı. Artık New York'un ısınmaya başladığı-

nı, Londra'nın ıslak, Roma'nın sıcak olduğunu biliyordum—ve ben her zaman sıcak olan, New York, Londra ve Roma'nın sadece haritadaki birer isim olduğu Vieques'teydim.

Sonra deniz piyadelerini—o ay manevra yoktu—ve neden burada olduğumu hatırladım. Zimburger bir broşür istiyor... yatırımcılara yönelik olacak... senin işin buranın satışını yapmak... sakın geç kalma yoksa...

On yıldır gördüğüm yerler arasında bana biraz huzur veren tek yeri mahvetmek için günde yirmi beş dolar alıyordum. Deyim yerindeyse, kendi yatağıma işemek için para alıyordum ve burada olmamın tek nedeni sarhoş olup tutuklanmış, dolaşısıyla itibarımı kurtarmak için üst düzey bir saçmalıkta piyon hâline gelmiş olmamdı.

Uzun zaman boyunca oturup birçok şeyi düşündüm. İçlerinde en öne çıkan, tuhaf ve dizginlenemez içgüdülerimin ben zengin olmaya fırsat bulamadan önce işimi bitirebileceği kuşkusuydu. Parayla satın alabileceğim o şeyleri ne kadar çok istesem de, içimde beni başka yöne—anarşistliğe, yoksulluğa ve çılgınlığa—doğru iten şeytani bir akım vardı. Bir adamın mezbahadaki keçi olmadan da dürüst bir yaşam sürebileceği sanrısı.

Sonunda sarhoş olup yatağa girdim. Ertesi gün Martin tarafından uyandırıldım ve St. Thomas'a gitmeden önce aynı dükkânda kahvaltı ettik. Güneşli ve mavi bir gökyüzünün altında hoş bir yolculuk yaptık. Charlotte Amalie limanına girerken her şeyle birlikte Vieques'i de, Zimburger'ı da unutmuştum.

ON ÜÇ

Gürültüyü duyduğumda hâlâ açıktaydık. Ada koca bir ot yığını gibi okyanusta belirmiş, çelik davulların melodik ritmi, motorların dinmeyen homurtusu, bir sürü bağırış çağırış duyulmaya başlamıştı. Limana girerken gürültü çoğaldı ve karaya hâlâ yarım mil kadar mavi su varken ilk patlamayı da duydum. Sonra üst üste birkaç patlama daha geldi. İnsanların çığlıklarını, trompetlerin ağılak sesini, davulların düzenli ritmini duyuyordum.

Limanda otuz-kırk tane yat vardı; Martin motorunu yavaşça onların arasına sokarak iskeledeki boş bir yere doğru gitti. Çantamı kapıp motordan atlayarak Martin'e birileriyle buluşacağımı ve acelem olduğunu söyledim. Başını sallayarak kendisinin de acelesi olduğunu söyledi; bir tekne hakkında konuşmak için St. John'da bir adamla buluşacaktım.

Ondan kurtulduğuma memnundum. New York'a gittiğinde "müthiş" olabilecek tiplerdendi ama buradayken kendi işini yapan ucuz bir adamdı ve insanın içini bayıyordu.

Kasabanın merkezine doğru yürürken gürültü kulakları sağır edecek bir boyuta ulaştı. Sokak kükreyen motorların sesiyle titreyordu ve neler olduğunu görebilmek için sıkışarak önlere doğru ilerledim. Köşeye geldiğimde kalabalık o kadar yoğun-

laştı ki neredeyse hareket edemez oldum. Sokağın ortasında üç bloktan daha uzun, rom ve viskiyle dolu ahşap tezgâhlardan oluşan bir bar vardı. Bütün tezgâhlarda millete içki yetiştirmek için canı çıkan barmenler çalışıyordu. “Rom 25 sent” yazan bir tezgâhın önünde durdum. İçkileri kâğıt bardaklarda veriyor, bardağa koca bir buz koyduktan sonra rom şişesini ters çevirip hırsla sallıyorlardı.

Sokağın biraz daha ilerisinde, kendimi kalabalığın ortasında buldum. Milim milim ilerledikten sonra binlerce insan tarafından kuşatılmış bir açıklığa çıktım. Küçük motorların ahşap şasilere monte edilmesiyle yapılmış arabaların çılgın bakışlı sarhoşlar tarafından kasaba meydanına benzeyen bir yerdeki güzergâhta acı lastik sesleri eşliğinde kaydıra kaydıra sürüldüğü bir Go-Kart yarışı vardı.

Yakın mesafeden dayanılamayacak bir gürültüydü. İnsanlar beni oraya buraya ittikçe içkim gömleğime dökülüyor ama elimden bir şey gelmiyordu. Çevremdeki yüzlerin çoğu siyah olsa da, ara ara ter döken ve çoğu karnaval şapkaları takmış Amerikalı beyaz turistleri de görebiliyordum.

Meydanın karşı tarafındaki büyük binada yarışın yapıldığı yere yukarıdan bakan bir balkon vardı. Oraya gitmeye karar verdim. Sadece birkaç yüz metre uzağımdaydı ama kalabalığı yarıp geçerek oraya ulaşmak yarım saatimi aldı ve balkona oturabildiğimde yorulmuş, sucuk gibi terlemiştim.

Aşağıda bir yerde içkimi elimden düşürmüşlerdi ve bir içki daha almak için bara gittim. Elli sente bol bol suyla karışık bir gıdım rom aldım—ama bardakta ve normal buz küpleriyle birlikte verdikleri için keyfini çıkararak içebileceğime güvenim tamdı. Beyaz sütunları, tavan vantilatörleri ve boylu boyunca uzanan balkonlarıyla çok eski, gri bir yapı olan Grand Hotel'deydim.

Yeamon'ı nasıl bulacağımı düşündüm. Öğleyin postanede buluşmayı planlamıştık ama randevu saatinin üzerinden bir

saatten fazla zaman geçmiş ve postane kapanmıştı. Balkondan postaneyi görebildiğim için Yeamon'ı görünceye kadar orada kalmaya, görünce dikkatini çekmeye karar verdim. Bu arada içkimi içecek, dinlenecek ve bu cümbüşün nedeni üstüne kafa yoracaktım.

Artık Go-kart yarışları sona ermiş, kalabalık eğlenmek için orkestraya dönmüştü. Bir orkestra daha belirdi; sonra meydanın farklı köşelerinden, peşlerinde bir dizi dansçıyla birlikte başka orkestralar da çıktı. Aynı çılgın melodiyi çalan dört çelik varil orkestrası meydanın ortasında buluştu. Gürültü inanılmazdı; insanlar çığlık çığlığa şarkı söyleyerek tepiniyordu. Orada burada kurtulmaya çalışan turistleri görüyordum ama çoğu kalabalığın içinde sürükleniyordu. Orkestralar birlikte ilerleyerek ana caddeye doğru yürüdü. Arkalarındaki kalabalık, otuzar kişi yana yana durarak kol kola girdi ve sokakla birlikte iki kaldırımını da tıkadı—şarkıyı söyleyerek sallana seke ilerlediler.

157

Bir süre sonra bir adam gelip önüme, korkuluğun kenarına oturdu. Başımın selam verince gülümsedi. “Adım Ford,” diyerek elini uzattı. “Burada yaşıyorum. Siz karnaval için mi geldiniz?”

“Galiba öyle,” diye yanıtladım.

Tekrar korkuluğun üzerinden bakıp başını iki yana salladı. “Vahşilik,” dedi ciddi ciddi. “Dikkatli olun, neler olacağı hiç belli olmaz.”

Başımı salladım. “Bu arada, belki bana adada birkaç otel tavsiye edersiniz. Barmen burada hiç boş yer kalmadığını söyledi de.”

Güldü. “Yok, adada tek boş yer yok.”

“Kahretsin,” dedim.

“Neden dert ediyorsunuz ki?” diye yanıtladı. “Kumsalda uyursunuz. Otellerin çoğundan daha iyidir.”

“Nerede?” dedim. “Kasabaya yakın olan var mı?”

“Elbette,” dedi, “ama onların hepsi dolu olur. En iyisi havaalanının oradaki Lindbergh Plajı. En güzeli odur.”

Omzumu silktim. “Pekâlâ, belki sonunda oraya giderim.”

Güldü. “İyi şanslar.” Sonra gömleğinin cebine uzandı. “Zaman bulursanız akşam yemeğine gelin. Pahalı bir yer değil—sadece öyle görünüyor.” Gülümseyip el sallayarak gitti. Verdiği karta baktım; Korsanın Kalesi diye bir otelin reklamıydı—sahibi Owen Ford.

“Sağ ol,” diye homurdanarak kartı korkuluktan aşağı fırlattım. Oraya gidip mükellef bir yemek yemek, sonra da ona bir kart vermek geldi içimden: “Uluslararası Hesap Ödemeyen Gazeteciler Kongresi—sahibi Paul Kemp.”

Biri pat-pat omzuma vurdu. Yeamon’mış; gözlerinde çılgın bakışlar, ellerinde iki şişe rom vardı. “Burada olacağını tahmin etmiştim,” dedi sırtarak. “Bütün gün postaneye bakıp durduk—sonra profesyonel bir gazetecinin şehirdeki en yüksek ve en güvenli yeri arayacağını düşündüm.” Bir hasır koltuğa yığıldı.

Başımı salladım. “İyi etmişsin ama fazla yayılma. Burada tek bir oda yok.” Sonra etrafa bakındım. “Chenault nerede?”

“Onu aşağıdaki hediyelik eşya dükkânında bıraktım,” dedi. “Şimdi gelir—burada buz var mı?”

“Herhâlde,” dedim. “Birkaç içki almıştım.”

“Tanrı aşkına,” diye yanıtladı. “Buradan rom alma. Galonunu yetmiş beş sente satan bir yer buldum—bize bir tek buz lazım.”

“İyi,” dedim. “Git, sor.”

O bara gitmek üzereyken, Chenault geldi. Yeamon, “Buraya,” diye seslenince korkuluğa doğru yürüdü. Yeamon bara giderken, Chenault oturdu.

Kendini koltuğa bırakarak inledi. “Tanrım!” dedi. “Sabahtan beri dans ediyoruz. Ölmek üzereyim.”

Mutlu görünüyordu. Ayrıca onu hiç bu kadar güzel görmemişim. Ayağında sandalet, üstünde madras kumaştan bir etek ve kolsuz beyaz bluz vardı ama esas değişiklik yüzündeydi. Kıp-kırmızı, sağlıklı ve terden sıırılsıklam olmuş bir yüzdü. Saçları

omuzlarında özgürce oynuyor, gözleri heyecanla parlıyordu. Şu anda cidden seksi çağırıyordu. Yine zevkli kare desenlere ve beyaz ipeğe bürünmüş olan ufak tefek bedeni enerjiden patlamaya hazır görünüyordu.

Yeamon barmen tanesine otuz sent aldığı için küfrede ede üç buzlu bardakla birlikte geri döndü. Bardakları yere koyup üçüne de rom doldurdu. “Orospu çocukları,” diye homurdandı. “Buz satarak zengin olacaklar—şu bokun nasıl eridiğine bak-sana.”

Chenault gülerek sırtına dostça bir şaplak attı.

“Saçma sapan söylenip durma,” dedi. “İşin eğlencesini bozacaksın.”

“Çok sikimdeydi,” diye yanıtladı Yeamon.

Chenault gülümseyerek içkisini yudumladı. “Kendini rahat bıraksaydın, eğlenirdin.”

Yeamon içkileri doldurmayı bitirip ayağa kalktı. “Bana maval okuma,” dedi. “Eğlenmek için bu kalabalığa ihtiyacım yok benim.”

Chenault onu duymamış gibiydi. “Çok kötü,” dedi. “Fritz kendini rahat bırakamadığı için eğlenmeyi beceremiyor.” Bana baktı. “Değil mi?”

“Beni bu işe bulaştırmayın,” dedim. “Buraya içmek için geldim.”

Chenault kıkırdayarak bardağını uzattı. “Doğru,” dedi. “Buraya içmeye geldik—iyi zaman geçirip rahatlamak için!”

Yeamon alnını kırıştırıp bize sırtını dönerek korkuluğa dayandı ve meydana baktı. Artık neredeyse boşalmış olan meydana ilerisindeki sokaktan davul sesleri ve kalabalığın uğultusu geliyordu hâlâ.

Chenault içkisini bırakıp ayağa kalktı. “Haydi,” dedi. “Dans etmek istiyorum ben.”

Yeamon başını bezgin bezgin iki yana salladı. “Ben etmesem de olur.”

Chenault kolundan çekti. “Haydi, sana da iyi gelir. Sen de Paul.” Öteki elini uzatıp ceketimden çekiştirdi.

“Neden olmasın?” dedim. “Denemiş oluruz.”

Yeamon doğrulup bardaklara doğru uzandı. “Bir dakika,” dedi. “Artık romsuz yapamam—ben biraz daha buz alayım.”

Yeamon’ı sokağa inen merdivenin başında bekledik. Chenault yüzünde koca bir tebessümle bana döndü. “Plajda uyumak zorundaymışız,” dedi. “Fritz söyledi mi?”

“Hayır,” dedim. “Ama duymuştum zaten. Şiddetle tavsiye edilen bir plaj biliyorum.”

Kolumu tutup sıktı. “Güzel. Ben plajda uyumak *istiyorum*.”

Başımı sallarken, Yeamon’ın elinde içkilerle yaklaştığını gördüm. Böyle çılgın bir ortamda Chenault ile birlikte olmak hoşuma gidiyor ama beni tedirgin de ediyordu. Alkollü hâlini son görüşümü hatırlamak, özellikle de böyle bir yerde tekrar öyle bir şey olabileceği ihtimali yüzünden, bende hiç de hoş bir beklenti yaratmıyordu.

Merdivenden inip sokaklarda yürüyerek içkilerimizi yudumladık. Sonra kalabalığı yakaladık. Chenault en arkaya dizilmiş dans edenlerden birinin beline yapıştı, Yeamon da onun arkasına geçti. Elimdeki şişeyi pantolonumun cebine sokup Yeamon’ın yanında durdum. Bizim arkamıza da ânında başka birileri geçti. Birinin belimden tuttuğunu ve cırtlak bir sesin arkamdan, “Çıkar şunu! Çıkar şunu!” diye bağırdığını duydum. Omzumun üzerinden bakıp kullanılmış araba satıcısına benzeyen beyaz bir adam gördüm. Sonra kalabalık sola akın etti ve bir adamın tökezleyerek yere düştüğünü gördüm. Dans edenler tek bir ritmi bile kaçırmadan adamın üzerinden geçip gitti.

Orkestralar kasabada dolaşmaya devam ettikçe, kalabalık da artıyordu. Benim her yerimden terler akıyordu ve sürekli dans etmekten düşüp bayılacak gibiydim ama oradan çıkmanın bir yolu yoktu. Soluma bakınca Yemaon’ın yüzünde sert bir tebessümle bizi sürükleyen üç adımlı sarsak dansı yaptığını gördüm.

Chenault mutlu mesut gülerek davulların sürekli ritmine kalça sallıyordu.

Sonunda bacaklarımın dermanı kesildi. Yeamon'ın dikkatini çekmeye çalıştım ama kulakları sağır eden bir gürültü vardı. Çaresizlik içinde, dans edenlerin oluşturduğu zinciri kırıp insanların dengesini bozarak Yeamon'ın koluna yapıştım. "Çıkalım!" diye bağırdım. "Ben dayanamayacağım."

Başını sallayarak birkaç yüz metre ötedeki bir ara sokağı işaret etti. Sonra Chenault'yu kolundan tutup yan yan ilerlemeye başladı. Dalgın bir çılgılık attım ve kalabalığın arasından zorla geçmeye başladık.

Kenara çıkabildiğimizde biraz durup kalabalığın geçmesine izin verdikten sonra Yeamon'ın önceden gördüğü bir lokantaya doğru yürümeye başladık. "İyi bir yere benziyor," dedi. "Tanrım, lütfen ucuz bir yer olsun."

Gittiğimiz yerin adı Olivers'tı. Pencereleeri tahtalarla kapatılmış beton bir binanın tepesine kurulu, derme çatma, saz damlı bir yerdi. Merdivenlerden zar zor çıkıp boş bir masa bulduk. İçerisi çok dolu olduğu için kalabalığı yarararak bara gittim. Singapore Sling'lerin tanesi elli sentti ama oturmak için bu paraya değerci.

Bizim masadan sahili boydan boya görebiliyorduk. Çeşit çeşit tekneyle tıka basa doluydu—uzun ince motoryatlar ve yerlilere ait, muzla dolu, bakımsız şalupalar, Newport ve Bermuda'dan gelmiş sekiz metrelik uzun ince yarış tekneleriyle yan yana bağlanmıştı. Şamandıraların ötesinde kumarhaneli gemiler oldukları söylenen birkaç büyük motorlu gemi vardı. Güneş limanının karşısındaki bir tepenin ardında yavaşça battı ve rıhtımdaki binalarda ışıklar titreşmeye başladı.

Üstünde Old Spice yazan yat şapkasıyla, bir garson masaya geldi. Hepimiz deniz ürünleri tabağı istedik. "Üç tane de buzlu bardak," dedi Yeamon garsona. "Hemen gelir, değil mi?"

Garson başını sallayıp gözden kayboldu. On dakikalık bir

bekleyişin ardından, Yeamon bara gidip üç buzlu bardak aldı. İçkilerimizi masanın altında doldurup şişeyi yere koyduk.

“Bizim galonluk bidona ihtiyacımız var,” dedi Yeamon. “Buz taşımak için de sırt çantası gibi bir şeye.”

“Galonluk bidonu ne yapacağız?” diye sordum.

“Yetmiş beş sentlik rom için,” diye yanıtladı.

“Boş versene,” dedim. “Büyük ihtimalle beş para etmez bir şeydir.” Başımla yerdeki şişeyi işaret ettim. “Bu da yeteri kadar ucuz—iyi romun şişesi bir dolardan daha ucuz olamaz.”

Kafasını salladı. “Zengin bir gazeteciyle tatil yapmaktan kötüsü yoktur—adam dolarları havaya saçıyor.”

Güldüm. “Bugünlerde Sanderson’a iş yapan bir tek ben değilim,” dedim. “Her an servet yapabilirsin—inancını yitirme.”

“Öyle bir şey yok,” diye yanıtladı. “Güya bu karnavalın haberini yapacaktım—turist bürosuna gidecektim falan.” Omzunu silkti. “Mümkünatı yok. Herkes sarhoşken, sessizce etrafta dolaşıp bilgi falan toplayamam ben.”

“Kimse sarhoş değil,” dedi Chenault. “Sadece biraz gevşiyoruz.”

Yeamon tembel tembel gülümsedi. “Doğru, kafa tutuyoruz, gemi iyice azıya alıyoruz—sen neden Smith Kolej’in mezunlar gazetesine neler kaçırdıklarını anlatan güzel ve de ağır bir mektup yazmıyorsun?”

Chenault güldü. “Fritz geçmişimi kıskanıyor. Benim isyan edecek daha çok şeyim var.”

“Pöh,” dedi Yeamon. “*Adına* isyan edecek hiçbir şeyin yok.”

Garson yemekleri getirince konuşmayı kestik. Bitirdiğimizde hava kararmıştı ve Chenault kendini yine sokaklara atmak için sabırsızlanıyordu. Benim hiç acelem yoktu. Kalabalık azaldığı için burası çok huzurluydu ama istediğimiz anda katılabileceğimiz kaosa da çok yakındı.

Sonunda Chenault bizi sokağa sürükleyerek çıkardı ama dans edenler azalmıştı. Kasabada dolaşıp iki şişe daha rom al-

mak için bir yerde durduktan sonra orada ne var ne yok diye bakmak için Grand Hotel'e döndük.

Balkonun bir ucunda devam eden bir parti vardı. Buradakilerin çoğu kendini sürgün etmiş insanlara benziyordu—turist değil, adada ya da en azından Karayipler'de bir yerde yaşıyor olabilecek tiplerdi. Hepsi fazlasıyla bronzdu. Bazıları sakallıydı ama çoğu yeni tıraş olmuştu. Sakallı olanlar şort ve eski polo gömlekler giymiş yatlı sosyete tayfasıydı. Ötekilerin keten takımları ve balkondaki avizelerin loş ışığında hafifçe parıldayan deri ayakkabıları vardı.

Balkona dalıp bir masaya oturduk. Artık bayağı çakırkeyiftim ve dışarı bile atılsak umurumda değildi. Parti biz oturduktan birkaç dakika sonra dağıldı. Bize bir şey söyleyen olmadı ve balkonda tek başımıza bırakıldığımız için kendimi biraz salak gibi hissettim. Biraz daha orada oturduktan sonra yavaş yavaş sokağa indik. Çok geçmeden sokak yeniden birbirine yapışmış o gün öğrendiğimiz garip dinga dansını yapan insanlarla tıklım tıklım doluverdi.

163

Birkaç saat Cheanult'ya ayak uydurup dans etmekten yorulmasını diledik ama sonunda Yeamon onu kalabalığın içinden sürükleyerek çıkarmak zorunda kaldı. Chenault sarhoş Amerikalılarla dolu bir kulüp buluncaya kadar surat asıp durdu. Dans pisti bir kalipso grubunun bangır bangır müziği eşliğinde dans edenlerle doluydu. Artık sarhoş olmuştum. Bir sandalyeye yığılıp dans etmeye çalışan Yeamon ile Chenault'yu izledim. Kapıda duran adam gelip on beş dolar bilet parası isteyince hiç itiraz etmeden parayı verdim.

Yeamon tek başına masaya döndü. Nazi'ye benzeyen bir Amerikalıyla dans eden Chenault'yu yalnız bırakmıştı. "Pis kasap!" diye bağırarak adama yumruğumu salladım. Ama beni görmedi ve müziğin sesi çok yüksek olduğu için duymadı da. Sonunda Chenault adamı bırakıp masaya geldi.

Beni kalabalığın içinden Yeamon geçirdi. İnsanlar çılgınlık atarak bir yerlerime yapışıyor ve nereye götürüldüğümü bilmi-

yordum. Aklımda bir tek uzanıp uyumak vardı. Dışarı çıktığımızda Yeamon ile Chenault ne yapacağımızı tartışırken ben bir kapı aralığına yığıldım.

Yeamon plaja gitmek istiyordu ama Chenault'nun hâlâ dans edesi vardı. "Bana emir verip durma, geri kafalı herif!" diye bağırdı Chenault. "Ben burada eğleniyorum, senin tek yaptığın surat asmak."

Yeamon kafasına bir tane geçirip Chenault'yu yere devirdi ve ben kızın ayaklarımın dibinde inlediğini duyarken bir taksiye bağırdı. Chenault'yu arka koltuğa sokmasına yardım ettim ve şoföre Lindbergh Plajı'na gideceğimizi söyledik. Adam koca bir sırtıyla gaza bastı. Koltuğun üzerinden bir tane çakmamak için kendimi zor tuttum. Ona tecavüz edeceğimizi zannediyor, diye düşündüm. Kızı sokaktan bulduğumuzu ve şimdi de plaja götürüp köpekler gibi üstüne çıkacağımızı düşünüyor. Ve orospu çocuğu buna sırtıyor; hiçbir ahlaki değeri olmayan dejenere haydut.

Lindbergh Plajı havaalanının önündeki yolun karşısındaydı. Kafes çitle çevriliydi ama şoför bizi ağaca tırmanıp çitin üzerinden atlayabileceğimiz bir yerde bıraktı. Chenault kılını bile kıpırdatmayınca onu çitin üstünden öteki taraftaki kumların üzerine atıp uyumaya bıraktık. Sonra bir kısmı ağaçlarla çevrili güzel bir yer bulduk. Ay yoktu ama dalgaların birkaç metre ötemizde kıyıya vurduğunu duyabiliyordum. Leş gibi olmuş kadife ceketimi kumun üzerine atıp yastık yaparak yere serildim ve uykuya daldım.

Sabah güneşle uyandım. İnleyerek doğruldum. Üstüm başım kum olmuştu. Yeamon ve Chenault beş metre ötemde giysilerinin üstünde uyuyordu. İkisi de çıplaktı ve Chenault kolunu Yeamon'ın sırtına atmıştı. Gözlerimi Chenault'ya diktim ve şu anda kendimi kaybedip üstüne çıksam, ondan önce de Yeamon'ın kafatasına arkadan bir tane geçirip hayatını kaydırsam, kimsenin beni suçlayamayacağını düşündüm.

Chenault'nun yağmurluğuyla üstlerini örtmeyi düşündüm ama uyanıp beni tepelerinde dikilirken bulmalarından korktum. Böyle bir şey olmasını istemediğim için yüzmeye ve onları denizden bağırarak uyandırmaya karar verdim.

Soyunup kumları silkmek için uğraştıktan sonra çıplak vaziyette ayaklarımı sürüyerek denize girdim. Soğuk suyun içinde temizlenmeye çalışarak kendimi domuz balığı gibi oradan oraya attım. Sonra yüz metre kadar ötedeki ahşap dubaya yüzdüm. Yeamon ile Chenault hâlâ uyuyordu. Plajın öteki ucunda dans salonuna benzeyen uzun ve beyaz bir bina vardı. Önüne ıskarmozlu bir kano çekilmişti ve yakınlarındaki ağaçların altında saz şemsiyeli masalarla sandalyelerin olduğunu görebiliyordum. Saat dokuza geliyordu ama görünürde kimsecikler yoktu. Uzun süre orada yatıp hiçbir şey düşünmemeye çalıştım.

ON DÖRT

Chenault bir çığlıkla uyanıp yağmurluğunu kaparak kumsala bakındı. “Buradayım,” diye bağırdım. “Gelsenize.”

Bana bakıp gülümseyerek yağmurluğu perde gibi aramıza tuttu. Şaşkın ve onu uyandıran şeye öfkeli bir suratla, Yeamon da uyandı.

“Haydi gidelim!” diye bağırdım. “Sabah dalışımızı yapmalıyız.”

Yeamon ayağa kalkıp yaylana yaylana suya doğru yürüdü. Chenault donunu elinde sallayarak arkasından seslendi. “Al!” dedi sert bir sesle. “Şunu giy!”

Dubada onları bekledim. Önce koyda bir timsah gibi ilerleyerek Yeamon geldi. Sonra üzerinde külotu ve sutyeniyle Chenault bize doğru yüzdü. Kendimi rahatsız hissetmeye başladım. Chenault dubaya bininceye kadar bekleyip suya kaydım. “Kurt gibi acıktım,” diyerek yüzmeye başladım. “Havaalanında kahvaltı edeceğim ben.”

Kumsalda, çantamı arandım. Gece bir ağacın içine koyduğumu hatırlıyordum ama hangisi olduğunu bulamıyordum. Sonunda uyuduğum yerin hemen tepesindeki iki dalın çatalı arasına tıktırılmış bir hâlde buldum. Temiz bir pantolonla buruşmuş bir ipek gömlek giydim.

Gitmeden hemen önce sala bir göz atıp Yeamon'ın çıplak suya atladığını gördüm. Chenault da gülerек külotuyla sutyenini çekip çıkardı ve Yeamon'ın üstüne atladı. Biraz onları izleyip çantamı üstünden attığım çite tırmandım.

Uçak pistine paralel giden bir yoldan yürüdüm ve iki kilometre kadar sonra içinde hareketin eksik olmadığı dev bir Quonset barakası olan ana hangara geldim. Birkaç dakikada bir uçak iniyordu. Çoğu Cessna ya da Piper'dı ama on dakikada bir falan DC-3'ler de iniyor ve San Juanlı sefahat düşkünlerinden oluşan bir grup daha getiriyordu.

Tuvalette tıraş olup kalabalığı yararlanarak lokantaya doğru yürüdüm. Uçaklardan yeni inmiş insanlar bedava içkilerini içiyor, hangarın bir köşesinde sarhoş Porto Rikolulardan oluşan bir grup valizlerinin üzerinde anlamadığım bir şarkının ritmini çalıyordu. Futbol tezahüratı gibi bir şeydi: "Buşa bumba, balla wa! Buşa bumba, balla wa!" Şehrin yolunu bulabileceklerinden şüpheliydim.

167

Bir *Miami Herald* alıp pancake ve jambonla sıkı bir kahvaltı ettim. Bir saat kadar sonra Yeamon da geldi. "Tanrım, çok acıktım," dedi. "Mükellef bir kahvaltı istiyorum."

"Chenault hâlâ bizimle mi?" diye sordum.

Yeamon başını salladı. "Aşağıda bacaklarını tıraş ediyor."

Otobüsle kasabaya döndüğümüzde neredeyse öğlen olmuştu. Otobüs bizi bir meydanda bıraktı, biz de Grand Hotel'e doğru yürümeye, arada bir durup tahtalarla kapatılmamış birkaç vitrine bakmaya başladık.

Kasaba merkezine yaklaşırken gürültü çoğaldı. Ama bu farklı bir gürültüydü—mutlu seslerin yarattığı bir uğultu ya da davulların gümbürtüsü değil, küçük bir grup tarafından atılan vahşi çığlıklardı. Arada bir boğuk haykırıışların ya da kırılan cam seslerinin duyulduğu bir çete savaşına benziyordu.

Çarşının olduğu mahalleye giden kestirme bir ara sokağa

girerek hızla gürültüye doğru ilerledik. Köşeyi döndüğümüzde sokağı hıncahınç doldurup iki kaldırımını da tıkamış olan gözü dönmüş bir kalabalık gördüm. Yavaşlayarak dikkatle kalabalığa yaklaştık.

Yaklaşık iki yüz kişilik bir grup içki satılan büyük dükkânlardan birini yağmalıyordu. Çoğu Porto Rikoluydu. Sokağa kırık şampanya ve viski kasaları saçılmıştı ve gördüğüm herkesin elinde bir şişe vardı. Herkes çılglık çılgılığa dans ediyor, kalabalığın ortasındaki mavi süspansuvarlı dev bir İsveçli elindeki trompeti uzun uzun öttürüp duruyordu.

Biz olanları izlerken, Amerikalı şişko bir kadın iki tane kocaman şampanya şişesini başının üstüne kaldırıp birbirine çarptı ve cam kırıklarıyla şampanyalar omuzlarının üzerine yağarken deliler gibi gülmeye başladı. Ayyaşlardan oluşan bir perküsyon grubu bira kutularıyla boş viski kasalarına vuruyordu. Havaalanında duyduğum şarkıyı çalıyorlardı: “Buşa bumba, balla wa! Buşa bumba, balla wa!” Sokak kendi başlarına çılgınlar gibi dans eden, şarkının ritmine uygun olarak hoplayıp sıçrayan ve bağrıışan insanlarla doluydu.

İçki dükkânı sadece dört duvara, ön camları kırık bomboş bir odaya dönüşmüştü. İnsanlar koşarak içine girip çıkıyor, buldukları şişeyi alıp başka biri ellerinden kapmadan önce hemen içmeye başlıyorlardı. Boş şişeler oracığa atılıveriyor, sokak binlerce bira kutusuyla beneklenmiş bir kırık camlar denizine dönüşüyordu.

Biz kenarda durduk. Çalıntı içkilerden birazını ele geçirmek istesem de polisten korkuyordum. Yeamon elini kolunu sallayarak dükkâna girip birkaç saniye sonra koca bir şampanyayla dışarı çıktı. Yüzünde bön bir tebessümle, hiçbir şey demeden, şişeyi çantasına tıktı. Sonunda alkol tutkum kodes korkuma galip geldi ve ben de bir koşu dükkânın önüne yakın bir yerde, kaldırım kenarında duran bir viski kasasının yanına gittim. Kasayı boş görünce bir tane daha bulmak için etrafa bakındım.

Dans eden ayaklar ormanının içinde kırılmamış birkaç viski şişesi gördüm. İnsanları ite kaka şişelere doğru atıldım. Kulakları sağır eden bir gürültü vardı ve her an kafama bir şişe yemeyi bekliyordum. Bir kasadan geriye kalan üç şişe Old Crow'u kurtarmayı başardım. Öteki şişeler kırılmış, sıcak viskiler yola yayılıyordu. Ganimetime sımsıkı sarılıp kalabalığın içine süzülerek Yeamon ile Chenault'yu bıraktığım yeri hedef aldım.

Çabucak bir ara sokağa dalıp üzerinde "Poleece" yazan mavi bir cipin yanından geçtik. İçinde oturan safari şapkalı jandarma uykuyla uyanıklık arası bir vaziyette dalgın dalgın apış arasını kaşıyordu.

Önceki gün yemek yediğimiz yerde durduk. Viskileri deri çantama koyup şimdi ne yapacağımızı düşünürken içmek için üç içki ısmarladım. Programa göre birkaç saat sonra beyzbol stadyumunda bir çeşit gösteri yapılacaktı. Zararsız bir şeye benziyordu ama milletin içki dükkânını yağmaladığı saatler içinde resmî olarak bildirilmiş bir gösteri yoktu zaten. "Dinlenme Arası" olarak belirlenmiş bir dönemdi. Stadyumdaki gösterilerle resmî olarak saat tam sekizde başlayacağı belirtilen "Toplu Yürüyüş" arasında da bir "Dinlenme Arası" vardı.

Bu yürüyüşün meşum bir havası vardı. Öteki yürüyüşlerin hepsi belli bir zamanda başlayıp bitiyordu. Perşembe günkü "Kuşlar ve Arılar Yürüyüşü" sekizde başlayıp onda bitmişti. Herhâlde dün gece içine düştüğümüz yürüyüş olan "Dikkat Yalnız Yürüyüşü" sekizden gece yarısına kadar sürmüştü. Ama programda sadece "Toplu Yürüyüş"ün sekizde başlayacağı söyleniyor, aynı satırdaki küçük bir parantezin içinde de "karnavalın doruk noktası" yazıyordu.

"Bu geceki olay kontrolden çıkabilir," diyerek programı masaya attım. "Umarım çıkar yani."

Chenault gülerek bana göz kırptı. "Fritz'i sarhoş etmemiz lazım, yoksa eğlenemez."

"Saçmalama," diye homurdandı Yeamon, başını programdan

kaldırmadan. “Bu gece yine sarhoş olursan, seni kış üstü bırakırım.”

Chenault buna da güldü. “Sarhoş olduğumu söyleme sakın—bana kimin vurduğunu gördüm ben.”

Yeamon omuz silkti. “Senin iyiliğin için yapıyorum—aklın başına geliyor.”

“Tartışacak bir şey yok,” dedim. “Sarhoş olmamız gerek—şu viskilere baksanıza.” Pat-pat çantama vurdum.

Chenault, “Bu da var,” diyerek Yeamon’ın oturduğu sandalyenin altında duran büyük şampanyayı gösterdi.

“Tanrı yardımcımız olsun,” diye homurdandı Yeamon.

İçkilerimizi bitirip gezine gezine Grand Hotel’e gittik. Bal-kondan stadyuma giden insanları görebiliyorduk.

Yeamon Yat Limanı’na gidip yakında Güney Amerika’ya yola çıkacak bir tekne bulmak istiyordu. Stadyumdaki kalabalığa karışmak için can atmıyordum ve Sanderson’dan iyi partilerin çoğunun yatlarda olduğunu duyduğumu hatırlayınca, ben de oraya gitmeye karar verdim.

Güneşin altında yapılan uzun bir yürüyüşün ardından limana vardığımızda taksi parasını vermeyi teklif etmediğime pişmandım. Korkunç terlemiştim ve çantam sanki on kilo olmuştu. Girişten sonra palmyeli bir yoldan geçerek yüzme havuzuna ulaşıyor ve havuzun ilerisindeki tepeden iskeleye iniliyordu. Minik kotralardan dev uskunalara kadar yaklaşık yüz kadar teknenin çıplak direkleri yeşil tepelerden, mavi Karayipler denizinden bir fonda tembel tembel salınıyordu. İskelede durup on iki metrelik bir yarış teknesine yukarıdan baktım. Görür görmez bende de bir tane olmasını istedim. Koyu mavi bir gövdesi, parlak tikten güvertesi vardı ve baş tarafında üstünde şöyle yazan bir tabela görsem hiç şaşmazdım: “Satılık—Bir Ruha, pazarlıksız.”

Düşünceli düşünceli başımı salladım. Tanrım, herkesin bir evi ve arabası olabilirdi ama böyle bir bot kopmak demekti. O

tekneyi istiyordum ve bugünlerde ruhuma biçtiğim fiyat göz önüne alındığında, o tabela orada olsa, pazarlığa oturabilirdim.

Bütün öğleden sonrayı Yat Limanı'nda, umutsuzca, Yeamon ve Chenault'yu sorgusuz sualsiz alacak bir tekne bulmaya çalışarak geçirdik. Adamın biri bir hafta içinde Antigua'ya kadar götürmeyi teklif etti, Bermuda'ya giden biri daha vardı ve sonunda Panama Kanalı'ndan geçerek Los Angeles'a gidecek olan iki direkli büyük bir yelkenli bulduk.

“Harika,” dedi Yeamon. “Bizi oraya kadar götürmek için ne kadar istersiniz?”

“İstemem,” dedi teknenin sahibi olan ifadesiz suratlı, beyaz mayolu ve bol tişörtlü ufak tefek adam. “Sizi almam.”

Yeamon şaşkın görünüyordu.

“Mürettebata para veriyorum,” dedi adam. “Ayrıca karımla üç çocuk var. Size yer yok.” Omuz silkerek sırtını döndü. Teknecilerin çoğu cana yakındı ama bazıları açıkça kaba davrandı. Kaptanlardan biri—ya da belki bir arkadaşı—Yeamon'a gülerek dedi ki: “Kusura bakma ahbap. Teknemde pislik taşımıyorum.”

İskelenin en ucunda üzerinde Fransız bayrağı uçuşan ve derin suda sakın sakın salınan parıl parıl ve beyaz bir tekne gördük.

“Bu limandaki en iyi tekne,” dedi yanımda duran bir adam. “Bütün dünyayı dolaşmış, 23 metre, on sekiz düğüm, radom, elektrikli vinçler ve iki kişilik büyük bir yatak.”

İskeleden yürümeye devam ederek Blue Peter isimli bir tekneye geldik ve sonradan kendini Willis olarak tanıtan bir adam bizi teknede içkiye davet etti. Teknede başkaları da vardı ve saatlerce orada kaldık. Yeamon bir süre sonra başka teknelere bakmaya gitti ama Chenault ile ikimiz kalıp içmeye devam ettik. Birkaç kez Willis'in Chenault'ya asıldığını fark edip plajda uyuduğumuzdan söz edince, Willis çantalarımızı her yere yanımızda sürüklemektense teknede bırakabileceğimizi söyledi. “Yatak veremediğim için kusura bakmayın,” diye ekledi. “Ama

sadece iki tane var.” Sırıttı. “Bir tanesi çift kişilik tabii ama onda da yer yok.”

“Peki,” dedim.

Çantalarımızı oraya bırakıp kasabaya doğru yola çıktığımızda hepimiz sarhoştuk. Grand Hotel’e kadar Willis de bizim taksiyle geldi ve büyük ihtimalle barlardan birinde karşılaşacağımızı söyledi.

ON BEŞ

Gece yarısından sonra kendimizi sahildeki Blue Grotto diye bir yerde, yani giriş için iki dolar alan kalabalık bir dans salonunda bulduk. Ben parayı vermeye çalışırken, insanlar hâlime güldü ve bodur bir kadın koluma yapıştı. “Hayır, hayır,” dedi. “Bizimle gelin. Gerçek bir partiye gidiyoruz.”

173

Sokakta dans ederken tanıştığımız arkadaşları tanıdım. Kabadayının teki Yeamon’ın sırtına vurarak “kırbaç dövüşü” ve bir kasa cini olan Latinlerle ilgili bir şeyler zırvalıyordu. “Bu insanları tanıyorum,” dedi Chenault, “onlarla gidelim.”

Sokaktan aşağı koşarak arabalarına gittik ve yaklaşık altı kişi daha bizimle birlikte arabaya sığıştı. Ana caddenin sonundan kasabanın üzerindeki tepelere doğru döndük ve yerleşim yerine benzeyen bir bölgedeki karanlık, dar bir yoldan kıvrıla kıvrıla tırmanmaya başladık. Tepenin alt kısmında boyaları soyulmuş ahşap evler vardı ama yukarı çıktıkça beton tuğladan yapılmış evler de çoğalmaya başladı. Sonunda, kapalı sundurmaları ve çimenlikleriyle, gösterişli denebilecek evler başladı.

Işıl ışıl parlayan ve içinde müzik çalan bir eve geldik. Evin önü araba kaynıyordu ve park edecek yer yoktu. Arabayı süren çocuk bizi indirip park yeri arayacağını söyledi. Bodur kız koca bir sevinç çığlığı atıp koşarak basamaklardan ön kapıya çıktı.

İsteksizce peşinden giderken parlak yeşil elbiseli şişko bir kadınla konuştuğunu gördüm. Sonra kadına beni gösterdi. Ben kapıda dururken, Yeamon ile Chenault da ötekilerle birlikte bize yetişti.

“Altı dolar lütfen,” diyerek elini uzattı kadın.

“Tanrım!” dedim. “Kaç kişilik ücret bu?”

“İki,” dedi. “Siz ve küçük hanım.” Başıyla kasabadan beri kucağımda oturan kızı işaret etti.

Bıyık altından küfrederek altı doları verdim. Kız arkadaşım cilveli bir tebessümle gönlümü alarak içeri girerken elimden tuttu. Tanrım, diye düşündüm, bu domuzcuk peşimi bırakmayacak.

Yeamon hemen arkamızda altı dolarlık girişe söyleniyordu. “Umarım buna değer,” dedi Chenault’ya. “San Juan’a döndüğümüzde kendine iş aramaya başlasan iyi edersin.”

Chenault, Yeamon’ın söyledikleriyle ilgisi olmayan mutlu bir çığlıkla güldü. Şöyle bir göz atınca, gözlerindeki heyecanı gördüm. Limanda denize atlamak beni biraz ayıltmıştı ve Yeamon da gayet kendinde görünüyordu ama Chenault azmaya hazır bir uyuşturucu müptelası gibiydi.

Karanlık bir holden geçerek ışık ve müzikle dolu bir odaya girdik. İçerisi tıka basa doluydu ve bir köşede müzik yapan bir grup vardı. Görmeyi beklediğim çelik varil bandolarından biri değil, üç nefesliden ve davuldan oluşan bir gruptu. Yaptıkları tanıdık bir müzikti ama kafamda bir yere oturtamıyordum. Sonra, mavi jelatin kâğıdına sarılmış ampullerin olduğu tavana bakarken, bunun ne müziği olduğunu anladım. Orta batıda lise dansları için kiralanan kulüplerde çalacak türden bir müzikti. Sadece müzik de değil; o kalabalık, alçak tavanlı salon, eğreti bar, tuğla döşeli taraçaya açılan kapılar, kıkırdaşıp bağrıışan ve kâğıt bardaklardan içki içen insanlar—salondaki herkesin siyah oluşu dışında her şey aynıydı.

Bunu görünce biraz tedirgin olup içkimi kimseye görünme-

den içeceğim karanlık bir köşe aradım. Kız arkadaşım koluma girmişti ama onu şutlayıp salonun bir köşesine doğru ilerlemeye başladım. Yavaş yavaş kalabalığın içinden geçer, arada bir dans edenlere çarpar, başımı öne eğmiş dikkatle boş görünen bir yere doğru giderken kimsenin ilgisini çekmedim.

Yine dans edenlere çarpa çarpa, yan yan ilerleyerek birkaç metre solumdaki bir kapıya yaklaştım. Nihayet dışarı çıkabildiğimde kendimi hapisten kaçmış gibi hissettim. Hava serindi ve taraça boş sayılırdı. Bahçenin ucuna kadar yürüyüp tepenin aşağısındaki Charlotte Amalie'ye baktım. Queen Sokak'taki barlardan gelen müziği duyabiliyordum. Her iki yanımda Land Rover'lar ve sahil boyunca ilerleyen, başka partilere, başka yatlara ve kırmızı-mavi ışıkların gizemle ışıldadığı loş aydınlatmalı otellere doğru giden insanlarla dolu üstü açık taksiler vardı. Oraların buralardan daha iyi olup olmayacağını merak ederek "gerçek eğlence" için başka nerelere gitmemizin önerildiğini hatırlamaya çalıştım.

175

Vieques'i düşündüm ve bir an için orada olmak istedim. Otelin balkonunda oturuşum ve sokaktan gelen toynak sesleri geldi aklıma. Sonra Zimburger'ı, Martin'i ve deniz piyadelerini hatırladım—donmuş gıda satan mağazalar ve hava atışı eğitim alanları yoluyla bir imparatorluk kurarak çiş birikintisi gibi dünyanın dört bir yanına yayılan adamlar.

Buraya girmek için altı dolar verdiğime göre, biraz eğlenmeye çalışmam gerektiğini düşünerek dans edenleri izlemek için arkama döndüm.

Dans artık daha da vahşileşiyordu. Salınarak fox-trot yapan kalmamıştı. Müziğin dinamik bir ritmi vardı; pisttekiler sarsılarak şehvet dolu hareketler yapıyor, kalçalar döndürülerek ileri geri hareket ettiriliyor, arada ani çığlıklar ve iniltieler duyuluyordu. Gırgırına bile olsa, dans edenlerin arasına katılmak geldi içimden. Ama önce biraz daha sarhoş olmam lazımdı.

Salonun öteki ucunda, holün girişinde Yeamon'ı buldum.

“Dinga’ya hazırım ben,” dedim. “Haydi biraz sapıtıp kurtlarımızı dökelim.”

Ateş saçan gözlerle bana bakarak içkisinden koca bir fırt aldı.

Omuz silkip kabız barmenin içkilerle cebelleştiği, holdeki dolaba doğru yürüdüm. “Buzlu rom,” diye bağırarak bardağımı havaya kaldırdım. “Buzu bol olsun.”

Adam mekanik bir hareketle bardağı kapıp içine birkaç buz parçası, bir fırt rom koyduktan sonra geri verdi. Avcuna bir çeyreklik bastırıp kapıya döndüm. Yeamon gözünü dans edenlere dikmiş bön bön bakıyordu.

Yanında durunca başıyla pisti işaret etti. “Sürtüğe bak,” dedi.

Bakınca Chenault’nun önceden tanıştığımız ufak tefek, çember sakallı adamla dans ettiğini gördüm. Adam iyi dans ediyordu ve yaptığı adım her neyse, bayağı karmaşık bir şeydi. Chenault yüzünde gergin ve yoğunlaşmış bir ifadeyle, kollarını bir hula dansçısı gibi öne doğru uzatmıştı. Arada bir dönüyor, madras eteğini de yelpaze gibi etrafında döndürüyordu.

“Evet,” dedim. “Bu dansı iyi beceriyor.”

“İçinde bir kara marsık var,” diye yanıtladı Yeamon, pek yumuşak olmayan bir ses tonuyla.

“Yavaş ol,” dedim hemen. “Buradayken sözlerine dikkat et.”

“Boş versene,” dedi yüksek sesle.

Yüce İsa, diye düşündüm. Başladık işte. “Sakin ol,” dedim. “Neden kasabaya dönmüyoruz?”

“Bana uyar,” diye yanıtladı. “Sen ona anlat.” Başıyla sadece birkaç metre ötede deliler gibi dans eden Chenault’yu işaret etti.

“Boş ver,” dedim. “Çek kolundan getir. Gidelim haydi.”

Başını iki yana salladı. “Denedim. Öldürecekmişim gibi çılgınlıklar attı.”

Sesinde daha önce hiç duymadığım bir şey, ânında sinirime dokunan tuhaf bir titreşim vardı. “Tanrım,” diye homurdanarak kalabalığa bakındım.

“Kafasına geçirmem gerekecek,” dedi.

Tam o anda kolumda bir el hissettim. Benim bodur, domuzcuk kız arkadaşımın eliydi. “Haydi gidelim koca çocuk!” diye sevindirik bir çığlık atarak beni piste sürükledi. “Yapalım şu işi!” Uzun bir çığlıkla tepinmeye başladı.

Aman Tanrım, diye düşündüm. Şimdi ne olacak? Bir elimde içkim, ötekinde bir sigara, kızı izledim. “Haydi!” diye bağırdı. “Biraz da benimle ilgilen!” Bana doğru kamburunu çıkartarak kalçasını öne arkaya kıvırmaya başladı. Ben de ayaklarımı yere vurarak dönmeye başladım; ilk başta sarsak bir danstı, sonra dalgın bir ritim tutturdum. Birisi çarpınca içkim yere döküldü. Etrafımızı kuşatan çılgın çiftler bunu hiç umursamadı.

Birden Chenault ile yan yana geldik. Beceriksizce omzumu silkerek tepinmeye devam ettim. Chenault gülerek bana kıcıyla vurdu. Sonra tekrar partneriyle dansa devam ederek beni domuzcukla yalnız bıraktı.

Sonunda başımı sağa sola sallayarak ve devam edemeyecek kadar yorgun olduğumu gösteren hareketler yaparak dansı bıraktım. Yeni içki almak için bara gittim. Yeamon ortalarda görünmediği için onun da dansın içine çekildiğini düşündüm. Vücutların arasından kendime yol açarak oturacak bir yer bulma umuduyla taraçaya çıktım. Yeamon korkuluğa oturmuş, yeniyetme bir kızla konuşuyordu. Gülümseyerek bana baktı. “Bu Ginny,” dedi. “Bana dans etmeyi öğretecek.”

Başımla selamlayıp merhaba dedim. Arkamızdan gelen müzik gitgide vahşileşiyor hatta arada bir kalabalığın çığlıkları yüzünden duyulmaz hâle geliyordu. Gürültüyü duymazdan gelerek kasabaya bakıp aşağıdaki sakinliği görünce orada olmak istedim.

Ama evdeki müzik çılgınlaşmaya devam ediyordu. Yeni bir aciliyet kazanmıştı ve milletin çığlıkları şimdi farklı bir tona bürünmüştü. Yeamon ve Ginny neler olduğuna bakmak için içeri girdi. Kalabalık geriye çekilerek bir şeye yer açıyordu ve o şeyin ne olduğuna bakmak için ben de yanlarına gittim.

Büyük bir çember oluşmuş, çemberin ortasında Chenault ile çember sakallı minyon adam dans ediyordu. Chenault eteğini çıkarmış ve kolsuz beyaz bluzunun altında bir tek külotuyla kalmıştı. Partneri de gömleğini çıkarıp parıldayan siyah göğsünü gözler önüne sermişti. Üzerinde bir tek daracık, kırmızı bir matador pantolonu vardı. İkisi de yalın ayaktı.

Yeamon'a baktım. Parmak ucuna yükselmiş gergin bir yüz ifadesiyle onlara bakıyordu. Birden Chenault'ya seslendi. "Chenault!" Ama kalabalıktan öyle bir gürültü çıkıyordu ki iki metre ötesinden ben bile zor duyabildim. Chenault müzikten ve onu pistte döndürüp duran sapıktan başka hiçbir şeyin farkında değil gibiydi. Yeamon bir kez daha seslendi ama duyan olmadı.

Derken Chenault transa girmiş gibi bluzunun düğmelerini açmaya başladı. Düğmeleri iliklerden yavaş yavaş, tecrübeli bir striptizci gibi çekerek bluzu bir kenara attıktan sonra üzerinde bir tek külotu ve sutyeniyle hoplayıp sıçramaya başladı. Milletin çıldıracağını zannettim. Uluyarak mobilyalara vuruyor, daha iyi görebilmek için itişerek birbirlerinin tepesine çıkıyorlardı. Bütün ev sallanırken zeminin çökeceğini sandım. Salonun öteki ucundaki bir yerden kırılan cam sesleri geldi.

Tekrar Yeamon'a baktım. Şimdi ellerini havada sallayarak Chenault'nun dikkatini çekmeye çalışıyordu. Fakat tıpkı gösterinin coşkusuna kapılmış bir seyirci gibi görünüyordu.

Artık birbirlerine sokulmuşlardı ve hayvan herifin Chenault'nun sırtına uzanarak sutyeninin kopçasını açtığını gördüm. Bunu öyle seri ve ustaca bir hareketle yapmıştı ki Chenault bir tek o incecik ipek külotla kaldığının farkında bile değildi sanki. Sutyen kollarının altından kayarak yere düştü. Dansın hareketlerini yaptıkça, memeler de deliler gibi hoplayıp zıplıyordu. Bir New York sutyeninin pamuklu iffetinden ansızın kurtulmuş olan dolgun, pembe uçlu, toparlak et parçaları.

Şaşkınlıktan küçük dilimi yutmuş vaziyette, dehşet içinde onları izlerken, Yeamon'ın yanımdan dans pistine fırladığını

duydum. Bir kargaşanın ardından iri barmenin Yeamon'ın arkasına geçerek kollarından tuttuğunu gördüm. Birkaç kişi de onu geriye doğru iterek gösteriyi bozmaması gereken zararsız bir sarhoş muamelesi yapıyordu.

Yeamon avazı çıktığı kadar bağırırken, bir yandan da dengesini korumaya çalışıyordu. "Chenault!" diye bağırdı. "Ne halt ediyorsun sen?" Gözü dönmüş gibiydi ama ben olduğum yere çakılmıştım.

Chenault ile adam çemberin ortasına doğru yavaş yavaş zikzaklar çizerek yeniden birbirine yaklaşıyordu. İki yüz azgın gırtlaktan kopan haykırıışların yarattığı, kulakları sağır eden bir gürültü vardı. Adam uzanıp külotunu kalçasından diz kapaklarına kadar indirirken, Chenault'nun yüzündeki o kendinden geçmiş, sersem ifade hiç bozulmadı. Külotun sessizce yere düşmesine izin verip olduğu yerde bırakarak kendini yine dansa kaptırdı, adama yaklaştı, bir an orada donup kaldı—müzik bile sustu—sonra gözlerini açıp saçlarını sağa sola savurarak ve dans ederek tekrar uzaklaştı.

Yeamon birden kendini kurtardı. Çemberin içine atlar atlamaz herkes üzerine çullandı ama bu kez zapt edilmesi daha zordu. Barmenin suratına bir yumruk geçirdiğini, kollarıyla dirseklerini kullanarak insanları uzağında tuttuğunu, tüylerimi ürpertecek kızgınlıkta çığlıklar attığını ve sonunda üst üste atlayan vücutların altında kaldığını gördüm.

Bu arbede yüzünden dans kesildi. Bir an Chenault'yu tek başına dururken gördüm; beyaz teninden fırlayan o kahverengi kıl öbeğiyle, omuzlarına dökülen sarı saçlarıyla, şaşkın ve afallamış görünüyordu. Küçücük, çıplak, savunmasız görünüyordu ve sonra adamın onu kolundan tutup kapıya doğru sürüklemeye başladığını gördüm. Kalabalığın arasından sendeleyerek, küfürler savurarak, insanları itip kakarak onlar gözden kaybolmadan önce hole ulaşmaya çalıştım. Arkamdan hâlâ bağırıp duran Yeamon'ın sesi geliyordu ama artık hareketsiz hâle getirildiği-

ni biliyor ve Chenault'yu bulmaktan başka bir şey düşünemiyordum. Kapıya gidene kadar birçok kişiden darbe aldım ama umursamadım. Bir ara Chenault'nun çılgınlığını duyduğumu sandım ama aslında herhangi biri olabilirdi.

Nihayet dışarı çıkabildiğimde, merdivenin dibinde bir kalabalık gördüm. Çabucak aşağı inip Yeamon'ın yere serilmiş, ağzından kanlar akıtarak inlediğini gördüm. Arka kapıdan dışarı sürüklemişlerdi herhâlde. Barmen üzerine eğilmiş bir mendille ağzını siliyordu.

Chenault'yu falan unutup daire olmuş insanların arasına dalarak özürler mırıldana mırıldana Yeamon'ın uzandığı yere doğru gittim. Yanlarına gittiğimde barmen başını kaldırıp, "Arkadaşın mı?" dedi.

Başımı sallayıp bir zarar görmüş mü diye bakmak için eğildim.

"Bir şeyi yok," dedi biri. "Çok sert davranmamaya çalıştık ama hiç rahat durmadı ki."

"Doğrudur," dedim.

Yeamon şimdi yere oturmuş, başını elleri arasına almıştı. "Chenault," diye mırıldandı. "Ne halt ediyorsun sen?"

Elimi omzuna koydum. "Tamam," dedim. "Sakin ol."

"Orospu çocuğu pislik," dedi bağırarak.

Barmen omzuma dokundu. "Onu buradan götürsen iyi olacak," dedi. "Henüz bir zarar görmedi ama burada kalırsa mutlaka görecektir."

"Taksi bulabilir miyiz?" diye sordum.

Başını salladı. "Ben size bir araba bulurum." Geri çekilip kalabalığa doğru bağırdı. Biri cevap verince parmağıyla beni gösterdi.

"Chenault!" diye bağırdı Yeamon, ayağa kalkmaya çalışarak.

Ayağa kalktığı anda yine kavga çıkacağını bildiğim için, Yeamon'ı itip yere oturttum. Barmene baktım. "Kız nerede?" dedim. "Ne oldu ona?"

Adam belli belirsiz gülümsedi. “Eğleniyor.”

Chenault’yu almadan gönderileceğimizi o an anladım. Sesi-
mi epey bir yükselterek, “Nerede o?” derken, paniği ses tonuma
yansıtılamamaya çalıştım.

Burnumun dibinde biten bir yabancı, “Bas git şuradan,” diye
hırladı. Ayaklarımı sinir içinde toprağa sürterek sözü geçiyor-
muş gibi görünen barmene baktım. O da pis bir tebessümle
arkamı işaret etti. Dönünce kalabalığın içinde ağır ağır ilerleyen
bir araba gördüm. “Taksiniz geldi,” dedi barmen. “Ben arka-
daşına yardım edeyim.” Yeamon’ı hızla çekerek ayağa kaldırdı.
“Koca adamlar kasabaya,” dedi sırtarak. “Küçük kız burada ka-
lıyor.”

Yeamon dengesini bulup bağırmaya başladı. “Orospu ço-
cukları!” Barmene sıkı bir yumruk savurdu ama o kolayca sa-
vuşturup gülerек dört adamın Yeamon’ı arabaya tikişını izledi.
Ardından beni de arabaya tıktılar ve barmene bağırarak için
pencereden dışarı sarktım: “Polisi alıp geri döneceğim—kızın
başına bir şey gelmezse iyi olur.” Birden suratımda korkunç bir
şok hissettim ve tam zamanında geri çekilip ikinci yumruğun
burnumu sıyrarak geçmesini sağladım. Ne yaptığımı pek de
bilmeden pencereyi kapatıp kendimi koltuğa bıraktım. Tepeyi
inmeye başladığımızda arkamızdan kahkaha sesleri geliyordu.

ON ALTI

Polise gitmekten başka bir şey düşünemiyordum ama arabayı kullanan adam bırakın bizi karakola götürmeyi, yerini söylemeyi bile reddetti. “Unutmak daha iyi,” dedi usulca. “Herkes kendi yoluna gitsin.” Bizi kasabanın göbeğinde bırakıp benzin parası için iki dolar versek yeteceğini söyledi. Ters ters homurdanarak parayı verdim ama Yeamon arabadan inmeyi reddediyordu. Tekrar tepeye çıkıp Chenault’yu almamız gerektiğini söyleyip duruyordu.

“Gel haydi,” diyerek kolundan çektim. “Aynasızları bulalım. Onlar bizi götürür.” Sonunda indirmeyi başardım ve araba yanımızdan uzaklaştı.

Polis karakolunu bulduk ama içeride kimse yoktu. Işıklar açık olduğu için içeri girip beklemeye başladık. Yeamon bir bankın üstünde sızdı; ben de öyle sersem gibiydim ki gözlerimi zor açık tutuyordum. Bir saat kadar sonra sokaklarda bir aynasız aramanın daha iyi olacağına karar verdim. Yeamon’ı uyandırdım ve barlara doğru yürümeye başladık. Karnaval artık dağılmaya başlamıştı ve sokaklar çoğu turist ve Porto Rikolu olan sarhoşlarla doluydu. İnsanlar küçük gruplar hâlinde bar bar dolaşıyor, kapılarda duranların arasından geçiyor, bazıları kaldırıma yayılmış oturuyordu. Saat neredeyse dördtü ama barlar hâlâ doluydu. Kasaba bombalanmış gibi görünüyordu.

Aynasızlar yer yarılıp içine girmiş gibiydi ve artık ikimiz de yorgunluktan devrilmek üzereydik. Sonunda pes edip taksiyle Lindbergh Plajı'na gittik ve çiti zar zor aşır kumların üstünde uyuyakaldık.

Gece bir ara yağmur başladı ve uyandığımda sıırıslıklamdım. Şafak söküyor sandım ama saat dokuz olmuştu. Kafam şişip normal boyutunun iki katına çıkmış gibiydi ve sağ kulağımın ön tarafında kocaman, acı veren bir yumru vardı. Soyunup yüzmek için denize girdim ama kendimi daha iyi hissedeceğime daha da kötü oldum. Soğuk, kasvetli bir sabahtı ve suyun üzerine hafif bir yağmur çiseliyordu. Biraz dubada oturup dün geceyi düşündüm. Hatırladıkça içim daralıyor, kasabaya dönüp Chenault'yu arama fikri dayanılmaz geliyordu. O an hayatta olup olmaması bile pek umurumda değildi. Tek istediğim, Yeamon'ı uyandırmadan karşıdan karşıya geçmek ve ikisini de bir daha hiç görmemeyi umarak San Juan'a giden bir uçağa binmekti.

183

Bir süre sonra kıyıya yüzüp Yeamon'ı uyandırdım. Kahvaltıyı havaalanında edip otobüsle kasabaya gittik. Yat Limanı'ndan giysilerimizi aldıktan sonra görevli jandarmanın çıplak kadınları çeşitli şehvet dolu pozlarda gösteren bir iskambil destesiyle Solitaire oynadığı karakola gittik.

Yeamon sözünü bitirdiğinde adam sırtarak ona baktı. "Çocuklar," dedi ağır ağır, "sizin kız başkasını beğenmişse, ben ne yapabilirim ki?"

"Bok beğendi!" diye bağırdı Yeamon. "Kaçırıldı o!"

"Doğrudur," dedi adam tebessümünü bozmadan. "Benim bütün hayatım burada geçti ve karnavallarda kızların nasıl kaçırıldığını çok iyi bilirim." Hafif bir kahkaha attı. "Bana cırılçırılak soyunduğunu, o kadar insanın ortasında dans ettiğini anlatıyorsunuz—sonra da tecavüze uğradığını mı söylüyorsunuz?"

Aynasız bu türden birkaç yorum daha yapınca, sonunda Yeamon'ın gözleri döndü ve öfkeli, çaresiz bir sesle bağırmaya

başladı. “Bakın!” diye yırtındı Yeamon. “Eğer bir şey yapmazsanız elime bir satır alıp oraya gideceğim ve karşıma kim çıkarsa doğrayacağım!”

Aynasız ürkmüş gibiydi. “Sakin ol dostum. Lafına dikkat etmezsen, başına büyük bela açarsın.”

“Bakın,” dedim. “Tek istediğimiz bizimle oraya gelip kızı bulmanız—çok mu?”

Adam oraya gelmemizin anlamını çözebilecek ve bu konuda ne yapması gerektiğini söyleyecek bir fal bakar gibi, bir an iskambil kâğıtlarına baktı. Sonunda başını üzgün üzgün iki yana sallayarak bize baktı. “Ah, siz sorunlu insanlar,” dedi. “Hiçbir zaman öğrenemezsiniz.”

Ağzımızı açmamıza fırsat bırakmadan ayağa kalkıp safari şapkasını taktı. “Pekâlâ,” dedi. “Gidip bakalım.”

Adamın peşinden sokağa çıktık. Tavrı beni tedirgin etmiş, sorun çıkardığımız için neredeyse utanmıştım.

Evin önünde durduğumuzda, arabadan atlayıp kaçmak istedim. Sonuçta kötü bir şey öğrenecektik. Belki de onu başka bir yere, başka bir partiye götürmüş, orada bir yatağa bağlayıp karnavalı canlandıracak pembe memeli, bembeyaz bir mastürbasyon aracı olarak kullanmışlardı. Merdivenden çıkarken ürpererek Yeamon’a bir göz attım. Giyotine giden bir adama benziyordu.

Aynasız zili çaldı ve kapıyı açan ezik tipli siyah kadın gergin bir tavırla kekeleyerek beyaz kız falan görmediğine, dün geceki partiden hiç haberi olmadığına dair yeminler etti.

“Boş versene!” diye parladı Yeamon. “Dün gece burada man-yak bir parti verdiniz ve içeri girmek için altı dolar ödedim ben.”

Kadın partiden haberdar olduğunu inkâr etti. İçeride uyanlar olduğunu ama içlerinde beyaz bir kız olmadığını söyledi.

Aynasız içeri girip bir bakmak istedi. Kadın omuz silkerek adamı içeri aldı ama Yeamon da peşinden gitmeye kalkışınca heyecanlanarak kapıyı suratına kapadı.

Aynasız birkaç dakika sonra çıktı. “Beyaz kız falan yok,” diyerek dosdoğru Yeamon’ın gözlerine baktı.

Öteki olasılıklarla yüzleşmek istemediğim için adama inanmak istemiyordum. Bu işin çok basit olması gerekirdi—kızı bul, uyandır, al götür. Ama artık işin basitliği kalmamıştı. Her yerde, adadaki kapılardan herhangi birinin ardında olabilirdi. Her an delirip kendini yerlere atmasını bekleyerek Yeamon’a baktım. Ama o sundürmanın korkuluğuna dayanmış, ağlamaya hazır görünüyordu. “Yüce Tanrım,” diye mırıldandı ayakkabılarına bakarak. Çaresizliği öyle gerçekti ki aynasız elini omzuna koydu.

“Üzgünüm dostum,” dedi usulca. “Haydi artık. Gidelim.”

Arabayla tepeyi inip karakola gittik ve aynasız Chenault’nun tanımına uyan bir kızı arayacaklarına söz verdi. “Ötekilere de söylerim,” dedi. “Mutlaka ortaya çıkar.” Yeamon’a tatlı tatlı gülmüsedti. “Zaten bir kızın sizi böyle peşinden koşturmasına izin vermemeniz gerekir.”

185

“Evet,” diye yanıtladı Yeamon. Sonra Chenault’nun yağmurluğuyla küçük valizini masanın üstüne koydu. “Geldiğinde ona verirsiniz,” dedi. “Yanımda dolaştırmaya hiç niyetim yok.”

Aynasız başını sallayarak Chenault’nun giysilerini odanın arka tarafındaki bir rafa koydu. Sonra bulunduğunda mesaj gönderebilmek için benim San Juan’daki adresimi aldı. Veda edip kahvaltı için yürüyerek Grand Hotel’e gittik.

Hamburgerle buzlu rom ısmarlayıp yemeğimizi sessizce yiyerek gazete okuduk. Sonunda Yeamon başını kaldırıp normal bir şey söyler gibi, “Orospunun teki. Niye kafaya takacakmışım ki,” dedi.

“Üzülme,” dedim. “Delirdi o—kafayı yedi.”

“Haklısın,” dedi. “Orospunun teki işte. İlk görüşte anlamıştım.” Arkasına yaslandı. “Onunla buraya gelmeden bir hafta kadar önce Staten Island’daki bir partide tanıştım; görür görmez dedim ki, bu kız silme orospu—para için yapanlardan değil,

mokar hastalarından.” Başını salladı. “Bana geldi ve boğa gibi üstüne saldırdım. Bütün hafta kaldı, işe bile gitmedi. O sırada kardeşimin bir arkadaşıyla kalıyordum ve çocuğu mutfakta bir döşekte yatırdım—kendi evinden kovdum sayılır.” Hüzünle gülümsedi. “San Juan’a gelirken benimle birlikte gelmek istedi—ben de birkaç hafta sonra yanıma aldım.”

O an aklımda birçok Chenault vardı: İçinde gizli bir ateş, evinde bir Lord & Taylor gardırobu olan, New Yorklu, şık, küçük bir kız; uzun sarı saçları, beyaz bikiniyle kumsalda yürüyen bronz bir kız; St. Thomas’taki çılgın bir barda avazı çıktığı kadar bağırان o sarhoş, kızgın göktaş; sonra dün gece gördüğüm kız—o incecik donla dans eden, pembe uçlu memelerini hoplatan, hayvanın teki külotunu bacaklarından indirirken kalça sallayan... sonra o son kare, odanın ortasında duruşu, tek başına, bir an için... o kutsal kıl öbeği, gücünü ve değerini çok iyi bilen bir anneyle babanın ihtimamla büyüüttüğü, kültürü artsın ve hayatın dikenli yollarına şöyle bir çıkmış olsun diye Smith Kolej’e gönderdiği, yirmi yıldır aile ve öğretmenler ve arkadaşlar ve akıl hocalarından oluşan bir ordu tarafından gözetilmiş, sonra da eti senin kemiği benim diyerek New York’a teslim edilmiş olan.

Kahvaltımızı bitirip otobüsle havaalanına gittik. Lobi acınacak durumdaki sarhoşlardan geçilmiyordu: Birbirini tuvalete taşıyan adamlar, banklara oturmuş yere kusan kadınlar, korkuyla bir şeyler konuşan turistler. Yer bulmak için bir gün bir gece uğraşmamız gerektiğini anlamam içi manzaraya bir kez bakmam yetti. Bulamazsak da, en az üç gün orada kalırdık. Durum umutsuz görünüyordu.

Sonra mucize kabilinden bir şey oldu. Kafeye girmiş oturacak bir yer aranırken, perşembe günü bizi Vieques’e götüren uçağın pilotunu gördüm. Yanına doğru yürürken beni tanımış gibiydi. “Hey,” dedim. “Beni hatırladın mı? Kemp—*New York Times*.”

Gülümseyerek elini uzattı. “Doğru,” dedi. “Zimburger’la birlikteydiniz.”

“Tamamen tesadüf,” dedim sırtarak. “Söylesene, bizi San Juan’a götürmen için seni kiralayabilir miyim? Umutsuz durumdayız da.”

“Tabii,” dedi. “Dörtte dönüyorum. İki yolcum ve iki boş koltuğum var.” Başını salladı. “Beni bu kadar erken bulduğunuz için şanslısınız—koltuklar hemen dolardı.”

“Tanrım,” dedim. “Hayatımızı kurtardın. İstedğin parayı veririm—Zimburger’a ödeteceğim.”

Yüzünde geniş bir sırıtış belirdi. “İyi, bunu duyduğuma sevindim. Faturayı sokuşturacak daha iyi birini düşünemiyorum.” Kahvesini bitirip fincanı tezgâha bıraktı. “Şimdi kaçmam lazım,” dedi. “Dörtte pistte olun—aynı kırmızı Apache.”

“Merak etme,” dedim. “Orada olacağız.”

Kalabalık yığılmaya başlıyordu. San Juan’a yarım saatte bir uçak kalkıyordu ama koltukların hepsi doluydu. Boşalacak yerleri bekleyen insanlar viski şişelerini çıkarıp elden ele geçirmeye ve yine sarhoş olmaya başlamıştı.

Düşünebilmek imkânsızdı. Huzuru, kendi evimin mahremiyetini, elimde kâğıt değil cam bir bardak olmasını, bizi dört bir yandan sıkıştıran bu rezil güruhla aramda dört duvar olmasını istiyordum.

Saat dörtte piste çıkıp Apache’yi ısınır hâlde bulduk. Uçuş yaklaşık otuz dakika sürdü. Yanımızda Atlantali bir çift vardı; o gün San Juan’dan gelmişlerdi ve oraya geri dönmek için can atıyorlardı. Kendini beğenmiş vahşi *nigralar* ikisini de dehşete düşürmüştü.

İçimden onlara Chenault’dan söz etmek, bütün detayları verdikten sonra sözü şu anda nerede olduğuna, ne yaptığına dair çirkin bir sahneyle bitirmek geliyordu. Onun yerine sessizce oturup aşağıdaki beyaz bulutlara baktım. Kendimi uzun ve tehlikeli bir maceradan kurtulmuş, eve döner gibi hissediyordum.

Arabam havaalanının otoparkında, bıraktığım yerdeydi; Yeamon'ın mobileti de görevli kulübesinin yanındaki korkuluğa zincirlenmişti. Chenault gece dönecek olursa alması kolay olsun diye bende kalmasını söylememe rağmen zinciri açıp kendi evine gideceğini söyledi.

“Neyse,” dedim. “Zaten belki de dönmüştür bile. Nereden biliyoruz, belki de gece onu orada bıraktığımızı zannedip havaalanına gitmiştir.”

“Evet,” diyerek mobiletini durduğu yerden çekti. “Mutlaka öyle olmuştur Kemp. Belki de eve gittiğimde akşam yemeğini hazırlamış olur.”

Uzun çıkış yolunda peşinden gidip otobandan San Juan'a dönerken Yeamon'a el salladım. Eve gider gitmez hemen uyu-
yup ertesi gün öğlene kadar hiç uyanmadım.

Ofise giderken Chenault'dan söz etsem mi diye düşünüyordum ama içeri girer girmez aklımdan çıkıverdi. Sala beni Schwartz ve Moberg'le heyecanlı bir şeyler konuştuğu masasına çağırdı. “Artık her şey bitti,” diye haykırdı. “Keşke St. Thomas'ta kalsaydın.” Segarra istifa etmiş, Lotterman da büyük ihtimalle finansman bulmak için son çare olarak önceki gece Miami'ye gitmişti. Sala gazetenin batacağından emindi ama Moberg bunun yanlış alarm olduğunu düşünüyordu. “Lotterman'da çok para var,” diyerek güvence verdi bize. “Kızını görmeye gitti—gitmeden hemen önce söyledi bana.”

Sala acı acı güldü. “Uyan artık Moberg—kaypak herif mecbur kalmasa, böyle bir işi bırakır mıydı sence? Kabullen artık, işsiz kaldık.”

“Lanet olsun,” dedi Schwartz. “Tam da buraya yerleşmeye başlamıştım—on yıldır devam etmek istediğim ilk iş buydu.”

Schwartz kırk yaşlarındaydı ve iş dışında pek görüşmesek de, ondan hoşlanıyordum. İşini çok iyi yapıyor, kimseyi rahatsız etmiyor, boş zamanlarını da bulabildiği en pahalı barlarda içerek geçiriyordu. Al'in yerinden nefret ettiğini söylerdi; hem

çok kulüp gibi hem de pis bir yerdi. O Marlin Club'ı, Caribé Lounge'u ve bir erkeğin kravat takıp huzur içinde içkisini içebileceği, ara sıra iyi bir şov izleyebileceği öteki otel barlarını severdi. Sıkı çalışıyor, işi bitince de içmeye başlıyordu. Sonra da uyuyup tekrar işe geliyordu. Gazetecilik Schwartz için bir yapboz oyunu, bir gazetenin her şey birbirine uyacak şekilde bir araya getirildiği basit bir süreçti. O kadar. Bunu onurlu bir iş olarak görüyordu ve işini iyi öğrenmişti; bir formül oluşturmuştu ve o formülün dışına asla çıkmazdı. En çok marjinal, kaçık tiplere sinir olurdu. Bu tipler onun hayatını zorlaştırır, durmadan kara kara düşünmesine neden olurdu.

Sala sıırttı. “Merak etme Schwartz—emekli olacaksın—yirmi dönümlük araziyle bir katırın da olur herhâlde.”

Schwartz'ın *News*'a ilk gelişini hatırlıyordum. Sakin sakin ofise girmiş ve berbere girip saç kestirmek ister gibi, reddedilebileceğini hiç düşünmeden iş istemişti. Şu anda şehirde İngilizce yayımlanan başka bir gazete olsa, *News*'un topu atması Schwartz için en fazla gözde berberinin ölmesi gibi bir şey olurdu. Onu üzen şey işini kaybedecek olması değil, rutininin bozulması ihtimaliydi. Gazete batacak olursa, garip ve düzen dışı şeyler yapmak zorunda kalacaktı. Ve Schwartz öyle biri değildi. Garip ve düzen dışı şeyler yapmayı da gayet iyi becerir ama önceden planlaması gerekirdi. Anlık kararlarla bir şey yapmak sadece aptallık değildi, aynı zamanda ahlak dışıydı. Kravat takmadan Caribé'ye gitmek gibi. Moberg'in yaşam tarzına utanç verici bir suç gözüyle bakar ve ona “işten işe atlayan müptezel” derdi. Lotterman'ın aklına Moberg'in hırsız olduğu fikrini sokanın da Schwartz olduğunu biliyordum.

Sala bana baktı. “Schwartz artık Marlin'de ona hesap açmayacaklarından ve barın ucundaki özel koltuğunu kaybedeceğinden korkuyor—beyaz gazetecilerin şahına ayırdıkları şu koltuk var ya.”

Schwartz başını üzgün üzgün iki yana salladı. “Seni alay-

cı budala. İş aramaya başladığında kendini nasıl hissedeceksin bakalım.”

Sala kalkıp karanlık odaya doğru yürümeye başladı. “Artık burada iş yok,” dedi. “Kaypak herif gemiden atladıysa, eli ku-
lağındadır.”

Birkaç saat sonra birer içki içmek için sokağın karşısına git-
tik. Sala’ya Chenault’yu anlatırken oturduğu yerde huzursuzca
kıpırdanıp durdu.

“Abi, bu korkunç bir şey!” dedi hayretle, sözümü bitirdiğim-
de. Yumruğunu masaya geçirdi. “Kahretsin, böyle bir şey olaca-
ğını biliyordum. Söylememiş miydim ben?”

Buzlarıma bakarak başımı salladım.

“Neden hiçbir şey yapmadınız ki?” diye üsteledi. “Yeamon
milleti pataklamayı çok iyi becerir—bütün bunlar olurken, o
neredeydi?”

“Her şey çok hızlı oldu,” dedim. “Durdurmaya çalıştı ama
çocuğun üstünde tepindiler.”

Bir an düşündü. “Chenault’yu neden oraya götürdünüz?”

“Ne yapsaydım,” dedim. “Oraya kaçık bir kıza dadılık yap-
mak için gitmedim ben. Masanın karşı tarafından ona baktım.
“Polislerden dayak yediğin gece sen neden evde oturup iyi bir
kitap okumadın?”

Kafasını sallayarak kendini koltuğa bıraktı. İki-üç dakikalık
bir sessizliğin ardından başını kaldırdı. “Biz nereye gidiyoruz
böyle Kemp? Artık hepimizin felakete gittiğine inanmaya baş-
lıyorum cidden.” Sinir içinde yüzünü kaşıyarak sesini alçalttı.
“Ciddiyim,” dedi. “Sürekli sarhoş olup duruyoruz ve başımıza
sürekli daha da kötü şeyler geliyor...” Eliyle umutsuz bir hareket
yaptı. “Kahretsin, artık hiçbir eğlencesi kalmadı—hepimizin
sonu aynı olacak.”

Ofise döndükten sonra, söylediklerini hatırladıkça, Sala’nın
haklı olabileceğini düşünmeye başladım. Sürekli şanstın, kader-
den, sayıların isabet etmesinden söz edip duruyor ama büyük

bir yüzdenin iş yerine kalacağını bildiği için kumarhanelerde beş sent bile harcamaya yanaşmıyordu. Bu karamsarlığın, bütün sistemin ona karşı olduğuna dair kasvetli bir inancın altında, ruhunun en derinlerinde kendi aklının üstün geleceğine, işaretleri dikkatle izleyerek geri çekilip kendini kurtaracağı ânı yakalayabileceğine dair başka bir inanç daha vardı. Kaçış deliği olan türden bir kadercilikti bu; işe yaraması için yapılması gereken, tek bir işareti bile kaçırmamaktı. Yarışı hızlı, savaşı güçlü olan değil, o ânı yakalayıp kenara çekilebilenler kazanacaktı. Gece yarısı, bataklıkta, üzerine gelen sopadan kurtulan bir kurbağa gibi.

Böylece, o gece aklımda bu teoriyle, işsizlik tehdidinin bağından dolgun ücretli işlerin yükseklerdeki kuru dallarına atlayabilmek niyetiyle Sanderson'a gittim. Bin kilometrelik bir mesafede gördüğüm tek dal buydu ve o dalı kaçırırsam tutunacak yeni bir yer buluncaya kadar uzun bir düşüş yaşayacaktım ki oranın neresi olduğuna dair en ufak bir fikrim yoktu.

191

Sanderson'ın beni elli dolarlık bir çekle karşılamasını iyiye yordum. "Şu yazı için," dedi. "Dışarı gel, sana içki hazırlayalım." "İçkiymiş," dedim. "İşsizlik sigortası arıyorum ben."

Güldü. "Bunu bilmem gerekirdi—böyle bir günün ardından."

Buz almak için mutfakta durduk. "Segarra'nın istifa edeceğini biliyordun tabii," dedim.

"Elbette," diye yanıtladı.

"Tanrım," diye homurdandım. "Söylesene Hal—nasıl bir gelecek bekliyor beni? Zengin mi olacağım yoksa iyice batacak mıyım?"

Gülerek başka sesler duyduğum taraçaya doğru gitti. "Merak etme sen," dedi omzunun üstünden. "Gel hadi, dışarısı daha serin."

Tanımadığım insanlarla uğraşacak hâlim yoktu ama yine de çıktım. Hepsi de genç, heyecan verici bir yerden yeni gelmiş,

Porto Riko'yla ve sunduđu olanaklarla fazlasıyla ilgili insanlar-
dı. Kendimi başarılı ve her şeyden haberdar biri gibi hissettim.
Günler boyu hayatın küflü rüzgârlarında savrularak oraya bura-
ya çarptıktan sonra tekrar içeriden biri olmak güzeldi.

ON YEDİ

Ertesi sabah kapımın tıklatılmasıyla, hafif ama ısrarcı bir tıkırtıyla uyandım. Bakma, diye düşündüm, bunun olmasına izin verme. Yatakta oturup biraz kapıya baktım. İnleyerek, burada bu işin içinde olmaktansa dünyanın herhangi bir yerinde olmayı dileyerek başımı ellerimin arasına aldım; sonra kalkıp yavaşça kapıya doğru yürüdüm.

193

Üzerinde aynı giysiler vardı ama şimdi perişan ve kirli görünüyordu. Hayata devam etmemizi sağlayan hassas yanılısamalar bu kadar zorlamaya dayanamıyor—o an Chenault’ya bakarken, kapıyı suratına çarpıp yatağa dönmek istedim.

“Günaydın,” dedim.

Cevap vermedi.

“Girsene,” dedim sonunda, yol açmak için geri çekilerek.

Hayatımda gerilmediğim kadar gerilmeme neden olan bir yüz ifadesiyle bana bakmaya devam etti. Hem utanç içinde hem de şoktaydı sanırım ama başka bir şeyler daha vardı—âdeta te-bessüme benzeyen hafif bir hüznün ve keyif.

Korkunç bir tabloydu ve ona baktıkça, Chenault’nun aklını kaçırmış olduğuna daha çok inandım. Sonra içeri girip hasır el çantasını mutfak masasına bıraktı. Etrafa bakınarak, “Güzelmiş,” dedi hafif bir sesle.

“Evet,” dedim. “Fena değil.”

“Nerede oturduğunu bilmiyordum,” dedi. “Gazeteyi aramak zorunda kaldım.”

“Buraya nasıl geldin?” diye sordum.

“Taksiyle.” Başıyla kapıyı işaret etti. “Dışarıda bekliyor. Hiç param yoktu.”

“Tanrım,” dedim. “Neyse, ben gidip veririm—ne kadar tuttu?”

Başını iki yana salladı. “Bilmem.”

Cüzdanımı bulup kapıya doğru gitmeye başladım. Sonra üstümde bir tek don olduğunu fark ettim. Dolaba gidip pantolonumu giyerken dışarı çıkıp düşüncelerimi toparlamak için can atıyordum diyebilirim. “Merak etme,” dedim. “Ben hallederim.”

“Biliyorum,” dedi bitkin bir sesle. “Biraz uzanabilir miyim?”

“Tabii,” dedim hemen, yatağın yanına sıçrayarak. “Dur, ben açayım—çekyat kanepesi bu.” Çarşafı serip örtüyü üzerine çekerek temizlikçi kadınlar gibi buruşuk yerleri çekıştirdim.

Chenault yatağa oturup üstüme bir gömlek geçirişimi izledi. “Bu ev çok güzel,” dedi. “İyi güneş alıyor.”

“Evet,” diye yanıtlayıp kapıya doğru gittim. “Tamam, ben taksicinin parasını veriyorum—birazdan görüşürüz.” Sonra merdivenden sokağa koştum. Ben yanına giderken, şoför mutlu mutlu gülümsedi. “Ne kadar?” diyerek cüzdanımı açtım.

Hevesle başını salladı. “Sí, bueno. Señorita o öder dedi. Bueno, gracias. Señorita iyi değil.” Anlamalı bir hareketle kafasını gösterdi.

“Doğrudur,” dedim. “Cuánto es?”

“Ah, sí,” diye yanıtlayarak yedi parmağını havaya kaldırdı. “Yedi dólares, si.”

“Delirdin mi sen!” dedim.

“Sí,” dedi hemen. “Her yeri gezdik, dönüp durduk, orada burada durduk...” Yine kafasını salladı. “Ah, sí, iki saat, loco, señorita o öder dedi.”

Yalan söylediğini düşünerek adama yedi doları verdim ama çok *loco** bir sabah olduğuna inanmıştım. Şüphesiz öyle olmuştu ve şimdi de sıra bendeydi. Adamın gidişini izledikten sonra ateş ağacının altındaki, pencerelerden görünmeyen bir yere gittim. Ne yapacağım bu kızla ben? diye düşündüm. Yalın ayaktım ve ayaklarımın altındaki kum soğuktu. Başımı kaldırıp ağaca, sonra benim evin penceresine baktım. Chenault o eve girmiş, çoktan yatmıştı. Tam *News* batmak üzereyken başıma bir de beş parasız—dahası kaçık—bir kız çıkmıştı. Yeamon'a hatta Sala'ya ne diyebilirdim ki? Bu kadarı fazlaydı. New York'a dönüş parasını ödemek zorunda kalsam bile ondan kurtulmam gerektiğine karar verdim.

Yukarı çıkıp kapıyı açarken artık kararımı verdiğim için kendimi biraz daha rahatlamış hissediyordum. Chenault yatağa serilmiş, gözlerini tavana dikmişti.

“Kahvaltılık bir şeyler yedin mi?” diye sordum neşeli bir sesle konuşmaya çalışarak.

“Hayır,” diye yanıtladı duyulur duyulmaz bir sesle.

“Evde her şey var,” dedim. “Yumurta, jambon, kahve, ne istersen.” Lavaboya gittim. “Portakal suyuna ne dersin?”

“Portakal suyu iyi olur,” dedi gözlerini tavandan ayırmadan.

Beni meşgul edecek bir şey bulmaktan memnun, bir tavada jambon kızartıp birkaç yumurta çırtım. Arada bir yatağa kaçamak bakışlar atıyordum. Chenault kollarını karnında kavuşturmuş sırtüstü yatıyordu.

“Chenault,” dedim sonunda. “Sen iyi misin?”

“İyiyim,” diye yanıtladı, yine o donuk sesle.

Ona doğru döndüm. “Belki de doktor çağırırsam daha iyi olacak.”

“Hayır,” dedi. “İyiyim. Sadece dinlenmek istiyorum.”

Omuz silkip ocağın başına döndüm. Jambonlarla yumurtayı

* Deli. —çn

iki tabağa bölüştürüp iki bardak süt koydum. “Al bakalım,” diyerek onun tabağını yatağa götürdüm. “Bunu yiyince kendini daha iyi hissedersin herhâlde.”

Yerinden kıpırdamayınca tabağı yatağın yanındaki sehpaye bıraktım. “Yesen iyi olur,” dedim. “Çok sağlıksız görünüyorsun.”

Tavana bakmaya devam etti. “Biliyorum,” diye fısıldadı. “Biraz dinlenmeme izin ver, yeter.”

“Bana uyar,” dedim. “Zaten işe gitmem lazım.” Mutfağa giderek sıcak romdan iki koca yudum aldıktan sonra duş alıp giyindim. Ben çıkarken sehpadaki tabağa dokunmamıştı. “Sekiz gibi görüşürüz,” dedim. “Bir şeye ihtiyacın olursa gazeteyi ara.”

“Ararım,” dedi. “Güle güle.”

Günün çoğunu kütüphanede önceki antikomünist soruşturmalarla ilgili notlar alarak ve perşembe başlayacak duruşmalarla ilgisi olan insanların geçmişini araştırarak geçirdim. Chenault’dan haber var mı diye sormak için beni arayıp bulmamasını umarak, Sala’ya görünmemeye çalıştım. Saat altıda, Lotterman Miami’den arayıp Schwartz’a gazeteye sahip çıkmasını ve cuma günü “iyi haberlerle” döneceğini söyledi. Bu sadece biraz finansman bulduğu anlamına gelebilirdi; gazete biraz daha dayanacaktı ve hâlâ bir işim vardı.

Saat yedi gibi çıktım. Yapılacak başka bir şey yoktu ve Al’in yerine giden birilerine yakalanmak istemiyordum. Arka merdivenlerden inip bir kaçak gibi arabama süzüldüm. Santurce’de bir yerde bir köpeğin üstünden geçtim ama yola devam ettim. Eve geldiğimde Chenault hâlâ uyuyordu.

Birkaç sandviçle kahve yaparken mutfakta çıkardığım tanrıtlara uyandı. “Selam,” dedi usulca.

“Selam,” dedim arkama dönmeden. Bir kutu domates çorbası açıp ateşe koydum. “Bir şeyler yemek ister misin?” diye sordum.

“İstiyorum galiba,” diyerek yatakta doğruldu. “Ama ben yaparım.”

“Yapıldı bile,” dedim. “Kendini nasıl hissediyorsun?”

“İyiyim,” dedi. “Daha iyiyim.”

Jambonlu bir sandviçle bir kâse çorba alıp yatağa götürdüm. Kahvaltıda verdiğim jambon ve yumurtalar olduğu yerde duruyor, soğuk ve pörsük görünüyordu. Tabağı sehpadan alıp yerine öteki tabağı koydum.

Bana bakıp gülümsedi. “Sen çok iyi birisin Paul.”

“İyi değilim,” dedim mutfağa giderken. “Sadece biraz kafam karışık.”

“Neden?” dedi. “Olanlar yüzünden mi?”

Yemeğimi pencere kenarındaki masaya götürüp oturdum. “Evet,” dedim bir suskunluktan sonra. “Senin... aaa... son birkaç günkü manevraların... yani... en hafif tabiriyle, biraz muallaktı.”

Gözlerini ellerine çevirdi. “Beni neden içeri aldın?” dedi sonunda.

Omzumu silktim. “Bilmem—sen almayacağımı mı düşünmüştün?”

“Emin değildim,” diye yanıtladı. “Kendini nasıl hissedeceğini bilemiyordum.”

“Ben de,” dedim.

Ansızın bana baktı. “Ne yapacağımı bilemedim!” diye patladı. “O bindiğim uçağın yere çakılmasını istedim! Patlayıp okyanusa gömülmesini istedim!”

“Uçak biletini nereden buldun?” dedim. “Paran olmadığını sanıyordum.” Bunu hiç düşünmeden sormuş, sözcükler ağzımdan çıkar çıkmaz pişman olmuştum.

Chenault şaşkın göründükten sonra ağlamaya başladı. “Biri si aldı,” diyerek hıçkırdı. “Hiç param yoktu ve ben—”

“Boş ver,” dedim hemen. “Zaten sormamam gerekirdi. Gazeteciliğim tuttu işte.”

Yüzünü ellerine gömüp ağlamayı sürdürdü. Yemeye devam ettim ve Chenault sessizleştikten sonra tekrar ondan tarafa baktım. “Bak,” dedim. “Bundan böyle bu olayı unutalım. Sa-

dece kötü bir deneyim yaşadığını düşüneceğim ve başka soru sormayacağım, tamam mı?”

Bana bakmadan başını salladı.

“Tek bilmek istediğim,” diye devam ettim, “şu anda ne yapmayı planladığın.” Chenault yine ağlamak üzereymiş gibi görününce hemen ekledim: “Yardım edebilmek için.”

Chenault birkaç kez hıçkırdıktan sonra dedi ki: “Fritz ne düşünüyor?”

“Bilmem,” dedim. “Onu son gördüğümde pek mutlu sayılmazdı. Ama o zaman pazar gecesi idi ve ikimiz de berbat durumdaydık tabii—şu anda kendini daha iyi hissediyor olabilir.”

Bana baktı. “Neler oldu—kavga mı etti?”

Gözlerinin içine baktım.

“Bana öyle bakma!” diye bir çığlık attı. “Hatırlamıyorum!”

Omuz silktim. “Hım —”

“En son o eve gittiğimi hatırlıyorum,” diyerek tekrar ağlamaya başladı. “Sonra ertesi güne kadar hiçbir şey hatırlamıyorum!”

Yatağa devrilip uzun zaman ağladı. Mutfığa gidip bir fincan kahve koydum. Onu Yeamon’a götürüp evinin arkasındaki yolda bırakmak geliyordu içimden. Biraz düşündüm ve önce Yeamon’la konuşup kendini nasıl hissettiğini öğrenmeye karar verdim. Bilemezdim, belki de kız gecenin bir yarısında bu marazi hikâyeyle çıkıp geldiğinde iki kolunu birden kıracaktı. Chenault’nun söylediği birkaç şey bunun bir hata olabileceğine dair bütün umutlarımı öldürmüştü ve daha fazlasını duymak istemiyordum. Onu buradan ne kadar erken götürürsem, o kadar iyiydi. Ertesi gün Yeamon’ı şehirde görmezsem, işten sonra arabayla ona gidecektim.

Chenault sonunda ağlamayı kesip uyudu. Pencere kenarına oturup birkaç saat okuyarak uykum gelinceye kadar rom içtim. Sonra onu yatağın bir tarafına ittim ve çok dikkatli bir şekilde öteki tarafa uzandım.

*

Ertesi sabah uyandığımda Chenault mutfaktaydı. “Bir şeyler yapma sırası bende,” dedi canlı bir tebessümle. “Sen otur ve servis yapılmasını bekle.”

Bir bardak portakal suyu, sonra büyük bir omlet getirdi ve birlikte yatağa oturup kahvaltımızı ettik. Chenault rahatlamış görünüyor ve ben işten döndüğümde evi temizlemiş olmaktan söz ediyordu. Ona Yeamon’ı göreceğimi ve akşam üstüne kadar ondan kurtulacağımı söylemem gerekiyordu ama o an bunu söylediğimi düşününce bile kendimi dev bir canavar gibi hissediyordum. Boş ver, diye düşündüm. Söylemenin ne anlamı var ki—yap gitsin.

Kahveyi küçük bir tepsiyle getirdi. “Bundan sonra hemen duş yapacağım,” dedi. “Sakıncası var mı?”

Güldüm. “Evet Chenault, banyoyu kullanmanı yasaklıyorum.”

Gülümsedi ve kahvesini bitirdiğinde banyoya girip suyu açtığını duydum. Bir fincan daha kahve almak için mutfığa gittim. Üzerimde bir tek don olduğu için kendimi biraz çıplak hissedip Chenault banyodan çıkmadan önce giyinmeye karar verdim. Önce aşağıdan gazeteyi aldım. Kapıdan girerken banyodan seslendiğini duydum: “Paul, biraz gelebilir misin?”

Perdeleri çekmiş olacağını düşünerek gidip kapıyı açtım. Çekmemişti ve beni koca bir tebessümle karşıladı. “Kendimi yeniden insan gibi hissediyorum,” dedi heyecanla. “Ne kadar güzelim, değil mi?” Suyun altından çıkıp bana bakarak kollarını yeni ve farklı bir sabunu tanıtan modeller gibi öne doğru uzattı. Duruşunda öyle garip bir seksi küçük kız egoizmi vardı ki gülmeden edemedim.

“Gelsene,” dedi mutlu bir sesle. “Burası harika!”

Ben gülmeyi kesince tuhaf bir sessizlik oldu. Beynimin arkasında bir yerden bir gong sesi, ardından şunları söyleyen başka bir ses duydum. “İşte Sarhoş Gazeteci Paul Kemp’in

Maceraları böyle bitti. İşaretleri ve sonun yaklaştığını gördü ama o geri çekilemeyecek kadar şehvet düşkünüydü.” Sonra bir org müziği, ateşli bir ağıt eşliğinde donumu yere indirip duşa, Chenault’nun yanına girdim. O sabunlu küçük ellerin sırtımı yıkayışını, ruhum apış aramla umutsuz bir savaşa girerirken gözlerimi sımsıkı kapayışımı, boğulmakta olan bir adam gibi pes edişimi ve vücutlarımızla yatağı ıslatışımızı hatırlıyorum.

Nihayet işe gitmek için evden çıkarken, Chenault hâlâ kurulanmamış, yüzünde huzurlu bir gülücükle yatağa uzanmış yatıyordu. San Juan’a kadar hiçbir şey görmeden, homurdana homurdana ve başımı sonunda izi bulunmuş bir adam gibi iki yana sallayarak araba sürdüm.

Ofise girdiğimde masamda iki şey vardı: Bir tanesi *Eğlenmenin 72 Garantili Yolu* diye küçük bir kitap, öteki Sanderson’ın onu aramamı istediğini söyleyen bir nottu.

Schwartz’a gidip iş var mı diye sordum. Hiç iş olmadığı için dışarı çıktım ve Sala’yla karşılaşma ihtimalini sıfıra indirmek için sahile doğru epey bir yürüdükten sonra kahve içtim. Yeamon’ın her an bir hışımla ofise dalmasını bekliyordum. Kendimi toparlamam biraz zaman aldı ama sonunda o sabahın hiç yaşanmadığına karar verdim. Hiçbir şey değişmemişti. Yeamon’la görüşüp kızıdan kurtulacaktım. Yeamon şehre gelmezse, işten sonra ben ona gidecektim.

Kontrolü tekrar ele geçirdiğimi hissedince ofise döndüm. İki buçukta antikomünist soruşturmalar için şehre gelen kongre üyelerinden biriyle konuşmak için Caribé’ye gitmem gerekti. Arabayla gidip iki saat boyunca adamla konuştum. Dışarıda oturup romlu kokteyl içtik ve ayrılırken adam verdiğim “değerli bilgiler” için bana teşekkür etti.

“Bir şey değil senatör,” dedim. “Haber için teşekkürler—tam sıcağı sıcağına olacak.” Ofise döndüğümde bütün konuşmadan dört paragraf çıkaracağım diye akla karayı seçtim.

Sonra Sanderson'ı aradım. “Broşür işi nasıl gidiyor?” diye sordu.

“Aman Tanrım,” diye homurdandım.

“Lanet olsun Paul, bana bu hafta ilk taslağı hazırlayacağına söz vermiştin. Yeamon denen adamdan daha kötüsün sen.”

“Tamam,” dedim bezgin bir sesle. “Şu anda delirmek üzereyim Hal. Bu hafta sonu elinde olur; en geç pazartesi.”

“Ne oldu ki?” dedi.

“Boş ver,” diye yanıtladım. “Bu gece kurtuluyorum—sonra da broşürü hazırlarım, olur mu?”

Tam telefonu kaparken Schwartz masasına çağırdı. “Bayamon Yolu’nda büyük bir kaza olmuş,” diyerek karaladığı notlarla dolu kâğıdı bana uzattı. “Sala ortalarda yok—fotoğraf çekebilir misin?”

“Tabii ki,” dedim. “Karanlık odadan birkaç tane Nikon alayım.”

“İyi fikir,” dedi. “Hepsini al.”

Park etmiş bir ambulansın dönüp duran kırmızı ışıklarını görünceye kadar Bayamon Yolu’nda son sürat gittim. Biraz daha geç gitsem, ters dönmüş bir traktörün yanında, toprakta yatan cesetlerden birinin fotoğrafını çekemeyecektim. Traktör kimsenin anlamadığı bir nedenle savrularak kendi şeridinden çıkmış ve kafa kafaya bir otobüsle çarpışmıştı. Birkaç soru sorup biraz aynasızlarla konuştuktan sonra haberi yazmak için çabucak ofise döndüm. Deliler gibi daktilo ediyordum ki lanet olası şeyi bir an önce bitirip...

Birden Yeamon’a gitmeyeceğimi anladım. Acele etmemin nedeni eve dönmek için sabırsızlanıyor oluşumdu. Bütün gün sabırsızlanıp durmuştum ve şimdi, akşam üstü yaklaşırken, işin gerçeği yılan gibi kıvrılarak su yüzüne çıkıp dosdoğru yüzüme bakmış, içimden sessiz bir inilti kopmuştu.

Haberi teslim edip merdivenlerden inerek arabama giderken, belki de Yeamon’a bakmak için Al’in yerine uğramam ge-

rektiğini düşünüyordum. Ama beni eve doğru çeken şey muazzam ve çok güçlüydü. Al'e doğru gitmeye başladım ama sonra birdenbire Condado'ya dönüp evin önünde duruncaya kadar hiçbir şey düşünmemeye çalıştım.

Üzerinde benim gömleklerimden biri vardı ve gömlek onda kısa bir gecelik gibi durmuştu. İçeri girdiğimde mutlu mutlu gülümseyerek bana içki hazırlamak için yataktan kalktı. Mutfığa doğru sekerken gömlek kalçasının üstünde şehvetli salınlılar yaptı.

Kesin bir yenilgiye uğradığımı hissettim. Onun mutlu mesut çene çalışını pek duymadan, bir süre evin içinde dört döndükten sonra tamamen pes edip yatağa giderek soyundum. Öyle bir şiddetle üstüne atladım ki tebessümü hemen yok oldu ve umutsuz bir çabaya girişti. Havayı tekmeleyip küçük çığlıklar atarak belini yukarı kaldırdı ve ben içinde patlayıp tamamen bitkin bir vaziyette yatağa düştüğümde hâlâ denemeye devam ediyordu. Sonunda pes edip bacaklarını kalçama, kollarını boynuma sardı ve ağlamaya başladı.

Dirseklerimin üstünde doğrulup ona baktım. "Neyin var?" diye sordum.

Gözlerini açmadan başını iki yana salladı. "Yapamıyorum," diyerek hıçkırdı. "Çok yaklaşıyorum ama yapamıyorum."

Ne demem gerektiğini düşünerek bir an ona baktıktan sonra başımı yatağa koyup inledim. Uzun zaman bu şekilde kaldıktan sonra kalktık ve ben *Miami Herald*'ı okurken, o da akşam yemeğini pişirdi.

Sabah Yeamon'a gittim. Ona ne diyeceğimi tam olarak bilemiyor ve suçluluk hissetmeden yalan söyleyebilmek için sürekli onun kötü yönlerini düşünüyordum. Ama o yolun sonunda bir orospu çocuğu olduğunu görebilmek çok zordu. Okyanusun, kumların ve altın rengi-yeşil palmyelerin sıcak, dingin güzelliği dengemi altüst ettiği için, Yeamon'ın evine geldiğimden ken-

dimi başkalarının hayatına zorla giren yozlaşmış bir adam gibi hissediyordum.

Taraçada çıplak oturmuş, kahve içerek kitap okuyordu. Arabayı evin yanına çekip dışarı çıktım. Bana dönüp gülümsedi. “Nasıl gidiyor?”

“Chenault döndü,” dedim. “Benim evimde.”

“Ne zaman?” dedi.

“Dün—gece onu buraya getirecektim ama önce bir sana baksam iyi olur diye düşündüm.”

“Neler olmuş?” diye sordu. “Anlattı mı?”

“Bölük pörçük şeyler anlattı,” dedim. “Kulağa pek hoş gelmiyor.”

Bana bakmaya devam etti. “Peki ne yapacaktı?”

“Bilmiyorum,” derken sinirlerim gitgide daha çok geriliyordu. “Onu buraya getirmemi ister misin?”

Bir an denize, sonra tekrar bana baktı. “Hayır,” diye hırladı. “Al senin olsun—en iyi dileklerimle.”

“Böyle yapma,” dedim. “Kız kapıma geldi—çok kötü durumdaydı.”

“Kimin umurunda ki?” dedi.

“Neyse,” dedim yavaşça, “benden giysilerini almamı istedi.”

“Tabii,” diyerek sandalyesinden kalktı. Kulübeye girip eşyaları dışarı atmaya başladı. Çoğu giysiydi ama bazıları taraçada kırılan aynalar, küçük kutular ve cam şeylerdi.

Kapıya gittim. “Sakin ol!” diye bağırdım. “Ne oldu sana böyle?”

Elinde bir valizle dışarı çıkıp valizi arabaya doğru fırlattı. “Defol git buradan!” diye bağırdı. “O orospuyla ikiniz iyi bir çift olursunuz!”

Üst üste yığılmış giysileri arabaya yüklerken beni izledi. Doldurma işi bitince arabaya binip oturdum. “Beni gazeteden ara,” dedim. “Ama sakinleşene kadar bekle. Zaten başım yeterince dertte.”

Yeamon gözlerinden ateşler saçarak bana bakarken geri geri gidip çabucak yola çıktım. Neredeyse korktuğum kadar kötü geçmişti ve daha da kötüleşmeden önce oradan kurtulmak istiyordum. Gazı kökleyince küçücük araba tekerlek izlerinin üzerinden bir cip gibi atlayarak ardında koca bir toz bulutu bıraktı. Neredeyse öğlen olmuştu ve güneş yakıyordu. Deniz kum tepelerine doğru yuvarlanıyor, bataklıktan çıkan buharlı sis gözlerimi yakıyor ve güneş ışığını leke leke yapıyordu. Colmado de Jesús'dan geçerken ihtiyar adamın tezgâhına dayanmış, bütün hikâyeyi biliyormuş ve hiç şaşırmamış gibi bana baktığını gördüm.

Eve döndüğümde Chenault bulaşık yıkıyordu. Ben içeri girerken omzunun üstünden bakıp gülümsedi. “Döndün mü,” dedi. “Bunu başarabileceğinden pek emin değildim.”

“Pek mutlu değildi,” diyerek bir kucak dolusu giysiyi yatağa attım.

Güldü ama gülerken öyle hüzünlü bir ses çıkardı ki kendimi daha da kötü hissettim. “Zavallı Fritz,” dedi. “Hiç büyümeyecek.”

“Evet,” dedim. Sonra biraz daha giysi taşımak için arabaya gittim.

ON SEKİZ

Sabah işe giderken Al'e uğradım ve Sala'yı tıraşta buldum. Bira içerek *Life en Español*'un yeni sayısını karıştırıyordu. Mutfaktan bir kavanoz buzlu rom alıp masasına gittim.

"Basmışlar mı?" diye sordum, başımla dergiyi işaret ederek.

"Yok ya," diye homurdandı. "Kullanmayacaklar—Sanderson geçen sonbahar için olduklarını söylemişti."

"Ne olacak ki?" dedim. "Paranı aldın ya."

Dergiyi kenara fırlatıp arkasına yaslandı. "Sadece yarısını," dedi. "Üstünü her an alabilirim."

Bir süre sessizce oturduktan sonra bana baktı. "Of, burası çok boktan bir yer Kemp—hayatımda gördüğüm en boktan yer." Gömleğinin cebinden sigara çıkardı. "Evet, artık ihtiyar Robert'ın kışını kaldırıp yollara düşme zamanı geldi sanırım."

Gülümsedim.

"Evet, artık çok yakındır," dedi. "Lotterman bugün dönüyor ve gazeteyi gece yarısı kaparsa hiç şaşmam." Başını salladı. "O çekler dağıtılır dağıtılmaz arkama bakmadan bankaya koşup kendiminkini bozduracağım."

"Bilemiyorum," dedim. "Schwartz parası olduğunu söylüyor."

Kafasını salladı. "Zavallı Schwartz, orayı bowling salonu yap-

tıklarında bile işe gelmeye devam edecek.” Kıs kıs güldü. “Daha ne olsun? Adını El Manşet Bovling Sarayı koyup Moberg’i barmen yaparlar. Belki Schwartz’ı da halkla ilişkilerci olarak işe alırlar.” Mutfağa doğru bağırıp iki bira istedikten sonra bana baktı. Başımı salladım. “Dört olsun,” diye bağırды. “Şu lanet olası klimayı da açiverin.”

Kendini tekrar sandalyesine bıraktı. “Benim bu kaya parçasından kurtulmam lazım. Mexico City’de tanıdıklarım var—belki de orayı denerim.” Sırıttı. “Orada kadınlar olduğunu biliyorum en azından.”

“Elbette,” dedim. “Kıçını kaldırabilirsen çok kadın var.”

Bana baktı. “Kemp, bence sen orospu avcısının tekisin.”

Güldüm. “Neden ki?”

“Neden mi!” dedi. “Gizliden gizliye ne işler çevirdiğinin farkındayım. En başından beri şüpheleniyordum zaten—şimdi de kızı baştan çıkarıp Yeamon’ın elinden almışsın.”

“Ne?” dedim hayretle.

“İnkâr etme,” dedi. “Demin buradaydı—bana bütün müptezelliklerinizi anlattı.”

“Seni orospu çocuğu!” dedim. “Chenault çat kapı bana geldi. Gidecek başka yeri yoktu.”

Sırıttı. “Bana taşınabilirdi—hiç olmazsa efendi bir adamım.”

Kahkahayı bastım. “Tanrım, elinden sağ çıkmazdı.”

“Herhâlde yerde uyuyorsundur,” diye yanıtladı. “O evi biliyorum Kemp. Tek yatağın olduğundan haberim var. Bana bu Hıristiyanlık masalını okuma.”

“Hıristiyanlıkmış!” dedim. “Öyle seks manyağı bir orospu çocuğusun ki sana ne desem boş.”

Güldü. “Sakin ol Kemp, kendini kaybediyorsun—o kıza el sürmeyeceğini biliyorum, öyle biri değilsin sen.” Tekrar gülüp dört bira daha ısmarladı.

“Sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum,” dedim, “onu New York’a geri göndereceğim.”

“En iyisini yapmış olursun bence,” diye yanıtladı. “Orman adamlarıyla dağa kaçan bir kızdan hayır gelmez.”

“Sana neler olduğunu anlattım,” dedim. “Kız kimseyle kaçmış değil.”

Kafasını salladı. “Boş versene,” dedi bezgin bir sesle. “Benim için hava hoş. Ne istersen onu yap. Kendi derdim bana yeter.”

Biralar gelince saatime baktım. “Öğlen olmak üzere,” dedim. “İşe gitmeyi düşünmüyor musun?”

“Yeterince sarhoş olduktan sonra giderim,” diye yanıtladı. “Bir bira daha iç—pazartesiye hepimiz gitmiş olacağız.”

Üç saat boyu durmadan içip arabayla ofise gittik. Lotterman dönmüştü ama ofis dışındaydı. Nihayet beş gibi dönüp hepimizi ofisin ortasına topladı. Sonra bir masanın üstüne çıktı.

“Beyler,” dedi. “O beş para etmez lanet olası Segarra’nın sonunda istifa ettiğini duymaktan, eminim hepiniz memnun olacaksınız. Buradaki gelmiş geçmiş en büyük kaytarıcı olduğu gibi, üstelik ibneydi de—artık gittiğine göre, işimize bakabiliriz.”

Hafif gülüşmelerden sonra yeniden sessizlik oldu.

“Tek iyi haber bu değil,” dedi Lotterman, yüzünde koca bir tebessümle. “Gazetenin son zamanlarda pek para getirmediğini hepiniz biliyorsunuzdur sanırım—ama Tanrı’ya şükürler olsun ki artık bunu dert etmemiz gerekmiyor!” Susup bize baktı. “Daniel Stein adını hepiniz duymuşsunuzdur herhâlde—ikimiz eski dostuz ve pazartesi sabahından itibaren gazetenin yarısı ona ait olacak.” Gülümsedi. “Ofisine girip, ‘Dan, gazetemi yaşatmak istiyorum,’ der demez, ‘Ed, ne kadar lazım?’ diye sordu. Başka bir şey konuşmamıza gerek kalmadı. Avukatları belgeleri hazırlayıp pazartesi günü imzalamam için buraya getirecekler.” Masanın üstünde huzursuzca kıpırdanıp tekrar gülümsedi. “Çocuklar, bugün ödeme yapılmasını beklediğinizi biliyorum ve hafta sonunuzu bozmayı hiç istemem ama Dan ile yaptığımız anlaşma gereğince belgeler imzalanıncaya kadar personele

ödeme yapamıyorum—yani paranızı pazartesten önce alamayacaksınız.” Hızlı hızlı başını salladı. “O zamana kadar biraz paraya ihtiyacı olanlar avans için bana gelebilir tabii—susuz kalıp beni suçlamanızı istemem.”

Hafif bir kahkaha dalgasının ardından Sala’nın salonun öteki ucunda bir yerden gelen sesini duydum. “Bu Stein denen adamı biliyorum ben,” dedi. “Bu işte ciddi olduğundan emin misin?”

Lotterman bunun gereksiz bir soru olduğunu anlatan bir el hareketi yaptı. “Elbette eminim Bob. Dan’le eski dostuz.”

“Neyse,” diye yanıtladı Sala. “Beni bayağı büyük bir hafta sonu bekliyor ve senin için sorun değilse, çekimi hemen ödünç alayım; pazartesi bana ödeme yapmazsın.”

Lotterman ona bakakaldı. “Sen ne demeye çalışıyorsun Bob?”

“Altında anlam arama,” diye yanıtladı Sala. “Sadece pazartesiye kadar yüz yirmi beş papel borç istiyorum.”

“Saçmalık!” diye bağırdı Lotterman.

“Saçmalıkmış,” dedi Sala. “Ben de Miami’de çalıştım, unuttun mu? Stein’ı iyi bilirim. Adam zimmetine para geçirmekten suçlu bulundu.” Sigara yaktı. “Ayrıca pazartesi günü burada olmayabilirim.”

“Ne demek istiyorsun?” diye bağırdı Lotterman. “İstifa etmiyorsun herhâlde?”

“Öyle bir şey demedim,” diye yanıtladı Sala.

“Bana bak Bob!” diye bağırdı Lotterman. “Bana istifa edebilirim de etmeyebilirim de diyerek ne yapmaya çalışıyorsun—kendini ne sanıyorsun sen?”

Sala belli belirsiz gülümsedi. “Bağırma Ed. Herkesi geriyor-sun. Sadece avans istedim, o kadar.”

Lotterman masadan aşağı atladı. “Seninle ofisimde görüşelim,” dedi omzunun üstünden. “Sonra da seni görmek istiyorum Kemp.” Elini havada salladı. “Bu kadardı çocuklar, artık işimize dönelim.”

Sala, Lotterman'ın peşinden ofisine girdi. Orada dikilirken Schwartz'ın sözlerini duydum: “Korkunç bir şey—neye inana-
cağımı bilemiyorum.”

“En kötüsüne,” diye yanıtladım.

Moberg koşarak yanımıza geldi. “Bunu yapamaz!” diye ba-
ğırdı. “Maaş yok, tazminat yok—buna göz yumamayız!”

Lotterman'ın kapısı açıldı ve Sala gayet mutsuz bir suratla
dışarı çıktı. Lotterman da hemen arkasından çıkıp bana seslen-
di. Ben içeri girene kadar bekleyip kapıyı arkamızdan kapadı.

“Paul,” dedi. “Bu adamlarla ne yapacağım ben?”

Ne demek istediğini pek anlamadan ona baktım.

“Bıçak sırtındayım,” dedi. “Burada konuşabileceğim bir tek
sen varsın—ötekilerin hepsi akbaba.”

“Neden ben?” dedim. “Akbabanın önde gideniyimdir.”

“Hayır değilsin,” dedi hemen. “Tembelsin ama akbaba
değilsin—o Sala pisliğine benzemiyorsun!” Öfkeyle tükürük-
ler saçtı. “Bana yaptığı pisliği gördün mü? Hayatında böyle şey
duydun mu hiç?”

Omuz silktim. “Ne diyeyim ki—”

“Seninle bu yüzden konuşmak istedim,” dedi. “Bu adamları
idare etmem lazım. Başımız ciddi belada—Stein denen herif
beni köşeye kıştırdı.” Bana bakarak başını salladı. “Gazeteyi yü-
rütmezsem, kapatıp hurda fiyatına satacak. Ben de borçlular
hapishanesine gireceğim.”

“Bayağı tatsız bir durum,” dedim.

Kuru bir kahkaha attı. “Daha bu hiçbir şey değil.” Sonra yü-
rekli ve kararlı bir sesle konuşmaya başladı. “Şu anda yapmanı
istediğim şey bu adamları gayrete getirmen. Onlara hep birlikte
işe asılmazsak batacağımızı söylemeni istiyorum!”

“Batmak mı?” dedim.

Kesin bir tavırla başını salladı. “Aynen öyle.”

“Bilmem ki,” dedim yavaşça. “Bu biraz riskli bir teklif,
Sala'ya gidip *Daily News*'ta bundan böyle ya batarız ya çıkarız

diye düşünerek çalışacağımızı anlatsam, ne der sence?” Duraksadım. “Ya da Schwartz’a, Vanderwitz’e—hatta Moberg’e.”

Gözlerini masasına indirdi. “Evet,” dedi sonunda. “Hepsinin kaçması mümkün—aynı Segarra gibi.” Yumruğunu masaya geçirdi. “Kaypak sapık! İstifa etmekle kalmadı—bir de bütün San Juan’a yaydı! İnsanlar gazetenin iflas edeceğini duyduklarını söyleyip duruyor. Bu yüzden Miami’ye gitmek zorunda kaldım—bu şehirde bir peni bile borç para bulamadım. O içten pazarlıklı yılan arkamdan kuyumu kazdı.”

Segarra gibi birini ne demeye işe aldığını ya da en azından iyi bir gazete çıkarmaya çalışacağına ne demeye beşinci sınıf bir şey çıkardığını sormamak için kendimi zor tuttum. Birdenbire Lotterman’dan soğumuştum; sahtekârın tekiydi ama bundan haberi bile yoktu. Mütemadiyen Basın Özgürlüğü ve Gazeteyi Devam Ettirme nutukları atıp duruyordu ama bir milyon doları ve sonsuz özgürlüğü de olsa yine beş para etmez bir gazete çıkaracaktı çünkü iyi bir gazete çıkaracak kadar zekâsı yoktu. Kendilerinden daha büyük ve daha iyi adamların bayrakları arasında uygun adım yürüyen dev çömezler kervanındaki gürültücü küçük çömezlerden biriydi sadece. Özgürlük, Doğruluk, Onur—böyle yüzlerce sözcük sıralayabilirdiniz ve her birinin ardında da binlerce çömez, çok bilmiş uyduruk herif toplanıp tek elleriyle bayrağı salları, öteki ellerini masanın altına uzatırlardı.

Ayağa kalktım. “Ed,” diyerek ona ilk kez ismiyle hitap ettim, “ben istifa edeceğim sanırım.”

İfadesiz bir yüzle bana baktı.

“Evet,” dedim. “Pazartesi çekimi almaya gelirim; sonra da biraz dinlenmeyi düşünüyorum.”

Ayağa fırlayarak üzerime doğru geldi. “Seni ucuz Ivy League’li bozuntusu!” diye bağırdı. “Kendini beğenmişliğine yeteri kadar tahammül ettim artık!” Beni kapıya doğru itti. “Kovuldun!” diye haykırdı. “Seni içeri tıktırmadan önce bu binayı terk et!” Beni dışarı itip ofisine girerek kapıyı çarptı.

Yavaş yavaş masama doğru giderken Sala ne olduğunu sorunca gülmeye başladım. “Aklını oynattı,” diye yanıtladım. “İstifa ettiğimi söyleyince koptu adam.”

“Aman,” dedi Sala, “zaten artık her şey bitti. Millete Segarra’yı ibne olduğu için kovduğunu söylersem, bir aylık maaş vereceğine söz verdi—Stein işi olmazsa, kendi cebinden ödeyecekmiş.”

“Ucuz orospu çocuğu,” dedim. “Bana on sent bile teklif etmedi.”

Güldüm. “Segarra’nın işini bana vermeye hazırmış gibi konuştu tabii—pazartesiye kadar.”

“Evet, pazartesi büyük gün,” dedi Sala. “Gazete çıkarmak istiyorsa, paramızı vermek zorunda.” Başını iki yana salladı. “Ama vereceğini sanmam—bizi Stein’a sattı bence.”

Burnunu çekti. “Ne yapalım? İsteddiği ne olursa olsun, personelin parasını veremiyorsa, işi bitmiş demektir. Bildiğim tek bir şey var—pazartesi çekimi alamazsam, Batı Yarımküre’deki en gri gazeteyi çıkarıyor olacak. Yarın sabah buraya gelip bütün fotoğraf arşivini temizliyorum—oradakilerin yüzde 99’u bana ait.”

“İyi edersin,” dedim. “Fıdye için sakla.” Sonra sııttım. “Lotterman baskı yaparsa, seni nitelikli hırsızlıktan yakalarlar tabii—bin dolarlık kefaletini de hatırlayabilir.”

Başını iki yana salladı. “Tanrım, hep unutuyorum—sence cidden ödemiş midir?”

“Bilmem ki,” dedim. “Büyük ihtimalle geri alabileceği bir şeydir ama umarım alamaz.”

“Eh, canı cehenneme,” diye yanıtladı. “Haydi Al’e gidelim.”

Sıcak, boğucu bir geceydi ve sarhoş olmak için deliriyordum. Bir saattir orada oturmuş tam gaz romları götürürken, Donovan gürleyerek içeri girdi. Bütün öğleden sonrayı golf turnuvasında geçirmiş ve haberi yeni duymuştu. “Herif bizi bokun içine attı!” diye bağırdı. “Gazeteye gittiğimde deli gibi çalışan

Schwartz'tan başka kimse yoktu." Bir sandalyeye yığıldı. "Neler oldu—battık mı?"

"Evet," dedim. "İşin bitti."

Ciddi ciddi başını salladı. "Hâlâ yetiştirmem gereken bir iş var," dedi. "Spor bölümünü bitirmem lazım." Sokağa doğru yürümeye başladı. "Bir tek şu golf haberini yapacağım. Gerisinin canı cehenneme—bütün sayfayı karikatürle doldururum."

Sala'yla birlikte içmeye devam edip Donovan döndükten sonra hızımızı artırdık. Gece yarısı olduğunda artık iyice dağıtmiştık ve ben Chenault'yu düşünmeye başlamıştım. Bir saat kadar daha düşündükten sonra kalkıp eve gideceğimi söyledim.

Dönerken Condado'da durup bir şişe rom aldım. Eve girdiğimde, üzerinde hâlâ aynı gömlek, yatağa oturmuş *Karanlığın Yüreği*'ni okuyordu.

Kapıyı arkamdan çarpıp bir içki hazırlamak için mutfağa girdim. "Uyan da geleceği düşün," dedim omzumun üstünden. "Bu gece istifa ettim, iki dakika sonra da işten atıldım."

Bana bakıp gülümsedi. "Artık para yok mu?"

"Hiçbir şey yok," diye yanıtlayarak iki bardağa rom doldurdum. "Çekip gideceğim. Bıktım artık."

"Neden bıktın?" diye sordu.

İçkilerden birini yatağa götürdüm. "Buradan," dedim. "Bıktığım şeylerden biri de bu." O şeyi eline tutuşturup pencereye giderek sokağa baktım. "Genel olarak," dedim, "çömez olmaktan bıktım—vantuz balığı olmaktan." Kıkırdadım. "Vantuz balıklarının bilir misin?"

Başını iki yana salladı.

"Karınlarında küçük vantuzlar olur," dedim. "Köpek balıklarına yapışırlar—köpek balığı büyük bir şey yediğinde artıkları vantuz balıklarına kalır."

Kıkırdayarak içkisini yudumladı.

"Gülme," diye atıldım. "Bir numaralı kanıt sensin—önce Yeamon, sonra ben." Söylediğim çirkin bir şeydi ama artık iyi-

ce saçmaladığım için umursamadım. “Boş versene,” diye devam ettim. “Ben de daha iyi değilim. Birisi bana gelip, ‘Söylesenize Bay Kemp, mesleğiniz nedir sizin?’ diye sorsa derdim ki, ‘İşte, gördüğünüz gibi, üstüne yapışacak büyük ve fena bir şey bulun-caya kadar bulanık sularda yüzer dururum—tabiri caizse, beni besleyecek, koca dişli ve küçük göbekli bir şey.’” Chenault’ya bakarak güldüm. “İyi bir vantuz balığının aradığı bileşim budur—koca göbeklilerden ne pahasına olursa olsun sakın.”

Chenault bana bakarak başını üzgün üzgün iki yana salladı.

“Aynen!” diye bağırdım. “Hem sarhoş hem de kaçığım—umutsuz vakayım, değil mi?” Dolaşıp durmayı bırakıp ona baktım.

“Eh, Tanrı için, sen de pek umut vaat ediyor sayılmazsın. Öyle salaksın ki bir vantuz balığına çattığını bile anlayamıyorsun!” Yine odayı arşınlamaya başladım. “Buralardaki, karnında vantuz olmayan tek insanı şutlayıp başka salak kalmamış gibi bana sarıldın.” Kafamı salladım. “Tanrım, benimse her yerim vantuz—o kadar uzun zamandır artıklerle yetiniyorum ki gerçek bir yemeğin neye benzediğini bile unuttum.”

Chenault ağlamaya başlamıştı ama devam ettim. “Ne bok yiyeceksin sen, Chenault? Ne *yapabilirsin*?” Biraz daha içki almak için mutfığa girdim. “Düşünmeye başlasan iyi olur,” dedim. “Buradaki günlerin sayılı—tabii ben gittikten sonra kirayı ödemek istemiyorsan.”

O ağlamaya devam ederken tekrar pencereye gittim. “Yaşlı bir vantuz balığı için hiç umut yok,” diye mırıldanırken birden kendimi çok yorgun hissettim. Bir süre hiç konuşmadan oradan oraya yürüdükten sonra gidip yatağa oturdum.

Chenault ağlamayı kesip yatağın üstünde oturarak tek dirseğinin üzerine yaslandı. “Ne zaman gidiyorsun?” diye sordu.

“Bilmiyorum,” diye yanıtladım. “Herhâlde gelecek hafta.”

“Nereye?” diye sordu.

“Bilmem—yeni bir yere.”

Biraz sustuktan sonra dedi ki: “İyi, ben de New York’a dönerim herhâlde.”

Omuz silktim. “Uçak biletini alırım. Param yok ama ne yapalım artık.”

“Alman gerekmez,” dedi. “Param var benim.”

Ona baktım. “St. Thomas’tan dönecek paran bile olmadığını sanıyordum.”

“O zaman yoktu,” dedi. “Fritz’den aldığın valizin içindeydi—zor günler için saklamıştım.” Belli belirsiz gülümsedi. “Saadece yüz dolar.”

“Demek öyle,” dedim. “New York’ta da paraya ihtiyacın olacak.”

“Olmayacak,” diye yanıtladı. “Hâlâ elli dolarım olacak ve—” diyerek duraksadı. “Sanırım bir süreliğine eve döneceğim. Ailem Connecticut’ta yaşıyor.”

“Peki,” dedim. “İyi olur herhâlde.”

Uzanıp başını göğsüme koydu. “Korkunç olacak,” diyerek hıçkırdı. “Ama başka nereye gidebileceğimi bilmiyorum.”

Kolumu omzuna sardım. Nereye gidebileceğini, neden gitmesi gerektiğini ya da oraya gittiğinde ne yapabileceğini ben de bilemiyordum.

“Sen gidene kadar burada kalabilir miyim?” diye sordu.

Omzuna daha sıkı sarılıp biraz daha kendime çektim. “Tabii,” dedim. “Bu denyoluğa dayanabilirsen.”

“Neye?” diye sordu.

Gülümseyerek ayağa kalktım. “Deliliğe,” dedim. “Çırılçıplak soyunup sarhoş olmamın sakıncası var mı?”

Kıkırdadı. “Ya ben?”

“Tabii,” diyerek üstümü soyundum. “Neden olmasın?”

İki içki daha hazırlayıp şişeyi yatağın yanındaki sehpaye koydum. Sonra vantilatörü açıp ışıkları kapadım ve içkilerimizi yudumladık. Ben sırtımı yastıklara dayamıştım, o da başını göğsüme koymuştu. Öyle mutlak bir sessizlik vardı ki barda-

ğımdaki buzların şıkırtısı sokaktan duyulacak gibiydi. Ön pencereden süzülen parlak ay ışığında Chenault'nun yüz ifadesini inceliyor, nasıl olup da bu kadar huzurlu ve hâlimden memnun olabildiğini merak ediyordum.

Bir süre sonra uzanıp tekrar bardağımı doldurdum. Bu arada karnıma da biraz rom dökünce Chenault eğilip içkiyi oramdan yaladı. Dilinin temasıyla ürperip bir an düşündükten sonra şeyi tekrar alıp bacağıma da biraz rom döktüm. Tuhaf bir şaka yapmışım gibi bana bakıp gülümsedikten sonra eğilerek itinayla onu da yaladı.

ON DOKUZ

216 Sabah erken uyandık. Chenault duş yaparken ben de gazete almak için arabayla otele gittim. İkimizin de okuyacak bir şeyi olsun diye bir *Times* bir de *Trib* aldıktan sonra aklıma geldi ve *San Juan Daily News*'un son baskısı olacağını zannettiğim gazetelerden de iki tane aldım. Birini hatıra olarak saklamak istiyordum.

Pencerenin yanındaki masada kahvaltı ettikten sonra kahvelerimizi içerek gazete okuduk. O sabah o evde kendimi biraz olsun huzurlu hissettiğim yegâne zamandı ve bunu düşündüğümde biraz afalladım çünkü evi istememin tek nedeni buydu zaten. Ben yatağa uzanıp sigara içerek radyo dinlerken, Chenault bulaşıkları yıkadı. Güzel bir esinti vardı ve pencereden bakınca ufka kadar ağaç tepeleriyle kırmızı kiremitli damları görüyordum.

Yine benim gömleğimi giymiş olan Chenault mutfakta bir şeyler yaptıkça gömleğin kalçası üstünde titreşip havaya kalkışını izliyordum. Bir zaman sonra kalkıp yanına süzülerek gömleği kaldırdım ve iki elimle birden poposunu avuçladım. Bir çığlık atıp döndükten sonra kahkahalarla üzerime yığıldı. Beline sarılıp gömleğin arkasını başının üstünden geçirerek şakalaştım. Öylece durup hafif hafif sallandıktan sonra onu yatağa taşıdım ve hiç ses çıkarmadan seviştik.

*

Evden çıktığımda hâlâ sabahtı ama güneş öğleden sonrasıymış gibi ısıtmaya başlamıştı. Arabayla kumsalın yanından giderken San Juan'a ilk geldiğimde sabahlardan ne kadar çok keyif aldığımı hatırladım. Karayipler'de günün ilk saatlerinin taptaze ve insanı dinçleştiren bir özelliği var; belki sokağın biraz ilerisinde ya da hemen köşe başında bir şeylerin olacağına dair mutlu bir beklenti hissi. Ne zaman geçmişe dönüp o birkaç ayı hatırlasam ve iyi zamanları kötülerden ayırmaya çalışsam, aklıma erkenden bir iş yapmam gereken o sabahlar gelir—Sala'nın arabasını alıp iki yanı ağaçlarla kaplı bulvarda tam gaz gittiğim. O küçük arabanın altımda titreşmesini, gölgeden çıkıp güneş altına çıktığımda yüzümde hissettiğim ani sıcaklığı hatırlarım; gömleğimin beyazlığını ve rüzgâra kapılıp başımın yanında uçuşan ipek kravatın sesini, gaz pedalının oynaklığını, bir kamyonu geçmek ya da kırmızı ışığa yakalanmamak için yaptığım ani şerit değiştirmeleri.

217

Sonra palmiyeli bir ara yola girip gıcırdayan frenlere basar, basın kartını güneşliğe takıp en yakındaki Park Edilmez alana park ederdim. Hızla lobiye giderken yeni takım elbisemin siyah ceketini giyer, kibarlıktan kırılan bir resepsiyonist benim adama randevuyu doğrulatırken elimden sarkan fotoğraf makinesiyle beklerdim. Derken sessiz bir asansörle bir süite çıkardım—gürültülü bir selamlaşma, iltifatlarla dolu ciddi bir sohbet, gümüş kahvelikten koyulan sütsüz kahve, balkonda şipşak çekilen birkaç fotoğraf, sırtarak tokalaşma, tekrar asansörle aşağı iniş ve basıp gidiş.

Cebimde aldığım notlar, ofise dönerken, birayla birlikte bir kulüp sandviç yemek için plajdaki açık hava lokantalarından birinde dururdum; gölgede oturup gazete okuyarak haberlerin çılgınlığını düşünür ya da şehvet dolu bir sırtıtlarla arkama yaslanıp canlı renkteki kumaşlara sarınmış memelere bakar, hafta başından önce kaç tanesini mıncıklayabileceğimi kestirmeye çalışırdım.

Güneşin sıcak, havanın canlı ve vaatlerle dolu olduğu, Gerçek İş'in hep eli kulağında olduğu ve biraz daha hızlı gidersem sürekli az ötemde olan o parıltılı, ele avuca sığmaz şeye yetiştirebileceğimi hissettiğim, iyi sabahlardı bunlar.

Sonra öğlen olur ve sabah kayıp bir rüya gibi solup giderdi. İşkence çeker gibi terlerdim ve olası ama sıcağa dayanamamış olan şeylerin ölü kalıntıları günün geri kalanına çöp gibi saçılırdı. Güneş yeterince ısıtmaya başlayarak bütün yanılısamaları yakıp kül eder ve orayı gerçekte olduğu gibi görürdüm—ucuz, kasvetli, cafcacflı bir yerdi—orada iyi bir şey olması mümkün değildi.

Bazen akşam karanlığında, gevşemeye ve genel durgunluğu düşünmemeye çalıştığınız bir sırada, Çöp Tanrısı bu bastırılmış sabah umutlarından bir avuç alır ve neredeyse uzanabileceğiniz bir yere atıverirdi; bunlar esintinin içinde asılı kalarak zarif cam çanlardan çıkan ses gibi bir ses çıkarır, size asla tam olarak ele geçiremediğiniz ve geçiremeyeceğiniz bir şeyler olduğunu hatırlatırdı. Çıldırıcı bir imgeydi bu; ve ondan kurtulmanın tek yolu şafağa kadar beklemek, bu arada rom içerek hayaletleri kovmaktı. Çoğu zaman beklememek daha kolay gelir, içmeye öğleyin başlardınız. Bazen günün daha çabuk geçmesini sağlardı ama hatırladığım kadarıyla bu pek işe yaramazdı.

Köşeden Calle O'Leary'ye dönüp Sala'nın arabasını Al'in ön kapısına park ettiğini, Yeamon'ın mobiletinin onun yanında durduğunu görünce, daldığım bu hayallerden uyanıverdim. Gün aniden berbat bir güne dönüştü ve üzerime bir panik hâli geldi. Hiç durmadan ve tepeden aşağı dönünceye kadar dümdüz önüme bakarak Al'in önünden geçip gittim. Biraz arabayla dolaşıp bu konuyu düşündüm ama kaç tane mantıklı sonuca ulaşırsam ulaşayım, kendimi yine de yılan gibi hissediyordum. Kendimi sonuna kadar haklı ve masum görüyordum—ama oraya gidip bir masada Yeamon'ın karşısına oturmam mümkün değildi. Düşündükçe, kendimi daha da kötü hissettim. Boynuma bir tabela asmalı, diye homurdandım: "P. Kemp, Ayyaş Ga-

zeteci, Vantuz Balığı & Yılan—çalışma saatleri öğlenden şafağa kadar, pazartesileri kapalı.”

Plaza Colón’dan dönerken bir meyve satıcısının arkasında kalıp adama deliler gibi korna çaldım. “Pis Nazi!” diye bağırdım. “Çekil yolumdan.”

Hırçınlaşmaya başlamıştım. Mizah duygum tekliyordu. Sokaklardan kurtulma zamanı gelmişti.

Condado Plaj Kulübü’nün terasına gidip tepesinde güneşi engelleyen kırmızı, mavi ve sarı bir şemsiye duran koca bir cam masaya çöktüm. Sonraki birkaç saati *Narcissus’un Zencisi*’ni okuyarak ve *San Juan Daily News*’un Yükselişi ve Çöküşü yazım için notlar alarak geçirdim. Kendimi çok zeki hissediyordum ama Conrad’ın önsözünü okumak beni öyle korkuttu ki başarısız olabileceğimden başka bir şey düşünemez oldum...

Ama bugün olmaz, diye düşündüm. Bugün farklı olacak. Bütün kurtları dökeceğiz. Piknik yapacağız. Şampanya içeceğiz. Chenault’yu plaja götürüp çılgınlar gibi eğleneceğim. Ruh hâlim ânında değişti. Garsonu çağırıp iki tane ıstakozlu ve mangolu özel piknik yemeği sipariş ettim.

219

Eve girdiğimde, Chenault yoktu. Dolaptaki giysileri de gitmiş, Chenault’dan hiç iz kalmamıştı. İçeride tekinsiz bir sessizlik, tuhaf bir boşluk hissi vardı.

Sonra daktilomun üstündeki notu gördüm—*Daily News* antetli kâğıda yazılmış dört-beş satır ve isminin üzerinde pembe rujla yapılmış bir dudak izi.

Sevgili Paul,

Artık dayanamıyorum. Uçağım altıda kalkacak. Sen bana âşıksın. Biz ruh eşiyiz. Rom içip çıplak dans ederiz. New York’ta ziyaretime gel. Senin için birkaç sürprizim olacak.

Sevgiler,

Chenault

*

Saatime bakıp altıyı çeyrek geçtiğini gördüm. Onu havaalanında yakalamak için çok geçti. Aman neyse, diye düşündüm. New York'ta görüşürüz artık.

Yatağa oturup bir şişe şampanya içtim. Kendimi melankolik hissettiğim için yüzmeye karar verdim. Arabayla Luisa Aldea'ya gittiğimde plaj bomboştu.

Dalgalar çok yüksekti ve soyunup denize doğru yürürken içimde korku ve istek karışımı bir his vardı. Koca bir dalganın ardından suya dalıp dalganın beni açığa çekmesine izin verdim. Birkaç saniye sonra beni torpido gibi taşıyan upuzun ve beyaz bir dalganın üzerinde hızla plaja doğru gidiyordum. Sonra dalga beni ölü bir balık gibi ters çevirip öyle bir şiddetle kumlara çarptı ki sonradan günler boyu sırtım sancıdı.

Arada ters akıntıya kapılarak yürüyebildiğim yere kadar yürümeye ve beni tekrar kıyıya atacak bir sonraki büyük dalgayı beklemeye devam ettim.

Denizden çıktığımda hava kararmıştı ve o böcekler, görülmesi imkânsız milyonlarca mikroplu tatarcık ortaya çıkmaya başlamıştı. Sendeleyerek arabama doğru giderken ağzımda ke-sif ve siyah bir tat vardı.

YİRMİ

Pazartesi uyandığımda mühim ve gerilimli bir gün beni bekliyordu. Yine uyuyakalmıştım ve neredeyse öğlen olmuştu. Hızlı bir kahvaltı edip hemen gazeteye gittim.

Moberg'i basamaklarda kapıya iliştilmiş bir notu okurken buldum. Uzun ve karmaşık, özet olarak gazetenin kayyuma devredildiğini ve eski sahiplerine açılacak bütün davalarla Florida-Miami'deki Stein Şirketi'nin ilgileneceğini söyleyen bir nottu.

Moberg okumasını bitirip bana döndü. "Vicdansızlık bu," dedi. "Zorla içeri girip talan edelim. Bana para lazım, sadece on dolarım var." Sonra, durdurumama fırsat bırakmadan, kapıya bir tekme atıp camını kırdı. "Haydi," diyerek delikten içeri girmeye çalıştı. "Masraf kasasının yerini biliyorum."

Birden bir zil çalmaya başlayınca tutup geri çektim. "Manyak herif," dedim. "Alarmı tetikledin. Aynasızlar gelmeden kaçmamız lazım."

Son sürat Al'in yerine gittik ve taraçadaki büyük bir masanın etrafına toplanıp hummalı bir sohbete dalmış olan ötekileri bulduk. Serpiştiren yağmur Lotterman'ı öldürmeyi planlarken birbirlerine sokulmalarına neden olmuştu.

"Domuz herif," dedi Moberg. "Paramızı cuma günü verebilirdi. Bir sürü parası var, gördüm."

Sala güldü. “Hitler’in de çok parası vardı ama hiçbir hesabını ödemedi.”

Schwartz başını üzgün üzgün iki yana salladı. “Keşke o ofise girebilseydim. Birkaç yeri aramam lazım.” Anlamlı anlamlı başını salladı. “Uzak yerleri—Paris, Kenya, Tokyo.”

“Neden Tokyo?” dedi Moberg. “Orada öldürülebilirsin.”

“Yani *sen* öldürülebilirsin,” diye yanıtladı Schwartz. “Ben kendi işime bakarım.”

Moberg kafasını salladı. “Benim orada arkadaşlarım var. Sen arkadaş edinemezsin—çok salaksın.”

“Pis ayyaş!” diyerek ayağa kalktı Schwartz. “Tek bir şey daha söylersen, suratına yumruğu yersin.”

Moberg hiç istifini bozmadan güldü. “Kafayı yemek üzere-sin Schwartz. Bir banyo yapmanı öneririm.”

Schwartz bir adımda masanın etrafını dolaşıp beyzbol topu atar gibi gerindi. Moberg’in refleksleri olsaydı geri çekilebilirdi ama o sert bir darbeye sandalyeden devrilinceye kadar öylece oturmaya devam etti.

Sert bir gösteri olmuştu ve Schwartz’ın kendinden memnun olduğu belliydi. “Dersini aldın işte,” diye homurdanarak kapıya doğru yürüdü. “Görüşürüz çocuklar,” diye seslendi. “Bu ayyaşla yan yana durmaya dayanamıyorum.”

Moberg sırtarak arkasından tükürdü. “Ben birazdan dönerim,” dedi bize. “Río Piedras’tan bir kadını görmeliyim—bana para lazım.”

Sala onun arkasından bakarak üzgün üzgün başını salladı. “Hayatta çok sapık gördüm ama bu en kötüsü.”

“Saçmalama,” dedim. “Moberg senin dostun. Bunu asla unutma.”

O gece daha sonra Rom Birliği ve San Juan Ticaret Odası’nın Amerikan akademisyenliğinin ruhu onuruna verdiği bir gardenpartie katıldık. Arkasında büyük bir bahçesi olan, beyaz

sıvalı, geniş bir alana yayılan ve süslemeli bir evde. Partide çoğu resmî giyinmiş yüz kadar insan vardı. Hemen bahçenin bir kenarındaki uzun bara gittim. Donovan barda durmuş deliler gibi içiyordu. Çaktırmadan ceketinin önünü açıp kemerine taktığı satırı gösterdi.

“Bak,” dedi. “Biz hazırız.”

Hazır mı? diye düşündüm. Neye hazırlardı? Lotterman’ın gırtlaklarını kesmeye mi?

Bahçe zengin ünlülerle ve adayı ziyaret eden öğrencilerle doluydu. Yeamon’ın kolunu olağanüstü güzel bir kızın beline sarmış, kalabalığın dışında durduğunu gördüm. Bir bardak cini paylaşarak haşin kahkahalar atıyorlardı. Yeamon’ın ellerindeki siyah naylon eldivenleri meşum bir işaret olarak algıladım. Tanrım, diye düşündüm, bu orospu çocukları aynanın içinden geçmiş. Bunun bir parçası olmak istemiyordum.

Konuklar çok şık giyinmişti. Taraçada tekrar tekrar “Cielito Lindo”yu çalan bir grup vardı. Şarkıyı çılgın bir vals ritmiyle çalıp her bitirişlerinde, dans edenler büyük bir tezahüratla bis yaptırıyordu. Her nedense, o ânı da Porto Riko’da gördüğüm her şey kadar net hatta daha iyi hatırlıyorum. Palmiyelerle ve tuğla bir duvarla çevrili, yemyeşil bir haz bahçesi; arkasında beyaz ceketli bir barmenin durduğu, şişeler ve buzlarla dolu bir bar; çimenlerin üstünde durmuş tatlı tatlı sohbet eden yaşlıca bir kalabalık. Zamanın saygılı bir uzaklıkta ağır ağır geçtiği, sıcak bir Karayip gecesi.

Kolumda bir el hissettim, Sala’nın eliydi. “Lotterman burada,” dedi. “Döveceğiz.”

Tam o anda tiz bir çığlık duyduk. Dönüp bakınca ileride bir hareketlenme olduğunu gördüm. Bir çığlık daha geldi ve Moberg’in sesini tanıdım; şöyle bağıırıyordu: “Dikkat, dikkat... iiiiiyahhaaaa!”

Oraya gittiğimde tam yerden kalkıyordu. Lotterman tepesinde durmuş yumruğunu sallıyordu. “Seni pis ayyaş! Beni öldürmeye kalkıştın!”

Moberg yavaşça ayağa kalkıp üzerini silkeledi. “Ölmeyi hak ediyorsun,” diye hırladı, “fareler gibi geber.”

Lotterman kapkara bir suratla tir tir titriyordu. Seri bir adım atıp bir kez daha vurduğu Moberg’i kaçışmaya çalışan birkaç kişinin üzerine devirdi. Yanımdan kahkahalar duydum ve bir ses şöyle dedi: “Ed’in çocuklardan biri para yüzünden ona vurmaya kalkıştı. Adamı buradan gönderin, olur mu!”

Lotterman el kol hareketleri yaparak Moberg’e bağırıp çağırıyor, Moberg geri geri kalabalığa yaklaşıyordu. Öteki tarafta gelen Yeamon’a çarptığında yardım çığlıkları atmakla meşguldü. Yeamon onu bir kenara itip Lotterman’a bağırarak bir şeyler söyledi. Bir tek “Şimdi...” sözcüğünü yakalayabildim.

Yüzünün hayretle düşen ve tahta bir direk gibi dimdik duran Lotterman’ın Yeamon’ın yumruğunu gözüne yiyerek iki seksen yere uzandığını gördüm. Bir anlık feci bir sendeleyişten sonra gözlerinden ve her iki kulağından kanlar akıtarak çimlerin üstüne serildi. Sonra göz ucuyla bir karaltının bahçede hızla ilerleyip grubun içine gülle gibi daldığını gördüm. Hepsi yere düştü ama ilk ayaklanan Donovan oldu. Suratında çılgın bir sırtılaşla adamlardan birini başından tutup yanlamasına bir ağaca geçirdi. Yeamon da Lotterman’ı başka bir adamın altından çekti ve kum torbası gibi kaldırıp kaldırıp vurmaya başladı.

Kalabalık paniğe kapılıp oraya buraya kaçıştı. Adamın biri, “Polisi arayın!” diye bağırdı.

Askısız elbise giymiş, kırışık suratlı yaşlı bir kadın sendeleyerek yanımdan geçerken, “Beni eve götürün! Eve götürün! Çok korkuyorum!” diye çığlıklar attı.

Olabildiğince dikkat çekmemeye çalışarak kalabalığın içinde yan yan ilerledim. Kapıya ulaştığımda arkama bakıp bir grup adamın Lotterman’ın tepesinde durarak haç çıkardığını gördüm. Birisi, “Kaçıyorlar!” diye bağırıp orayı gösterince, bahçenin arka tarafına baktım. Çalışarın içinden bir hışırtı, kemik çıtırtıları duyuldu ve Donovan ile Yeamon’ın apar topar duvara tırmandığını gördüm.

Adamın biri basamaklardan koşarak eve girdi. “Kaçtılar!” diye bağırdı. “Biri polis çağırsın! Ben peşlerinden gidiyorum!”

Evden dışarı süzülüp kaldırımında koşarak arabama gittim. Yakınlarda bir yerden Yeamon’ın mobiletini duyduğumu zannettim ama emin olamadım. Hemen Al’in yerine gitmeye, o azgın kalabalıktan kaçıp Flamboyan’a giderek huzur içinde birkaç bira içtiğimi söylemeye karar verdim. Partidekilerden biri beni tanıyacak olursa, desteksiz atmış gibi olacaktım ama başka seçeneğim yoktu.

Benden on beş dakika kadar sonra Sala da geldi. Hızla masaya doğru gelirken zangır zangır titriyordu. “Abi!” dedi yüksek sesli bir fısıltıyla. “Deliler gibi bütün şehri dolaştım. Nereye gideceğimi bilemedim.” Yalnız olduğumuzdan emin olmak için taraçaya bakındı.

Gülerek arkama yaslandım. “Çok manyaktı, değil mi?”

“Manyak mı?” dedi hayretle. “Olanları duydun mu sen?” Lotterman kalp krizi geçirmiş—ölmüş adam.” Sala’ya doğru eğildim. “Bunu nereden duydun?”

“Ambulansla götürülürken oradaydım,” diye yanıtladı. “Görmem lazımdı—avaz avaz bağırان kadınlar, her yerde aynasızlar—Moberg’i içeri aldılar.” Sigara yaktı. “Hâlâ kefaletle salıverilmiş durumdayız,” dedi usulca. “İşimiz bitti artık.”

Evin ışıkları açıldı ve hızla merdivenden çıkarken düşün da açık olduğunu duydum. Kapalı duran banyo kapısını çekerek açtım. Duş perdesi çekildi ve düşün altından Yeamon’ın kafası çıktı. “Kemp?” dedi dumanların içinde gözünü kısarak. “Kim var orada?”

“Tanrı’nın cezası!” diye bağırdım. “Buraya nasıl girdin sen?”

“Penceren açıldı. Gece burada kalmam lazım—mobiletin farları bozuldu.”

“Salak herif!” diye tısladım. “Cinayetle suçlanıyor olabilirsin—Lotterman kalp krizi geçirdi—öldü adam!”

Duştan dışarı fırlayıp beline bir havlu bağladı. “Tanrım,” dedi. “Buradan hemen gitmem lazım.”

“Donovan nerede?” diye sordum. “Onun da peşindeler.”

Başını iki yana salladı. “Bilmiyorum. Mobiletle park etmiş bir arabaya çarptık. Havaalanına gideceğini söylemişti.”

Saatime baktım. On bir buçuğa geliyordu. “Mobilet nerede?” diye sordum.

Binanın arka tarafını işaret etti. “Hemen köşeye bıraktım. Farlar olmadan buraya kadar gelmek cehennem azabı gibiydi.”

İnledim. “Tanrım, beni dosdoğru hapse götüreceksin! Giyin. Gidiyorsunuz buradan.”

Havaalanı arabayla on dakikaydı ve tam yola çıkmışken tropik bir muson yağmuruna yakalandık. Durup arabanın üstünü kapadık ama tekrar bindiğimizde ikimiz de sıırıslıklamdık.

Yağmurdan bir şey görünmüyordu. Sular başımın birkaç santim üstündeki brandayı dövüyor, lastikler ıslak asfaltın üzerinde hışırdıyordu.

Otobandan dönüş yapıp havaalanına giden uzun yola girdik. Terminale giden yolu yarıladığımızda soluma bakıp Pan Am sembollerini taşıyan bir uçağın pistte son sürat ilerlediğini gördüm. Pencerelerden birinde sıııtarak bize el sallayan Donovan’ın yüzünü görür gibi oldum ve uçak pistten havalanıp ışıklarla, hepsi de New York’a giden insanlarla dolu kanatlı bir canavar gibi, dev bir uğultuyla yanımızdan geçip gitti. Arabayı kenara çektim ve uçağın yükselerek palmiye ormanının üzerinde dik bir dönüş yaptıktan sonra denize doğru gidişini, sonunda yıldızların arasındaki minicik bir kırmızı noktaya dönüşmesini izledik.

“Ne güzel,” dedim. “Gitti işte.”

Yeamon uçağın ardından bakıyordu. “Bu sonuncusu muydu?”

“Evet,” diye yanıtladım. “Sonraki ilk uçak yarın sabah dokuz buçukta.”

Kısa bir sessizlikten sonra konuştu: “İyi, öyleyse geri dönmemiz gerekir herhâlde.”

Ona baktım. “Nereye döneceğiz?” dedim. “Yarın sabah burada yakalanacağına hemen teslim olsan daha iyi edersin.”

Gözlerini yağmurun içine dikip sinir içinde etrafa bakındı. “Lanet olsun, bu adadan kurtulmam lazım. Başka yolu yok.”

Biraz düşününce, Fajardo’dan St. Thomas’a kalkan feribotu hatırladım. Bildiğim kadarıyla, her sabah sekizde kalkıyordu. Oraya gidip Grand Hotel’den ucuz bir oda tutmasına karar verdik. Gerisi ona kalmıştı—benim de kendi dertlerim vardı.

Fajardo altmış beş kilometreydi ama yol iyi olduğu, hiç acelemiz olmadığı için arabayı rahat rahat sürdüm. Yağmur durmuş, gece taze bir koku yaymaya başlamıştı. Arabanın üstünü açıp sırayla rom içtik.

“Kahretsin,” dedi Yeamon bir süre sonra. “Güney Amerika’ya tek bir takım elbise ve sadece yüz dolarla gitmekten nefret ediyorum.”

227

Arkasına yaslanıp ağladı. Yolun birkaç yüz metre solundan gelen dalga seslerini duyabiliyordum. Sağdaysa, tehditkâr gökyüzündeki kara bir siluet hâlinde, El Yunque’nin doruklarını görüyordum.

Otobanın sonundan Fajardo’ya döndüğümüzde saat bir buçuğa geliyordu. Şehir karanlıktı ve sokaklarda kimsecikler yoktu. Boş meydandan dolaşıp feribot iskelesine doğru gittik. Bir blok kadar ötede küçük bir otel vardı ve Yeamon içeride oda tutarken, ben arabada onu bekledim.

Birkaç dakika sonra dışarı çıkıp arabaya bindi. “Pekâlâ,” dedi, “sorun yok. Feribot sekizde kalkıyor.”

Biraz oturmak ister gibi bir hâli olduğu için sigara yakıp gevşemeye çalıştım. Şehir öyle sessizdi ki çıkardığımız seslerin yoğunluğu tehlikeli bir şekilde artar gibiydi. Bir seferinde, Yeamon bana verirken rom şişesi direksiyona çarpınca, birisi ateş etmiş gibi yerimden sıçradım.

Sessizce güldü. “Sakin ol Kemp. Senin için endişelenecek bir şey yok.”

Endişe etmekten çok, uçurmuş vaziyetteydim. Tanrı bir temizlik krizi sırasında hepimizi silip süpürmeye karar vermiş gibi, tekinsiz bir şeyler vardı bütün bu olanlarda. Yapımız çöküyordu; daha birkaç saat önce güneşli ve huzurlu evimde Chenault ile birlikte kahvaltı ediyordum sanki. Sonra güne başlamaya cesaret etmiş, cinayet, bağırış çağırış ve kırılan cam seslerinden bir kaosun içine balıklama dalmıştım. Şimdiyse başladığı gibi anlamsızca bitiyordu. Her şeyin bittiğinden adım kadar emindim çünkü Yeamon gidiyordu. Gidişinin ardından biraz gürültü kopacak ama bir adamın baş edebileceği hatta duymazdan gelebileceği türden, genel geçer bir gürültü olacaktı bu—sizi kendi içine çeken ve hırçın sulardaki bir kurbağa gibi oradan oraya çarpan o sinir bozucu, ani patlamalardan değil.

Tam olarak nerede başladığını hatırlamıyordum ama burada, Fajardo’da, haritadaki, dünyanın sonuna benzeyen kapkara bir noktacıkta bitiyordu. Yeamon buradan devam ediyor, ben geri dönüyordum; bir şeyin sonu olduğu kesindi ama o şeyin ne olduğunu pek bilemiyordum.

Bir sigara yakıp başka insanları düşünerek, ben Fajardo’daki karanlık bir sokakta yarın sabah kaçak katil olacak bir adamla şişeden rom yudumlarırken, bu gece onların neler yapıyor olabileceğini düşündüm.

Yeamon şişeyi bana verip arabadan indi. “Peki, görüşürüz Paul—Tanrı bilir nerede.”

Koltuğun üzerinden eğilip elimi uzattım. “Herhâlde New York’ta,” dedim.

“Sen daha ne kadar buradasın?” diye sordu.

“Fazla değil,” diye yanıtladım.

Son kez elimi sıktı. “Peki, Kemp,” dedi sırtarak. “Çok sağ ol—bir şampiyon gibi idare ettin.”

“Boş versene,” diyerek motoru çalıştırdım. “Sarhoşken hepimiz şampiyonuz.”

“Sarhoş değiliz ki,” dedi.

“Ben sarhoşum,” dedim. “Olmasam, seni ihbar ederdim.”

“Saçmalama,” diye yanıtladı.

Arabayı vitesle taktım. “Tamamdır Fritz, iyi şanslar.”

“Peki,” diyerek geri çekildi. “Sana da bol şans.”

Dönmek için köşeye kadar gitmem gerekti ve dönüşte tekrar önünden geçerken ona el salladım. Feribota doğru yürümeye başladı ve köşeye gelince ne yapacağına bakmak için durdum. Bu onu son görüşümdü ve çok net hatırlıyorum. İskeleye çıkıp ahşap bir lamba direğinin yanında durarak denize baktı. Ölü bir Karayip şehrindeki tek canlı—buruşuk Palm Beach takımını içinde, artık kirlenmiş, çim lekeleriyle kaplanmış, cepleri kabarık kabarık olmuş tek takımını içinde, dünyanın sonundaki bir iskelede durmuş düşünmesi gerekenleri düşünen uzun boylu bir adam. Arkası dönük olduğu hâlde bir kez daha el sallayıp kornayı üst üste iki kez öttürerek hızla şehirden ayrıldım.

YİRMİ BİR

Eve dönerken yolda ilk baskıları aldım. *El Diario*'nun ilk sayfasındaki büyük "Matanza en Río Piedras" manşetinin altında Yeamon'ı görünce afalladım. Üçümüz birlikte dayak yiyip tutuklandığımızda, kodeste çekilmiş bir fotoğraftı. Eh, diye düşündüm, buraya kadarmış. Oyun bitti.

Eve gidip sabahki uçağa yer ayırtmak için Pan Am'ı aradım. Sonra çantalarımı topladım. Her şeyi—giysiler, kitaplar, *News* için yaptığım işleri yapıştırdığım büyük bir defter—iki tane seyahat çantasının içine tıktım. Çantaları yan yana koyup daktilomla tıraş takımımı da üstlerine bıraktım. İşte bu kadardı—dünyalığım, kaybedilmiş bir dava gibi görünmeye başlayan on yıllık bir yolculuğun yavan meyveleri. Dışarı çıkarken Chenaault için bir şişe Rum Superior almayı unutmadım.

Hâlâ üç saatim vardı ve çek bozdurmam gerekiyordu. Al'in yerinde bozacaklarını biliyordum ama belki de aynasızlar beni orada bekliyor olacaktı. Bu riski almaya karar verip arabayı çok dikkatli kullanarak Condado'dan geçtim ve suyun üzerindeki yoldan uyuklayan Eski Şehir'e gittim.

Taraçada tek başına oturan Sala dışında, Al'in yeri bomboştu. Masasına gidince, Sala başını kaldırıp bana baktı. "Kemp," dedi. "Kendimi yüz yaşında hissediyorum."

“Kaç yaşındasın ki?” dedim. “Otuz? Otuz bir?”

“Otuz,” dedi hemen. “Otuzu geçen hafta doldurdum.”

“Boş versene,” diye yanıtladım. “O zaman ben kaç yaşında hissedeyim? Neredeyse otuz iki oldum.”

Başını iki yana salladı. “Otuz yaşına kadar yaşayacağımı hiç zannetmezdim. Neden bilmem, ama öyle hissediyordum işte.”

Gülümsedim. “Ben ne hissettiğimi bilmiyorum—bu konuyu pek düşünmedim.”

“Neyse,” dedi. “Umarım kırk yaşına kadar yaşamam—o yaşta ne yapacağımı hiç bilemiyorum.”

“Belki de bilirsin,” dedim. “Yolun yarısı geçti Robert. Bundan sonra yolculuk bayağı bir pislenecek.”

Arkasına yaslanarak sustu. Şafak sökmek üzereydi ama Nelson Otto hâlâ piyanosunu tıngırdatıyordu. “Laura” şarkısını çalıyor ve o hüznü notalar taraçaya süzülerek uçamayacak kadar yorulmuş kuşlar gibi ağaçlarda asılı kalıyordu. Neredeyse hiç esinti olmayan, sıcak bir geceydi ama saç diplerimin soğuk soğuk terlediğini hissediyordum. Yapacak daha iyi bir şey bulmadığım için, Oxford kumaştan dikilmiş gömleğimin kolundaki bir yanığı inceledim.

Sala biraz daha içki isteyince, Sweep dört tane rom getirip kendi ikramları olduğunu söyledi. Teşekkür edip hiç konuşmadan bir yarım saat daha oturduk. Sahilden iskeleye değip duran bir geminin hafif çan sesleri, şehirde bir yerlerden daracık sokaklarda gürleyen, çıkardığı ses Calle O’Leary’ye çıkan tepede yankılanan bir motosikletin homurtusu geliyordu. Yandaki evde sesler yükselip alçalıyor, sokağın aşağısındaki bir barda bangır bangır müzik çalıyordu. Bir San Juan gecesinin sesleri nemli havanın içinde katman katman şehrin üzerine yayılıyordu; hayatın ve devinimin, hazırlanan ve pes eden insanların, umudun ve bekleyişin sesi; ve hepsinin ardında, binlerce aç saatin sessiz, ölümcül tik takları; uzun Karayip gecesinde geçen zamanın o ıssız sesi.

